

MINISTERUL MEDIULUI
INSPECTORATUL ECOLOGIC DE STAT

Anuarul IES - 2010

“Protecția mediului în Republica Moldova”

**MINISTERUL MEDIULUI
INSPECTORATUL ECOLOGIC DE STAT**

Anuarul IES – 2010
—————•—————
**“Protecția mediului
în Republica Moldova”**

Chișinău: Inspectoratul Ecologic de Stat; www.inseco.gov.md; ies@mediu.gov.md; 2010, 232 pag.; 300 ex. (suport de hîrtie).

Anuarul reprezintă raportul sintetizat al activităților controlului ecologic și geologic de stat și este destinat pentru utilizare autorităților guvernamentale și administrației publice, instituțiilor și specialiștilor de profil ecologic, instituțiilor de cercetare, agenților economici și societății civile.

Utilizarea datelor din Anuar se face cu trimitere la sursă.

Inspectoratul Ecologic de Stat. Anuarul IES – 2010 „Protecția mediului în Republica Moldova” / Inspectoratul Ecologic de Stat ; col.red.: Grigore Prisăcaru (președinte), Valentina Țapiș, Vadim Stîngaci [et al.]. – Ch. : S. n., 2011 („Tipogr.-Sirius” SRL.) – 232 p. : fot., h. color, tab., fig. ; 30 cm.

Bibliogr.: p. 227. – 300 ex.

ISBN 978-9975-4184-7-8

-- 1. Protecția mediului – Republica Moldova.

504.06(478):575(058)

I-56

Colegiul de redacție a anuarului.

Grigore Prisăcaru, șef al Inspectoratului (președinte).

Valentina Țapiș, șef adjunct al Inspectoratului.

Vadim Stîngaci, șef adjunct al Inspectoratului.

Dumitru Osipov, șef, secție sinteze informaționale.

Maria Șeremet, șef adjunct, secție sinteze informaționale.

Coordonator de redacție.

Dumitru Osipov, șef, secție sinteze informaționale.

Culegere și procesare computerizată: **Maria Șeremet, Silvia Nicolaescu.**

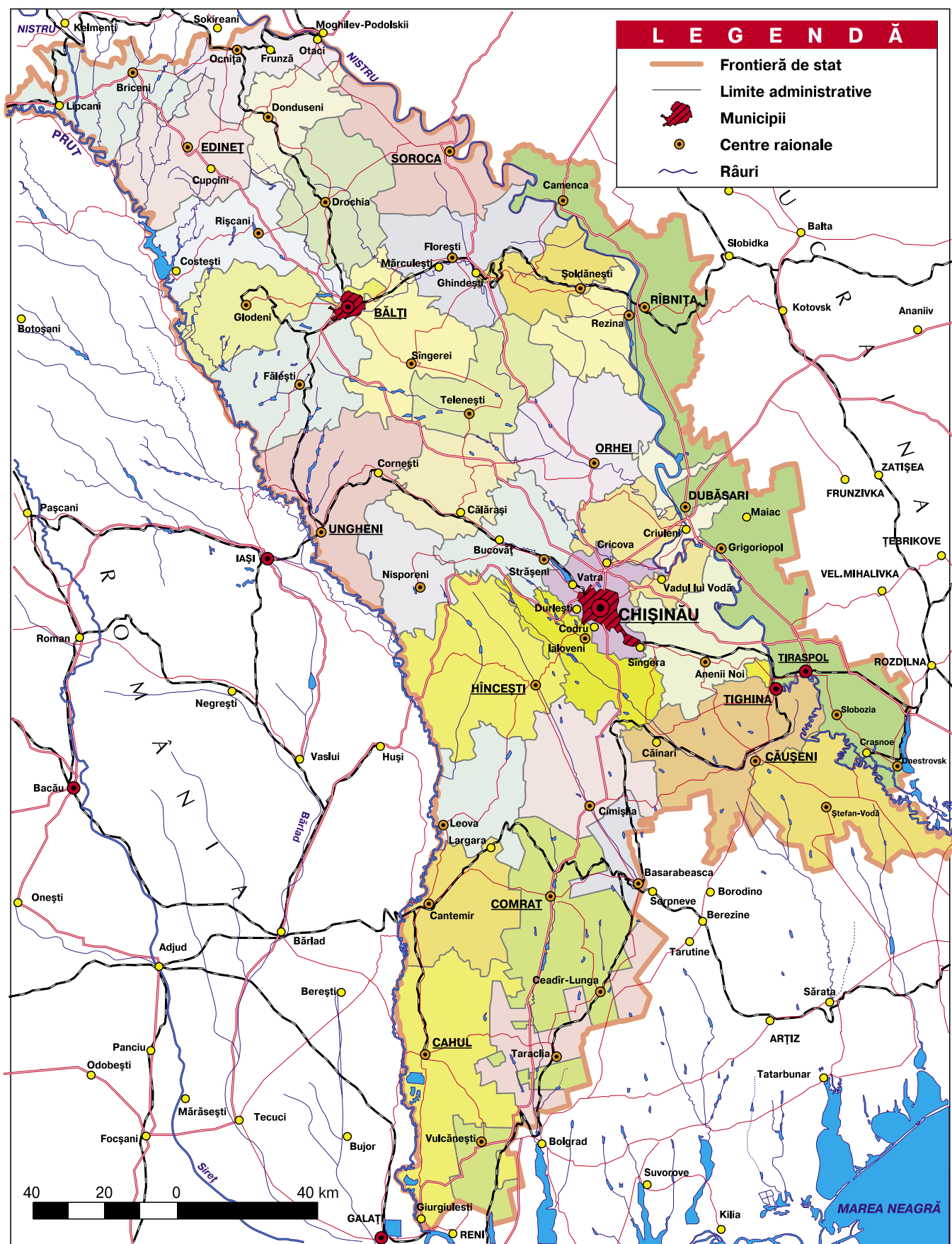
ANUARUL IES - 2011

„Protecția mediului în Republica Moldova”

CUPRINS

	Cuvînt înainte. Gr. Prisăcaru , șeful Inspectoratului Ecologic de Stat	5
I.	Managementul efectiv al resurselor umane – siguranța calității și profesionalismului controlului ecologic de stat. E. Dragalschi , șef, secția Resurse umane	9
II.	Expertiza ecologică de stat și autorizații de mediu. V. Holban , șef, direcție expertiză ecologică de stat și autorizații de mediu	10
III.	Protecția aerului atmosferic. M. Mustea , șef, secția inspectare resurse acvatice și aer atmosferic	16
IV.	Protecția și utilizarea resurselor acvatice. M. Mustea , șef, secția inspectare resurse acvatice și aer atmosferic, Sv. Maruseac , șef adjunct, secția inspectare resurse acvatice și aer atmosferic	36
V.	Protecția resurselor funciare. D. Aparatu , inspector principal, secția inspectare sol, deșeuri și substanțe chimice	56
VI.	Utilizarea și protecția florei și faunei. Starea ariilor protejate de stat. D. Zugravu , șef, direcția inspectare a florei și faunei	61
VII.	Managementul deșeurilor și substanțelor chimice. V. Andronic , șef interimar, secția inspectare sol, deșeuri și substanțe chimice	66
VIII.	Centre de investigații ecologice. A. Leahu , șef, centrul de investigații ecologice Chișinău	83
IX.	Asistența juridică și combaterea contravențiilor de mediu. V. Gălușcă , inspector principal, secția juridică	110
X.	Politici de buget, finanțare și suport logistic. A. Surdu , șef, direcția finanțe și logistică	115
XI.	Concluzii și obiective. D. Osipov , șef, secția sinteze informaționale	126
XII.	Abordare statistică a informației de mediu. D. Osipov , șef, secția sinteze informaționale, M. Șeremet , șef adjunct, secția sinteze informaționale, S. Nicolaescu , inspector principal, secția sinteze informaționale	128
	Bibliografie (acte legislative și normative utilizate).	227
	Abrevieri.	231

„MOLDOVA ECOLOGICĂ”

Notă: Centrele raionale – reședințe ale Inspecțiilor Ecologice;
municipiile Chișinău, Bălți, Comrat și or. Cahul – reședințe ale Agențiilor Ecologice.

ECONOMIE PRIN ECOLOGIE

Percep controlul ecologic de Stat exclusiv prin prisma promovării și implementării strategiilor de mediu...

GRIGORE PRISĂCARU
Șeful Inspectoratului Ecologic de Stat

Dezvoltarea Durabilă este calea unică de dezvoltare a Țării pentru a reuși să ne aliniem în termene rezonabile și în mod efectiv la standardele și normele de viață comunitară, presupunând o ecologizare profundă a societății în toate manifestările sale. Nu avem nici timp, nici resurse să ne permitem luxul experimentărilor neprobate pînă acum. Tocmai de aceea, experiența europeană de dezvoltare în armonie cu mediul înconjurător ne ghidează în toate, servindu-ne drept reper pentru îmbinarea efectivă a competențelor atribuite și resurselor instituționale pe linia promovării și implementării politicilor de mediu.

Evident, ecologizarea țării presupune prezența unui cadru legislativ și instituțional solid și în conformitate cu structura și capacitatea economică.

Constatăm astăzi că avem o legislație de mediu foarte avansată și mult apropiată de cea europeană, de altfel, și un cadru instituțional respectiv.

Sub aspect instituțional, se evidențiază trei verigi ale domeniului în cauză, care atribuie funcționalitate și finalitate politicilor de mediu ale statului, și anume:

- administrarea politică – Ministerul Mediului, creator de strategii, politici și legislație de mediu, coordonator de domeniu;
- controlul ecologic de stat – Inspectoratul Ecologic de Stat și subdiviziunile sale – promovează și asigură respectarea întocmai a legislației de mediu, efectuează controlul, reglementează utilizarea resurselor naturale și autorizează activitățile economice sub aspect ecologic, execută expertiza ecologică de stat asupra tuturor activităților economice și social-economice cu impact de mediu care servesc drept bază și mecanism de implementare a conceptului de Dezvoltare Durabilă;
- administrarea gestionară – administrarea cu efecte evident economice prin Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva”, Agenția „Apele Moldovei”, etc. – instituții care administrează nemijlocit resursele naturale.

Aceste trei verigi, relativ autonome și independente, creează un optim reușit ca mecanism și structură de gestiune a mediului, dar cu posibilități de desăvîrșire a fiecăruia în parte. Aici este cazul să spunem că controlul ecologic de stat realizează interacțiunea dintre administrările politică și economică, le oferă aplicabilitate și eficacitate ecologică și este pus în totalitate în sarcina Inspectoratului Ecologic de Stat.

Controlul ecologic de Stat nu trebuie conceput ca un control în sine, ca acțiune instituționalizată, doar de sancționare. Personal, percep controlul ecologic de stat exclusiv prin prisma promovării și implementării strategiilor și programelor naționale de mediu, direct sau prin programe sectoriale. În lipsa subdiviziunilor specializate de mediu în unitățile teritorial – administrative, deci pînă la alte realități, Inspectoratul manifestă operativitate și ca extensie a Ministerului Mediului în teritoriu, adică, concomitent cu exercitarea controlului privind respectarea legislației de mediu, mai este și promotorul strategiilor, programelor și politicilor naționale de mediu.

În acest sens, ne vedem obligați să promovăm implementarea de tehnologii nonpoluante, produceri mai pure de intensitate energomaterială redusă, asigurate în continuare de reglementări, normalizări și autorizări conforme standardelor și normelor europene de utilizare a resurselor naturale și, în final, să exercităm controlul ecologic de stat al respectării legislației de mediu, care vine să consolideze acțiunile precedente. Într-o asemenea succesiune controlul ecologic nu va fi arbitrar și tratat ca instrument de presiune administrativă, ci va avea un caracter complementar și funcțional integrativ. O atare abordare și conferă europenism întregului domeniu ecologic. Așa văd direcția Inspectoratului în acțiunea de ecologizare a țării și vom încetățeni-o consecvent în toate sectoarele economiei naționale.

Doresc ca această lucrare, elaborată de pe poziția controlului și inspectării ecologice de stat, să capteze atenția celor mai diferiți agenți economici – utilizatori de resurse naturale și generatori de impact de mediu, autorităților publice locale și de profil și să îndemne la o abordare ecologică a activităților de fiecare zi.

INSPECTORATUL ECOLOGIC DE STAT

VĂ INVITĂ

LA PARTENERIAT ȘI COLABORARE.

ECONOMY THROUGH ECOLOGY

I consider the Government should exercise environmental control exclusively by promoting and implementing environmental strategies...

GRIGORE PRISĂCARU

Head of the State Environmental Inspectorate

Sustainable development is the only path our country can follow in order to reach EU living standards in a reasonable length of time and in an efficient manner, implying a profound environmentalization of all aspects of social life. We have neither the time nor the resources which would allow us to opt for untested experiments. That is why, the European experience regarding the development in harmony with the environment serves as a guide to us, as a reference point for combining efficiently assigned competences and institutional resources as means to promote and implement environmental policies.

The environmentalization of our society implies undoubtedly the existence of sound legal and institutional frameworks corresponding to the economic structure and capacity of the country.

At this moment we can state that our environmental legislation is very advanced and it approximates the European one and also, that we have a corresponding institutional framework.

From the institutional point of view, three branches of the given domain which establish the purpose and ensure the functionality of the environmental policies of the country, stand out, namely:

- the political management – the Ministry of Environment which creates environmental strategies, policies and legislation and acts as a coordinator in the domain;
- Government's environmental control – the State Environmental Inspectorate and its subdivisions – it promotes and ensures the strict compliance with the environmental legislation, carries out the environmental control, regulates the use of natural resources, authorizes economic activities from the environmental point of view, carries out the state ecological expertise in economical and socio-economical activities having an impact on the environment and serving as basis and an implementation mechanism of the idea of sustainable development;
- the lucrative management – causing obvious economic effects, carried out by the forest Agency „Moldsilva”, the water resources Agency „Apele Moldovei”, etc. – institutions which are directly in charge of the management of natural resources.

These three branches, that are relatively self-governing and independent, make up an optimal mechanism for the environmental management, preserving their own, separate development possibilities. It should be added that Government's environmental control makes possible the interaction between the political management and economical management, renders them applicable and efficient, being entirely assigned to the State Environmental Inspectorate.

Government's environmental control should not be perceived as a mere supervision, an official activity aimed at inflicting penalties. I personally, consider the Government should exercise environmental control exclusively by promoting and implementing national environmental strategies and programs either directly or through sectoral programs . Without any specialized environmental subdivisions in the territorial and administrative units of the country, the Inspectorate also acts as an extension of the Ministry of Environment at local level. Thus, while carrying out the control of the compliance with the environmental legislation, it also promotes national environmental strategies, policies and programs.

For this purpose, it is incumbent on us to promote the implementation of non-polluting technologies, cleaner production with reduced resource consumption, further on ensured by regulations, standardizations and authorizations in accordance with the European standards and norms concerning the use of natural resources, so that we could in the end supervise the compliance with the environmental legislation which is aimed at strengthening the above-mentioned actions. Following these steps, the environmental control won't be perceived as an arbitrary means of administrative pressure, but it will carry a complementary, functional and integrative character. It is such an approach that renders European-like the whole system. This is how I understand the course of the State Environmental Inspectorate towards the environmentalization of the country which we intend to integrate appropriately in all the branches of our economy.

I hope this work which was thought from the point of view of the Government's environmental control and inspection will draw the attention of various economic operators – users of natural resources generating an environmental impact, local government, specialized authorities, and it will prompt an environmentally aware approach to everyday activities.

**THE STATE ENVIRONMENTAL INSPECTORATE
INVITES YOU
TO PARTNERSHIP AND COLLABORATION.**

I. MANAGEMENTUL EFECTIV AL RESURSELOR UMANE – SIGURANȚA CALITĂȚII ȘI PROFESIONALISMULUI CĂRĂRULUI ECOLOGIC DE STAT.

E. Dragalschi

Anul 2010 a fost pentru funcționarii publici din cadrul Inspectoratului Ecologic de Stat un examen de responsabilitate chemat să mențină calitatea controlului și inspectării ecologice la nivelul normativ și conformat standardelor deontologice din domeniu pe fundalul reglementărilor de atribuții, delegării competențelor, evaluării integrale și atestării sectoriale a efectivului inspectorat. Managerii subdiviziunilor de ambele niveluri au examinat integral pentru prima dată și cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale în cazul promovării, transferurilor și stimulării funcționarilor publici din subordine. Această activitate a fortificat simțitor imaginea Inspectoratului, care se va solda cu încrederea cetățenilor în controlul ecologic ca necesitate publică.

În această perioadă, necesarul de personal a fost completat conform structurii și efectivului-limită al Inspectoratului Ecologic de Stat și în conformitate cu statele de personal. Astfel, din 310 funcții publice și posturi au fost suplinite 304, au fost numiți și promovați în funcția publică de conducere – inspectori-șefi ai agențiilor și inspecțiilor ecologice raionale 24 de persoane, ce constituie 68% din numărul total al inspectorilor-șefi.

Procentul de înnoire a corpului de funcționari publici ai Inspectoratului în perioada ianuarie-decembrie 2010 constituie 25 la sută. Vârsta medie a inspectorilor este de 46 ani, ce denotă întinerirea personalului cu 6 ani în comparație cu anul 2009. Pentru funcționarii publici debutanți a fost aplicată procedura privind perioada de probă și în lunile septembrie – decembrie, 2010 au fost confirmați în funcție 22 funcționarii publici debutanți, dintre care –9% au fost evaluați cu calificativul „foarte bine”; 82% – cu calificativul „bine” și 9% – cu calificativul „satisfăcător”.

Dezvoltarea profesională a funcționarilor publici s-a desfășurat planificat, atât în cadrul activităților de instruire internă, cât și de instruire externă. În cadrul a 9 seminare, cu cele mai diverse tematici, au fost instruiți 219 funcționari publici, obiectivele fiind axate pe familiarizarea cu rolul ce îi revine inspectorului de mediu în procesul de planificare și organizare a activităților de inspectare, cu legislația ce ține de protecția mediului și modul de implementare a acesteia, pe dezvoltarea abilităților de expertiză și consultare, precum și pe elaborarea propunerilor de îmbunătățire a legislației de mediu.

Evaluarea performanțelor care presupune o apreciere efectivă a rezultatelor activității funcționarilor publici și identificarea obiectivelor pentru perioada următoare, precum și stabilirea măsurilor de îmbunătățire a rezultatelor de perspectivă imediată, a pus în corespundere capacitățile deținute cu atribuțiile funcționale.

Au fost evaluați 267 funcționari publici, dintre care 57 cu funcții publice de conducere și 210 cu funcții publice de execuție. Rezultatele evaluării demonstrează o calitate susținută a personalului, astfel calificativul de evaluare „foarte bine” l-au însușit 134 funcționari publici, sau 50% din numărul total, calificativul de evaluare „bine” – 121, ce constituie 45% și calificativul de evaluare „satisfăcător” – 12, sau 5% din numărul total.

Este știut că creșterea economică și socială presupune la bază un serviciu public profesionist. Din acest punct de vedere, în cadrul Inspectoratului Ecologic de Stat, echipa de funcționari publici se creează, dezvoltă și menține într-o stare funcțională printr-un management constant și eficient.

Motivarea și menținerea în continuare a personalului la randament înalt, după un program financiar (achitarea salariului conform calificativului de evaluare) și nonfinanciar, promovarea climatului psihologic pozitiv în colectiv, orientarea spre rezultate și relații de muncă armonioase rămân în continuare o prioritate a conducerii Inspectoratului Ecologic de Stat.

Totodată menționăm, că pentru o bună realizare a politicii de mediu conform evoluțiilor socio-economice, structura Inspectoratului Ecologic de Stat ar necesita anticipativ o modificare de structură și atribuții în cadrul efectivului-limită în vigoare, dacă nu vor apărea alte realități. Această modificare presupune delimitarea funcțiilor de autorizare și control (crearea Agențiilor de mediu și Gărzii Naționale de Mediu).

Activități pentru 2011:

- Continuarea activităților privind implementarea prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.
- Acordarea în continuare a asistenței metodologice șefilor de direcții și secții ale aparatului central al Inspectoratului și inspectorilor – șefi ai agențiilor și inspecțiilor ecologice în aplicarea noilor proceduri de personal.
- Sporirea competențelor profesionale ale personalului în cadrul cursurilor de perfecționare, a vizitelor de studii peste hotare și programelor de masterat.
- Perfecționarea metodologiei de implementare a bazei informaționale automatizate „Sistemul de evidență contabilă și financiar Universal - ACCOUNTING-R”.

II. EXPERTIZA ECOLOGICĂ DE STAT ȘI AUTORIZAȚIILE DE MEDIU.

V. Holban

- II.1. Introducere.
- II.2. Expertiza ecologică.
- II.3. Autorizațiile de mediu.

II.1. Introducere.

Expertiza ecologică de stat este atribuția exclusivă a autorității centrale pentru resursele naturale și mediu, care dispune efectuarea ei de către subdiviziunile sale structurale și / sau de organizațiile din subordine care constituie sistemul expertizei ecologice de stat.

Expertiza ecologică de stat este obligatorie pentru documentația de proiect și planificare privind obiectele și activitățile economice preconizate, care influențează sau pot influența asupra stării mediului înconjurător și/sau prevăd folosirea resurselor naturale, indiferent de destinație, amplasare, tipul de proprietate și subordonare a acestor obiecte, volumul investițiilor capitale, sursa de finanțare și modul de execuție a lucrărilor de construcții.

Ordinea de organizare și efectuare a expertizei ecologice de stat este stabilită, atât pentru experți, cât pentru elaboratorii și beneficiarii documentației de proiect, în Instrucțiune (OMECDT nr.188 din 10.09.2002 M.O. nr.14 din 07.02.2003, OMERN nr.67 din 27.12.2006 M.O. nr.165-167/19.10.2007).

Instrucțiunea determină scopul, sarcinile, principiile, obiectele și subiectele expertizei ecologice, ordinea de organizare și efectuare a ei, cerințele esențiale față de componența și conținutul documentației de urbanism și amenajarea teritoriului și de proiect și stabilește modul de prezentare a ei la expertiză.

Expertiza ecologică a documentației pentru obiectele și activitățile economice preconizate, la etapa de planificare și proiectare, se efectuează în scopul:

- adoptării unor decizii argumentate și aprobării actelor care prevăd utilizarea resurselor naturale și măsuri de protecție a mediului înconjurător și componentelor lui;
- prevenirii sau minimizării eventualului impact direct, indirect sau cumulativ al obiectelor și activităților economice preconizate asupra mediului înconjurător, componentelor lui, ecosistemelor și sănătății populației;
- menținerii echilibrului ecologic, fondului genetic și biodiversității, creării condițiilor optime de viață pentru oameni;
- corelării dezvoltării social-economice cu capacitățile ecosistemelor.

Dirijarea metodologică privind organizarea și efectuarea expertizei ecologice de stat se pune în sarcina Direcției expertiză ecologică de stat și autorizații de mediu (DEEAM) a IES.

Corpul de experți din sistemul expertizei ecologice de stat se constituie, pentru fiecare componentă a mediului, din experți ecologi care au studii superioare, o experiență de muncă pe specialitate de cel puțin 5 ani și care sunt atestați de comisia de atestare.

Expertiza ecologică de stat a proiectelor actelor legislative și a altor acte normative, prevăzute în art.6 din Legea nr.851-XIII din 29.05.96 privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător, precum și a documentației de proiect și planificare pentru obiectele și activitățile economice complexe și potențial periculoase pentru mediu, inclusiv a celor ce necesită cercetări științifice speciale suplimentare și implementarea noilor tehnologii industriale, se efectuează cu concursul Comisiei mixte de experți ecologi, care se instituie pe lângă autoritatea centrală pentru resursele naturale și mediu.

În componența acestei comisii se includ savanți și specialiști de înaltă calificare, experți ai autorităților centrale de specialitate și ai altor structuri statale interesate, cu consimțământul acestora și de comun acord cu instituțiile respective.

Membrii Comisiei mixte de experți ecologi au aceleași obligații și răspunderi ca și experții ecologi de stat.

Structura, componența și modul de organizare a activității sistemului expertizei ecologice de stat, precum și modul de creare și funcționare a Comisiei mixte de experți ecologi se stabilesc prin regulamentele respective, aprobate de autoritatea centrală pentru resursele naturale și mediu.

Expertiza ecologică a documentației de proiect pentru celelalte obiecte și activități economice preconizate este efectuată de DEEAM, Agențiile și Inspecțiile IES și se finalizează cu eliberarea avizelor expertizei ecologice de stat la documentația de proiect.

Potrivit legislației Republicii Moldova activitatea utilizatorilor de resurse naturale trebuie să se conformeze cerințelor autorizațiilor de folosință specială a apelor (AFSA), precum și autorizațiilor de emisii a poluanților în aerul atmosferic de la sursele fixe (AEPA).

Supravegherea modului conformării la cerințele autorizațiilor AFSA, AEPA, potrivit Regulamentelor subdiviziunilor IES, este atribuția Secțiilor inspectare resurse acvatice și aer atmosferic, Secțiilor (Serviciilor) inspectare ecologică a componentelor de mediu.

Potrivit atribuțiilor stipulate în Ordinul nr.62 din 03.09.08 al IES și Regulamentele respective, Direcția Expertiză Ecologică de Stat și Autorizații de Mediu (DEEAM) a Aparatului central al IES eliberează autorizații de folosință specială a apei pentru utilizatorii primari, care captează apa din subteran în volum de peste 1mln. m³/an, din fluviul Nistru, râul Prut, pentru deversările limitat admisibile (DLA) de la stațiile de epurare cu capacitatea de proiect 400m³/zi și mai mult, pentru stocări de ape uzate pe câmpuri de filtrare, eliberează autorizații pentru emisiile limitat admisibile (ELA) a poluanților în aerul atmosferic în valoare sumară de peste 50t/an.

Serviciile / Secțiile reglementări și autorizații a Agențiilor, Inspecțiilor ecologice eliberează autorizațiile de folosință specială a apei, de emisii a poluanților în aerul atmosferic pentru celelalte cazuri.

AFSA este eliberată pentru obiecte nou construite puse în funcțiune în baza avizului pozitiv al expertizei ecologice de stat la documentația de proiect.

Totodată, AFSA este eliberată utilizatorilor de apă care respectă în complex condițiile de captare, utilizare a apei naturale și de evacuare a apelor uzate, în baza normativelor DLA, conform prevederilor Normelor, Regulilor de utilizare și protecție a apelor naturale.

În celelalte cazuri autorizația nu se eliberează până la realizarea măsurilor de protecție coordonate cu autoritățile de mediu.

Autorizațiile AEPA se eliberează în baza soluțiilor de proiect avizate pozitiv de expertiza ecologică de stat pentru primul an de activitate, pe parcursul căruia se elaborează normativul ELA, care se prezintă spre avizare DEEAM, Serviciilor / Secțiilor reglementări și autorizații (în cadrul Agențiilor / Inspecțiilor Ecologice). În celelalte cazuri AEPA se liberează în baza normativelor ELA.

De către DEEAM, Serviciile / Secțiile reglementări și autorizații (în cadrul Agențiilor / Inspecțiilor Ecologice) în 2010 au fost eliberate AFSA pentru 300 utilizatori primari de apă (cu 14 mai puțin, comparativ cu 2009), au fost eliberate AEPA pentru 1298 agenți economici generatori de poluanți în aerul atmosferic de la sursele fixe (cu 17 mai mult, comparativ cu 2009).

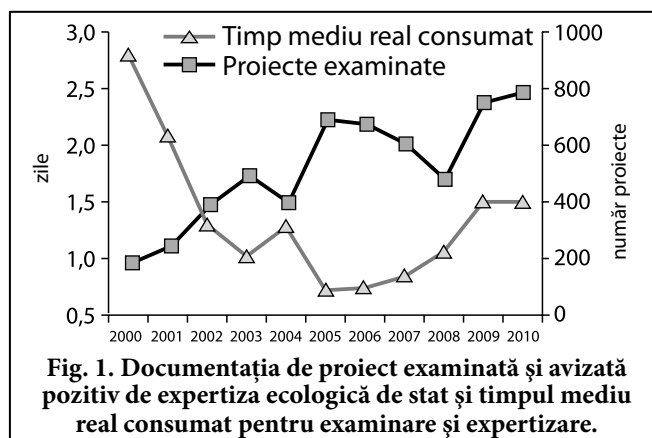
II.2. Expertiza ecologică.

Fig.1. reprezintă numărul proiectelor examinate și avizate de sistemul expertizei ecologice de stat, precum și timpul mediu real consumat pentru examinarea și expertizarea.

Din grafic se vede că timpul mediu real consumat pentru examinarea proiectelor în perioada anilor 2000-2010 s-a redus de la 2,8 la 1,5 zile pentru un proiect, norma constituind 15-45 zile.

Timpul mediu real consumat pentru examinarea documentației de proiect s-a obținut prin raportarea numărului de proiecte examinate la numărul de zile lucrătoare într-un an.

Actualmente în DEEAM activează 8 experți, din care doar un expert – la unul din cele mai complexe compartimente, cum ar fi „Protecția aerului atmosferic”. În Agenții, Inspecții activează câte 1-2 experți. În 6 Inspecții ecologice (Călărași, Cimișlia, Rîșcani, Briceni, Fălești, Drochia) persoanele ce se ocupă de expertiza ecologică nu dispun de o experiență de muncă în specialitate de cel puțin cinci ani. În Agenția Ecologică Chișinău nu activează experți pentru evaluarea impactului activităților preconizate asupra aerului atmosferic, apei, florei, faunei.

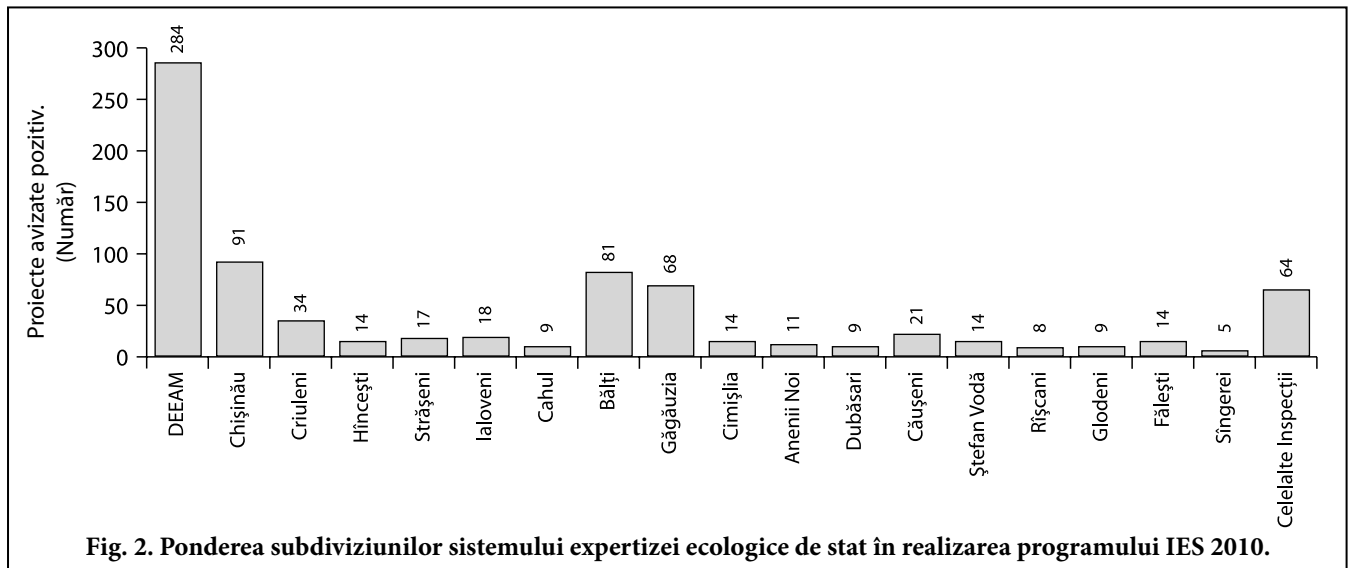
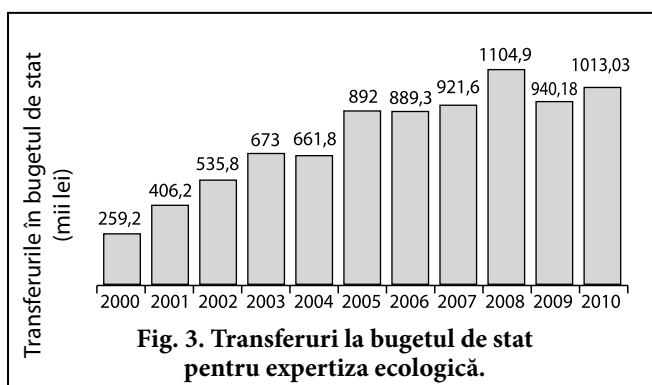

Fig. 2. Proiecte avizate pozitiv de expertiza ecologică de stat.

Pe parcursul anului 2010 au fost examinate și avizate 785 (cu 40 mai mult, comparativ cu 2009) proiecte ale obiectelor preconizate pentru construcții, care pot influența asupra stării mediului înconjurător, inclusiv 202 (cu 49 mai puțin, comparativ cu 2009) proiecte finanțate de la bugetul de stat și local, fondul ecologic național, cât și de la fondul de investiții sociale. Din numărul total – 54 proiecte sunt pentru obiectele amplasate în zona de protecție a apelor, 2 documentații sunt pentru auditul ecologic al întreprinderilor în funcțiune și 3 documentații pentru evaluarea impactului asupra mediului înconjurător.

Majoritatea proiectelor examinate de Direcția Expertiza Ecologică de Stat și Autorizații de Mediu sunt pentru construcția sondelor, apeductelor pentru aprovizionări cu apă în localități, obiectelor sociale, sistemelor de canalizare, epurare, evacuare a apelor uzate menajere, de producere, meteorice, spălătoriilor auto cu utilizarea apei în circuit închis din componența stațiilor PECO, deservire tehnică, întreprinderilor de utilizare deșeurilor pentru obținerea combustibililor, îngrășemintelor organice, construcțiilor hidrotehnice antierozionale (protecție a solurilor, diguri antiinundație, bazine de apă), de irigare a terenurilor private, inclusiv de reabilitare a sistemelor centralizate de irigare, reabilitare a drumurilor, gazificare a localităților, obiectelor sociale, activităților de curățare și amenajare a albiilor râurilor, fără extragerea nisipului, prundișului (pentru menținerea șenalului navigabil), prelucrare, depozitare de nămoluri din ape uzate, poli-goanelor amenajate de depozitare a deșeurilor menajere solide etc.

În perioada de raportare s-a majorat numărul de proiecte cu impact deosebit asupra mediului aflate în examinare în DEEAM: (Aeroportul Internațional Chișinău, Întreprinderea de prelucrare a pieilor or. Comrat, Lucrări de adâncire a albiilor cursurilor de apă, Construcțiile cheiului portului Internațional Liber Giurgiulești, Retehnologizarea fabricii de ciment din or. Rezina, Cariera de extragere a ghipsului din s. Criva, r-nul Briceni, Cariera de extragere a granitului din Cosăuți, r-nul Soroca, Amenajarea sistemului carstic „Emil Racoviță” din s. Criva, r-nul Briceni, Studiile de fezabilitate finale și raporturile preliminare de proiectare și studiile de impact asupra mediului în cadrul „Programului de Reabilitare a drumurilor MCC-Moldova”, elaborate de Compania Nathan/URS (SUA), Documentația de evaluare a impactului asupra mediului și cel social a proiectelor de reabilitare a sistemelor de irigații centralizate din Moldova în bazinele râului Prut și fluviului Nistru propuse pentru finanțare de MCC, elaborat de Compania MWH (SUA).

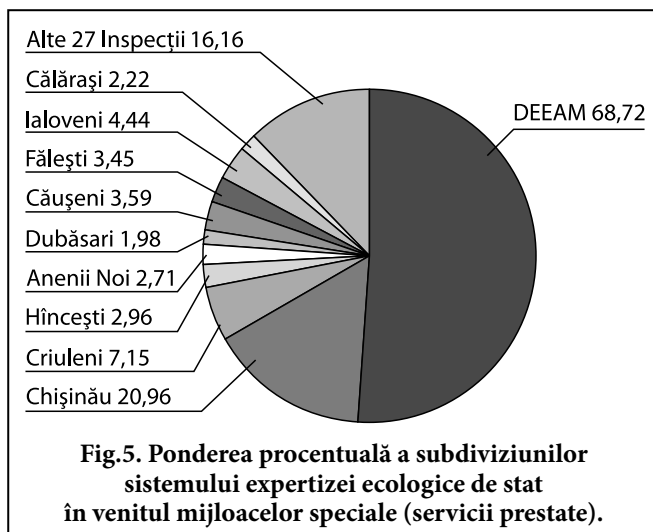
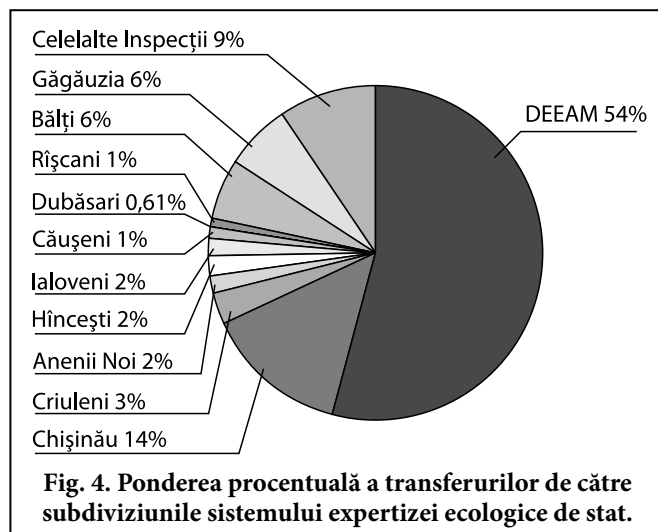

Expertiza ecologică de stat a proiectelor de execuție se efectuează contra plată, cu excepția documentației pentru obiectele finanțate din bugetul de stat, conform art.18 al Legii nr.851 cu privire la expertiza ecologică de stat și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător, Legii nr.133 din 23.12.09 a bugetului de stat pentru 2010, anexa nr.1. Mijloacele acumulate sunt direcționate în bugetul de stat. Fig. 3. demonstrează

o creștere a transferurilor în bugetul de stat în 2010. Totodată numărul proiectelor finanțate din bugetul de stat, inclusiv fondul ecologic (scutite de plată la bugetul de stat) s-a majorat de la 49 în 2009 pînă la 121 în 2010.

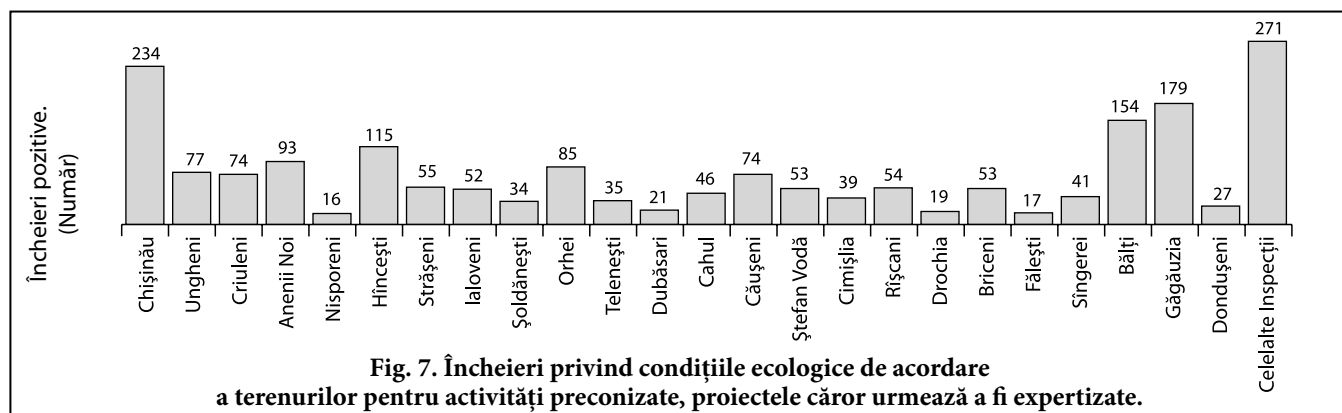
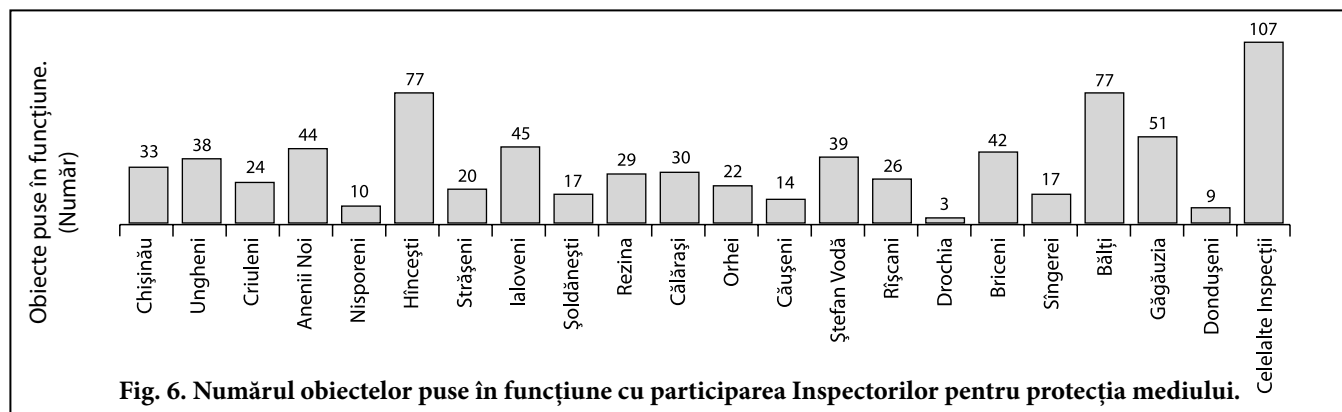
Pentru executarea lucrărilor de expertizare ecologică în bugetul de stat în 2010 au fost transferate de către beneficiari 1.013,031mii lei, Fig.4.

Parțial expertiza ecologică de stat a proiectelor de execuție are caracter de serviciu prestat, mijloacele căruia sunt direcționate pe contul special al IES, Fig.5.

Pentru executarea lucrărilor de avizare ecologică a documentației de proiect au fost transferate de către beneficiari pe contul special al Inspectoratului 134,336 mii lei (servicii prestate complementare).

În 2010, întru executarea controlului respectării indicațiilor din avizele expertizei ecologice de stat la documentația de proiect, Inspectorii Agențiilor și Inspecțiilor ecologice au participat în 774 comisii de recepție finală, cu 159 mai puține obiecte noi construite comparativ cu 2009, Fig.6.

Important pentru procedura de expertizare este selectarea și acordarea corectă a terenului pentru activități preconizate (Fig.7).

În 2010 de către Agențiile și Inspecțiile ecologice au fost eliberate beneficiarilor Avize privind condițiile ecologice de acordare a 1918 terenuri pentru activități preconizate, proiectele cărora urmează a fi expertizate, ce este cu 29 terenuri mai mult comparativ cu 2009.

II.3. Autorizațiile de mediu:

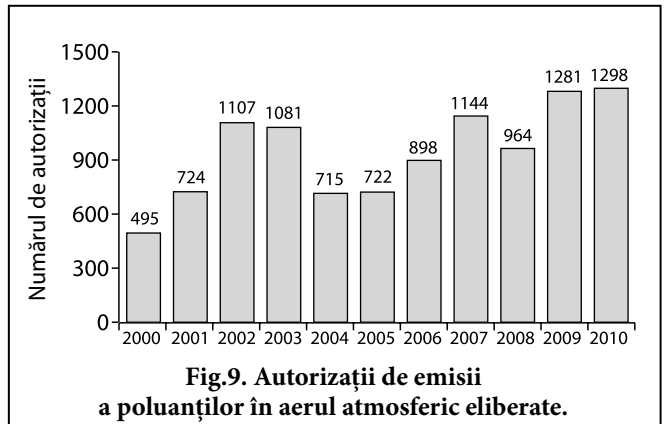
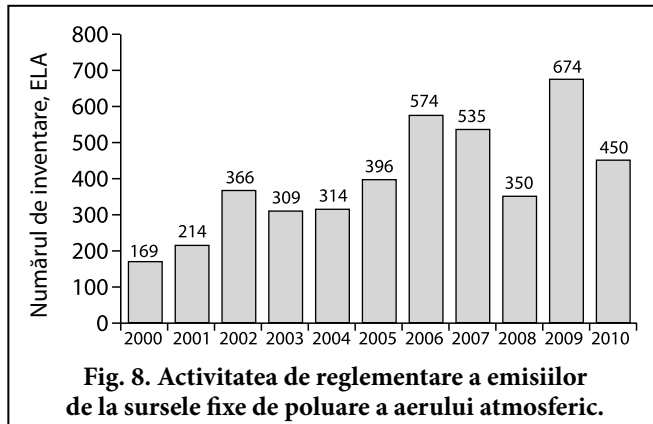

Fig.8. reprezintă numărul proiectelor normativelor ELA, Inventarelor acordate de DEEAM, Agenții, Inspecții.

Se observă o tendință de reducere a numărului proiectelor normativelor ELA acordate, din cauza, că la mulți agenți economici încă sunt valabile cele acordate anterior.

Fig.9. reprezintă numărul autorizațiilor eliberate de DEEAM, Agenții, Inspecții pentru emisiile de poluanți în aerul atmosferic de la sursele fixe.

Tendința de creștere a numărului de autorizații eliberate în 2009 se explică prin expirarea valabilității autorizațiilor eliberate anterior, inclusiv apariția noilor activități economice.

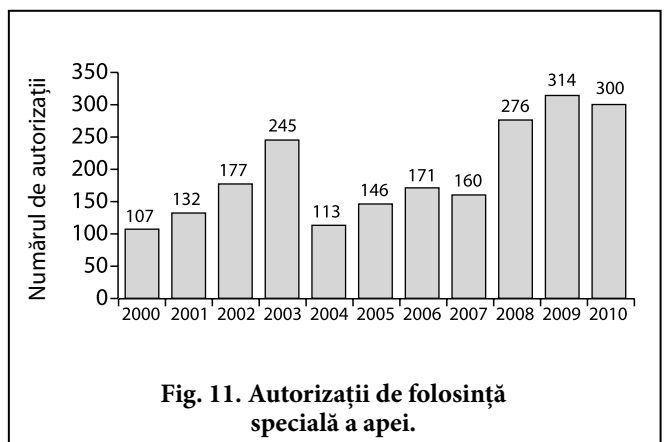
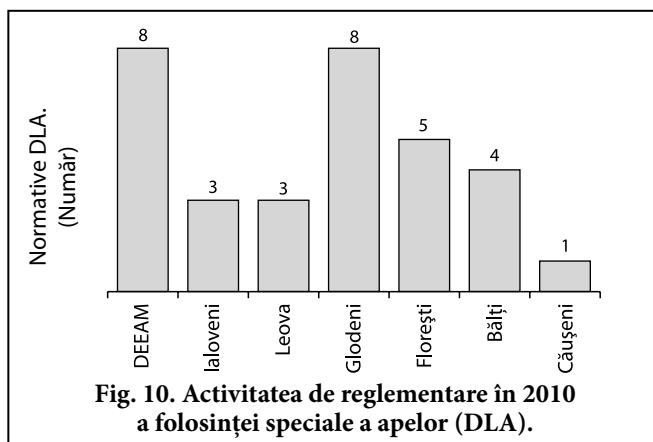

Fig.10. Proiecte de normative a deversărilor limitat admisibile (DLA) acordate în 2010.

În 2010 au fost examinate și acordate proiectele normativelor DLA pentru 32 utilizatori de apă primari.

Fig.11. Numărul autorizațiilor AFSA eliberate de DEEAM, Agenții, Inspecții.

Se vede o tendință de scădere a numărului de autorizații AFSA eliberate, comparativ cu 2009.

Propuneri de perfecționare a sistemului expertizei ecologice de stat și autorizațiilor de mediu.

1. Pentru perfecționarea sistemului expertizei ecologice de stat (SEES) este necesar de a reexamina „Instrucțiunea despre ordinea de organizare și efectuare a expertizei ecologice de stat” în scopul delimitării clare a atribuțiilor funcționale a componentelor sistemului expertizei ecologice de stat (Minister, Inspectoratul Ecologic de Stat, Agențiile și Inspecțiile Ecologice).

2. Stabilirea listei documentațiilor de proiect pentru activitățile economice preconizate, care necesită elaborarea documentației EIMÍ înainte de elaborarea proiectului de execuție și coordonare la etapa de alegere a terenului.

3. Necesitatea excluderii impedimentelor în activitatea autoităților de protecție a mediului în legătură cu aplicarea Legii 163 din 09.07.2010 cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție.

4. Implementarea Instrucțiunii privind încadrarea întreprinderilor (obiectelor) în categorii după nivelul de impact asupra aerului atmosferic, aprobată prin ordinul ministrului mediului nr.110 din 17.12.2010.

5. Elaborarea și aprobarea Normelor de calitate a apelor de suprafață pentru implementarea Regulamentului privind condițiile de evacuare a apelor uzate urbane în receptori naturali;

6. Organizarea seminarelor tematice cu Agențiile și Inspecțiile ecologice referitor la întocmirea avizelor de acordare a terenurilor pentru amplasarea și proiectarea obiectelor, efectuarea expertizei ecologice a documentației de proiect, supravegherea continuă a respectării prevederilor avizelor expertizei ecologice de stat în procesul de construcție și punere în funcțiune a obiectelor, întocmirea actelor de inspectare a întreprinderilor ce influențează apele naturale și aerul atmosferic cu scopul elaborării măsurilor de protecție a mediului și autorizării acestor întreprinderi.

7. Consolidarea structurii instituționale a SEESAM, având în vedere concentrarea resurselor umane specializate din raioane în centre cu acoperire zonală (regională) cu separarea activităților de expertiză a documentației de proiect și autorizare de controlul ecologic de stat.

III. PROTECȚIA AERULUI ATMOSFERIC.

M. Mustea

- III.1. Aspecte generale privind calitatea aerului atmosferic.
- III.2. Surse potențiale de poluare a aerului atmosferic.
 - III.2.1. Sursele staționare de poluare
 - III.2.1.1. Impactul sectorului industrial asupra calității aerului atmosferic.
 - III.2.1.2. Impactul sectorului termoelectric asupra calității aerului atmosferic.
 - III.2.2. Surse mobile de poluare.
- III.3. Acțiunilor de inspecție și măsuri de constrângere aplicate, prejudiciul cauzat aerului atmosferic.
- III.4. Cheltuieli și resurse pentru protecția aerului atmosferic.
- III.5. Plata pentru poluarea aerului atmosferic.
- III.6. Obiective și măsuri de protecție a aerului atmosferic.

III.1. Aspecte generale privind protecția aerului atmosferic.

Protecția aerului atmosferic, în ultimul timp, a devenit una din problemele prioritare din domeniul de activitate a autorităților de mediu orientată spre realizarea dreptului constituțional al cetățenilor Republicii Moldova la un mediu sănătos de viață, accesului la informația veridică privind calitatea aerului și măsurile întreprinse în această direcție.

Republica Moldova, orientată spre spațiul Uniunii Europene, urmează să soluționeze, de rînd cu alte probleme, și ce-a de protecție a aerului atmosferic, să asigure respectarea normelor și cerințelor ecologice rezultate din actele legislative naționale, cum ar fi: Legea nr. 1515-XII din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător, care declară protecția mediului obligațiune generală a întregii societăți, Legea nr. 1422-XIII din 17.12.1997 privind protecția aerului atmosferic, care la rîndul ei, stabilește drept obiectiv păstrarea și ameliorarea calității aerului atmosferic, prevenirea și reducerea efectelor nocive ale factorilor fizici, chimici, biologici, radioactivi și de altă natură asupra atmosferei cu consecințe nefaste pentru populație și/sau mediul înconjurător și reglementează activitatea antreprenorială în cazul în care aceasta, direct sau indirect, afectează sau poate afecta calitatea aerului atmosferic

Într-un cadru mai larg Republica Moldova colaborează cu țările vecine în vederea asigurării securității ecologice pe plan transfrontalier la realizarea obligațiilor stabilite prin Convențiile internaționale la care țara noastră este parte, precum și acordurile interstatale semnate.

Promovarea politicii de mediu în domeniul protecției aerului atmosferic, precum și supravegherea respectării prevederilor legislației ecologice de protecție a aerului atmosferic în activitatea antreprenorială revine Inspectoratului Ecologic de Stat și subdiviziunilor sale teritoriale.

Analiza calității aerului atmosferic și a factorilor care o pot influența reflectă rezultatele activității subdiviziunilor Inspectoratului în anul de raportare.

Pentru început este de menționat că cantitatea de poluanți emiși în atmosferă de la toate sursele de poluare în anul 2010 a fost evaluată la nivelul de – 220.582,314 tone și constituie – 61,9 kg/an pe cap de locuitor. (Conform raportului statistic, populația Republicii Moldova numără 3.563,7 mii locuitori).

III.2. Surse potențiale de poluare a aerului atmosferic.

Calitatea aerului atmosferic în Republica Moldova este influențată de emisiile provenite din trei tipuri de surse poluante:

- Sursele fixe, care includ centralele electrotermice (CET-urile) și cazangeriile, întreprinderile industriale în funcțiune;
- Sursele mobile, care includ transportul auto, feroviar, aerian, fluvial și tehnica agricolă;
- Transferul transfrontalier de noxe.

Statistica demonstrează că calitatea aerului atmosferic în orașele mari, cum ar fi Chișinău, Bălți și altele este influențată preponderent de emisiile de la transport, CET-uri, întreprinderi mari, pe cînd în centrele raionale și localitățile rurale de la emisiile întreprinderilor mai mici, cazangeriilor și surselor casnice.

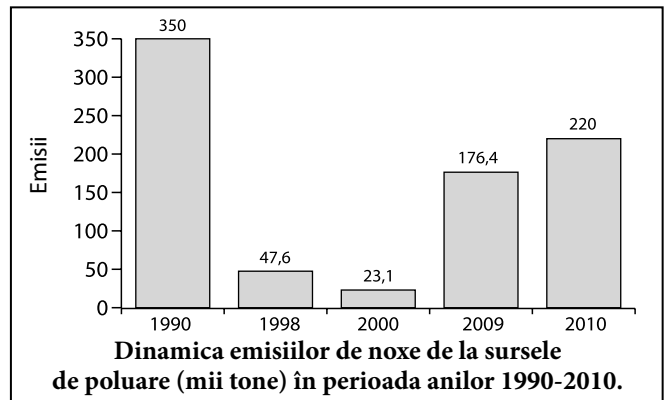
III.2.1. Surse staționare de poluare.

La moment în Republica Moldova sunt înregistrate 5748 întreprinderi poluatoare a aerului atmosferic, 3 centrale termoelectrice, 2777 cazangerii, 681 stații de alimentare cu carburanți. Conform rapoartelor prezentate de Agențiile și Inspecțiile ecologice, cantitatea totală de poluanți în atmosferă de la sursele fixe pe parcursul anului 2010 a constituit 24.158,582 tone, inclusiv: particule (substanțe) solide – 4.674,267 tone, dioxid de sulf – 1.659,527 tone, oxizi de azot – 2.526,304 tone, oxid de carbon – 6.980,827 tone, hidrocarburi – 1.785,105 tone, altele – 3.567,179 tone. Datele prezentate nu sunt complete, întrucât, nu includ întreprinderi transnistrene și pot diferința de la datele Biroului Național de Statistică care prelucrează informația direct din rapoartele prezentate de antreprenori.

Un instrument important de reglementare în domeniul calității aerului atmosferic este sistemul de autorizare a emisiilor de poluanți în atmosferă. Obligatorietatea deținerii Autorizației de emisii a poluanților în atmosferă pentru sursele fixe de poluare este prevăzută de art. 12 din Legea nr. 1422-XII din 17.12.1997 privind protecția aerului atmosferic. La moment din numărul total de întreprinderi luate la evidență de subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului Ecologic de Stat de 4455 unități antreprenoriale în funcțiune, 3223 dețin autorizații de emisii a poluanților în atmosferă, ce-ee ce constituie 72,3 %.

Gradul de poluare a aerului atmosferic pe parcursul anilor 1990-2010 demonstrează o tendință descărcătoare în perioada 1990-2000 și tinde spre majorare în perioada 2000-2010, cauza fiind staționarea întreprinderilor industriale la prima etapă și creșterea numărului unităților de transport auto, începând cu anul 2000.

Informația desfășurată privind emisiile de poluanți în atmosferă este prezentată în anexele 1,3.

III.2.1.1. Impactul sectorului industrial asupra calității aerului atmosferic.

Conform datelor prezentate de subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului Ecologic de Stat în rîndul întreprinderilor cu o influență negativă majoră asupra aerului atmosferic pe parcursul anului 2010 figurează următoarele:

mun. Chișinău – S.A. „Uzina de sticlă” (330,675 tone), S.A. „Edilitate” (189,598 tone), S.A. „Pietriș” (107,452 tone), S.A. „Zorile” (103,088 tone);
mun. Bălți – ÎM S.A. „Regia Apa Canal” (212,227 tone), S.A. „Floarea Soarelui” (165,630 tone), S.A. „Incomlac” (22,964 tone), ÎM „Knauf Ghips” (14,061 tone), S.A. „Dumbrava Nord” (11,653 tone);
Rezina – S.A. „Lafarge Ciment” (1033,946 tone); Glodeni – SRL „Gold Grown” – fabrica de zahăr (193,686 tone);
Florești – SRL „DigoMobil”, S.A. „Cristal Fluor” (146,476 tone);
Fălești – ÎM „Zudzucker-Moldova” S.A. (135,297 tone);
Dubăsari – S.A. „Fabrica de conserve Coșnița” (94,992 tone);
Drochia – ÎM „Zudzucker-Moldova” S.A. (86,451 tone);
Rîșcani – S.A. „Agroprofil” (68,262 tone);
Căușeni – S.A. „Elevator Kellen Grains” (67,001 tone);
Dondușeni – „Magt Vest SRL – Fabrica de zahăr” (66,400 tone);
Ocnița – SRL „Ulei – Nord” (49,045 tone);
UTA Găgăuzia – S.A. „Arnaut Petrol” (46,701 tone);
Șoldănești – ÎS „Șoldănești” (45,630 tone);
Soroca – SRL „Fabrica materialelor de construcții”, Vasilcău (35,499 tone) și SRL „Fabrica materialelor de construcții”, Slobozia Cremenii (34,065 tone);
Taraclia – S.A. „Legorn” (23,584 tone);
Edineț – S.A. „Cereale – Cupcini” (18,380 tone);
Cantemir – ÎM „Prut” (17,050 tone);
Besarabasca – Stația CF „Besarabasca” (13,627 tone);
Ialoveni – SRL „Best Concrete” (13,564 tone);
Ungeni – S.A. „Covoare Ungeni” (12,989 tone);
Cahul – S.A. „Tricon” (5,215 tone) și altele.

III.2.1.2. Impactul sectorului termoenergetic asupra calității aerului atmosferic.

Cantitatea emisiilor de poluanți în atmosferă de la sectorul termoenergetic în anul 2010 constituie 4.627,455 tone, sau cu 1.441,711 tone mai puțin față de anul 2009. Din volumul sumar de emisii, 14 % revin centralelor termoelectrice. Dinamica emisiilor de poluanți în atmosferă în anii 2009-2010 este prezentată în *tab.1*.

Tab. 1

	Anul	Masa emisiilor, tone	SO ₂	CO	NO ₂	Substanțe solide	Altele
CET „Nord-Bălți”	2009	71,77	5,525	38,366	25,048	2,718	0,001
	2010	68,49	5,9	40,79	15,72	6,49	0,00132
CET-I	2009	130,647	34,46	28,286	66,912	0,439	0,552
	2010	42,704	-	51,552	61,152	-	-
CET-II	2009	774,748	184,367	40,545	545,897	4,388	0,059
	2010	451,851	0,07	67,459	381,402	0,601	0,059
Termocom	2009	137,124	7,342	28,337	79,242	9,395	10,180
	2010	143,738	8,532	22,617	74,022	10,938	95,080

Schimbarea cantității și structurii emisiilor poluante înregistrată în ultimii ani este generată de înlocuirea combustibilului lichid și solid cu gaz natural.

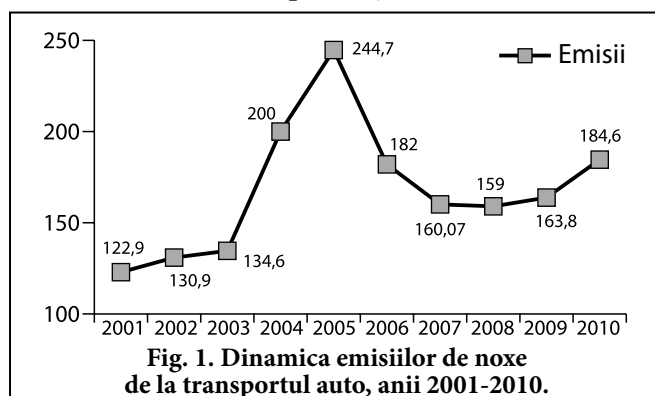
La moment în republică sunt luate la evidență 2777 centre termice (cazangerii), din care – 91 au fost construite pe parcursul anului 2010. Din acestea, 1746 sunt gestionate de instituțiile bugetare și 1031 de agenții economici, 2120 de cazangerii funcționează pe gaze naturale, 42 – motorină, și 615 – pe combustibil solid. Pe parcursul anului 2010 s-au utilizat 21.416,148 tone combustibil solid, 2470 tone – motorină, și 552.240,596 mii m.c. gaze naturale. Cantitatea de emisii de poluanți în atmosferă constituie 1.184,519 tone. Informația desfășurată este prezentată în anexa 2.

III.2.2. Sursele mobile de poluare.

Sursele mobile de poluare reprezintă transportul auto, feroviar, aerian și fluvial. Este cunoscut faptul, că transportul constituie principala sursă de poluare a aerului atmosferic, emanând în aer cantități mari de hidrocarburi, oxizi de carbon, oxizi de azot, precum și plumb. Cota de emisii a acestora în volumul total de degajări constituie – 89 %. Volumul de emisii a poluanților în atmosferă de la sursele mobile ajunge la 196.423,732 tone, sau cu 20.020,672 tone mai mult decât în anul 2009, inclusiv: 147.745,689 tone – oxizi de carbon, 18.948,210 tone – oxizi de azot, 4.645,089 tone – oxizi de sulf, 2.119,201 tone – hidrocarburi, 5.180,830 tone constituie aldehydele.

Transportul auto.

Calitatea aerului atmosferic, în mare măsură, este condiționată de fluxul intensiv al transportului auto, care din an în an crește cu 10-15%. Conform datelor evaluate, parcul de transport auto număra cca 600 mii unități. Cantitatea de emisii de poluanți în atmosferă a constituit 184.574,674 tone, sau 93,3% din volumul sumar de poluanți în aerul atmosferic din sectorul transporturi. În anul 2010, cantitatea de emisii a crescut cu 2.075,631-tone față de anul 2009. Dinamica emisiilor de la transportul auto se prezintă în *fig.1*.

În anul 2010, cantitatea de emisii a crescut cu 2.075,631-tone față de anul 2009. Dinamica emisiilor de la transportul auto se prezintă în *fig.1*.

Cele mai poluate zone de la transportul auto sunt considerate: mun.Chișinău – 73.358,6 t/an. și Bălți – 7.748,2 t/an; raioanele Singerei – 10.981,2 t/an., Cahul – 8.392,2, Hîncești – 5.009,3 t/an., Briceni – 4.254,4 t/an., Ialoveni – 4.124,3 t/an., Ungeni – 4.190,0 t/an., Florești – 4.087,2 t/an., Anenii Noi – 4.053,5 t/an., UTA Găgăuzia – 5.702,1 t/an.

Cota de poluanți specifici din cantitatea sumară de emisii constituie: 139.434,597 t/an – oxizi de carbon, 17682,570 t/an – oxizi de azot, 14.798,259 t/an – metan, 4.433,171 t/an – aldehide, 4.290,821 t/an – oxizi de sulf, 2.626,189 t/an – substanțe solide, 1.248,801- hidrocarburi. Pronosticul arată că în perioada 2010-2020, necesarul de mijloace de transport de pasageri și mărfuri, precum și de autoturisme se va dubla.

Concentrațiile de poluanți sunt supranormative, de regulă, în municipii și centrele raionale, unde fluxul de transport este cel mai intensiv.

O influență semnificativă asupra calității aerului atmosferic o au și emisiile noxelor specifice, cum ar fi: substanțele organice volatile, poluanții organici persistenti (POP) și metalele grele. Acestea sunt calificate ca substanțe toxice cu un grad sporit de influență asupra factorilor de mediu și, în consecință, asupra sănătății populației din comunitățile poluate.

Emisiile în atmosferă depind și de starea drumurilor, aflate în stare deplorabilă, precum și de calitatea combustibilului consumat. De menționat că sectorul transport este deservit de 681 stații de alimentare cu carburanți. Cele 51 stații de testare tehnică, amplasate în municipiile și orașele republicii au testat ecologic – 411.832 unități de transport auto, din care la 29.626 unități au fost depistate depășiri a normelor ecologice, iar 27.878 unități au fost supuse testării repetate.

Ținând cont de faptul, că principala sursă de poluare o reprezintă transportul auto, protecția aerului are ca scop reducerea și diminuarea emisiilor nocive produse de acesta.

În acest context, menționăm semnificația organizării și desfășurării Acțiunii în cadrul Săptămânii Mobilității Europene cu genericul „Un aer curat pentru toți”, marcată anual în municipiile și orașele din republică în perioada 16-22 septembrie. În anul 2010, cu concursul Agențiilor și Inspecțiilor Ecologice, autoritățile publice locale au planificat și întreprins măsuri de sensibilizare a societății civile despre impactul transportului auto asupra calității aerului atmosferic și sănătății populației cu atragerea cetățenilor în diverse activități culturale – sportive cu caracter educațional în vederea utilizării transportului electric public, bicicletelor ca sursă de deplasare. Inspectoratul Ecologic de Stat a contribuit la acestea prin alocarea a circa 170 mii lei din Fondul Ecologic Local pentru acoperirea cheltuielilor suportate. O informație mai amplă este reflectată în anexele 4,5.

Transportul feroviar.

Conform datelor prezentate de Întreprinderea de Stat „Calea ferată a Moldovei” lungimea exploatată a liniilor Căii Ferate din Moldova constituie 1.157,1 km. Parcul de inventar al vagoanelor de marfă conform situației din 31.12.2010 constituie 7.835 unități de transport și 410 unități vagoane de călători. Pe parcursul anului 2010 în sectorul dat au fost utilizate 21.323 tone motorină, 4.178 tone cărbune, 4.289 mii m³ gaz natural și 231 tone benzină.

Volumul de emisii a poluanților în atmosferă de la combustibilul consumat constituie 3.301,469 tone, sau cu 125,50 tone mai puțin decât în anul 2009, inclusiv: oxizi de carbon – 1.003,945 tone, oxizi de azot – 847,356 tone, hidrocarburi – 405,330 tone, și aldehide – 724,985 tone.

Tab.2

Dinamica emisiilor de poluanți în atmosferă de la transportul feroviar în perioada anilor 2009-2010.

	Anul	Cantitatea de combustibil.	Masa emisiilor, tone	Cantitatea poluanților (t/an)				
				CO	Hidrocarburi	NO ₂	SO ₂	Aldehide
Motorină, tone	2009	21955	3424,98	1031,885	417,145	900,155	329,325	746,470
	2010	21323	3299,388	1002,181	405,137	847,243	319,845	724,982
Gaz, mii m³	2009	4158	1,985	1,68	0,184	0,108	0,008	0,0048
	2010	4289	2,081	1,764	0,193	0,113	0,0084	0,00504
Benzină, tone	2009	-	-	-	-	-	-	-
	2010	231	118,780	101,64	10,626	5,775	0,462	0,277
Total	2009		3426,96	1033,565	417,329	900,263	329,333	746,475
	2010		3301,469	1003,945	405,330	847,356	319,853	724,985

Transportul aerian.

Transportul aerian este gestionat de Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova. Cantitatea de combustibil consumată pe parcursul anului 2010 în acest sector constituie 16.598,517 tone, iar volumul emisiilor de poluanți în atmosferă valorează la 8.534,953 tone, sau cu 386,31 tone mai puțin față de anul 2009. Acțiunile de protecție a mediului desfășurate pe parcursul anului au fost direcționate spre reducerea emisiilor de noxe și a poluării fonice, în zona locativă aferentă aeroportului.

Tab.3

Dinamica emisiilor de poluanți în atmosferă de la transportul aerian în perioada anilor 2009-2010.

	Anul	Cantitatea de combustibil	Masa emisiilor, tone	Cantitatea poluanților (t/an)				
				CO	Hidrocarburi	NO ₂	SO ₂	Aldehide
Benzină, tone	2009	17349,81	8921,26	7633,91	798,09	433,74	34,7	20,82
	2010	16598,517	8534,953	7303,34	763,53	414,963	33,2	19,92

Transportul fluvial.

Transportul fluvial este exploatat de către IP „Căpitania portului Giurgiulești”, care conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.1128 din 29.09.2006 este organul de specialitate care asigură securitatea navigației și, implicit, supraveghează activitatea navală a agenților economici deținători de unități plutoare în vederea respectării securității navigației și ecologice, a ÎS „Portul fluvial Ungheni” și întreprinderii cu capital străin „Danube Logistics” SRL. Complexul portuar Giurgiulești include terminalele petrolier și cerealier administrate de către ÎS „Portul fluvial Ungheni”.

Consumul de combustibil de către transportul fluvial în anul 2010 constituie 81 tone, iar emisiile de poluanți în atmosferă valorează la 12,636 tone, sau cu 2,806 tone de substanțe nocive mai mult decât în anul 2009.

Tab. 4

Dinamica emisiilor de poluanți în atmosferă de la transportul naval în perioada anilor 2009-2010.

	Anul	Cantitatea de combustibil.	Masa emisiilor, tone	Cantitatea poluanților (t/an)				
				CO	Hidrocarburi	NO ₂	SO ₂	Aldehide
Motorină, tone	2009	21955	3424,98	1031,885	417,145	900,155	329,325	746,470
	2010	21323	3299,388	1002,181	405,137	847,243	319,845	724,982

Efecte transfrontaliere de poluare.

Este bine cunoscut faptul, că aerul, ca și alte componente ale mediului înconjurător, are capacitatea de a se autoepura. Autoepurarea aerului atmosferic prezintă procesul prin care aerul atmosferic revine pe cale naturală la compoziția anterioară poluării și se realizează prin curenți de aer, sedimentare și precipitații. Odată cu masele de aer, curenții de aer deplasează poluanții din atmosferă la distanțe mari, depășind chiar frontierele cu țările vecine, generând așa-numita poluare transfrontieră. În acest proces, cantitatea de poluanți poate varia spre majorare sau micșorare în dependență de condițiile climatice.

Sedimentarea are loc în condițiile când particulele de praf (pulbere) ajung la sol, în apă sau pe plante, cu consecințe respective, cum ar fi: poluarea solului, a apelor, micșorarea intensității procesului de fotosinteză. Precipitațiile contribuie la autoepurarea aerului prin antrenarea mecanică a poluanților, dizolvarea acestora și combinarea poluanților cu apă din care rezultă uneori ploile acide.

Volumele considerabile de poluanți emise în atmosferă continuu și în concentrații diferite provoacă consecințe dezastruoase asupra mediului înconjurător și, în primul rând, asupra sănătății populației. În dependență de caracteristicile poluantului se cere implementarea unor măsuri adecvate de prevenire și de combatere a poluării aerului atmosferic. Se poate de spus că, poluarea transfrontalieră a aerului în Republica Moldova este dominată de problema ploilor acide, condiționate de emisiile de dioxid de sulf și dioxid de azot. Prin urmare, la soluționarea problemelor cauzate de poluarea transfrontalieră a aerului „trebuie să se ia în considerație fluxurile de aer polua și de te cu întreprins eforturi comune pentru a reduce emisiile și consecințele lor transfrontaliere. În acest context menționăm că Republica Moldova are anumite angajamente pe plan internațional ca parte la Convenția asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi (Geneva, 1979) și a protocoalelor aferente.

III.3. Activități de inspectare și măsuri de constrângere aplicate, prejudiciul cauzat aerului atmosferic.

Activitățile de inspectare în vederea realizării obiectivelor și măsurilor trasate în planul de activitate pentru anul 2010, au fost orientate spre reducerea impactului negativ al activităților economice asupra mediului, resurselor naturale și sănătății populației, r de prevenirea poluării mediului înconjurător prin ridicarea nivelului de conștientizare a populației și incorporarea cerințelor de protecție a mediului în politicele sectoriale ale economiei naționale și politicii teritoriale. de mediu.

Pe parcursul perioadei de raportare subdiviziunile Inspectoratului Ecologic de Stat au supus inspectării 1470 unități economice, cu 143 obiecte mai puțin decât în anul 2009 și întocmit 1574 acte de control cu prescrierea a 4422 indicații obligatorii de execuție în vederea prevenirii și neadmiterii poluării bazinului aerian, din care 3462 au fost realizate în termenii stabiliți. În procesul inspectării au fost depistate 506 contravenții și întocmite procese-verbale de sancționare contravențională. Suma amenzilor aplicate conform Codului Contravențional valorează la 339.200 lei, din care au fost achitați 143.200 lei. Informația desfășurată privind activitățile de inspectare a subdiviziunilor Inspectoratului pe parcursul anului 2010 este reflectată în anexa 6.

De menționat, că pe parcursul anului 2010 doar 25,5% din numărul total de întreprinderi au fost supuse inspectării ecologice. Din numărul total de 3691 controale efectuate de centrele de Investigații Ecologice pe parcursul anului 2010, în 426 cazuri au fost constatate depășiri a concentrațiilor maximal admisibile la conținutul de oxizi de carbon și azot, praf, benzol, toluol, xilen, hidrocarburi și alți poluanți. Informația detaliată privind rezultatele analitice este reflectată în activitatea Centrelor Investigații Ecologice.

Cele mai frecvente încălcări țin de nerespectarea regulilor de exploatare a instalațiilor de purificare și a lipsei autorizațiilor de emisii de la obiectele poluatoare.

S-a constatat cazul, când în urma controalelor n-au fost depistate contravenții din partea Inspecțiilor Ecologice, de exemplu: Basarabeasca, Briceni, Sîngerei, Ștefan Vodă, pe când cantitatea de poluanți emiși în atmosferă, demonstrează contrariu.

În ultimii ani s-au redus simțitor activitățile ce țin de controlul ecologic instrumental al autovehiculelor la nivelul de poluare a aerului de către subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului, aceasta fiind delegate stațiilor de testare tehnică. Informația respectivă este reflectată în anexa 4.

Agențiile și Inspecțiile Ecologice au supus controlului instrumental ecologic doar 4771 unități de transport, constatând depășiri în 408 cazuri, pe care au fost întocmite 27 acte cu prescrierea avertismentelor de respectare a normativelor ecologice în procesul de exploatare.

De menționat că, necătînd la aceea că pe parcursul anului 2010 au fost constatate depășiri a emisiilor de poluanți în atmosferă de la sursele fixe de poluare în 426 cazuri, prejudiciile cauzate mediului n-au fost calculate și recuperate, pricina fiind neargumentarea consecințelor poluării prin investigații analitice de laborator și neprofesionalismul cadrului inspectorat.

III.4. Cheltuieli și resurse pentru protecția aerului atmosferic.

Pe parcursul anului 2010 cheltuielile financiare pentru protecția aerului atmosferic au constituit 18.588-317 lei, inclusiv din bugetele: de stat – 2.221.000 lei, administrațiilor publice de nivelul unu și doi – 4.220.280 lei; din surse proprii ale întreprinderilor – 3.147.037 lei și 9.000.000 lei din Fondul Ecologic Național.

Din sumele alocate au fost reprofilete cazangeriile: Centrului ftziopulmonologic de reabilitare pentru copii din s. Tîrnova (Dondușeni) – 3.800.000 lei, instituțiilor de învățămînt din localitățile Ciocîlteni, Cucuzeni, Fedoreuca, Mălăești, Trebujeni, Susleni (Orhei) – 947500lei, grădinițelor de copii din localitățile Ciuciuleni, Caracui, Fundul-Galben, Logănești, liceului teoretic din s. Lăpușna, spitalului din s. Cărpineni (Hincești) – 4.492.000 lei), gimnaziilor din satele Gradiște, Albina, Cenac (Cimișlia) – 1.780.000 lei.

Din surse proprii au fost alocați 769.804 lei de către SA „Termocom” – Centrala Termică Sud (mun. Chișinău) pentru diagnosticarea tehnică a cazanelor, schimbarea rețelei defectate și izolarea acestea, 78.000 lei de către S.A. „Bucuria” (mun. Chișinău) pentru revizia tehnică și verificarea instalațiilor de purificare a aerului și ventilație, 48.500 lei de către SRL „Gandas Grup” (mun. Chișinău) pentru reparația capitală a instalației de captare și diagnostică, 2.675.557 lei de către S.A. „Lafarge Ciment (Moldova, Rezina) pentru modernizarea utilajului de purificare a emisiilor, 25.000 lei de către S.A. „Iuganord” (mun. Bălți) pentru montarea coșului instalației de captare a prafului de lemn de la camera uscătoriei de cherestea, 12.600 lei de către ÎMSP Spitalul de psihiatrie Bălți pentru reprofilarea centralei termice. Pentru construcția întreprinderii de prelucrare a deșeurilor animaliere și agricole cu captarea biogazului în s. Fîrlădeni (Cimișlia) din Fondul Ecologic Național s-au alocat 9.000.000 lei.

III.5. Plata pentru poluarea aerului atmosferic.

Plata pentru poluarea aerului atmosferic se percepe în conformitate cu prevederile Legii nr.1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului. Plata se achită de către întreprinderile industriale, care în procesul de funcționare cauzează poluarea aerului cu emisii de poluanți. Din numărul total de întreprinderi înregistrate, doar 3832 – au fost incluse în lista plătitorilor i pentru poluarea aerului atmosferic. Suma calculată constituie 2.418.492 lei din care au fost achitați 2.369.735 lei Cele mai mari sume revin mun. Chișinău – 600.667 lei și Bălți – 423.848 lei; raioanelor Rezina – 221.550 lei, Florești – 87.974 lei, Anenii Noi – 84.300 lei, Călărași -81.890 lei, Criuleni – 81.840 lei. Informația desfășurată privind sumele calculate și încasate de către AE/IE este reflectată în anexa 7.

III.6. Obiective și măsuri de protecție a aerului atmosferic.

Obiectivele protecției aerului atmosferic corespund priorităților de activitate a autorităților de mediu conform Programului Guvernului pentru anii 2010-2014 și sunt orientate spre îmbunătățirea măsurilor de prevenire și protecție a aerului. Acestea cuprind în sine acțiuni de evaluare a indicatorilor de planificare a activităților inspecției ecologice, de monitorizare și inspectare a unităților economice în vederea asigurării respectării normelor stabilite în autorizațiile de emisii.

În scopul realizării acestor obiective se vor întreprinde următoarele acțiuni de ordin tehnic și organizatoric de diminuare a poluării aerului atmosferic, cum ar fi:

- modernizarea în continuare a utilajului și trecerea centrelor termice la gaze naturale;
- Implementarea pe larg a tehnologiilor nonpoluante și dotarea întreprinderilor cu mijloace performante de purificare;
- Elaborarea și implementarea sistemului complex de control al transportului auto la stațiile de testare tehnică;
- Utilizarea pe larg a transportului electric urban și electrificarea căilor ferate;
- Promovarea acțiunii „Un aer curat pentru toți” în spațiul rural și utilizarea bicicletelor ca mijloc de transport;
- Elaborarea și implementarea sistemului de control al calității combustibilului;
- Elaborarea și aprobarea normativelor ELA la toate sursele de poluare și autorizarea emisiilor de poluanți în atmosferă;
- Utilizarea surselor de energie regenerabilă (eoliană, solară, și a biomasei);
- Dezvoltarea sistemului de colectare, sistematizare și prezentare a rapoartelor statistice privind calitatea aerului atmosferic și de informare a societății.

Notă: Evident, acest capitol nu cuprinde toate aspectele și problemele ce țin de protecția aerului atmosferic, îndeosebi în agricultură, alte domenii din economia națională, sursele de emisii ale cărora, la moment, nu sunt completament monitorizate de Inspectoratul Ecologic de Stat și subdiviziunile sale teritoriale. Acestea urmează a fi date publicității ulterior de instituțiile antrenate în astfel de activități.

Masa de emisii a poluanților în aerul atmosferic de la sursele staționare, anul 2010.

Nr.	Denumirea Agențiilor/Inspecțiilor Ecologice	Masa emisiilor în aerul atmosferic, tone.		Inclusiv, t.						Altele
		2009	2010	CH	SO ₂	CO	NO ₂	Substanțe solide	Compuși organici volatili	
1	AE Bălți	1087,0	901,252	232,909	22,985	261,679	60,133	164,893	118,914	39,739
2	AE Chișinău	5035,461	5358,874	281,889	90,512	1691,165	1039,668	778,122	685,16	792,358
3	AE UTA Găgăuzia	287,2	296,227	25,834	7,755	83,987	27,051	51,793	58,064	41,743
4	AE Cahul	447,145	446,357	5,861	5,689	44,627	22,744	30,137	2,335	334,964
	Total AE	6856,806	7002,710	546,493	126,941	2081,458	1149,596	1024,945	864,473	1208,804
5	IE Anenii Noi	711,440	842,147	14,815	5,384	149,189	21,096	254,417	380,769	16,477
6	IE Basarabasca	101,647	108,992	7,720	20,105	25,270	12,310	34,621	4,082	4,884
7	IE Briceni	229,5	237,713	4,827	7,436	24,176	5,319	43,049	4,347	148,559
8	IE Cantemir	228,801	203,305	3,674	46,076	58,191	28,426	50,049	2,586	14,303
9	IE Călărași	248,528	224,388	51,059	57,424	37,891	21,352	23,048	8,217	25,397
10	IE Căușeni	751,995	687,765	29,626	85,238	284,959	40,360	214,725	12,627	20,230
11	IE Cimișlia	400,077	274,658	14,543	56,964	85,133	9,441	84,620	5,650	18,307
12	IE Criuleni	390,168	392,8	42,301	11,132	188,691	52,910	57,272	12,054	28,437
13	IE Dondușeni	368	687,630	10,472	268,200	159,858	36,902	169,082	0,413	42,703
14	IE Drochia	760,054	1030,906	166,301	2,356	268,403	81,997	216,73	81,037	214,082
15	IE Dubăsari	405,8	581,704	223,450	11,136	229,723	103,427	8,339	4,277	1,352
16	IE Edineț	182,8	177,791	48,420	0,571	41,832	23,430	32,850	16,765	13,923
17	IE Fălești	299,524	392,248	9,552	104,373	91,708	33,482	116,971	28,131	8,031
18	IE Florești	624,152	530,847	12,920	47,102	114,671	60,946	196,309	62,960	35,939
19	IE Glodeni	429,893	476,85	17,406	23,636	231,213	50,114	140,903	6,772	6,806
20	IE Hîncești	804,479	858,327	37,897	216,267	261,618	44,541	252,870	40,700	4,434
21	IE Ialoveni	1883,748	599,021	100,792	7,729	307,124	69,533	70,324	26,423	17,096
22	IE Leova	351,125	326,103	11,673	85,097	94,741	8,910	96,509	2,835	26,338
23	IE Nisporeni	465,2	395,52	12,9	7,92	35,39	31,8	35,43	0	272,08
24	IE Ocnița	239,1	231,6	10,54	30,38	33,03	23,62	124,58	2,62	6,83
25	IE Orhei	343,975	326,98	31,43	11,22	62,17	21,43	116,42	53,81	30,50

Nr.	Denumirea Agen- țiilor/Inspețiilor Ecologice	Masa emisiilor în aerul atmo- sferic, tone.		Inclusiv, t.						Altele
		2009	2010	CH	SO ₂	CO	NO ₂	Substanțe solide	Compusi or- ganici volatili	
26	IE Rezina	3986,55	4161,446	1362,674	26,315	1184,198	393,130	242,274	0,010	952,845
27	IE Rîșcani	728,692	691,812	15,792	66,138	213,998	49,473	285,979	11,659	48,773
28	IE Singerei	251,81	70,09*	15,99	0,88	16,73	7,44	1,11	18,02	9,92
29	IE Soroca	613,117	633,950	20,521	26,580	170,365	35,016	335,690	26,619	19,159
30	IE Strășeni	1057,741	909,35	88,46	183,05	247,56	46,02	310,89	26,14	7,23
31	IE Șoldănești	136,604	138,954	1,725	25,549	35,081	11,363	61,178	2,071	1,987
32	IE Ștefan. Vodă	199,21	195,165	3,328	43,203	77,705	7,593	52,014	6,411	4,911
33	IE Taraclia	157,723	167,392	9,732	9,5	35,20	10,269	68,959	33,699	0,033
34	IE Telenești	100,97	154,77	-	12,67	35,38	11,95	29,46	3,15	62,16
35	IE Ungheni	682,728	640,708	38,337	32,955	98,171	23,108	117,707	35,781	294,649
Total IE		14547,256	17155,872	2418,877	1532,586	4899,369	1376,708	3649,322	920,625	2358,375
TOTAL AE/IE		21404,062	24158,582	2965,370	1659,527	6980,827	2526,304	4674,267	1785,108	3567,179

* Volumul de emisii este orientativ și va fi precizat în raportul statistic I-aer

Caracteristica cazangeriilor și masa emisiilor în aerul atmosferic, anul 2010.

Denumirea Agențiilor/ Inspecțiilor Ecologice	Numărul cazangeriilor, inclusiv construite noi		Numărul de centre termice (cazangerii) la balanta		Numărul de cazangerii cu utilizare a combustibilului			Cantitatea de combustibil utilizat, anul 2010, tone			Masa emisiilor (tone/an)	Depășiri ELA	Contratele/ Sancțiuni, Reco- mandări	Lichidate/ Reamenajate pe parcursul anului 2010
	Primariilor	agentilor eco-nomici	Comb. solid	Păcură/ Moto-rină	Gaze naturale	Comb. solid	Păcură/ Moto-rină	Gaze naturale, m ³						
1 AE Bălți	6	9	14	2	60	607,0	3,28	46708,5	1	194,585	65/2	-		
2 AE Chișinău	-	24	1	-	23	173,05	-	416387,078	1	707,917	16	-		
3 AE UTA Găgăuzia	117	41	-	-	158	-	-	2916,65	-	65,58	21	-		
4 AE Cahul	34	36	3	-	67	132,28	-	4457,46	-	67,727	31	-		
Total AE	218	110	18	2	308	912,33	3,28	470469,688		1035,809	133			
5 IE Anenii Noi	8	42	-	-	50	-	-	120,38	-	105,204	35/36	0/1		
6 IE Basarabasca	27	20	2	-	45	10	-	3230,0	-	36,842	25/57	-		
7 IE Briceni	111	7	57	-	61	451,248	-	1339,477	-	85,068	-	-		
8 IE Cantemir	45	8	22	2	29	885	22,5/27	944,2	-	126,5	8/1	2/0		
9 IE Călărași	46	10	12	-	44	610	-	861,1	-	610,73	56/72	-		
10 IE Căușeni	32	105	23	3	111	2334	9	3804	-	296,1	27/1	-		
11 IE Cimișlia	35	13	24	-	24	1756	-	1559	-	197,896	-	3/3		
12 IE Criuleni	64	20	10	-	74	500	-	1800,123	-	327,045	19	-		
13 IE Dondușeni	15	16	7	1	23	259,2	5587	622,51	-	496,47	21/21	-		
14 IE Drochia	50	17	-	-	67	-	610,92	29277,109	-	265,234	7/21	-		
15 IE Dubăsari	56	64	-	-	120	-	-	3028,159	-	380,165	11	-		
16 IE Edineț	25	16	-	1	40	-	8	170,2	-	68,37	8	-		
17 IE Fălești	37	20	32	5	20	1032	7518/40,82	339,01	-	245,74	28	/1		
18 IE Florești	74	48	10	7	105	1247	34,5	3086,012	-	161,546	26/78	17/-		
19 IE Glodeni	21	13	15	-	19	1028	-	14931,7	-	291,512	6	-		
20 IE Hîncești	142	71	132	11	70	3860,6	551	2885,5	-	764,455	20	0/8		

Denumirea Agențiilor/ Inspecțiilor Ecologice	Numărul cazangeriilor, inclusiv construite noi		Numărul de centre termice (cazangerii) la balanta		Numărul de cazangerii cu utilizare a combustibilului			Cantitatea de combustibil utilizat, anul 2010, tone			Masa emisilor (tone/an)	Depășiri ELA	Controlate/ Sanțiuni, Reco-mandări	Lichide/ Reamenajate pe parcursul anului 2010
	primarilor	agentilor eco-nomici	Comb. solid	Păcură/ Moto-rină	Gaze naturale	Comb. solid	Păcură/ Moto-rină	Gaze naturale, m ³						
21 IE Ialoveni	83	-	20	-	63	-	-	2400,6	-	-	331,516		28	/3
22 IE Leova	42	12	10	5	39	5	-	932,199	852,53	-	154,165		8	1
23 IE Nisporeni	33	77	11	-	99	-	-	2130,0	16	-	272,08		110/26	
24 IE Ocnița	31	30	-	-	61	-	-	490,7	-	-	33,9		10/15	
25 IE Orhei	122	22	27	-	117	-	-	5426,3	795	-	99,79		24	/3
26 IE Rezina	27	17	15	-	29	-	-	793,17	206	-	16,342		21	
27 IE Rîșcani	50	102	40	-	112	-	-	3917,231	1395	-	494,736			
28 IE Sîngerei	76	23	48	4	47	4	-	2827,357	2470	-	25,586		13/37	0/13
29 IE Soroca	31	5	10	-	26	-	-	4271,26	962	-	148,83		4	-/14
30 IE Strășeni	44	8	15	-	37	-	-	1050,17	717,24	-	155,49		10/18	9
31 IE Șoldănești	27	12	3	-	36	-	-	532	77	-	18,802		6	
32 IE Ștef. Vodă	83	39	14	-	108	-	-	2232,2	331	-	151,174		8/19	1
33 IE Taraclia	38	34	1	-	71	-	-	1419,73	163	-	48,894		56	
34 IE Telenești	43	9	24	-	28	-	-	336,367	874,0	-	59,23		20/6	/6
35 IE Ungheni	10	41	13	1	37	1	-	6553,8	142	-	65,435			
Total IE	1528	921	597	40	1812	40	3904,092/67,92	81770,908	20503,818	3907,372/67,92	6534,847		594/408	33/52
Total AE/IE	1746	1031	615	42	2120	42	3907,372/67,92	552240,596	21416,148	3907,372/67,92	7570,656		727/410	33/52

Sursele fixe de poluare a aerului atmosferic, anul 2010.

Denumirea Agențiilor/Ins-pecțiilor Ecologice	Numărul întreprinderilor poluante/ inclusiv întreprinderi de stat	Numărul întreprinderilor controlate/ inclusiv cu depistarea încălcării legislației	Numărul surselor fixe de poluare/ din ele dotate cu instalații de epurare (captare)	Numărul surselor staționare de poluare/ din ele organice	Masa emisiilor de poluanți de la surse staționare, (t/an)	5-au înregistrat depășiri ale emisiilor comparativ cu anul 2009	Au elaborat ELA (inventariere, volumul)	Emisii nesupuse procesului de purificare (captare)/ inclusiv emisii organizate (t)	Numărul instalațiilor pentru purificare (captare)/ inclusiv instalații noi construite (unități)	Instalații defectate (unități)	Instalații ineficiente (unități)
AE Băiți	456/40	456/14	2410/245	2410/1119	901,252	-185,748	102	756,65/ 411,67	245	47	3
AE Chișinău	1134/68	510/96	8711/1094	8711/7414	5358,874	+323,413	177		1094/16	-	1
AE UTA Găgăuzia	122/34	71	1046/409	1046	296,227	+12,88	-	213,33	409	-	-
AE Cahul	57	57	703/83	703/292	446,357	-0,785	10	622/226	-	-	-
Total AE	1769/142	1094/110	12870/1831	12870/8825	7002,710	+145,904	289	1591/	1748/16	47	4
IE Anenii Noi	84/16	55/3	824/298	824/433	842,147	+130,707	21	681,23/ 198,77	137/7	2	-
IE Basarabasca	68/20	67/2	600/22	600/395	108,992	+7,345	-	109,7	9/0	6	3
IE Briceni	57/0	68/0	653/32	653/229	237,713	+86213	-	125,5/162	34/0	-	13
IE Cantemir	75/28	13/4	581/21	581/195	203,305	-25,496	19	203,30	23/0	-	-
IE Călărași	81/0	81/0	810/31	810/236	224,388	-24,140	27	191,2/63,8	31/0	-	4
IE Căușeni	180	51/8	1346/152	1346/678	687,765	-64,230	11	649,63/ 547,05	152/0	-	-
IE Cimișlia	65/26	14/1	440/34	440/130	274,658	-125,419	8	262,91/ 202,44	34	-	25
IE Criuleni	72/8	63/4	452/46	452/310	392,8	+2,632	53	336,04/ 331,04	49/0	3	4
IE Dondușeni	393/210	73/4	802/55	802/614	687,63	+3016630	-	697,61	55/0	-	-
IE Drochia	101/50	34/6	733/111	733/322	1030,906	+270,85	-	1481,9/216,7	111/0	-	-
IE Dubăsari	131/60	20/5	310/10	310/150	581,704	+175,898	-	394,24/ 324,37	34	-	-
IE Edineț	76/30	17/2	505/111	505/192	177,8	-5,01	30	136,9/40,9	90	1	3
IE Fălești	118/44	54/1	719/107	719/360	392,248	+92,724	54	354,95/313,0	67/0	-	-

Denumirea Agențiilor/Ins- pecțiilor Ecologice	Numărul întreprinderilor poluante/ inclusiv întreprin- deri de stat	Numărul întreprinderilor controlate/ inclusiv cu deplis- tarea încălzirii legislației	Numărul surselor fixe de poluare/ din ele dotate cu in- stalații de epurare (captare)	Numărul surselor staționare de poluare/ din ele organi- zate	Masa emisiilor de poluanți de la surse staționare, (t/an)	5-au înregistrat depășiri ale emisiilor comparativ cu anul 2009	Au elaborat ELA (inventariere, volumul)	Emisii nespuse procesului de purificare (captare)/ inclu- siv instalații noi construite (unități)	Instalații defectate (unități)	Instalații ineficiente (unități)
IE Florești	137/78	46/26	1015/106	1015/502	530,847	-93,305	-	467,53/ 340,22	6	2
IE Glodeni	51/22	48/0	548/103	548/229	476,85	+46,963	3	468,36	11	65
IE Hîncești	148/56	37/0	1439/664	1439/731	858,32	+53,848	62	759,92	-	-
IE Ialoveni	218/2	140/0	917/47	917/263	599,023	-1284,72	10	576,07/ 576,07	-	-
IE Leova	141/38	57/10	529/6	529/423	326,103	-25,022	20	315,98/ 259,55	-	-
IE Nisporeni	282/190	73/2	538/5	538/532	395,52	+69,68	47	-	-	-
IE Ocnița	108	26/23	92/47	92/78	231,6	-7,5	5	85,52/85,52	2	23
IE Orhei	214/123	45/0	461/35	461/210	326,98	-17,12	-	314,4/131,9	12	13
IE Rezina	106	50	164/142	164/142	4161,449	+174,899	10	161	-	-
IE Rîșcani	169/76	62/9	855/16	855/325	691,812	-36,88	24	648,08	-	-
IE Singerei	157/59	19/0	663/58	663/282	70,09	-53,967	43	70,09/21,784	-	-
IE Soroca	109/33	65/11	857/20	857/347	633,950	-20,833	49	609,25/ 270,34	-	1
IE Strășeni	145/11	33/8	653/27	653/138	909,35	-148,39	28	875,29	-	-
IE Șoldănești	70/56	55/9	443/38	443/304	138,95	+26350	-	138,9/58,7	-	-
IE Ștef. Vodă	136/5	27/0	366/21	366/186	195,165	-4,05	10	30,15	5	-
IE Taraclia	74/18	40/40	682/38	682/201	167,392	+9,669	17	156,37/48,89	1	-
IE Telenești	118/38	19/0	518/10	518/68	154,77	+53,80	2	118/84	-	-
IE Ungheni	95/10	49/1	364/73	364/87	640,711	-42,014	23	397,9/195,7	3	6
Total IE	3979/1307	1501/179	18063/2486	18063/9292	17155,872	+2608,62	576	11657,89/ 4472,73	52	149
TOTAL AE/IE	5748/1449	2595/289	30933/4317	30933/ 18117	24158,582	+2754,52	865	13249,87/ 5110,04	99	153

Controlul ecologic instrumental de stat a vehiculelor, anul 2010.

Nr. d/o	Denumirea Agenției/ Inspecției ecologice, stațiile de testare tehnică	Total supuse con- trolului – ecologic de stat, inclusiv cu depășiri a nor- melor de emisii	Numărul automobilelor controlate la stațiile de testare tehnică, inclusiv supuse reviziei tehnice				Acțiuni de control ecologice și de supraveghere			Numărul unităților agricole de transport supuse controlului ecologic	
			Supuse controlului la stațiile tehnice	Cu depășiri a normelor ecologice:	Testare repe- tată	Acte/ procese-ver- bale	Amenzi (lei)/ avertis- ment	Interdicții de exploa- tare	Tractoare	Combine	
1	AE Bălți	1667/298	31382	564	429				298		
2	AE Chișinău	2579/61	173338	1286							
3	AE UTA Găgăuzia		14835	1570	1570						
4	AE Cahul	144/43	13184	1195	1195	10				14	8
	Total IE	4390/402	232739	4615	3194	10			298	14	8
5	IE Anenii Noi		8740	804	804						
6	IE Basarabasca										
7	IE Briceni		6741	52	82						
8	IE Cantemir										
9	IE Călărași		6325	683	1580					220	7
10	IE Căușeni	70	5039	367	284	6/0		-17	17		
11	IE Cimișlia		5867	651	651						
12	IE Criuleni		7717	611	611						
13	IE Dondușeni	180/6	4094	149	255	2/0					
14	IE Drochia		8574	66							
15	IE Dubăsari	180/6-	4094	149	255	2/0					
16	IE Edineț										
17	IE Fălești		5147	136	136						
18	IE Florești										
19	IE Glodeni		2700	176	165	4/0		0/4			
20	IE Hîncești		7110	612	589					1228	68
21	IE Ialoveni		48581	15240	15210						
22	IE Leova		3404	186	22						
23	IE Nisporeni		4665	132	273					365	73

Nr. d/o	Denumirea Agenției/ Inspecției ecologice, stațiile de testare tehnica	Total supuse controlului – ecologic de stat, inclusiv cu depășiri a normelor de emisii	Numărul automobilelor controlate la stațiile de testare tehnică, inclusiv supuse reviziei tehnice				Acțiuni de control ecologice și de supraveghere				Numărul unităților agricole de transport supuse controlului ecologic		
			Supuse controlului la stațiile tehnice	Cu depășiri a normelor ecologice:	Testare repetată	Acte/procese-verbale	Amenzi (lei)/avertisment	Interdicții de exploatare	Tractoare	Combine			
24	IE Ocnița		2350	294	194								
25	IE Orhei		10512	1730	1698			193					
26	IE Rezina		2424	53	193								
27	IE Rîșcani		430	44				44					
28	IE Sîngerei		4089									476	72
29	IE Soroca		9062	218	218								
30	IE Strășeni		5683	1035									
31	IE Șoldănești		4060	82	61		1						
32	IE Ștef. Vodă	146	6225	126	252								
33	IE Taraclia		2789	126	123		1/0						
34	IE Telenești		211	820	820								
35	IE Ungheni	55	7554	503	503		3/0						
Total IE		381/6	179093	25011	24684	17/3	44/4	193	2289	220			
Total AE/IE		4771/408	411832	29626	27878	27/3	44/4	491	2303	228			

Analiza consumului de combustibil și a poluanților emiși în aerul atmosferic de la transportul auto, anul 2010.

Denumirea Agenției/ Inspecției Ecologice	Consumul de combustibil (tone)					Cantitatea poluantului (tone/an)										Suma totala de emisii
	Benzină (t)	Motorină (t)	Gaz lichefiat (tone) metan-butan	Combustibil reactiv (t)	Gaz natural lichefiat (mil m ³)	SO ₂	CO	NO ₂	Hidrocarburi aromatice policiclice	Aldehide	CH ₄	Metale grele	Substanțe solide			
1	AE Bălți	8194	14575	2701	-	2291	193,4	5463,2	801,8	0,00822	405,3	0,16	120,2	7748,17		
2	AE Chișinău	97103	97967	19795	-	-	1703,31	55644,3	6978,8	0,0793	687,1	37,452	1068,8	73358,64		
3	AE UTA Găgăuzia	7231	6308	1988	-	-	109,77	4313,08	489,11	0,00051	226,94	0,040	68,88	5702,04		
4	AE Cahul	11039	14846	496	-	-	245,76	5763,242	898,037	0,002688	518,606	0,217	153,685	8392,23		
	Total AE	123567	133696	24980	2291	2252,24	71183,822	9167,747	0,09072	1837,946	9309,804	37,869	1411,565	95201,08		
5	IE Anenii Noi	4760	8450	1810	-	-	163,7	3251,8	514,4	0,0072	36,6	0,181	86,8	4053,488		
6	IE Basarabasca	601	462	190	-	-	6,576	328,118	1,603	32,509	0,109	0,174	0,324	369,413		
7	IE Briceni	4225	3518	3234	-	-	67,701	3382,851	337,227	-	13,877	0,027	42,691	4254,366		
8	IE Cantemir	1565	1603	669	-	-	8,133	1045,13	122,9	0,00296	28,52	0,6037	17,836	1354,42		
9	IE Călărași	1449	1568	-	-	2,15	26,435	712,573	100,622	96,84	3,937	5,011	16,754	969,241		
10	IE Căușeni	3304	1489	935	-	-	30,8	1917,1	169,0	0,00284	55,7	0,013	19,7	2415,616		
11	IE Cimișlia	3905	3034	1054	-	6448	56,718	2883,807	411,677	0,03	121,358	1,575	11,567	3486,732		
12	IE Criuleni	1735	1728	295	-	-	29,98	968,94	122,24	-	61,2	-	18,82	1327,15		
13	IE Dondușeni	1152	2731	471	-	-	65,01	843,05	52,59	-	94,804	0,021	31,195	1213,35		
14	IE Drochia	9098	16813	721	-	-	271,841	5096,661	936,296	2,776	583,438	0,192	169,124	7831,509		
15	IE Dubăsari	450	400	100	-	-	7,85	258,8	30,35	-	14,26	0,135	0,785	345,481		
16	IE Edineț	6045	3841	450321	-	-	79,59	3038,23	319,84	371,66	20,84	0,76	45,07	3875,99		
17	IE Fălești	3366	3197	1355	-	-	57,403	2200,733	251,844	0,000001189	114,375	0,06240	35,955	2938,321		
18	IE Florești	4753	4301	1861	-	-	77,748	3074,62	345	0,0000008923	154,171	0,878	48,745	4087,125		
19	IE Glodeni	2121	3526	1845	-	-	60,822	1873,86	247,396	0,0064	9,695	0,01879	37,862	2479,093		
20	IE Hîncești	5426	8234	1710	-	-	137,82	3492,9	519,47	0,0009	288,45	0,109	85,78	5009,3		
21	IE Ialoveni	4063	6229	1681	-	411,114	105,101	2823,86	412,66	0,00427	219,47	1,573	65,254	4124,27		

Denumirea Agenției/ Inspecției Ecologice	Consumul de combustibil (tone)						Cantitatea poluantului (tone/an)							
	Benzină (t)	Motorină (t)	Gaz lichefiat (tone) metan- butan	Combustibil reactiv (t)	Gaz natural lichefiat (mil m ³)	SO ₂	CO	NO ₂	Hidrocarburi aromatice poliциce	Aldehide	CH ₄	Metale grele	Substanțe solide	Suma totală de emisii
22	1546	1826	512	-	-	31,518	981,698	127,402	0,00321	8,681	129,44	0,597	19,689	1299,027
23	3757	3624	1612	-	-	65,14	2501	286	-	11,54	-	0,062	41,08	2904,82
24	1642	1063	-	-	539,959	58,06	772,58	61,35	120,5	6,22	-	7,76	12,99	1039,4
25	1142	4570	235	-	-	71,3	815,97	222,26	150,17	17,19	-	0,43	44,01	1321,34
26	1244	921	470	-	-	17,242	788,01	81,546	96,338	5,188	-	-	10,855	999,180
27	3899	4061	954	-	-	160,3	2307,4	289,7	0,00001	11,51	-	0,027	44,65	2813,59
28	3681	3210	18908	-	-	93,34	9712,13	734,20	0,0000615	136,28	249,372	0,165	55,86	10981,347
29	4785	2369	-	-	1986	45,502	2395,483	266,404	0,00348	90,061	306,827	0,0825	28,972	3133,335
30	3806	4559	2139	-	-	80,282	2787,361	339,845	-	-	360,105	-	50,009	3617,603
31	1114	1615	594	-	312	27,707	844,142	178,571	115,858	57,558	120,966	-	17,184	1361,986
32	3069	1993	433	-	-	36,79	1626,344	170	0,00465	71,8	198,8	0,0531	23,376	2127,166
33	1948	2666	118	-	-	44,122	1031,98	161,186	0,0017	11,539	-	0,753	27,582	1277,163
34	2565	3077	1187	-	1950	54,05	1559,78	271,1	272,06	109,87	-	0,992	33,48	2301,332
35	4602	6758	1408	-	-	113,39	2933,866	430,144	0,00001191	236,984	404,862	0,133	70,625	4190,004
Total IE	96818	113436	496802		11649,2	2038,581	68250,775	8514,823	1248,711	2595,225	5488,455	22,386	1214,6	89373,58
TOTAL AE/IE	220385	247132	521782		13940,2	4290,821	139434,597	17682,57	1248,801	4433,171	14798,259	60,255	2626,2	184574,67

**Analiza sancțiunilor administrative aplicate persoanelor fizice și juridice
la compartimentul protecția aerului atmosferic, anul 2010.**

Denumirea Agențiilor/ Inspecțiilor Ecologice	Numarul contravențiilor		Inclusiv:		Obiecte inspec- tate în anul 2010 (unități)	Acte de control			Procese verbale					
	Persoane fizice	Persoane juridice	Total întocmite	Numărul de prescrip- (total)		Numărul prescrip. execut (total)	Total întocmite	Examine de IE/AE	Alte instituții	Suma amenzilor (lei)	Suma amenzilor în- casate (lei)			
					Persoane fizice							Persoane juridice	Total întocmite	Numărul de prescrip- (total)
1	AE Băiți	31	11	20					31	31			48000	6700
2	AE Chișinău	96	58	38	510	1928	1448		96	96			92700	46350
3	AE UTA Găgăuzia	5	1	4	71	98	98		5	5			8200	8000
4	AE Cahul	1	1	-	-	-	-		1	1			400	200
	Total AE	133	71	62	581	2026	1546		133	133			149300	61250
5	IE Anenii Noi	7	3	4	7	15	8		7	6	1		17000	3500
6	IE Basarabasca	-	-	16	16	42	-		-	-	-		-	-
7	IE Briceni	-	-	-	-	-	-		-	-	-		-	-
8	IE Cantemir	5	1	4	5	15	11		5	5			8800	5400
9	IE Călărași	51	51	-	104	298	284		51	51			8600	4300
10	IE Căușeni	8	7	1	63	204	170		8	8			6800	3400
11	IE Cimișlia	1	1	-	13	30	27		1	1			400	200
12	IE Criuleni	7	4	3	59	164	111		7	6	1		5800	1900
13	IE Dondușeni	11	7	4	73	73	59		11	11			10200	5100
14	IE Drochia	2	-	2	2	2	2		2	2			6000	4000
15	IE Dubăsari	3	3	-	3	3	3		3	3			600	300
16	IE Edineț	2	2	-	2	2	2		2	2			600	300
17	IE Fălești	47	46	1	54	220	164		47	47			11200	5900

Denumirea Agențiilor/ Inspecțiilor Ecologice	Numarul contravențiilor		Inclusiv:		Obiecte inspec- tate în anul 2010 (unități)		Acte de control			Procese verbale				
	Persoane fizice	Persoane juridice	Total intocmite		Numărul de prescrip (total)	Numărul prescrip. execut (total)	Total intocmite	Examine de IE/AE	Alte instituții	Suma amenzilor (lei)	Suma amenzilor în- casate (lei)	Total intocmite	Numărul de prescrip (total)	Numărul prescrip. execut (total)
			Persoane fizice	Persoane juridice										
18	9	17	26	26	79	44	26	25	1	28800	11000	26	44	44
19	1	-	60	60	145	145	60	1		200	100	1	145	145
20	38	1	37	37	114	101	37	39		10200	5100	39	101	101
21	46	-		46	115	115	46	46		9300	4650	46	115	115
22	10	10	11	10	17	10	10	10		8200	4100	10	10	10
23	27	1	51	51	205	168	51	28		9600	4500	28	168	168
24	3	3	23	23	53	46	23	3		6000	2000	3	46	46
25	1	-	25	25	69	48	25	1		800	600	1	48	48
26	1	-	5	5	15	15	5	1		1000	500	1	15	15
27	2	2	4	4	13	8	4	4		4400	2200	4	8	8
28		16	16	64	62		64						62	
29	3	20	65	65	130	118	65	23		5800	2700	23	118	118
30	3	6	9	9			9	9		12400	6200	9		
31	12	7	7	19	45	30	19	19		4400	2200	19	30	30
32	-	-	20	24	77	65	24	-		-	-	-	65	65
33	10	2	52	40	163	144	40	12		10800	5400	12	144	144
34	5	-	19	19	19	13	19	5		1000	500	5	13	13
35	1	1	49	2	7	5	2	2		1000	500	2	5	5
Total IE	284	89	889	993	2396	1916	993	373	370	189900	81950	373	1916	1916
Total AE/IE	355	151	1470	1574	4422	3462	1574	503	3	339200	143200	506	3462	3462

**Plata pentru poluarea aerului atmosferic
de la sursele staționare de poluare, anul 2010.**

Nr. d/o	Denumirea Agenției/Inspeccției Ecologice	Plata pentru poluare		
		Numărul de întreprinderi	Calculat	Achitat
1	AE Bălți	472	423848	420318
2	AE Chișinău	986	600667	591269
3	AE UTA Găgăuzia	55	36902	36902
4	AE Cahul	57	34715	34715
5	IE Anenii Noi	91	84300	78800
6	IE Basarabeasca	68	49990	49990
7	IE Briceni	57	27631	24674
8	IE Cantemir	75	29957	29957
9	IE Călărași	59	81890	81890
10	IE Căușeni	54	46973	42426
11	IE Cimișlia	25	7889	7889
12	IE Criuleni	81	81840	81840
13	IE Dondușeni	61	14394	14394
14	IE Drochia	45	38854	38854
15	IE Dubăsari	39	2033	1951
16	IE Edineț	67	18713	18713
17	IE Fălești	72	59999	58381
18	IE Florești	65	87974	87974
19	IE Glodeni	54	44896	44896
20	IE Hîncești	148	20682	20714
21	IE Ialoveni	88	12835	12835
22	IE Leova	110	25843	25843
23	IE Nisporeni	72	4249	4249
24	IE Ocnîța	24	12902	10306
25	IE Orhei	102	48135	47724
26	IE Rezina	106	221550	221550
27	IE Rîșcani	91	25536	25827
28	IE Sîngerei	99	5974	2917
29	IE Soroca	77	60153	60153
30	IE Strășeni	155	49477	49477
31	IE Șoldănești	47	26355	22762
32	IE Ștefan Vodă	54	3955	4019
33	IE Taraclia	62	15478	13489
34	IE Telenești	118	63208	50587
35	IE Ungheni	95	54660	54660
TOTAL AE/IE		3832	2418492	2369735

IV. PROTECȚIA ȘI UTILIZAREA RESURSELOR DE APĂ.

M. Mustea, Sv. Maruseac

- IV.1. Aspecte generale privind apele de suprafață și subterane.
- IV.2. Reglementări.
- IV.3. Potențiale surse de poluare a resurselor acvatice.
- IV.4. Starea stațiilor de epurare a apelor uzate.
- IV.5. Activități de inspecție.

IV.1. Aspecte generale privind apele de suprafață și subterane.

Resursele de apă ale Republicii Moldova sunt reprezentate de 3621 râuri și râulețe cu o lungime de peste 16 mii km, 4143 lacuri naturale și bazine artificiale cu suprafața de 41 mii 671 ha, amplasate pe cursurile și construite în albiile acestora (*anexa 3*), ape subterane cu peste 4810 fântini arteziene și circa 166 542 fântini cu alimentare din apele freatice (*anexa 2*). Informația din tabele redă, situația de la 31.12.2010.

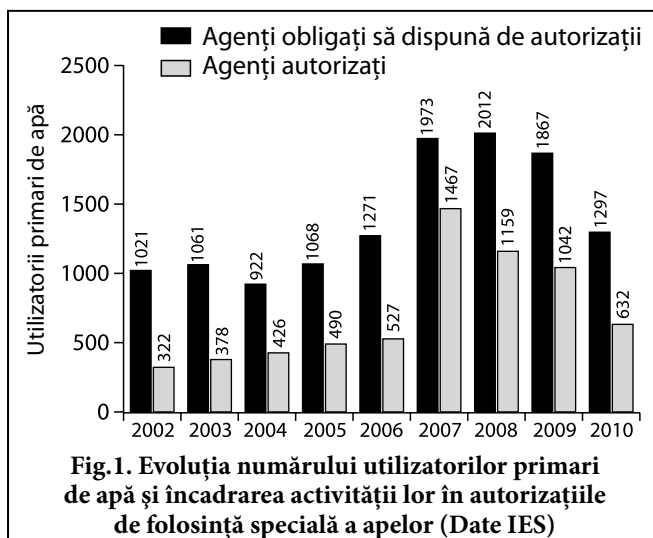
Cele mai importante artere acvatice sunt Nistrul și Prutul, care curg de la nord-vest spre sud-est, cu lungimea cursului de apă pe teritoriul Republicii Moldova de circa, respectiv, 660 km și 695 km și suprafața bazinelor 19070 km² și 7990 km². Cele mai mari lacuri naturale sunt situate pe cursurile râului Prut (Beleu – 6,26 km², Dracele – 2,65 km², Rotunda – 2,08 km², Fontan – 1,16 km²) și fluviului Nistru (Bîc – 3,72 km², Roș – 1,6 km², Nistru Chior – 1,86 km²), iar cele mai mari bazine artificiale sunt Costești – Stînca pe râul Prut (59,0 km²), Dubăsari pe fluviul Nisru (67,5 km²) și Ghidighici pe râul Bîc (6,8 km²). Această rețea de bazine acvatice asigură regularizarea și evacuarea scurgerilor de suprafață, răspunde presingului recreativ, se folosește pentru aprovizionarea cu apă potabilă și tehnică, irigație, navigație și în alte scopuri.

Conform datelor raportului „1-gospodărirea apei” principala sursă de aprovizionare cu apă o reprezintă apele de suprafață din care se alimentează majoritatea populației. Din sursele de suprafață cea mai importantă sursă de alimentare cu apă este fluviul Nistru, căruia îi revin circa 83%, râului Prut îi revine – 1,8%, altor surse de apă de suprafață – 0,2%.

Sursele subterane constituie circa 15% din necesar.

IV.2. Reglementări.

Potrivit legislației Republicii Moldova activitatea utilizatorilor primari de apă trebuie să se conformeze cerințelor autorizațiilor de folosință specială a apelor.

În anul 2010 Inspectoratul Ecologic de Stat a înregistrat 1297 utilizatori primari de apă (*fig.1.*), dintre care, la sfârșitul anului, dispuneau de autorizații de gospodărire specială a apelor doar 632 beneficiari.

În baza rapoartelor statistice anuale „1- gospodărirea apelor”, graficele din *fig.1.*, 2., 3. prezintă indicii de folosință specială a apelor pe parcursul anilor 2002-2009, precum și rezultatele evaluării impactului activităților economice asupra apelor de suprafață. (datele statistice pentru a. 2010 urmează a fi precizate în primul trimestru 2011).

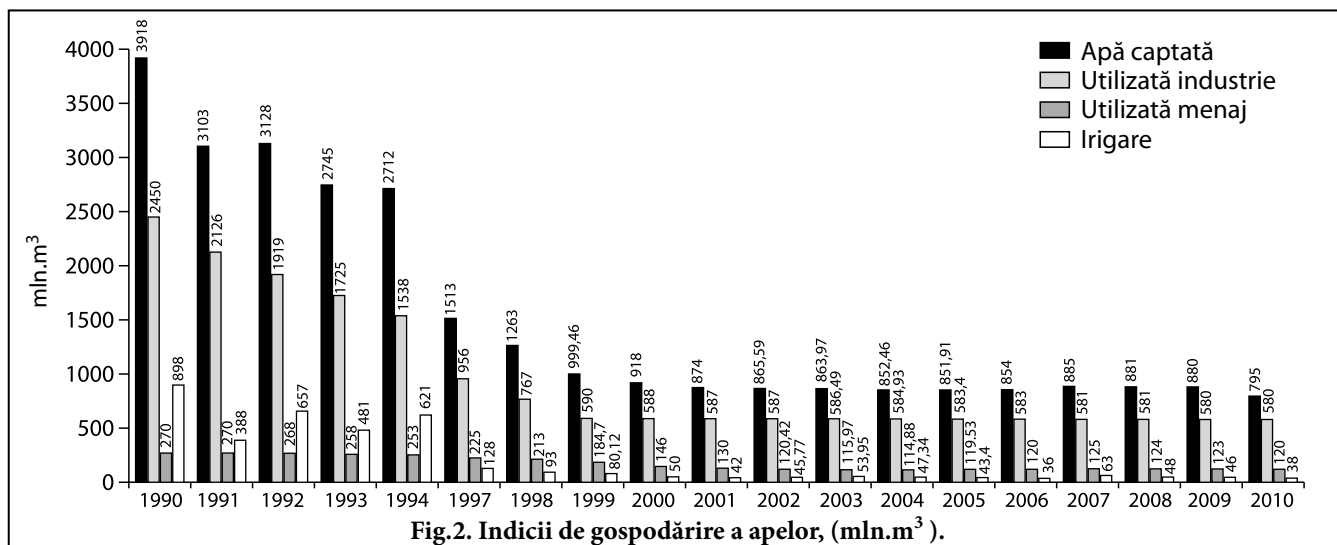

Fig.2. Indicii de gospodărire a apelor, (mln.m³).

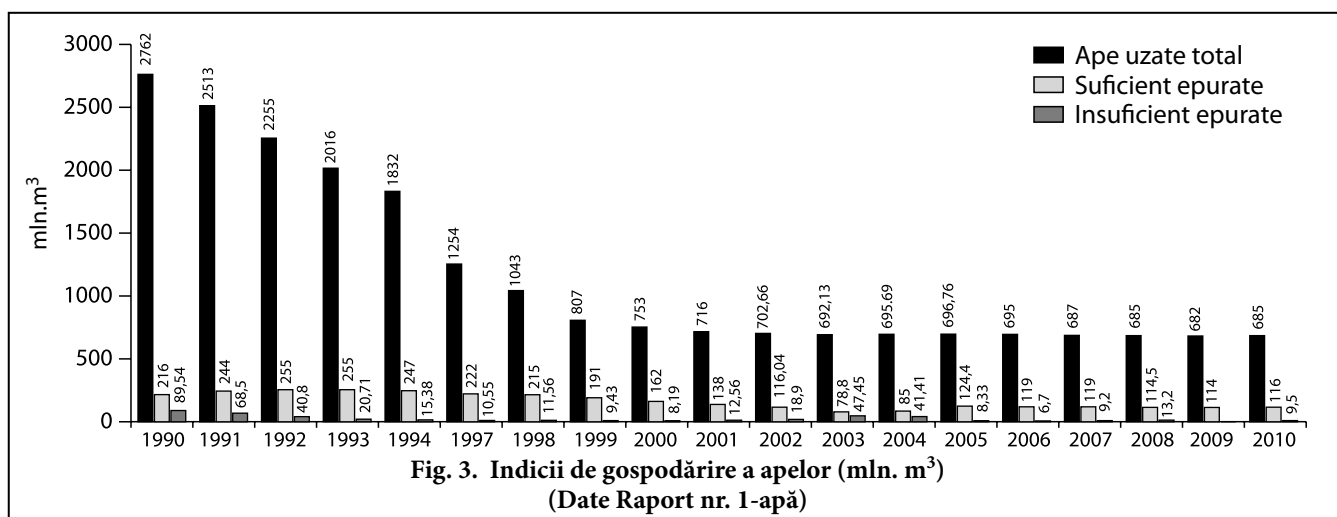

Fig. 3. Indicii de gospodărire a apelor (mln. m³) (Date Raport nr. 1-apă)

În perioada a. 2000 – 2010 captarea totală a apei din bazinele naturale a scăzut de la 918 mln. m³ până la 865 mln. m³, inclusiv a apelor subterane de la 169 mln. m³ până la 129 mln. m³. Utilizarea apelor pentru necesitățile gospodărești și potabile s-a redus în această perioadă de la 146 mln. m³ până la 115 mln. m³. Scăderea consumului total al apei este condiționată de declinul activității industriale, economisirea și conștientizarea apei utilizate de populație.

Tab. 1

Consumul (utilizarea) apei, mln. m³.

Indicii de utilizare a apei	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Numărul beneficiarilor de apă, unități	2617	2535	2533	2549	2554	2547	2555	2507	2519	2524	2505
Captarea apei din bazinele naturale	918	874	866	864	852	852	854	885	881	800	865
Inclusiv captarea apei din sursele de apă subterane	169	138	132	135	136	136	136	129	129	129	129
Consumul apei-total	849	797	792	795	786	785	787	809	794	792	795
Pentru necesități de producție	588	587	587	586	585	583	583	581	581	580	580
Pentru irigare	50	42	46	54	47	43,4	36	63	48		38
Pierderile la transportare	64	71	68	64	62	61	61	69	64		65

IV.3. Potențiale surse de poluare a resurselor acvatice.

Poluarea apelor de suprafață și celor subterane este cauzată, în cele mai multe cazuri, de sectorul gospodăriei comunale (stațiile de epurare, apele uzate, deversările apelor neepurate din sistemul comunal, managementul neadecvat al deșeurilor menajere solide în toate localitățile), sectorul agrar (dejecțiile animale acumulate în acumulatori, depozitele de pesticide etc.) și sectorul energetic, cum ar fi bazele de produse petroliere, stațiile de alimentare cu petrol, alte surse, care prezintă focare de poluare continuă. Apele meteorice rezultate în urma precipitațiilor vin în contact cu terenul și în procesul scurgerii, antrenează atât ape uzate de diferite tipuri, cât și deșeuri, îngrășăminte chimice, pesticide și în momentul ajungerii în receptor conțin un număr mare de poluanți.

Din sursele de poluare a resurselor acvatice sunt supuse controlului doar cele provenite din evacuările rezultate din activitățile utilizatorilor primari de apă, care influențează negativ apele de suprafață din cauza purificării insuficiente a apelor uzate și, în dese cazuri, a evacuării apelor uzate fără purificare în majoritatea localităților republicii, cum ar fi orașele: Soroca, Rezina, Cantemir, Cimișlia, com. Bubuieci și com. Budești din mun. Chișinău și altele.

Conform datelor prezentate de Centrele de Investigații Ecologice (CIE) ale IES în a. 2010 au fost prelevate 1517 probe de apă și efectuate 19 023 analize de laborator în vederea aprecierii gradului de poluare a apelor de suprafață. Principalii indicatori specifici de poluare controlați de către CIE sunt concentrația de amoniu, azotații, azotiții, consumul chimic și biologic de oxigen, materia în suspensie.

Pe parcursul anului 2010, din circa 7 mii sonde arteziene luate la evidență de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, Inspectoratul Ecologic de Stat a supus controlului 4810 sonde de apă, din care se exploatează doar 2349 sonde, (în baza autorizației de folosință specială a apei – 1212 sonde), inclusiv: pentru apă potabilă – 1581; cu destinație menajeră (tehnică) – 514; agricolă și industrială – 238; curative – 16 (*anexa 1*). Pe parcursul anului au fost eliberate 300 de autorizații de folosință specială a apei.

În rezultatul controalelor s-a stabilit că multe sonde se află în stare deplorabilă, calitatea apei nu corespunde normelor sanitare, la unele este depășit termenul de exploatare (mai mult de 25 ani, de exemplu, în com. Pepeni, raionul Sîngerei, s. Ciucur Mingir, raionul Cimișlia, s. Corten, raionul Taraclia etc) și debitele de apă din sonde nu asigură în deajuns necesitățile consumatorilor. O bună parte din ele se află într-o stare avariata, altele au fost abandonate sau lichidate fără respectarea normelor în vigoare. Apariția sondelor fără stăpân a fost generată de trecerea la noile relații economice, reorganizarea agenților economici și/sau divizarea lor în întreprinderi mici după lichidarea colhozurilor și sovhozurilor și repartizarea terenurilor. Puțurile neexploatabile, fără stăpân, poluează apele subterane în profunzime prin amestecarea apelor de diferită componență chimică din diferite orizonturi acvifere și scurgerile de la suprafață, fapt ce cauzează înrăutățirea calității apei utilizate în scopuri potabile.

Sondele, aflate la balanța agenților economici, nu întotdeauna se întrețin la nivelul cerințelor sanitaro-igienice. Pentru reparațiile curente și diagnosticarea tehnică nu se investesc mijloace financiare necesare. Exemplu pot servi: S.A. „Izvoraș”, firma „Santec”, SRL „Tatalia”, SRL „Comoros Com” din raionul Taraclia, S.A. „Cipri”, SRL „Invprom” din raionul Cahul, ÎM „Apă-Canal” Basarabeasca etc. O mare parte din sondele aflate în gestiunea autorităților administrației publice locale se exploatează în lipsa autorizațiilor de folosință specială a apei (ex.: primăria Salcia, primăria Aluat, rl Taraclia; primăria Cișlița Prut, primăria Burlacu, primăria Zîrnești, rl Cahul). În procesul exploatarea primăriile întâmpină un șir de dificultăți, inclusiv de ordin financiar, cu privire la întreținerea sondelor, precum și la autorizarea lor în modul stabilit. În bugetele locale nu sunt prevăzute surse financiare pentru perfectarea pașapoartelor tehnice și avizelor necesare pentru obținerea autorizației de folosință specială a apei. În anul 2011 este preconizată inventarierea tuturor sondelor arteziene în comun cu organele de resort.

În rezultatul controalelor întreprinse pe parcursul a. 2010 Inspectoratul Ecologic de Stat a prescris indicații cu privire la tamponarea a 209 sonde arteziene și lichidarea a 175. Totodată este de menționat, că pe parcursul anului de raportare au fost tamponate 5 sonde arteziene și lichidate 2.

O influență mare asupra calității apelor naturale o au evacuările de ape uzate neepurate sau insuficient epurate de la stațiile de epurare a orașelor în receptorii naturali. Cele mai mari volume de ape uzate neepurate provin de la sistemele de canalizare ale localităților. Se constată că situația privind funcționarea stațiilor de epurare și preepurare nu a cunoscut o îmbunătățire, din contra, s-a înrăutățit.

În anul 2010 față de anul 2009 s-a atestat o majorare a concentrațiilor de poluanți în toate secțiunile supravegheate față de anul 2009, motivate de viiturile care au avut loc în lunile iunie-iulie

În ultimii ani se observă o reducere cantitativă a deversărilor apelor uzate. Volumul apelor uzate evacuate în bazinele de suprafață în perioada a. 2000–2009 a scăzut de la 740 mln. m³ până la 685 mln. m³. Însă datorită funcționării ineficiente a stațiilor de purificare a apelor uzate cantitatea poluanților în apele uzate evacuate din sursele organizate se menține peste limita admisă de autoritatea de mediu și concentrația maxim admisibilă permisă de normativele în vigoare.

Volumul apelor uzate epurate insuficient deversate în obiectivele acvatice s-a mărit în această perioadă de la 8.2 mln. m³ până la 9,5 mln. m³, inclusiv a apelor fără epurare de la 0,5 mln. m³ până la 0.8 mln. m³.

Tab. 2

Evacuarea apelor reziduale în bazinele de suprafață.

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
total		740	708	695	685	688	689	688	687	678	678
din care:	ape convențional pure	569	557	560	558	561	556	562	551	550	552
	ape poluate	9	13	19	48	42	9	7	10	14	10
Inclusiv:	fără epurare;	0,5	0,3	0,5	0,8	0,5	0,6	0,5	0,7	0,7	0,8
	epurate insuficient	8,5	12,4	18,5	47,2	41,5	8,4	6,5	9,3	13,3	9,2
ape epurate normativ		162	138	116	79	85	124	119	119	114	116

Sisteme de canalizare (datele pentru anul 2010 urmează a fi precizate).

În anul 2009, 172 apeducte au fost dotate cu sisteme de canalizare din care au funcționat 110 sisteme. Totodată, 128 sisteme de canalizare au fost dotate cu stații de epurare. Pe parcursul ultimilor opt ani ponderea sistemelor de canalizare în totalul sistemului de alimentare cu apă nu depășește cifra de 39% (Fig.4).

Capacitatea zilnică de curățare a apelor uzate pe parcursul anului 2009 a fost de 700 mii³ de apă. Pe parcursul anului 2009 cantitatea totală a apelor uzate colectate a fost de 70.800 mii m³, din care 57,7% – ape uzate recepționate de la populație.

Prin stațiile de epurare a apei au trecut 81.038 mii m.c. ape uzate. Din volumul total de ape uzate, apele epurate biologic au alcătuit 70.939,2 mii m³, din care 62.944,1 mii³ au fost purificate conform normativelor (starea complexelor de evacuare este redată în anexa 4).

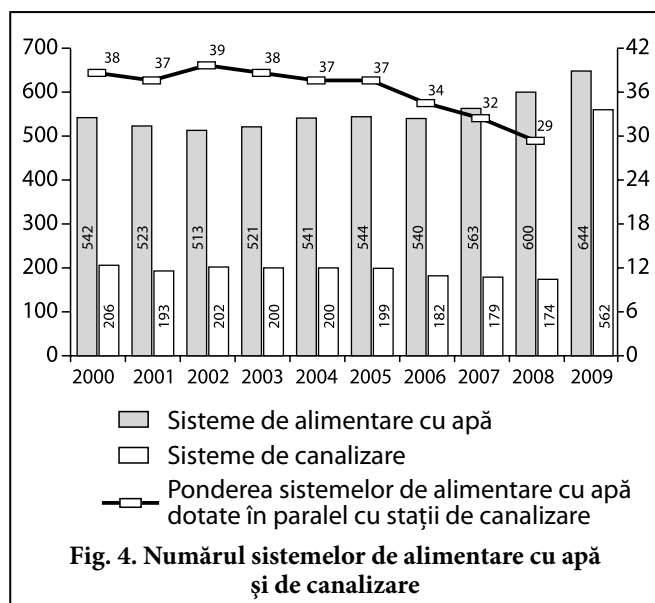

Fig. 4. Numărul sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare

Tab. 3

Sisteme de alimentare cu apă și de canalizare.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Lungimea apeductelor și sistemelor de alimentare cu apă – total, km:	6655,5	6712,0	6765,8	6847,2	7100,7	7478,1	8036,2
în localitățile urbane	4035,7	4033,8	4045,0	4150,5	4196,2	4216,7	4371,8
în localitățile rurale	2619,8	2678,2	2720,8	2696,7	2904,5	3261,4	3664,4
Lungimea rețelei de canalizare – total, km:	2586,5	12593,3	2592,2	2540,1	2552,0	2556,2	2548,5
în localitățile urbane	2062,7	2070,8	2078,7	2083,7	2103,9	2128,6	2141,9
în localitățile rurale	523,8	522,5	513,5	456,4	448,1	427,6	406,6
Ape uzate trecute prin stațiile de epurare – total, mil.m.c.:	70,1	70,4	76,4	74,7	72,2	71,2	68,8
în localitățile urbane	69,2	69,5	75,4	73,8	71,3	70,5	68,3
în localitățile rurale	0,9	0,9	1,0	0,8	0,9	0,7	0,5

Sisteme de alimentare cu apă – distribuire teritorială.

	Numărul sistemelor de alimentare cu apă	din care funcționează	Lungimea apeductelor și rețelelor de alimentare cu apă, km	Apă furnizată la 1 locuitor, m.c
Total	644	562	8036,2	15,9
Mun. CHIȘINĂU	21	21	1771,0	48,3
NORD	125	104	1721,5	5,1
mun. Bălți	2	2	250,0	17,6
Briceni	14	14	157,8	2,4
Dondușeni	3	3	53,5	1,6
Drochia	11	5	119,7	2,5
Edineț	6	6	137,4	3,4
Fălești	3	3	47,2	1,9
Florești	30	20	283,8	3,6
Glodeni	21	19	166,6	3,6
Ocnița	5	5	78,1	2,2
Rîșcani	8	8	99,2	3,6
Sîngerei	20	17	181,6	3,2
Soroca	2	2	146,8	4,2
CENTRU	262	223	1965,9	4,3
Anenii Noi	41	41	299,6	9,8
Călărași	6	6	73,7	2,5
Criuleni	18	17	151,6	4,4
Dubăsari	4	4	44,9	4,8
Hîncești	14	13	177,7	2,4
Ialoveni	36	34	234,3	4,1
Nisporeni	12	9	159,6	1,8
Orhei	50	37	373,3	6,1
Rezina	3	3	30,2	3,4
Strășeni	19	11	107,4	1,0
Șoldănești	7	4	17,3	0,7
Telenești	37	31	116,1	2,0
Ungheni	15	13	180,2	9,2
SUD	191	169	1754,9	6,4
Basarabeasca	14	13	145,9	10,1
Cahul	18	18	201,6	7,3
Cantemir	4	3	25,7	0,9
Căușeni	47	39	416,3	7,9
Cimișlia	61	51	307,8	9,6
Leova	2	2	44,6	3,0
Ștefan Vodă	27	26	319,3	4,6
Taraclia	18	17	293,7	9,2
UTA GĂGĂUZIA	30	30	763,3	8,5

Notă: 15 sisteme de alimentare cu apă, cu lungimea de 59,6 km, aflate în subordinea Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, nu sînt repartizate pe raioane.

IV.4. Starea stațiilor de epurare a apelor uzate.

Stațiile de purificare a apelor uzate în sistemul de protecție a resurselor acvatice ocupă unul din cele mai importante locuri. Eficiența instalațiilor în funcțiune este supravegheată de laboratoarele ecologice.

Pe parcursul a. 2010 Centrele Investigații Ecologice ale Inspectoratului Ecologic de Stat au monitorizat 67 stații de epurare, ce evacuează apa direct în receptorul natural. Din numărul total de stații controlate 28 de stații sunt monitorizate în decursul a mai multor ani. Pe parcursul anului s-a urmărit starea funcțională a instalațiilor de epurare, volumele evacuate și concentrațiile de nocivități. Rezultatele s-au comparat cu reglementările cuprinse în autorizația de folosință specială a apelor (DLA) pentru beneficiarii care dispun de aceste normative și cu CMA în lipsa normativului reglementat. În rezultatul controalelor s-a stabilit că beneficiarii continuă să reducă numărul autocontroalelor asupra eficienței de funcționare a instalațiilor de epurare, fapt ce duce la nerespectarea prevederilor actelor legislative și neexecutarea obligațiilor impuse în vederea menținerii în stare de funcționare a instalațiilor de epurare conform regulilor și instrucțiunilor de exploatare.

Actualmente, stațiile de epurare a apelor uzate construite prin anii 90, sec. XX, atât în sate cât și în orașe, sunt distruse și au un grad sporit de uzură a construcțiilor. La aceasta a dus și reducerea esențială a volumelor de ape uzate, transmiterea stațiilor de purificare în gestiunea autorităților administrațiilor publice locale, care nu dispun de personal profesional cu experiență și de investiții necesare. Majoritatea SEB-urilor lucrează la indici foarte reduși, necesită reconstrucție cu modernizare tehnologică a treptelor de epurare, îndeosebi SEB Telenești, SEB Comrat, SEB Tvardița, SEB Călărași, SEB Șoldănești, SEB Ocnița.

Este de menționat că în anul 2010 s-au încadarat în normativul DLA apele evacuate doar de la stațiile de epurare a ÎM “Regie Apă-Canal” Bălți, Fabricii de zahăr Glodeni, S.A. “Servicii Comunale-Florești”, SA „Tezeu Lux”, s. Vălcineț . Funcționarea eficientă a complexelor de epurare se datorează acțiunilor și măsurilor întreprinse pentru menținerea regimului tehnologic de epurare. Sunt întreprinse măsuri pentru menținerea funcționării treptelor de epurare a apelor reziduale la stațiile: D.P. „Apă-Canal-Drochia”, DPLGC „Apă-Canal-Sîngerei”, „Apă-Canal-Rîșcani”, ÎM „Apă-Canal-Orhei”.

Volumul insuficient de ape reziduale și concentrația excesivă de nocivități recepționate dereglează decurgerea optimă a procesului tehnologic de epurare a stațiilor de epurare.

Este salutar faptul că în anul curent s-a majorat numărul stațiilor de epurare funcționale. A fost evaluate eficacitatea funcționării a 8 stații puse în funcțiune din centrele raionale Glodeni, Șoldănești, Rîșcani, Dondușeni și Ocnița.

De mai mulți ani nu se soluționează problema epurării apelor uzate în orașele Soroca, Rezina, Criuleni, Călărași, Cantemir, Comrat, Cimișlia.

Lucrările de construcție a colectorului de evacuare a apelor uzate din or. Criuleni și la stația de epurare din s. Onițcani au fost inițiate încă în anul 2005 și au continuat și pe parcursul anului 2010, însă pentru punerea în funcțiune a obiectului nominalizat mai este necesară construcția stației intermediare de pompare a apelor uzate, finisarea lucrărilor de construcție a rezervoarelor, precum și montarea utilajului tehnologic. Costul estimativ al lucrărilor, care urmează a fi executate, este de circa 11,4 mln. lei.

Stația de epurare a apelor uzate a or. Soroca, amplasată în s. Țekinovca, Ucraina nu funcționează, începînd cu anul 2002, din cauza gradului înalt de uzură a utilajului. Apele reziduale ale orașului Soroca, în volum de circa 1000 m³/zi sunt evacuate la stația principală de pompare prin rețeaua de canalizare cu deversarea ulterioară, fără epurare, în fluviul Nistru.

Stația de epurare biologică a apelor reziduale din s. Bubuieci, mun. Chișinău a fost dată în exploatare în anul 1969. Din anul 1997 și pînă în prezent instalațiile hidrotehnice și treptele tehnologice sunt deteriorate. Stația de epurare este deconectată de la energia electrică. Este îmbucurător faptul, că în anul 2010, a fost elaborat proiectul construcției stației de pompare din s. Bubuieci, prin care apele uzate vor fi pompate la SEB Chișinău, astfel va fi soluționată problema poluării apelor pîrăiașului fără de nume, afluent al r.Bîc.

În satul Goianul Nou, com. Stăuceni, mun. Chișinău stația de epurare a fost dată în exploatare în anul ce s-a scurs.

Urmare gradului sporit de uzură a stațiilor de epurare din or. Cricova și comuna Ciorescu, municipiul Chișinău are loc poluarea continuă a râului Ichel cu ape uzate neepurate. În anul 2010 au fost elaborate proiecte de reconstrucție a acestor stații, iar în or. Cricova lucrările de reconstrucție deja au început.

O problemă importantă ce ține de procesul de epurare a apelor uzate și care influențează semnificativ asupra mediului ambiant, este lipsa instalațiilor moderne de prelucrare a nămolurilor formate în procesul epurării apelor uzate.

Pentru depășirea situației existente, în scopul prelucrării nămolului și eliminării mirosului, în anul 2009 la stația de epurare din mun. Chișinău a fost implementat proiectul-pilot de deshidratare a nămolului brut cu utilizarea metodei „Geotube”. Proiectul de execuție de deshidratare a nămolului prevede reconstrucția a 8 platforme de nămol, plasarea geotuburilor și blocurilor de dozare a floculanților, montarea colectorului pentru transportarea sub presiune a nămolului brut și conductei de apă tehnică pentru prepararea soluțiilor de floculanți, reconstrucția stației de pompare a apelor de drenaj, amenajarea platformelor pentru depozitarea nămolului deshidratat și a sacilor „Geotube” utilizați. În sacii „Geotube” are loc separarea accelerată a apei de nămol, care filtrându-se din saci prin sistemul de drenaj nimereste prin scurgere liberă la stația de pompare de unde este readusă prin pompare în camera de recepție a stației de epurare. Din suprafața totală de 28,8 ha a platformelor de nămol actualmente sunt folosite numai 3,65 ha, restul platformelor au fost curățite, nămolul a fost deshidratat și depozitat la depozitul specializat.

Impactul transfrontalier.

Poluarea apelor transfrontaliere generează tensionări cu țările vecine (R. Moldova-România; R. Moldova-Ucraina). Acordurile internaționale prevăd ca apele care părăsesc teritoriul unei țări să nu fie de o calitate mai proastă decât cele care intră pe teritoriul acestei țări.

Conform Acordului bilateral de cercetare dintre Republica Moldova și România, și în corespundere cu Declarația de la București „Cu privire la monitoringul de analiză în bazinul râului Prut”, se efectuează observații comune asupra calității apelor râului Prut și afluenților lui.

Pe parcursul anului 2010 Inspekția Ecologică Ungheni în comun cu ÎM „Apă Canal- Ungheni” a efectuat, conform programului de monitoring, în secțiunile Valea Mare-amonte, râulețul Varvareuca și Valea Mare – aval un studiu asupra calității apei râului Prut și a stabilit că indicii de calitate după parametrii fizico-chimici se încadrează în limitele admisibile.

Consolidarea malurilor.

Referitor la fluviul Nistru, Republica Moldova a semnat cu partea ucraineană acorduri bilaterale de colaborare. În rezultatul funcționării nodurilor hidrotehnice existente (Novodnestrovsk, Naslavcea, Dubăsari) starea ecologică a fluviului Nistru, în ultimele decenii, s-a înrăutățit considerabil. S-a dereglat regimul hidrologic, hidrochimic și hidrobiologic în urma fluctuațiilor diurne bruște ale nivelului apei, modificării regimului termic, poluării secundare, micșorării capacității de autoepurare a fluviului, dezvoltării abundente a plantelor acvatice.

Conform observațiilor efectuate pe parcursul anului 2010 cazuri de poluare a fluviului Nistru și râului Prut n-au fost înregistrate.

Măsuri de protecție a resurselor acvatice.

În scopul protecției și utilizării durabile a resurselor de apă, care constituie un domeniu prioritar pentru Republica Moldova, în anul 2010 a fost întreprins un șir de acțiuni la nivel de țară.

Întru executarea Decretului Președintelui RM nr. 1809-III din 12 mai 2004 privind desfășurarea săptămânii apei curate „Apa-izvorul vieții” IES, prin intermediul Agențiilor și Inspekțiilor ecologice, a participat la elaborarea și realizarea de către organele administrației publice locale a planurilor de acțiuni concrete pentru fiecare localitate ce țin de amenajarea fântinilor și izvoarelor. În perioada de primăvară a anului 2010, cu contribuția organelor administrației publice centrale și locale, instituțiilor de învățământ și agenților economici au fost amenajate 10478 fântini și 239 izvoare. Conform indicației Guvernului nr. 0204-263 din 07.07.2008 a continuat amenajarea fântinilor și izvoarelor pe traseele naționale și locale.

Conform indicilor de calitate a apelor de suprafață, principalele artere fluviale, Nistrul și Prutul, au un grad moderat de poluare. Un factor major de poluare a râurilor mari și a surselor subterane de apă potabilă sînt râulețele și pâraiașele a căror stare ecologică, de cele mai multe ori, este dezastruoasă. După indicii de calitate, râurile mici corespund claselor III (moderat poluate) și V (intens poluate până la degradare). Pe parcursul anului 2010 au fost curățite circa 680 km din lungimea cursurilor de apă, lichidate 282 gunoiști neautorizate de pe malurile resurselor acvatice.

Este de menționat faptul, că principalele cauze a degradării continue a râurilor mici și mijlocii sînt în mare măsură de ordin antropogen. Majoritatea râulețelor au rămas în afara grijii statului, luncile lor au ajuns într-o stare deplorabilă, transformându-se în gunoiști stihinice, fișiile riverane de protecție au fost distruse. Supra-

exploatarea resurselor de apă din râuri duce la dispariția lor. Precipitațiile nu pot asigura un debit constant al râurilor care alimentează sutele de iazuri construite în albiile lor. Apa din ele se pompează pentru irigare, se infiltrează în subsol, se evaporă în timpul cald și pentru scurgere nu mai rămîne practic nimic.

Deosebit de gravă este starea râului Bîc, care este considerat unul dintre cei mai poluați afluenți ai Nistrului. Măsurile de protecție întreprinse de autoritățile publice și organizațiile societății civile nu asigură reducerea impactului negativ asupra ecosistemelor. Rîul este supus poluării cu ape reziduale, deșeuri menajere și de altă natură, ape poluate rezultate în urma spălării transportului în preajma obiectivelor acvatice etc.

În scopul ameliorării situației râului Bîc, autorităților administrației publice locale din raioanele Strășeni, Călărași, Aneni Noi și municipiul Chișinău li s-a solicitat, de repetate ori, elaborarea unor acțiuni comune de mediu, unificarea eforturilor și conlucrarea cu toate fondurile autohtone și străine în scopul identificării surselor financiare necesare pentru realizarea proiectelor de mediu. Spre regret, pe parcursul a. 2010 realizări la acest capitol n-au fost înregistrate, primăriile s-au limitat doar la acțiuni sporadice de salubritate.

Conform ordinului Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale, nr. 10 din 11.03.2009, în perioada 22 martie – 05 iunie 2010 în localitățile republicii a fost organizată și desfășurată acțiunea „Rîu curat de la sat la sat”, care are drept scop gospodărirea durabilă, echilibrată și complexă a resurselor de apă de suprafață, asigurarea respectării regimului zonelor și fâșiilor de protecție a cursurilor de apă.

Pe parcursul anului 2010 colaboratorii inspectoratului au acordat suport metodic și consultativ autorităților publice locale în vederea realizării Programului de alimentare cu apă și canalizare a localităților din Republica Moldova pînă în anul 2015, care include obiective privind asigurarea funcționării stabile a sistemelor și complexelor din domeniul vizat, precum și protecția de poluare și epuizare a surselor de apă.

Comparativ cu anii precedenți în 2010 s-au majorat esențial investițiile pentru realizarea măsurilor de protecție a resurselor acvatice. Pentru implementarea a 60 proiecte ce țin de aprovizionarea cu apă, construcția sistemelor de canalizare și epurare (stații de epurare, sisteme de apeduct și canalizare) Consiliul de Administrare al Fondului Ecologic Național a aprobat spre finanțare suma în valoare de 90 955 542 lei.

Cu suportul fondului ecologic național, precum și a altor surse investiționale au fost construite SEB-uri în satele Șofrîncani (rl. Edineț), Ermoclia (rl. Ștefan-Vodă), or. Ocnița, or. Șoldănești, satele Chișcăreni (rl. Sîngerei), s. Coșnița, Pîrîta (rl. Dubăsari), Corjoca (rl. Criuleni), Sadaclia (rl. Basarabeasca), Hirova (rl. Calaraș), Iargara (rl. Leova), Inești (rl. Telenești), Rusca, Sarata-Galbenă, Boghicieni (rl. Hîncești), stației de epurare a apelor pluviale în s. Salcuța (rl. Căușeni), renovarea colectoarelor de canalizare în or. Cimișlia, satul Minjir (rl. Hîncești), implementate proiectele „Complex de măsuri pentru lichidarea inundațiilor” și consolidarea digurilor de protecție antiinundație în raioanele Cantemir, Ștefan-Vodă, Dubăsari, Anenii Noi, Rîșcani, Hîncești, proiectate instalațiile de tratare a apelor în rl. Nisporeni, Căușeni, Rezina, reconstruite stațiile de epurare din Comrat, or. Cricova, com. Ciorescu, com. Budești (mun. Chișinău), or. Cimișlia, s. Chetrosu (rl. Anenii Noi), construite sistemele de canalizare în or. Calaraș, satul Speia (rl. Anenii Noi) s. Ghiduleni (rl. Rezina). Menționăm, că odată cu renovarea rețelelor vechi de canalizare și construcția stațiilor de epurare au fost stopate scurgerile de ape uzate.

IV.5. Activități de inspectare.

Pe parcursul anului 2010 au fost inspectate 1783 întreprinderi și obiecte care prezintă pericol pentru resursele acvatice și pot influența asupra calității lor. Comparativ cu anul precedent de raportare numărul beneficiarilor de resurse de apă supuși controlului este mai mic cu 69 unități. În 675 cazuri au fost constatate încălcări ale cerințelor normativelor în vigoare și legislației ecologice și, în rezultat, au fost întocmite procese-verbale și aplicate amenzi în sumă de 5.145. 540 lei, dintre care au fost încasate – 226.318 lei, au fost calculate și înaintate pretenții în sumă de 46. 515,39 lei.

Pe parcursul anilor 2000-2010 au fost înregistrate cazuri accidentale de poluare a apelor afluentului râului Cogîlnic în urma deversărilor fără epurare a apelor reziduale de la stația de epurare din or. Cimișlia și sistemul de evacuare a apelor menajere din sectorul casnic.

Au fost admise cazuri de poluare a râulețului Kirghij-Kitai în hotarele localității Tvardița, r-nul Taraclia. Construcția stației de pompare a apelor uzate, din satul Tvardița exclude deversarea apelor reziduale de producere, fără o epurare prealabilă, atât în râulețul Kirghij-Kitai, cât și pe teritoriul aferent întreprinderilor. Apele reziduale parvenite de la sectorul casnic și de la agenții economici din localitate sunt preluate și evacuate la stația de epurare (aflată la balanța primăriei) care la moment este gestionată de Î.M. „Tvardisan” și nu funcționează de mai mulți ani, iazurile biologice vor fi folosite ca acumulate.

Deversarea accidentală a deșeurilor vinicole de către SRL „Tifhina-Vin” din or. Căușeni în rețeaua de canalizare urmată de înfundarea fântinii de canalizare cu deșeuri și ape uzate în volum de 400 m³ a provocat scurjeri în canalul de desecare din apropiere. Prejudiciul cauzat resurselor acvatice în suma de 10 036,58 lei a fost înaintat ca pretenție spre achitare.

Pentru depășiri execive a LAD de către CAP „Basarabia”, s. Hirboveț, rl. Anenii Noi agentului economic i-a fost înaintată o pretenție în sumă 1120 lei.

Pentru devărsarea apelor uzate de la cîmpurile de filtrare SRL „Magt Vest”, or. Dondușeni a fost calculat prejudiciu în suma de 27 678 lei.

Un prejudiciu în marime de 4 286,89 lei a fost înaintat SA „Romanești”, rl. Strășeni, pentru poluarea resurselor acvatice.

Deasemenea pentru poluarea resurselor acvatice a fost înaintat prejudiciu SRL „Trans Cargo Terminal”, s. Giurgiulești, rl. Cahul în suma de 3 394 lei, dintre care au fost achitate 1 697 lei.

În rezultatul examinării petițiilor cu privire la încălcarea cerințelor ecologice la construcția și exploatarea neautorizată a 2 bazine de apă în raionul Ungheni s-a constatat că beneficiarii au inițiat lucrările de amenajare și consolidare a digurilor bazinelor de apă în lipsa documentației de proiect, avizată pozitiv de organele de resort, inclusiv de expertiza ecologică de stat, fapt ce contravine prevederilor art. 23 și 24 din Legea nr. 1515-XII din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător și art. 6 din Legea nr. 851-XIII din 29.05.1996 privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător. Drept urmare, pe cazurile date au fost întocmite procese verbale de sancționare contravențională și prescrise indicații cu privire la stoparea lucrărilor.

Pe cazul poluării bazinului acvatic cu scurgerile dejecțiilor animaliere și apelor uzate neepurate de la complexul de creștere a animalelor al SRL „Valul Traian” din satul Ochiul Roș, rl. Anenii Noi, administrația a fost obligată să stopeze în mod de urgență scurgerile și s-a aplicat o amendă în mărime de 300 unități convenționale. Pe cazul poluării apelor r.Bîc cu apele uzate neepurate de la abatorul complexului de creștere a păsărilor SRL „Avicola Shaver” din s. Bucovăț, rl. Strășeni, administrația a fost obligată să stopeze scurgerile și s-a aplicat o amendă în mărimea de 200 unități convenționale

Pentru prevenirea și stoparea poluării apelor subterane și de suprafață este necesar:

- De lichidat, după caz tamponat, sondele arteziene care nu se exploatează și la moment prezintă pericol de poluare;
- De reglementat relațiile de gospodărire a apelor;
- De modernizat și dezvoltat baza analitică a monitoringului și trecerea la standardele europene de control a calității apei;
- De elaborat politici locale de alimentare cu apă și canalizare;
- De accelerat implementarea „Programului de alimentare cu apă și de canalizare a localităților din Republica Moldova pînă în anul 2015”;
- De promovat programe comune cu țările din bazinul fluviilor Dunărea și Nistru în vederea protejării mediului;
- De promovat sisteme locale de canalizare pentru instituțiile publice din comunitate;
- De colectat și de epurat apele meteorice de pe toate terenurile posibile;
- De elaborat la nivel național un mecanism de instruire și perfecționare continuă a cadrelor în domeniul serviciului de apă și canalizare;
- De instruit primarii și gestionarii serviciilor de apă în problemele ce țin de aprovizionarea cu apă și canalizare a localităților.

Starea sondelor.

AE/IE	Total	Exploatate (unități)										Neexploatate (unități)				Sonde în construcție (unități)	Tamponate (unități)	Lichidate (unități)	Necesită tamponare (unități)	Necesită lichidare (unități)
		Total	Destinația					Autorizate	Total	În rezervă	Conservate									
			Potabilă	Menajeră	Curativă	Necesități agricole	Menire industrială													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17				
Chișinău	364	201	163	34	2	0	2	182	163	115	40	3	4	0	1	0				
Bălți	103	17	12	0	0	0	5	17	86	81	3	0	0	0	2	0				
Cahul	156	104	97	0	7	0	0	61	52	40	0	0	0	0	7	5				
Comrat	321	175	0	175	0	0	0	72	146	8	91	0	19	0	28	0				
Anenii-Noi	162	118	76	9	2	0	31	91	44	30	8	0	0	0	2	4				
Basarabasca	51	45	39	5	0	1	0	31	6	4	0	0	0	0	2	0				
Briceni	93	57	55	2	0	0	0	10	33	0	33	3	0	0	0	0				
Cantemir	63	44	18	19	0	0	7	28	19	19	0	0	0	0	0	0				
Căușeni	256	93	71	8	0	0	14	19	132	5	127	0	15	0	16	0				
Cimișlia	153	95	95	0	0	0	0	48	58	24	34	1	0	0	16	8				
Criuleni	164	108	82	1	1	8	16	32	56	8	35	0	2	0	7	4				
Călărași	104	48	36	0	0	0	12	11	54	0	54	2	0	0	0	0				
Dondușeni	98	19	19	0	0	0	0	11	76	18	58	0	3	0	6	0				
Drochia	161	35	29	0	0	0	6	25	126	8	75	0	0	0	43	0				
Dubăsari	93	75	60	5	1	0	9	18	18	0	18	0	0	0	0	0				
Edineț	137	71	71	0	0	0	0	25	66	0	66	0	0	0	14	3				
Fălești	122	45	18	16	0	9	2	69	77	31	35	0	0	0	8	3				
Florești	111	44	44	0	0	0	0	21	67	2	65	0	0	0	0	0				
Glodeni	75	22	0	20	0	0	2	19	53	2	27	0	0	7	3	14				
Hîncești	147	78	47	19	0	0	12	28	69	0	53	0	0	0	0	16				
Ialoveni	192	101	96	4	0	0	1	75	91	6	22	1	63	0	0	63				
Leova	108	27	6	9	0	0	12	16	75	8	67	0	6	0	0	0				
Nisporeni	40	22	1	21	0	0	0	18	18	0	18	0	0	0	10	0				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Ocnita	72	19	17	1	0	0	1	12	53	1	52	0	0	0	4	16
Orhei	230	154	132	0	0	0	22	58	76	18	56	2	2	0	8	0
Riscani	160	55	37	9	1	2	6	62	105	27	69	3	6	0	2	0
Rezina	74	20	20	0	0	0	0	12	54	52	0	2	0	0	0	0
Ștefan Vodă	225	68	2	56	1	0	9	31	104	14	90	0	48	6	0	0
Singerei	171	66	52	2	0	2	10	25	105	30	75	0	0	0	5	8
Soroca	35	6	5	5	1	0	0	1	29	2	19	0	6	0	2	0
Strășeni	60	58	6	25	0	0	27	38	2	2	0	0	0	0	0	0
Șoldănești	50	10	10	0	0	0	0	10	40	27	3	3	0	0	7	0
Taraclia	112	49	0	39	0	2	8	20	63	16	47	0	0	24	0	15
Telenești	224	152	152	0	0	0	0	8	72	29	23	0	4	0	16	0
Ungheni	123	43	13	30	0	0	0	8	80	10	41	0	0	13	0	16
TOTAL	4810	2349	1581	514	16	24	214	1212	2368	637	1404	20	178	50	209	175

Starea fântinilor de mină și a izvoarelor.

AE/IE	Numărul surselor de apă, (unități)		Starea surselor de apă, (unități)	
	Fântini	Izvoare	Amenajate	Neamenajate
1	2	3	4	5
Chișinău	2759	65	2767	55
Bălți	1637	18	1288	367
Cahul	1592	42	95	
Comrat	3012	23	1831	1181
Anenii-Noi	1617	19	1239	397
Basarabeasca	720	4	494	230
Briceni	13978	54	8235	5797
Cantemir	1736	27	1428	308
Căușeni	3266	42	1635	25
Cimișlia	2820	4	2090	730
Criuleni	2365	111	2226	158
Călărași	3860	77	2695	53
Dondușeni	6913	65	6907	71
Drochia	11846	9	11679	176
Dubăsari	405	21	389	37
Edineț	15844	22	15583	261
Fălești	8020	41	7323	690
Florești	7101	131	6270	831
Glodeni	5994	180	5493	681
Hîncești	4238	79	3237	1080
Ialoveni	1514	61	428	1147
Leova	3387	14	932	2455
Nisporeni	2973	142	2776	187
Ocnîța	6301	99	6243	58
Orhei	6470	147	5495	104
Rîșcani	7114	168	6967	315
Rezina	3387	155	2180	370
Ștefan Vodă	1369	15	1292	92
Sîngerei	5662	12	3699	1975
Soroca	9309	19	7825	1503
Strășeni	5641	533	5067	514
Șoldănești	3983	51	3834	149
Taraclia	460	30	378	112
Telenești	3627	23	3211	416
Ungheni	5624	42	3354	2312
TOTAL	166544	2545	135142	25087

Inventarierea bazinelor acvatice (iazurilor).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Localitatea	Numărul de unități	Amplasamentul bazinului (pe cursul de apă sau lateral)	Suprafața bazinului	Actul de beneficiere, Titlul de folosință separată/contract (data, valabilitatea)	Modul de folosință (piscicultură, irigare, generală, antierozional, antivittură)	Actul de folosință a apei (Autorizația, data, termenul)	Prezența proiectului și avizului expertizei ecologice	Prezența pașaportului bazinului	Prezența regulilor de exploatare	Starea barajului, satifcător/avarat	Starea bazinului (înămolit, uscat, acoperit cu vegetație, satifcător ha)	Starea fișiei riverane de protecție (există, lipsește, împădurită)	Starea instalațiilor hidrotehnice. Tipul deversorului de avarie (lipsește, satifcător, avariat)	Starea evacuatorului de fund (funcționează, avariat)
AE Chișinău	54	40-curs lateral 14-lateral	1006,72	10-contract 4-TS 8-APL 4-propr. statului	12-piscicol 34-agrement 4-generală 4-uscat		5	4		51-sat 3-avarat	2-înămolit 37-acoperit cu vegetație 2-uscat 13-sat	6-lipsă 19-există 29-impădurită	4-lipsă 48-sat 2-avarat	12-funcțional 42-lipsă
AE Bălți	19	18-curs 1-lateral	139,83	5- contract	4-agrement 7-piscicol 2-irigare 2-agricol	9				12-sat 1-avarat	1-înămolit 10-sat 5-usc	1-există 9-lipsă 9-impădurită	7-sat 12-lipsă	7-funcțional 2-avarat 10-lipsă
AE Comrat	60	10-lateral 56-pe curs	1463,66	21-contract 6-Decizia consiliului	24-piscicol 26-generala 10-uscate		18			10-avarat 40-sat	10-uscate 25-acoperit cu vegetație 25-sat	45-există 15-lipsă	13-lipsă 40-sat 7-avarat	12-funcțional 26-avarat 22-lipsă
IE Anenii Noi	54	40-pe curs 14-lateral	825,52	19-contract 4-TS 3-APL	4-irigare 22-piscicol 18-generala 2-antierozional 8-uscat		3			39-sat 8-avarat	21-înămolit 17-sat 2-acoperit cu vegetație 7-uscat 7-lipsă	25-există 21-lipsă 8-impădurită	26-lipsă 27-sat 1-avarat	14-funcțional 40-avarat

IE Basarabeasca	22	12-lateral 10-pe curs	157,45	1-contract 7-TS	15-gene- rală 1-irigare 6-piscicol	6						21-sat	15-usc 2-sat 4-înămolit	14-există 1-lipsă	7-sat	5-funcțio- nal
IE Briceni	196	20-pe curs 176-lateral	1080,7253	19-TS 80-contract	97-gene- rală 92-piscicol 18-agre- ment 11-irigare	3						133-sat 63-avariat	89-înămolit 18-acoperit cu vege- tație 3-usc 82-sat	95-lipsă 78-există 16-împădu- rită	142-lipsă 10-avariat 37-sat	41-funcțio- nal 12-avariat 143-lipsă
IE Cantemir	67	21-lateral 46-curs	585,81	16-TS 9-contract 42- APL	26-piscicol 41-irigare	20	5	8				16-avariat 51-sat	14-usc 1-acoperit cu vege- tație 3-înămolit 49-sat	48-există 1-lipsă 18-împădu- rită	34-sat 32-lipsă 1-avariat	22-funcțio- nal 45-lipsă
IE Cimișlia	34	5-lateral 29-pe curs	433,65	22-TS	9-irigare 20-piscicol 4-antiero- zional 1-generală		5					29-sat 5-avariat	9-sat 23-înămolit 2-acoperit cu vege- tație	14-lipsă 17-împă- durit	23-sat 4-lipsă	18-funcțio- nal 4-avariat 7-lipsă
IE Criuleni	54	54-pe curs	297,55	6-TS 25-contract	17-irigare 22-piscicol 16-agricol	9	5	15				46-sat 8-avariat	11-usc 20-înămolit	21-există 20-lipsă 13-împă- durit	44-sat 6-lipsă 10-avariat	45-funcțio- nal 7-lipsă 2-avariat
IE Călărași	82	80-lateral 2-pe curs	418,4	61-TS 57-contract	63-piscicol 22-irigare 30-agre- ment	5	5	68				82-sat	50-acoperit cu vege- tație 32-sat	67-există 11-împădu- rită	82-sat	67-funcțio- nal 11-lipsă
IE Căușeni	97	4-lateral 93-curs	927,26	82-contract	93-piscicol 4-irigare							74-sat 23-avariat	93-înămo- litt 4-usc	61-există 36-împă- durit	81-sat 11-avariat 5-lipsă	36-funcțio- nal 17-lipsă 14-avariat
IE Drochia	191	129-curs 62-lateral	866,86	33-contract 1-propr. statului 20-APL	117-piscicol 5-agrement 7-usc 10-gene- rală 10-irigare							152-sat 21-avariat 5-usc	100-sat 42-acoperit cu vege- tație 16-înămolit 23-usc	105-există 67-lipsă 2-împă- durit	137-sat 22-avariat 21-lipsă	127-func- țional 35-avariat 13-lipsă

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
IE Dondușeni	211	208-curs 3-lateral	688,055	112-con- tract 2-HG 3-proprie- tate privată	128-piscicol 87-gene- rală 3-irigare					177-sat 34-avariat	46-înămolit 34-uscat 128-aco- perit cu vegetație	119-există 20-lipsă	123-sat 88-lipsă	94-funcțio- nal 117-lipsă
IE Dubăsari	9	9-lateral	14,5783	5-APL	5-generală					5-sat 4-avariat	4-uscat 5-înămolit	8-există 1-împădu- rită	4-lipsă 5-există	5-lipsă 4-avariat
IE Fălești	311	107- pe curs, 204- lateral	2999,00	159- con- tract, 90- TS	143-pisci- col, 14-irigare 148-gene- rală, 6-tehnic		2	8	66	293-sat, 18- avariati	257- sat, 8- înămolit 20- uscat, 26-acoperit cu vege- tație	283- există, 5- lipsă, 23- împă- durit	62- lipsă, 225- sat, 24- avariati	256- funcț, 46-avariat
IE Florești	100	1-pe curs 99-lateral	786,17	67-contract	29-gene- rală 62-piscicol					85-sat 25-avariat	35-înămolit 10-uscat 55-acoperit cu vege- tație	5-există 95-lipsă	17-avariat 80-lipsă	83-funcțio- nal 17-avariat
IE Edineț	180	84- pe curs, 96 – lateral	998,13	39- TS 18-HG 34-contract	85- piscicol, 78- general, 6-irigare, 1 tehnic, 1-antiero- zional					161-sat, 19-avariat	119-înămo- lit, 9-uscat, 52-sat	8- există, 127-lipsă 69-împă- durit	172-sat, 8-lipsă,	37-lipsă, 143- func- țional
IE Glodeni	279	80-pe curs 199-lateral	1912,6	188-con- tract 38-TS 12-propri- stat	225-piscicol 54-gene- rală		2	37	279	241-sat 38-avariat	90-acoperit cu vege- tație 85-înămolit 17-uscat	2117-există 25-împă- durit 68-lipsă	168-lipsă 111-sat	237-func- țional 41-avariat 2-lipsă
IE Hîncești	118	37-pe curs 81-lateral	1350,84	44-contract 45-APL 28-proprie- tate privată 1- propr. statului	56-piscicol 46-gene- rală 8-irigare 8-antiero- zional					110-sat 8-avariat	26-uscat 60-înămolit 32-sat	63-există 55-lipsă	102-sat 12-lipsă 4-avariat	90-funcțio- nal 14-avariat 14-lipsă

IE Ialoveni	75	25-curs 50-lateral	1625,39	23-contract 1-HG 25-TS	55-piscicol 5-irigare 15-gene- rală	16	14	7	13	58-sat 17-avariat	21-înămolit 8-usc 11-acoperit cu vege- tație 35-sat	37-există 15-lipsă 23-împădu- rită	21-lipsă 48-sat 6-avariat	55-funcțio- nal 20-avariat
IE Leova	75	69-curs 4-lateral	828,17	12-TS 29-contract 13-propr. priv	52-piscicol 23-gene- rală		9	6	6	58-sat 17-avariat	14-usc 9-înămolit 52-sat	24-lipsă 51-există	11-lipsă 6-avariat 58-sat	52-funcțio- nal 19-avariat 4-lipsă
IE Nisporeni	103	65- pe curs 38-lateral	698,69	44-TS	86-gene- rală 11-piscicol 5-irigare 1-antiero- zional	12	16	16	17	87-sat 16-avariat	51-sat 35-înămolit 17-usc	96-există 6-lipsă	46-sat 55-lipsă 2-avariat	51-funcțio- nal 52-avariat
IE Ocnița	227	181-lateral 46-pe curs	830,35	63-contract 54-APL 4-propr. privată	78-piscicol 10-irigare 1-generală 30-antiero- zional 108-usc	2				120-sat 2-avariat	108-sat 11-înămolit 105-usc 3-acoperit cu vege- tație	102-există 18-lipsă 3-împădu- rită	111-sat 6-lipsă 5-avariat	88-funcțio- nal 1-avariat 33-lipsă
IE Orhei	164	133-curs 31-lateral	992,2	72-contracte 7-TS	43-gene- rală 11-irigare 86-piscicol		12	6		131-sat 13-avariat	40-usc 49-înămolit 3-acoperit cu vege- tație 2-sat	108-împă- durită 32-lipsă	98-sat 22-lipsă 5-avariat	91-funcțio- nal 6-avariat 59-lipsă
IE Rezina	36	32-curs 4-lateral	180,17	1-contract 35-APL	31-antiero- zional 4-irigare 1-piscicol			36		33-sat 3-avariat	35-înămolit	25-există 11-lipsă	45-sat 1-lipsă	18-funcțio- nal 18-lipsă
IE Rîșcani	376	64-curs 312-lateral	7325,3	27- proprie- tate privată 245-APL 104-con- tract	220-gene- rală 143-pisci- cultură 11-irigare 1-hidroteh- nic 1-agricol					370-sat 6-avariat	156-în- ămolit 61-usc 93-acoperit cu vege- tație 42-sat	179-există 195-lip- sește 2-împă- durit	25-lipsă 324-sat 27-avariat	323-func- țional 45-avariat 8-lipsă

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
IE Ștefan Vodă	100	99-pe curs 1-lateral	1739,5	67-TS 3-private 3-propr. statului 1-HG	7-irigare 68-piscicol 29-gene- rală 3-antiero- ziune					78-sat 25-avariat	73-înămo- lot 11-sat 12-uscăt 7-acoperit cu vege- tație	74-există 26-lipsă	84-sat 16-lipsă	34-funcțio- nal 6-avariat 60-lipsă
IE Singerei	205	16-lateral 89-pe curs	1567,8	88-contract	102-piscicol 70-gene- rală 6-irigare					173-sat 5-avariat	125-există 52-înămolit	48-lipsă 125-există 4-împădu- rită	133-sat 92-avariat	103-func- țional 74-avariat
IE Soroca	169	169-lateral	414,44	73-contract 56-TS	78-piscicol 67-gene- rală					128-sat 40-avariat	114-sat 38-uscăt 11-acoperit cu vege- tație 6-înămolit	140-există 29-lipsă	128-sat 41-lipsă	124-func- țional 45-avariat
IE Strășeni	58	9-curs 49-lat	313,955	25-contract 16-APL 17-propr. priv	15-piscicol 15-irigare 18-gene- rală 5-agrement		10	10		55-sat 3-avariat	55-sat 2-uscăt	15-există 5-lipsă 38-împărit	1-avariat 57-sat	56-funcțio- nal 2-lipsă
IE Șoldănești	43	42-curs 2-lateral	182,81	14-TS 11-contract	27-piscicol 3-irigare 13-agre- ment					40-sat 3-avariat	43-înămolit	43-există		43-funcțio- nal
IE Taraclia	40	20-curs 20-lateral	958,2109	19-contract 1-TS	13-irigare 8-piscicol 16-antiero- zional 3-uscăt			36		29-sat 3-avariat	25-înămolit 1-acoperit vegetație 13-uscăt 1-sat	27-există 13-lipsă	24-sat 1-avariat 15-lipsă	5-funcțio- nal 3-avariat 32-lipsă
IE Telenești	100	8-pe curs 92-lateral	1351,68	23-contract 3-TS	7-piscicol 81-general 12-irigare					91-sat 9-avariat	26-înămolit 15-uscăt 59-acoperit cu vege- tație	94-există 6-lipsă	89-sat 3-lipsă 8-avariat	85-funcțio- nal 13-avariat 2-lipsă

IE Ungheni	135	135-curs	1575,3	20-TS 18-contract	59-piscicol 4-irigare 72-generala	6			121-sat 14-avariat	35-înămolit 4-uscat	75-există 60-lipsă	119-sat 15-avariat 1-lipsă	63-lipsă 69-funcțional 3-avariat
TOTAL	4143	1927-curs 2216-late- ral	41671,64	1507-con- tract, 555-TS 483-APL 21-pro- prietatea statului 95-pro- prietate privată 22-HG	2009-pis- cicol 109-agre- ment 1166-ge- nerală 133-uscat 265-irigare 19-agricol 50-anti- erozional 7-tehnic 1-hidro- tehnic	52	134	193	476	1665-în- ămolit 713-aco- perit cu vegetație 503-uscat 914-satis- făcător	2269-exis- tă 434-împă- durită 1191-lipsă	900-lipsă 2654-sa- tisfăcător 278-ava- riat	2543-func- țional 776-lipsă 544-ava- riat

Starea complexelor de evacuare și epurare a apelor uzate.

Nr. d/o	AE/IE	Total unități	Prezența documentației de proiect / avizului EES	Normativul DLA/CMA	Funcționează unități			Nu funcționează (unități)	Apele uzate, m ³ /zi		
					Cu epurare normativă	Cu epure insuficientă	Cu epurare parțială		Capacitatea de facto	Epurate insuficient	Evacuate fără epurare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Chișinău	9	6	3		8		1	60062,72	57669,2	2394,3
	Inclusiv suburbiile	8	5	2		7		1			
2	Bălți	2	0	0		1		1	8085,386	635,5	
	Inclusiv suburbiile	1						1			
3	Cahul	10	1	1		9		1	901,45	31,9	869,55
	Inclusiv suburbiile	9						1			
4	Gagauzia	20	1	1		3		17	1877,52	33,4	1842,61
	Comrat	10	1	1		1		0			
	Inclusiv suburbiile	9						0			
	Vulcănești	4	0	0		2		2			
	Inclusiv suburbiile	2				1		1			
	Ciadr Lunga	6	0	0				6			
	Inclusiv suburbiile	5						5			
5	Anenii-Noi	22	12	11	6	3		13	265,6	109,3	156,3
	Inclusiv suburbiile	18						13			
6	Basarabasca	3	3	0		1		2	522,08	424,5	97,58
	Inclusiv suburbiile	2						2			
7	Briceni	3	0	0		2		2	571,23	96,73	474,5
	Inclusiv suburbiile	2						1			
8	Cantemir	2	0	0		1		1	74,9	7,8	67,1
	Inclusiv suburbiile	1						0			
9	Călărași	2	0	0		2		0	155,931	155,931	0
	Inclusiv suburbiile	1						0			
10	Căușeni	11	1	2		6		5	158,35	158,08	21,27
	Inclusiv suburbiile	10						5			
11	Cimișlia	4	4	1	3	0		1	71,100		71,100
	Inclusiv suburbiile	0						0			
12	Criuleni	4	2	0		2		2	134,03	24,03	110,0
	Inclusiv suburbiile	4						2			
13	Dondușeni	16	0	0		2		14	295,1	75,31	219,79
	Inclusiv suburbiile	15						14			
14	Drochia	3	0	0		3		0	290,78	180,48	110,3
	Inclusiv suburbiile	1						0			

15	Dubăsari	5	4	0		5		0	248,21	244,51	3,7
	Inclusiv suburbiile	5						0			
16	Edineț	3	2	1	3	0		0	437,65	205,6	0
	Inclusiv suburbiile	2						0			
17	Fălești	1	0	1		1		0	487,68	130,1	0
	Inclusiv suburbiile	0						0			
18	Florești	5	3	1	2	3		0	355,90	231,20	124,70
	Inclusiv suburbiile	4						0			
19	Glodeni	16	2	1	1	1		14	545,46	545,46	0
	Inclusiv suburbiile	14						13			
20	Hîncești	16	8	1		8		8	335,85	301,25	34,6
	Inclusiv suburbiile	15						8			
21	Ialoveni	15	3	1		3		12	719,297	133,54	585,76
	Inclusiv suburbiile	15						12			
22	Leova	6	0	3		4		2	174,49	91,09	83,4
	Inclusiv suburbiile	4						2			
23	Nisporeni	1	1	1		1		0	120,207	119,22	0,987
	Inclusiv suburbiile	0						0			
24	Ocnîța	3	2	1		2		1	200,12	14,44	185,68
	Inclusiv suburbiile	2						1			
25	Orhei	7	7	1	4	3		0	932,16	915,09	17,07
	Inclusiv suburbiile	6						0			
26	Rezina	3	3	0	1	1		1	413,0	15,0	398,0
	Inclusiv suburbiile	1						1			
27	Rîșcani	4	2	1		3		1	113,89	98,008	15,882
	Inclusiv suburbiile	3						1			
28	Ștefan-Vodă	9	7	0	6	2		1	131,29	116,63	14,66
	Inclusiv suburbiile	8						1			
29	Sîngerei	3	1			2		1	143,7	114,1	24,7
	Inclusiv suburbiile	2						1			
30	Soroca	3	2	0		2		1	492,126	44,739	447,387
	Inclusiv suburbiile	2						0			
31	Strășeni	8	2	0		6		2	54,02	24,486	29,534
	Inclusiv suburbiile	7						2			
32	Șoldănești	2	2	0		2		0	36,12	0,3	35,82
	Inclusiv suburbiile	0						0			
33	Taraclia	9	0	0		2		7	91,9	78,2	13,7
	Inclusiv suburbiile	7						6			
34	Telenești	1	1	1		1		0	91,454	86,239	5,215
	Inclusiv suburbiile	0						0			
35	Ungheni	11	4	0		4		7	863,9	863,9	0
	Inclusiv suburbiile	10						7			
TOTAL		242	86	33	26	99		117	80454,601	63975,263	8455,195
Inclusiv suburbiile		195						101			

V. STAREA ȘI PROTECȚIA RESURSELOR FUNCiare.

D. Aparatu

Suprafața totală a fondului funciar al Republicii Moldova constituie 3384,6 mii ha, inclusiv 2501,14 mii ha (73,9 %) – terenuri agricole: din care 1816,78 mii ha (72,6%) – terenuri arabile, 300,99 mii ha (12,0%) – plantații perene, 354,29 mii ha (14,2 %) – fânețe și pășuni, 29,08 mii ha (1,2%) – pârlouge.

Suprafața terenurilor proprietate publică a statului constituie 782,5 mii ha (23,1 %), suprafața terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale 722,6 mii ha (21,4 %) și suprafața terenurilor aflate în proprietate privată 1879,5 mii ha (55,5 %).

Tab. 1

Repartizarea fondului funciar pe categorii de terenuri, (în mii ha).

Categori	Suprafața totală		Diferența
	La 01.01.2009	La 01.01.2010	
1. Terenuri cu destinație agricolă	1984,5	2007,6	+23,1
2. Terenurile satelor, orașelor, municipiilor	311,4	311,6	+0,2
3. Terenurile destinate industriei, transporturilor, și cu altă destinație specială	58,6	58,7	+0,1
4. Terenurile destinate protecției naturii, ocrotirii sănătății, activităților recreative	4,0	4,0	-
5. Terenurile fondului silvic	443,1	446,0	+2,9
6. Terenurile fondului apelor	86,0	86,8	+0,8
7. Terenurile fondului de rezervă	497,0	469,9	- 27,1
Total terenuri	3384,6	3384,6	0

La 1 ianuarie 2010 suprafața terenurilor cu destinație agricolă constituia 2007,6 mii ha sau 59,3 % din suprafața totală a țării. În comparație cu 1 ianuarie 2009, suprafața acestor terenuri s-a mărit cu 23,1 mii ha în legătură cu scoaterea terenurilor ocupate de construcțiile și anexele gospodărești ale fostelor unități agricole din fondul de rezervă și transferarea lor în categoria terenurilor cu destinație agricolă.

Pe parcursul anului diferitor întreprinderi și organizații le-au fost repartizate în alte scopuri, decât cele agricole, 395 ha. Solul fertil depozitat și păstrat de la obiectele de construcții și cariere la 01.01.2011 constituia 1600 mii m³, dintre care s-au utilizat 191 mii m³.

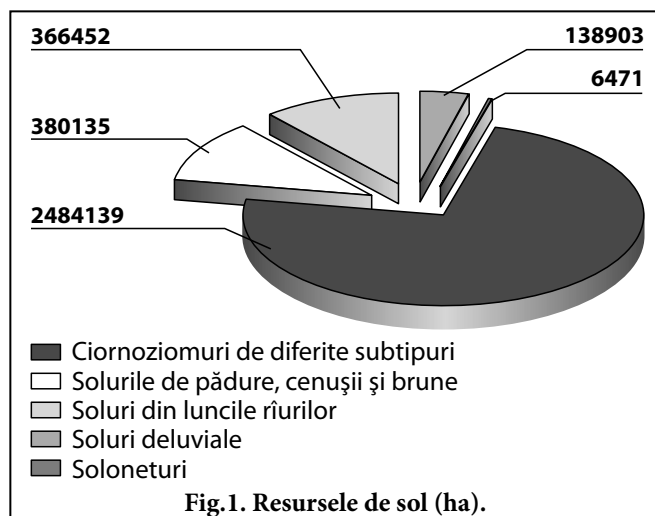

Fig. 1. Resursele de sol (ha).

Fondul funciar se caracterizează prin:

- predominarea cernoziomului în învelișul de sol (fig. 1) cu potențial înalt de productivitate;
- gradul înalt de valorificare;
- relief accidentat: 80 % din terenurile agricole sînt amplasate pe pante.

Reforma funciară a majorat numărul participanților la relațiile funciare și a generat multiple varietăți de proprietate și gospodărire a resurselor funciare. La 1 ianuarie 2010 în țatră activau 233 cooperative agricole cu suprafața totală de 142,5 mii ha, 170 societăți pe acțiuni cu suprafața totală de 54,3 mii ha, 2038 societăți cu răspundere limitată cu suprafața de 657,4 mii ha, 399,8 mii de gospodării țărănești cu suprafața de 553,5 mii ha.

Solul ca sursă principală de obținere a produselor necesare populației n-a avut o îngrijire responsabilă de protecție din partea societății. În ultimii ani, starea solului a devenit mult mai precară, iar reformele agrare au fost efectuate în lipsa unei concepții bine gândite, distribuirea terenurilor agricole a fost efectuată fără a ține cont de condițiile reliefo – climaterice, care au condus la reducerea productivității solurilor, activizării proceselor erozionale și a altor procese de degradare.

Fragmentarea terenurilor agricole a exclus posibilitatea practicării unei agriculturi durabile bazată pe tehnologii moderne de prelucrare și conservare a solului.

Relieful accidentat, ploile torențiale, sectoarele mici de terenuri împădurite „contribuie la erozarea solurilor, intensificarea alunecărilor de teren. Solurile erodate ocupă circa 877644 ha, inclusiv 504777 ha – slab erodate, 259332 ha – moderat erodate și 114165 ha – puternic erodate (fig.2, tab.2).

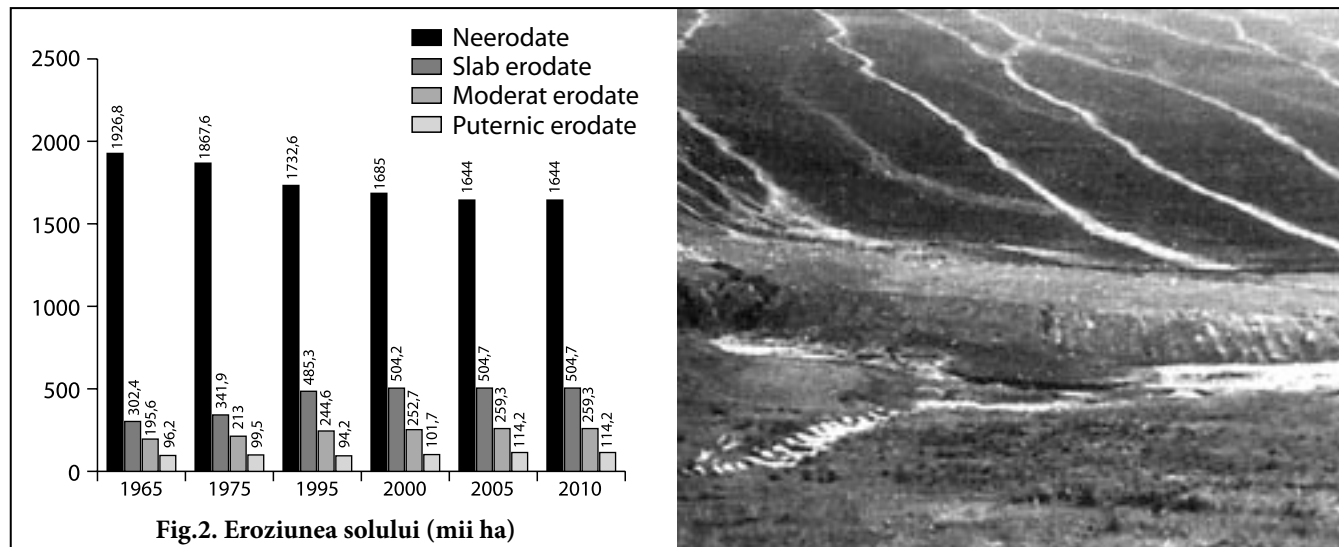

Fig.2. Eroziunea solului (mii ha)

Tab.2.

Caracteristica calitativă a terenurilor.

Ns de rind	Denumirea unităților administrativ-teritoriale	Total terenuri Agricole, (ha)	Din care supra-se cercetărilor pedologice, (ha)	Nota medie ponderată de bonitate, (puncte)	Terenuri erodate			
					Total	inclusiv		
						Slab	Moderat	Puternic
1	r-ul Anenii Noi	66830,25	63151	59	25086	15246	6748	3092
2	r-ul Basarabeanca	23183,50	21637	56	10054	5573	2980	1501
3	r-ul Briceni	62441,94	54667	70	11298	7945	2601	772
4	r-ul Cahul	116332,60	113660	58	52105	23827	17619	9760
5	r-ul Cantemir	64960,50	62508	57	27042	14517	8906	3619
6	r-ul Călărași	40958,16	35049	50	23148	9922	8877	4400
7	r-ul Căușeni	102247,90	94881	62	25290	13293	7824	4173
8	r-ul Cimișlia	71804,67	68890	62	33749	20108	10080	3561
9	r-ul Criuleni	52183,83	48523	69	16842	11064	4637	1141
10	r-ul Dondușeni	53575,48	48943	78	12995	9013	3137	833
11	r-ul Drochia	87296,19	81077	73	25829	18879	5491	1267
12	r-ul Dubăsari	22766,08	22914	66	4670	3070	1032	566
13	r-ul Edineț	74373,99	67492	78	17214	12228	3514	1468
14	r-ul Fălești	81183,33	75264	65	31906	18066	8445	5423
15	r-ul Florești	89297,36	83796	71	27979	19863	6000	2116
16	r-ul Glodeni	56353,12	52680	72	22197	15515	4897	1785
17	r-il Hîncești	93135,89	87040	58	41002	20137	13234	7628
18	r-ul Ialoveni	52886,32	51630	58	27710	13249	9647	4814
19	r-ul Leova	58269,80	54517	57	21578	11513	7554	2511
20	r-ul Nisporeni	39063,88	34652	54	17041	8189	6314	3441
21	r-ul Ocnița	45897,52	40201	71	8870	6051	2264	555
22	r-ul Orhei	82599,58	74377	63	30434	18491	8780	3162
23	r-ul Rezina	43199,10	41313	62	22404	13094	7000	2310

Ns de rind	Denumirea unităților administrativ-teritoriale	Total terenuri Agricole, (ha)	Din care suprafețe cercetărilor pedologice, (ha)	Nota medie ponderată de bonitate, (puncte)	Terenuri erodate			
					Total	inclusiv		
						Slab	Moderat	Putemic
24	r-ul Rîșcani	76371,52	71447	70	28177	16274	8308	3595
25	r-ul Sîngerei	79661,21	75838	55	34056	16634	10329	6599
26	r-ul Soroca	82538,52	74949	71	25578	17790	5831	1957
27	r-ul Strășeni	34627,33	32240	55	16016	7831	5445	2740
28	r-ul Șoldănești	41328,44	38671	74	15112	9312	4558	1242
29	r-ul Ștefan-Vodă	78776,46	76206	62	24960	14573	7969	2417
30	r-ul Taraclia	55321,32	51594	60	16179	9836	4605	1316
31	r-ul Telenești	63051,22	58718	58	24874	13351	8171	3352
32	r-ul Ungheni	73728,84	68255	54	32184	13726	11229	7228
33	mun. Chișinău	31139,89	26761	64	11936	6780	3678	1478
34	mun. Bălți	4032,27	2618	65	623	541	46	36
35	mun. Bender	1812,09	1236	83	230	209	21	
36	UTA Găgăuzia	147004,50	143315	56	57337	31132	19122	8742
37	UAT din stînga Nistrului	264231,80	238666	68	53939	37935	12439	3565
Total		2514466,40	2339376,00	63	877644	504777	259332	114165

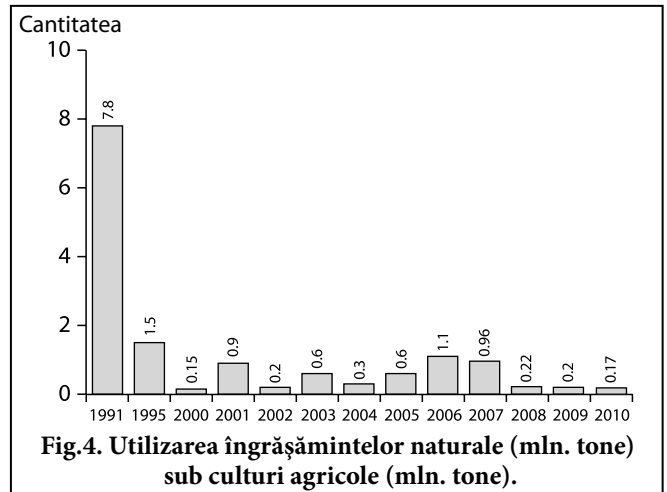
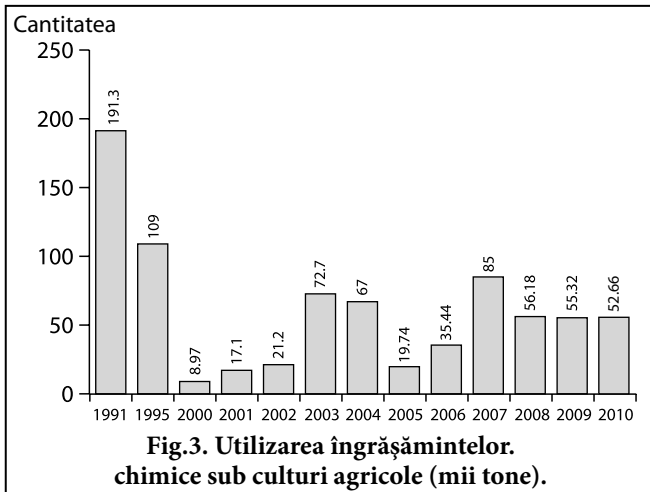
Suprafața solurilor erodate s-a majorat pe parcursul a 40 de ani cu 283,4 mii ha, avansînd anual cu 7086 ha. Nivelul cel mai înalt de erodare a terenurilor agricole este în raioanele Călărași (56,1%), Cahul (44,4%), Hîncești (43,7%), Ungheni (43,4%), Nisporeni (43,4%). Pierderile anuale de sol fertil de pe terenurile agricole cauzate de eroziune constituie, după unele date, 26 mln. tone, inclusiv humus – 700 mii tone, azot – 50 mii, fosfor – 34 mii, potasiu – 597 mii tone. În mod indirect acest flagel are și alte consecințe: înămolirea iazurilor și altor bazine acvatice, poluarea solurilor, apelor subterane cu produse de uz fitosanitar și fertilizanți, distrugerea căilor de comunicație, construcțiilor hidrotehnice, etc.

Suprafața terenurilor ravenizate constituie 12049 ha. Acestea scot anual din circuitul agricol aproximativ 100 ha terenuri, iar volumul de sol scos din circuitul agricol e de 10 – 15 mln. m³. Prejudiciul cauzat economiei naționale, conform datelor, constituie 83 mln. lei, o daună colosală cauzează resurselor funciare și alunecările de teren. Suprafața lor, conform cadastrului funciar constituie 24184 ha. Cele mai mari suprafețe cu alunecări sînt în raioanele Călărași – 3588 ha, Ungheni – 1863 ha, Hîncești – 1055 ha, Strășeni – 629 ha, Telenești – 516 ha. Alunecările de teren prezintă o primejdie permanentă și pentru multe obiecte sociale: case de locuit, drumuri, construcții hidrotehnice.

Conform prevederilor Legii bugetului de stat pentru anul 2010, realizarea Programului de valorificare a terenurilor noi și de sporire a fertilității solurilor a înregistrat alocații de mijloace financiare în sumă de doar 12 mln. lei. În urma valorificării acestor bani au fost efectuate următoarele lucrări: desecarea terenurilor supraumede de 350 ha cu includerea lor în circuitul agricol; lucrări tehnice de cultivare pe o suprafață de 268 ha și includerea acestor terenuri în circuitul agricol; construirea a 7 iazuri antierozionale cu oglinda apei de 37 ha, care vor proteja localitățile de inundații și va face posibilă irigarea a circa 370 ha terenuri agricole; au fost curățite 6 km canale de desecare, 10 km ai albiilor râurilor mici, care reduc nivelul apelor subterane și ca rezultat protejează terenurile agricole de înmlăștinire. În total vor fi protejate contra eroziunii 550 ha terenuri agricole. Este necesar de menționat, că sursele alocate nici pe departe nu au soluționat problemele în acest domeniu.

Din Fondul Ecologic Național au fost aprobate spre finanțare 45 mln. 364 mii lei pentru îmbunătățiri funciare (stoparea alunecărilor de teren și a proceselor erozionale, împădurirea terenurilor degradate, consolidarea digurilor de protecție antiinundație, elaborarea documentației de proiect pentru lichidarea consecințelor inundațiilor și măsuri de protecție contra lor).

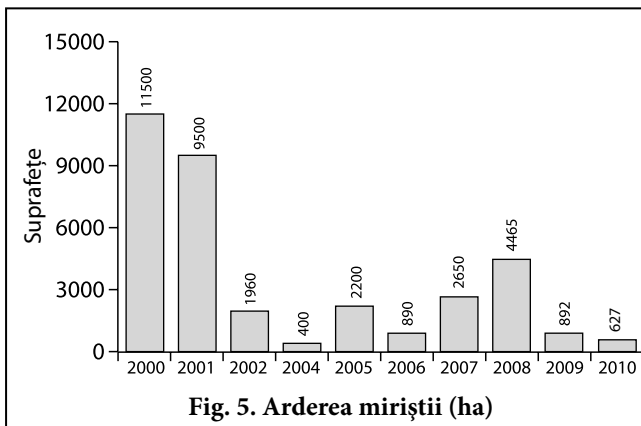
Pe terenurile degradate, gestionate de primărie, în anul 2010 au fost plantate 257 ha plantații forestiere. De asemenea, au fost sădite doar 42 ha fișii forestiere de protecție a câmpurilor agricole și 47 ha fișii forestiere de protecție a resurselor acvatice.

O influență negativă o au și procesele de dehumificare a solului. Conținutul de humus în majoritatea solurilor de pe terenurile agricole rămâne a fi de 1,8 – 2,0%, iar în unele varietăți de soluri și mai puțin de 1,8 %. Ameliorarea acestor soluri poate fi efectuată prin utilizarea îngrășămintelor chimice și organice. În anul 2010, cantitatea de îngrășămintă încorporate în sol a crescut esențial (fig.3; fig.4).

Dacă în anul 2000 s-au încorporat 8,97 mii tone de îngrășămintă chimice, în anul de raportare ele au fost utilizate în volum 52,66 mii tone cu 43,69 mii tone mai mult, iar îngrășămintele organice s-au utilizat într-un volum de 162,71 mii tone, pe când în anul 2000 s-au utilizat 150 mii tone.

Degradarea solurilor are loc și în rezultatul arderii miriștii și a altor resturi vegetale. În anul curent miriștea a ars pe o suprafață de circa 892 ha (fig.5), iar prejudiciul cauzat resurselor de sol a constituit 223 mii lei.

Pășunatul excesiv este un fenomen specific pentru țară cu influențe negative asupra mediului. Șeptelurile de animale prevalează cu mult peste normele stabilite de capete la 1 ha de pășuni. Totodată, majoritatea pășunilor sunt slab productive, deoarece sunt amplasate pe terenuri erodate. Nu se întreprind măsuri de ameliorare a lor din cauza lipsei de mijloace.

Suprafața totală a solonețurilor și solurilor solonețizate constituie 107 mii ha, din care 35 la sută sunt terenuri arabile, iar 65 la sută – pășuni. Prejudiciul cauzat economiei de procesul de solonețizare constituie 43 mln. lei anual.

Suprafața totală a solurilor salinizate și a solonciacurilor este de 112 mii ha, din care 30 la sută sunt terenuri arabile și 70 la sută pășuni. Prejudiciul cauzat economiei în rezultatul scăderii recoltelor cu 25 la sută, constituie 423 mln. lei anual.

În ultimii ani în țară se manifestă pe larg procesele excesului secundar de umiditate, suprafața cărora constituie 42 mii ha. Prejudiciul cauzat prin scăderea recoltei pe aceste soluri constituie 26 mln. lei anual.

Compactarea secundară a solurilor se manifestă practic pe toate terenurile arabile și plantațiile pomiviticele în rezultatul prelucrării solurilor. Fertilitatea solurilor în rezultatul prelucrării s-a redus cu 10 la sută, prejudiciul constituie circa 436 mln. lei anual.

Suprafața totală a terenurilor ameliorate constituie 297,4 mii ha, inclusiv 228,2 mii ha – irigate și 69,2 mii ha – desecate.

Controlul efectuat de către Agențiile și Inspecțiile ecologice constată că solurile fertile, – bogăția principală a republicii, sunt supuse permanent unei degradări intensive, cauzată de factori naturali și antropogeni.

Pe parcursul anului au fost controlați 1988 agenți economici, depistate 627 cazuri de încălcare a legislației ecologice și funciare, întocmite procese-verbale și acțiuni de recuperare a pagubelor cauzate resurselor funciare în sumă de 443101 lei, inclusiv amenzi – 405500 lei. Concomitent, s-a participat în componența a 1377 comisii pentru selectarea terenurilor pentru diferite construcții, 227 comisii de recepție a obiectelor în exploatare. Au fost examinate și coordonate 1312 materiale cu privire la atribuirea terenurilor în scopuri neagricole, 50 proiecte de lucru, 49 proiecte de execuție. S-au examinat 205 petiții și semnale. A fost pregătit un șir de materiale informative (46) pentru organele ierarhic superioare. S-a activat în direcția propagării rezultatelor controalelor efectuate în domeniul protecției solurilor prin intermediul presei, televiziunii și radioului.

Nu se asigură în deplină măsură respectarea de către beneficiari a prevederilor Legii privind protecția mediului înconjurător (art. 23, 35 – 39,62), Codului funciar (art. 29,33,79), Legii cu privire la zonele și fișiile de protecție a râurilor și bazinelor de apă (art. 14). Sunt depistate cazuri de prelucrare a solului în fișiile riverane de protecție a râurilor: Nistru, Răut, Lăpușna, Bîc, Cogîlnic, Ialpug, Cula, Ișnovăț. Deseori, în aceste zone sunt depozitate deșeuri de diferită proveniență. Astfel de cazuri au fost depistate în raioanele Drochia, Rezina, Căușeni, Taraclia, Cimișlia, Edineț, Comrat, Ungheni, Criuleni, Șoldănești, Anenii Noi, Orhei, Cimișlia, Telenești, mun.Chișinău.

Un alt gen de încălcare a legislației ecologice sunt construcțiile nelegitime și nedecopertarea stratului de sol fertil, folosirea lui contrar destinației. Așa cazuri au fost depistate în raioanele Soroca, Rezina, Ialoveni, Strășeni, mun.Chișinău, UTA Găgăuzia. Cazuri de ocupare ilicită a terenurilor au fost depistate în raioanele Drochia, Hîncești, Cantemir, Șoldănești, Basarabeasca, Ialoveni, Cimișlia, Criuleni, Strășeni, UTA Găgăuzia. Sunt frecvente și încălcările legislației ecologo-funciare, inclusiv prin modul de prelucrare a terenurilor agricole de-a lungul pantei, deasemenea și cultivarea culturilor prășitoare pe versanți cu înclinația mare (raioanele Cahul, Călărași, Strășeni, Hîncești, Leova, Nisporeni, Dubăsari, Orhei, Rîșcani, Ungheni etc.).

Dacă în anii precedenți au fost depistate cazuri de ardere a miriștii pe suprafețe considerabile, apoi în anul curent, datorită acțiunilor întreprinse de către inspectorii ecologi din teritoriu și înăsprirea amenzilor, miriștea a ars pe o suprafață de 627 ha, prejudiciul cauzat resurselor de sol fiind de 156750 lei. Cele mai mari suprafețe incendiate au fost depistate în UTA Găgăuzia – 198 ha și în raioanele: Telenești – 155 ha, Ștefan Vodă – 137 ha, Cahul – 54 ha, Drochia – 23 ha, Edineț – 15 ha, Dondușeni – 10 ha, Șoldănești – 9 ha, Rîșcani – 7 ha, Orhei – 6 ha.

Pe încălcările depistate au fost întocmite acte de control în care au fost date indicații obligatorii privitor la înlăturarea încălcărilor prevederilor legislației în vigoare, întocmite procese-verbale și înaintate acțiuni de recuperare a prejudiciului cauzat resurselor funciare.

În scopul promovării măsurilor de menținere și sporire a fertilității solurilor e necesar ca în toate unitățile teritorial-administrative să se elaboreze și implementeze programe complexe științific argumentate de sporire a fertilității solurilor și protecția lor contra eroziunii și a altor factori de degradare, care ar prevedea:

- mobilizarea eforturilor la etapa de postprivatizate în direcția consolidării terenurilor și formării unităților agricole viabile, eficiente, pentru a facilita aplicarea asolamentelor și tehnologiilor moderne;
- organizarea antierozională a teritoriului și implementarea măsurilor organizatorice, agrotehnice fitoameliorative și hidrotehnice;
- urgentarea lucrărilor de împădurire a râurilor, terenurilor predispuse alunecărilor de teren, terenurilor puternic erodate;
- reglarea regimului de nutriție prin aplicarea fertilizanților, mărirea cotei culturilor leguminoase în asolamente;
- efectuarea măsurilor pedoameliorative pentru ameliorarea solurilor înmlăștinite, salinizate, solonețizate;
- recultivarea terenurilor degradate și poluate cu antrenarea lor în sectorul silvic;
- inventarierea sistemelor de irigare și de desecare, aprecierea stării lor tehnice, luarea de măsuri în vederea reparării lor.

VI. FLORA ȘI FAUNA.

D. Zugravu

VI.1. Flora.

VI.2. Fauna.

VI.3. Fondul ariilor naturale protejate de stat.

VI.1. Flora.

Plantele, în general, și plantațiile forestiere în special, sunt baza menținerii echilibrului componentelor aerului atmosferic, fabrici și depozite principale ale substanțelor organice, înmagazinarea și conservarea energiei solare și biodiversității. Protecția și menținerea învelișului vegetal este o problemă de ne-compromis pentru existența durabilă a vieții pe Pământ. Colaboratorii Inspectoratului Ecologic de Stat, conștienți de acest deziderat, depun eforturi susținute în monitorizarea respectării legislației ecologice în domeniul protecției florei și faunei.

Gradul de împădurire variază în diferite zone: la Nord – 7,2%, Centru – 13,5% și zona de Sud – 6,7%. Fondul forestier este gestionat de Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva” – 86,7%, de organele administrației publice locale – 12,8%, alți deținători – 0,5%.

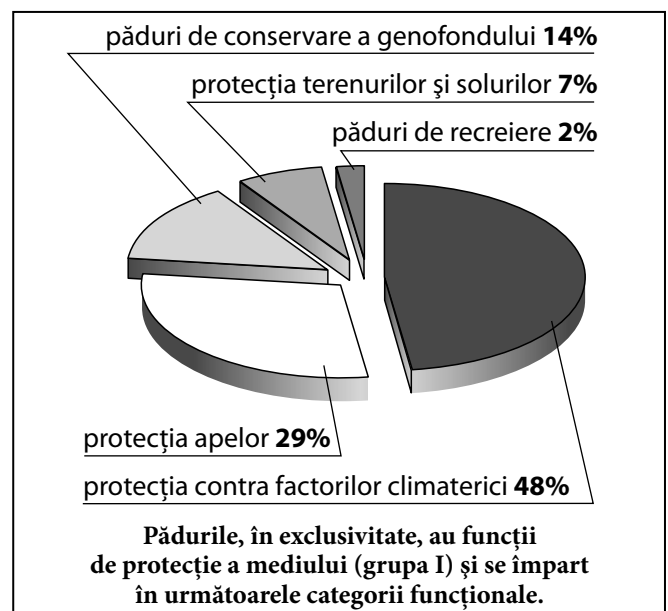
Pe parcursul anului 2010 în fondul forestier gestionat de Agenția „Moldsilva” s-au efectuat:

- lucrări de îngrijire și conducere a arboretului (inclusiv tăieri de igienă) pe o suprafață de 13825 ha cu recoltare a unui volum de masă lemnoasă de 168,3 mii m³;
- tăieri de regenerare, conservare, reconstrucție ecologică și în dependență de starea arboretului, de igienă rasă pe o suprafață de 3405 ha, recoltându-se un volum total de masă lemnoasă de 261,7 mii m³;
- tăieri diverse pe o suprafață de 948 ha cu recoltarea unui volum de masă lemnoasă de 4,6 mii m³.

Una din sarcinile primordiale ale silviculturii naționale este regenerarea și extinderea pădurilor, care se efectuează prin trei metode: naturală, artificială și mixtă. În anul 2010 s-a efectuat:

- plantarea culturilor silvice în fondul forestier pe o suprafață de 685,0 ha;
- ajutorarea regenerării naturale pe o suprafață de 1593,0 ha;
- regenerarea naturală pe o suprafață de 465,0 ha;
- extinderea suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră pe o suprafață de 529,0 ha.

Legea Republicii Moldova nr. 1041 din 15.06.2000 „Privind ameliorarea prin împădurire a terenurilor degradate”, Strategia dezvoltării durabile a sectorului forestier național, Hotărârile Guvernului Republicii Moldova nr. 595 din 29.10.1996 „cu privire la perfecționarea gestionării gospodăriei silvice și protejarea vegetației forestiere” și nr. 107 din 07.02.2001 „despre executarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 595 din 29 octombrie 1996 și unele măsuri suplimentare pentru optimizarea gestionării gospodăriei silvice și protecția vegetației forestiere”, un șir de convenții și acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte, prevăd măsuri de extindere a suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră prin crearea a noi trupuri de pădure, prin ameliorarea suprafețelor existente, a insulelor verzi de arbori și arbuști, coridoarelor de interconexiune între masivele împădurite, perdelelor de protecție de-a lungul râurilor, drumurilor și în jurul obiectivelor industriale. Pentru exercitarea efectivă a funcțiilor ecoprotective ale pădurilor este necesar ca gradul de împădurire pe țară să depășească 15%. O atenție deosebită s-a acordat măsurilor efectuate în cadrul lunarului de înverzire a plaiului „Un arbore pentru dănuirea noastră”, îndeosebi activităților de plantare a arborilor. Pe parcursul acestei perioade întreprinderile silvice de stat au plantat 163 ha păduri, s-au efectuat lucrări de ajutorare a regenerării pe o suprafață de 1290 ha și efectuat lucrări de sădire a pădurilor pe terenurile degradate și impracticabile pentru agricultură pe o suprafață de 257 ha.

Subdiviziunile din teritoriu ale Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor au sădit 21465 arbori de-a lungul traseelor auto.

În parcurile și scuarurile localităților urbane și rurale au fost plantați 322,3 mii puieti de arbori și arbuști. S-a efectuat un șir de lucrări de salubritate a localităților.

Controlul ecologic.

Un loc aparte în promovarea politicii forestiere revine controlului ecologic de stat a stării, folosirii, regenerării, pazei și protecției fondurilor forestiere și cinegetic. Conform art. 20 alin. (2) al Codului silvic, controlul de stat asupra stării, folosirii, regenerării, pazei și protecției fondurilor forestiere și cinegetic este exercitat de către guvern și organele de stat pentru protecția mediului înconjurător.

Pe parcursul anului 2010 laboratorii Inspectoratului Ecologic de Stat și subdiviziunilor sale teritoriale au supus controlului 3160 obiecte, au întocmit 979 procese-verbale, au depistat 728 cazuri de tăieri ilicite și încălcare a modului stabilit de folosire a fondului de exploatare, de recoltare și transportare a lemnului, săvârșite pe terenurile împădurite gestionate de Agenția „Moldsilva”, primării și alți deținători.

Au fost depistate și întocmite 151 procese-verbale pe cazuri de pășunat ilicit și cosit samovolnic în fondul forestier, 30 procese-verbale pe cazuri de încălcare a regulilor sanitare în păduri, 77 procese-verbale pe cazuri de parcare a autovehiculelor pe terenurile spațiilor verzi și un șir de alte contravenții prevăzute de CC al Republicii Moldova.

Rezultatele controlului de stat la compartimentul „Floră” sunt reflectate în *tab. 1*.

Tab. 1.

Informația privind rezultatele controlului de stat al respectării legislației silvice pe teritoriul Republicii Moldova în anul 2010.

Nr. d/o	Încălcările depistate și măsurile întreprinse	Unitate de măsură	Total	Inclusiv pe beneficiari						
				Agenția „Moldsilva”	Primării			Ministerul Transportului	Alți deținători	
					Sp. verzi	Păduri	F.f.		Păduri	F.f.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	11	12
1.	Obiecte controlate	Un.	3160	1018	1091	340	572	120	13	6
2.	Contravenții	Caz	979	362	212	103	252	27	23	
	Inclusiv pe art. din CC									
2.1.	Art. 142	Caz	149	126	1	6	15		1	
	- Amenzi aplicate	Lei	102500	79000	600	17200	5500		200	
	- Amenzi încasate	Lei	51200	39250	300	8700	2850		100	
2.2.	Art. 122	Caz	554	135	140	62	189	28		
	- Amenzi aplicate	Lei	506700	120500	152200	50800	161000	22200		
	- Amenzi încasate	Lei	239900	60000	64800	25800	79000	10300		
	- Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	649644,2	66774,09	434347,2	19572,12	120174,8	8776,6		
	- Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	278083,3	54310	118657,7	15129,58	81868,42	8117,6		
	a) arbori:		2804	824	279	615	1012	74		
	- tăiați	Ex.	2549	824	225	601	833	66		
	- vătămați	Ex.	255	-	54	14	179	8		
	b) volumul masei lemnoase	m ³	577,303	130,653	86,91	98,48	237,26	24,0		
2.3.	Art. 123	Caz	9	4	2		3			

	- Amenzi aplicate	Lei	7200	2800	1800		2600			
	- Amenzi încasate	Lei	2600	900	400		1300			
	- Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	872	872						
	- Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	872	872						
2.4.	Art. 127	Caz	151	60	19	34	38			
	- Amenzi aplicate	Lei	17620	7350	2000	3200	5070			
	- Amenzi încasate	Lei	8860	3650	1000	1750	2460			
	- Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	7478	4884	780	900	914			
	- Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	6327	3868	780	846	833			
2.5.	Art.132	Caz	6	6						
	- Amenzi aplicate	Lei	1100	1100						
	- Amenzi încasate	Lei	600	600						
3.	Art.231 Codul penal	Caz								
	- arbori tăiați	Ex.								
	- volumul masei lemnoase	m ³								
	- Prejudiciul cauzat	Lei								
	- Prejudiciul recuperat	Lei								
4.	Materiale înaintate MAI	Caz	25	2	1	3	14	5		
	- arbori tăiați	Ex.	1688	26	20	64	1519	59		
	- volumul masei lemnoase	m ³	410,05	6,9	14	15,25	336,01	37,89		
	- Prejudiciul cauzat	Lei	217470,1	2015,5	63780	3671	132199,8	15803,8		
	- Prejudiciul recuperat	Lei	2376			400	1976			
5.	Total:									
	- Amenzi aplicate	Lei	635120	210750	156600	71200	174170	22200	200	
	- Amenzi încasate	Lei	303160	104400	66500	36250	85610	10300	100	
	- Acțiuni înaintate (prejudiciul cauzat)	Lei	875464,3	74545,59	498907,2	24143,12	253288,6	24580,4		
	- Acțiuni satisfăcute (prejudiciul recuperat)	Lei	287658,2	59050	119437,7	16375,58	84677,42	8117,6		

VI.2. Fauna.

Una din componentele principale ale naturii este lumea animală, inclusiv fauna de vânătoare.

Condițiile de viață ale vînatului pe teritoriul Republicii Moldova sînt favorabile pentru a dezvolta un efectiv mare de animale. Conform Concepției de dezvoltare a gospodăriei cinegetice, adoptată de Parlament la 27 decembrie 1997, teritoriul republicii s-ar putea de populat cu cca 2 mii cerbi nobili, 20 mii de căpriori, 4 mii de mistreți, 200 mii de iepuri de cîmp, 250 mii de fazani etc.

Conform legislației în vigoare vînațoarea în sezonul anului 2010 a fost permisă:

- la porumbei de la 15 august 2010 până la 15 ianuarie 2011;
- la rațe, lișițe, și culici de la 15 august 2010 până la 15 ianuarie 2011;
- la gâsca sură migratoare de la 02 octombrie până la 26 decembrie;
- la fazani de la 02 octombrie 2010 până la 15 ianuarie 2011;
- la iepurile de cîmp 05 decembrie 2010 pînă la 09 ianuarie 2011;
- la mistreți de la 24 octombrie până la 26 decembrie.

În *tab. 2* este prezentată evidența animalelor și păsărilor, cât și numărul acestora recoltate în sezonul de vânatoare.

Tab. 2.

Evidența faunei cinegetice pe anul 2010.

Nr. d/o	Denumirea speciei	Numărul animalelor	
		la începutul sezonului de vânatoare	dobândite
MAMIFERE			
2.	Cerbul nobil*	313	
3.	Cerbul pătat*	325	
4.	Căpriorul*	3899	
5.	Mistrețul*	2525	196
7.	Iepurele de câmp**	107338	15360
8.	Vulpe****	35355	5391
PĂSĂRI			
1.	Gîsca***	7065	967
2.	Rața***	85470	14347
3.	Lișița***	31899	4608
4.	Fazanul**	37315	6081
5.	Porumbelul**	205320	22207
6.	Prepelițe**	15360	2958

Evidența s-a petrecut în:

* *Fondul silvic*

** *Terenurile agricole*

*** *Bazinele de apă*

**** *Fondul silvic și terenurile agricole*

Pornind de la structura și suprafața fondului cinegetic și diversitatea faunei cinegetice, pentru contracararea braconajului, se cer eforturi deosebite.

În scopul realizării obiectivelor trasate în urma interacțiunii eficiente cu Ministerul Afacerilor Interne, Agenției pentru Silvicultură “Moldsilva” și Societății Vânătorilor și Pescarilor din Moldova au fost întreprinse acțiuni concrete în vederea contracarării și depistării cazurilor de braconaj. Astfel, pe parcursul anului 2010 au fost întreprinse 1223 raiduri în colaborare cu autoritățile menționate, în rezultatul cărora au fost întocmite 320 procese-verbale cu aplicarea amenzilor în sumă de 115800 lei. Au fost ridicate de la contravenienți 37 arme de vânatoare.

În *tab. 3* sînt prezentate rezultatele raidurilor de depistare și contracarare a cazurilor de braconaj

Tab. 3.

Activitatea Inspectoratului Ecologic de Stat la compartimentul „Faună” în anul 2010.

Nr. d/o	Denumirea măsurilor	Unitate de măsură	Indici
1.	Acte de control întocmite	Unități	644
2.	Raiduri întreprinse	Unități	1223
3.	Procese-verbale întocmite	Unități	320
4.	S-au ridicat arme de vânatoare	Unități	37
5.	Amenzi aplicate	Lei	115800
6.	Amenzi încasate	Lei	60050
7.	Prejudiciul cauzat	Lei	28944
8.	Prejudiciul recuperat	Lei	27444

VI.3. Fondul ariilor naturale protejate de stat.

Concomitent cu noile realități politice și economice, care au demarat la începutul anilor nouăzeci, a apărut necesitatea de reformare a sistemului existent de conservare a ecosistemelor naturale. Un rol important în protecția patrimoniului natural al țării și de conservare a biodiversității îl are crearea fondului ariilor naturale protejate de stat.

Astfel, în 1998 a fost adoptată Legea nr. 1538-XIII privind fondul ariilor naturale protejate de stat, care stabilește bazele juridice ale creării și funcționării fondului ariilor naturale protejate de stat, principiile, mecanismul și modul lui de conservare, precum și atribuțiile autorităților publice centrale și locale, ale organizațiilor neguvernamentale și ale cetățenilor în acest domeniu.

Suprafața ariilor naturale protejate de stat constituie 157.227,4 ha sau 4,65% și cuprinde 470 obiecte, inclusiv 158 arbori seculari. După acest indice Republica Moldova este situată pe unul dintre ultimele locuri din Europa. De menționat, că în Croația ariile protejate ocupă – 8%; Franța – 7%; România – 5%; Letonia – 12%.

Analiza structurii funcționale a ariilor naturale protejate de stat indică faptul că nucleul acestor arii îl constituie rezervațiile peisajere (51,5%) și cele științifice (29,4%).

Științific argumentat se consideră, că prin extinderea la scară spațială a rețelei de arii naturale protejate până la 10% din teritoriul național se poate asigura protecția a cca 50% din totalul de specii care reflectă diversitatea taxonomică a structurii sistemelor biologice. Ponderea relativ redusă a ariilor naturale protejate de stat în raport cu teritoriul total al republicii și caracterul izolat al amplasării obiectelor de protecție teritorială nu asigură o conservare efectivă a diversității biologice conform cerințelor stipulate în convențiile internaționale din domeniu. Această situație se agravează și prin nerespectarea regimului de protecție pe unele suprafețe din cadrul fondului ariilor naturale protejate de stat, prin lacunele cadrului instituțional (lipsa unităților de administrare a ariilor protejate, cu excepția celor științifice), nivelul insuficient al calificării cadrelor și al responsabilității autorităților locale. Toți acești factori pot avea un impact negativ de proporții asupra stabilității ecologice pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Pe parcursul anului au fost efectuate controale referitor la respectarea regimului de protecție și starea a 309 obiecte luate sub protecție, starea lor fiind reflectată în 287 acte și în 22 procese-verbale întocmite asupra persoanelor vinovate de încălcarea prevederilor Legii privind protecția ariilor naturale protejate de stat.

VII. MANAGEMENTUL DEȘEURILOR ȘI SUBSTANȚELOR CHIMICE.

V. Andronic

- VII.1. Aspecte generale privind gestionarea deșeurilor și substanțelor chimice.
- VII.1.1. Amenajarea și întreținerea depozitelor de deșeuri menajere solide.
- VII.1.2. Acțiunile de salubritate a localităților din Republica Moldova.
- VII.1.3. Deșeurile de producție.
- VII.1.4. Deșeurile periculoase.
- VII.2. Substanțe chimice.
- VII.3. Valorificarea deșeurilor.
- VII.4. Poluarea solurilor cu deșeuri, inclusiv periculoase.
- VII.5. Activități de inspecție.

VII.1. Aspecte generale privind gestionarea deșeurilor și substanțelor chimice.

Gestionarea deșeurilor reprezintă una dintre problemele importante cu care se confruntă Republica Moldova în activitățile de protecție a mediului.

Administrarea deșeurilor în Republica Moldova rămâne a fi o problemă dificilă și încă nerezolvată. Cu toate că domeniul protecției mediului este reglementat de un șir considerabil de acte legislative și normative, aspectul legal al gestionării deșeurilor lasă mult de dorit, fiind necesară atât restruc-turarea cadrului legal și instituțional, cât și crearea unui sistem integru de reciclare și valorificare a deșeurilor.

În prezent, problema deșeurilor se manifestă, tot mai acut, din cauza creșterii cantității și diversității acestora, precum și a impactului lor negativ, tot mai pronunțat, asupra mediului înconjurător. Dezvoltarea urbanistică și industrială a localităților, precum și creșterea generală a nivelului de trai al populației, antrenează producerea unor cantități din ce în ce mai mari de deșeuri.

Varietatea substanțelor organice și anorganice conținute fac ca procesul degradării aerobe și anaerobe cu microorganisme să fie dificil de condus, provocând, în cazul evacuării și depozitării necontrolate, atât poluarea solului, cât și a aerului și a apei. Sunt afectate, de asemenea, ecosistemele din vecinătatea acestor depozite, creându-se mari dezechilibre în cadrul lanțurilor trofice.

Formarea deșeurilor este în mare măsură rezultatul folosirii ineficiente a materiei prime și energiei în procesele de producție care duc la pierderi economice și cheltuieli suplimentare pentru colectarea, prelucrarea și lichidarea deșeurilor generate. Problema administrării deșeurilor în Republica Moldova s-a conturat ca domeniu odată cu apariția spectrului larg al mărfurilor de consum curent, inclusiv a ambalajului.

În fond, principiul dezvoltării durabile în domeniul gestionării deșeurilor stipulează: reducerea cantității de deșeuri, inclusiv a celor periculoase; utilizarea deșeurilor în calitate de materie primă secundară; înhumarea deșeurilor nerecuperabile la depozite fără a cauza prejudicii mediului; utilizarea deșeurilor combustibile în calitate de combustibil alternativ cu scopul producerii energiei electrice și termice.

Managementul deșeurilor este parte componentă a tuturor programelor de protecție a mediului. Prin soluționarea problemelor de management al deșeurilor se realizează obiectivele de protecție a mediului. Problemele de management pot fi rezolvate adecvat în cazul, când sunt elaborate standardele de mediu pentru reglementarea activităților de gestionare a deșeurilor.

Rolul principal în administrarea deșeurilor la nivel local revine autorităților administrației publice locale, iar rezultatele depind în mare măsură de capacitatea acestora de a organiza lucrul și de modalitatea de implicare a agenților economici și a societății civile în acumularea resurselor financiare. Agențiilor și Inspecțiilor ecologice, conform atribuțiilor, le revine supravegherea și controlul respectării legislației de mediu de către agenții economici locali, inclusiv în procesul de gestionare a deșeurilor. Actualmente, deja se conturează responsabilitățile autorităților administrației publice locale în asigurarea colectării și transportării deșeurilor menajere solide, cu toate că practic lipsește infrastructura adecvată pentru depozitarea acestora.

VII.1.1. Amenajarea și întreținerea depozitelor de deșuri menajere solide.

Datele privind gestionarea deșeurilor în Republica Moldova fac distincție între două categorii importante de deșuri: – deșuri municipale; – deșuri de producție.

Prin deșuri municipale înțelegem totalitatea deșeurilor generate în mediul urban și rural din gospodării, instituții, unități comerciale, agenți economici (deșuri menajere și asimilabile), deșeurile stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, deșeurile din construcții-demolări și nămolurile de la epurarea apelor uzate orășenești. Deșeurile menajere solide din zonele rurale și urbane variază între 0,5-0,9 kg / locuitor zi. Deșeurile rurale diferă de deșeurile urbane prin compoziție și cantitate.

Deșeurile generate în localitățile rurale nu au făcut pînă acum obiectul statisticii deșeurilor în Republica Moldova, deoarece sunt greu de urmărit în condițiile inexistenței în comune și sate a serviciilor publice de salubritate. Cantitățile de deșuri rurale pot fi doar evaluate și aproximare.

Agravarea problemei deșeurilor, în special a deșeurilor menajere solide, este generată de modul defectuos în care sunt soluționate în prezent diferite etape de procesare a deșeurilor.

Cea mai răspândită metodă de tratare a deșeurilor menajere este depozitarea pe sol, care reprezintă o sursă importantă de poluare a solului și apelor subterane. Evacuarea deșeurilor la gunoiști rămâne a fi o modalitate de bază în eliminarea deșeurilor.

Până în prezent au fost inventariate 1868 depozite de deșuri menajere solide care ocupă o suprafață totală de 1347,07 ha, dintre care:

- 13 depozite de deșuri menajere solide sunt construite și amenajate conform proiectelor de execuție avizate pozitiv de către Expertiza Ecologică de Stat. Aceste depozite sunt dislocate în localitățile: or. Cahul, or. Comrat, com. Țințăreni (rl. Anenii Noi), s. Medveja (rl. Briceni), or. Drochia, com. Cocieri (s. Dubăsari), or, Fălești, or. Leova, or. Ocnița, com. Romanești (rl. Strășeni), com. Cotiujenii Mari (Șoldănești), or. Telenești și or. Ungheni. Poligoanele de deșuri sunt gestionate de către Serviciile Comunale Locale și Autoritățile administrațiilor publice locale.
- 1011 depozite pentru stocarea și neutralizarea deșeurilor sunt construite în lipsa proiectelor de execuție. Aceste depozite de deșuri nu sunt amenajate într-un sistem de depozitare controlată. Proceșele verbale de selectare a teritoriilor sunt coordonate cu organele abilitate din teritoriu.
- 844 depozite nu corespund cerințelor sanitaro-ecologice, ele fiind amplasate cu încălcarea condițiilor geologice și hidrologice, constituind zone periculoase, insalubre, cu pericol de impurificare a apelor subterane și de suprafață.

Majoritatea depozitelor sunt supraîncărcate și nesupravegheate de persoane responsabile. Din această cauză o parte din deșuri se depozitează în afara perimetrelor atribuite, extinzând suprafața depozitului. În multe localități nu există gunoiști amenajate, foarte lent se implementează proiectele-tip pentru construirea depozitelor de deșuri menajere solide.

Impactul deșeurilor asupra mediului a crescut alarmant în ultimii ani, iar administrarea ne-corespunzătoare a acestora generează contaminări ale solului și ale pânzei freactice, precum și emisii de metan, bioxid de carbon și gaze toxice, cu efecte directe asupra sănătății populației și mediului. Această acțiune nefastă a deșeurilor se manifestă deosebit de distructiv în zonele rurale. Populația deseori nu cunoaște pericolele generate de gestionarea proastă a deșeurilor (amestecarea tuturor tipurilor de deșuri – animale, chimice, de construcție, metal ș.a.) și aruncarea lor pe malurile râpelor și în apropierea izvoarelor. Asemenea acțiuni conduc la poluarea puternică a apelor freactice, care sunt principala sursă de apă potabilă în localitățile rurale.

Foarte lent se implementează și alte metode de eliminare a deșeurilor. În țară acest procedeu este la nivel de experimentare și de proiecte-pilot.

Volumul total de deșuri menajere solide acumulate pe parcursul anului 2010, constituie 1439 mii m.c. deșuri. (tab. 1).

Pentru amenajarea gunoiștilor, sporirea capacităților de colectare și transportare a deșeurilor menajere solide din Fondul Ecologic Național au fost finanțate 16 proiecte în sumă de 15,4 mln. lei.

Depozite de deșuri menajere solide.

Nr	Municipiul, Raionul.	Suprafața totală a depozitelor, (ha)	Numărul depozitelor existente, (un)	Volumul DMS înhumate la depozite, mii (m.c.)	Volumul DMS colectate / depozitate pe parcursul anului 2010, mii (m.c.)	Prezența gropilor Bekkari, (un.)	Depozite de deșuri menajere solide		
							Construite conform proiectelor de execuție, avizate pozitiv de EES	Construite în lipsa proiectelor de execuție (procese-verbale de selectare a terenurilor sunt coordo- nate cu organele de mediu)	Neautorizate
1	mun. Chișinău	33,8	14	759,96	55,36	17	-	3	11
2	mun. Bălți	28,1	3	568,3	80,6	3	-	-	3
3	Cahul	40,2	59	1298,0	78,73	6	1- or. Cahul	53	5
4	Comrat	31,7	144	2005,5	146,13	6	1- or.Comrat	27	116
5	Anenii Noi	59,56	40	592,0	15,9	3	1-c.Țințăreni	6	33
6	Basarabeasca	18,4	24	396,6	2,56	3	-	16	8
7	Briceni	38,2	39	336,6	82,03	18	1-s. Medveja	12	26
8	Cantemir	52,5	69	683,6	20,0	10	-	42	27
9	Cimișlia	24,07	31	138,66	14,7	-	-	24	7
10	Criuleni	34,0	34	340,5	14,65	7	-	28	6
11	Călăraș	14,38	28	131,2	15,70	1	-	-	28
12	Căușeni	35,69	41	272,32	41,5	17	-	16	25
13	Dondușeni	17,34	57	115,5	16,4	2	-	46	11
14	Drochia	43,45	30	114,5	30,7	5	1-or.Drochia	15	14
15	Dubăsari	18,1	19	316,6	8,6	-	1 –c. Cocieri	18	-
16	Fălești	50,69	85	861,9	61,1	10	1- or.Fălești	67	17
17	Florești	54,8	88	432,7	64,2	-	-	57	31
18	Edineț	40,56	56	1003,2	13,9	6	-	15	41
19	Glodeni	48,0	31	775,9	30,5	11	-	26	5
20	Hâncești	37,51	116	248,5	54,7	-	-	68	48
21	Ialoveni	32,1	39	330,9	61,4	-	-	12	27
22	Leova	15,25	48	324,3	42,76	-	1-or. Leova	36	11
23	Nisporeni	35,6	73	278,4	25,4	-	-	18	55
24	Ocnîța	28,88	37	298,22	31,5	10	1-or. Ocnîța	29	7
25	Orhei	88,04	113	5366,2	118,7	1	-	68	45
26	Rezina	21,81	88	110,6	84,6	-	-	29	59
27	Râșcani	116,0	91	276,9	28,1	10	-	43	48
28	Ștefan Vodă	30,33	36	330,7	18,5	-	-	12	24
29	Sângerei	25,4	41	55,7	6,8	3	-	24	17
30	Soroca	58,66	56	796,4	47,5	5	-	56	-
31	Strășeni	28,19	42	268,5	20,2	5	1-Romanești	32	9
32	Șoldănești	23,2	80	302,4	39,0	-	1-c.Cotiujeonii Mari	44	35
33	Taraclia	23,7	21	336,2	14,4	9	-	2	19
34	Telenești	63,5	57	296,3	23,8	-	1-or.Telenești	46	10
35	Ungheni	35,36	38	295,2	28,86	3	1-or.Ungheni	21	16
Total		1347,07	1868	21058,8	1439,4	170	13	1011	844

VII.1.2. Acțiunile de salubritate a localităților din Republica Moldova.

În scopul asigurării desfășurării eficiente a acțiunilor de amenajare și salubritate a localităților, în-grijire a fâșiilor și pasajelor din preajma drumurilor, organizării Zilei Naționale de Înverzire a Plaiului „Un arbore pentru dănuirea noastră”, instituită prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.27 din 13.02.1995 Inspectoratul Ecologic de Stat și subdiviziunile sale teritoriale și-au asumat plener activitățile pregătitoare, de organizare și informare a publicului larg și autorităților publice locale privitor la desfășurarea Campaniei de primăvară de înverzire și amenajare a localităților (Bilunarul Ecologic – 2010), care ulterior a fost monitorizată efectiv pe tot parcursul.

Activitățile propriu-zise de salubritate și amenajare a localităților au fost anticipate de efectuarea unui șir de măsuri organizatorice. Subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului au participat la pregătirea Dispozițiilor Consiliilor municipale și raionale privind instituirea Comisiilor de lucru, la elaborarea planurilor locale de acțiuni și de informare a populației.

Agențiile și Inspecțiile Ecologice, pe tot parcursul Campaniei, au monitorizat organizarea și desfășurarea acțiunilor de salubritate a localităților de către autoritățile administrației publice locale, instituții, organizații și populație.

Inspectoratul Ecologic de Stat a efectuat inventarierea tuturor depozitelor de deșuri menajere solide (gunoiști). În rezultatul inventarierii au fost luate la evidență 3743 gunoiști stihinice. Ca rezultat al desfășurării acțiunilor de salubritate, s-a reușit lichidarea a 2814 gunoiști stihinice. Cea mai practică metodă de lichidare a gunoiștilor stihinice a fost nivelarea acestora și acoperirea cu sol, care la rândul ei reprezintă o sursă majoră de poluare a solului și apelor subterane.

Potrivit legislației în vigoare, autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura în structura lor organizatorică servicii pentru protecția și refacerea mediului înconjurător. În acest sens au fost create servicii specializate de salubritate în 81 localități. Practic în majoritatea localităților republicii au fost stabilite zile sanitare, de regulă, vinerea.

La nivel satisfăcător s-au desfășurat acțiunile de salubritate în municipiile Chișinău și Bălți, raioanele Briceni, Criuleni, Căușeni, Florești, Orhei, Ștefan Vodă, Sîngerei, Șoldănești, Ungheni, unde au fost curățate cele mai mari suprafețe de terenuri ocupate de deșuri menajere.

În unele primării din raioanele Basarabeasca, Leova, Rîșcani, Soroca, Taraclia, UTA „Găgăuzia”, Călărași, Strășeni, Nisporeni, Cahul lucrările de salubritate s-au desfășurat nesatisfăcător, invocându-se diferite motive. Principala cauză fiind lipsa serviciilor speciale de salubritate și dotarea insuficientă a primăriilor cu transport special. În lipsa acestor servicii salubritatea se efectuează de către populație în mod arbitrar, formând noi gunoiști spontane.

Agențiile și Inspecțiile Ecologice au monitorizat permanent desfășurarea activităților de salubritate a localităților și au participat la organizarea unor acțiuni practice de sensibilizare a populației privind impactul deșeurilor asupra calității factorilor de mediu și sănătății populației.

Sub aspectul inspecției și controlului ecologic au fost efectuate 876 controale și întocmite 792 procese-verbale pe contravenienți, care nu s-au conformat cerințelor legislației ecologice. Au fost aplicate amenzi în sumă de 210,75 mii lei și încasate în sumă de 76,3 mii lei. În majoritatea cazurilor, procesele verbale au fost întocmite pe persoane fizice. În 82 cazuri au fost prevenite aruncări de deșuri animaliere.

În această perioadă au fost curățate de asemenea drumurile auto pe o lungime de 1000 km.

Pentru lichidarea gunoiștilor stihinice, construirea a noi depozite, cât și pentru amenajarea celor existente de la Fondul Ecologic Național, prin diferite proiecte, a fost alocată suma de 3,5 mln lei.

Acțiunile Campaniei de primăvară de salubritate a localităților se încorporează integral în cadrul primei etape a Concursului național „Cea mai modernă, mai salubră și mai amenajată localitate”, care conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 678 din 06.06.2008 se organizează anual în perioada 22 martie – 22 septembrie.

Modul de organizare și desfășurare a Concursului este stabilit prin Regulamentul respectiv și aprobat prin Hotărârea Guvernului. Etapa națională a Concursului este precedată de etapa în unitățile administrativ-teritoriale de nivelul II, care are ca scop evidențierea celor mai amenajate și moderne localități.

Pentru localitățile din grupul III (localități rurale) Concursul se desfășoară în perioada 22 martie – 01 august în cadrul raionului, sub egida Consiliului raional (Comitetului executiv al Găgăuziei). Astfel, acțiunile de salubritate în perioada Campaniei constituie o etapă preliminară de evaluare a desfășurării Concursului, iar primăriile evidențiate ca fruntașe pot fi propuse de Agenții și Inspecții comisiilor raionale pentru înaintare la etapa națională.

Campania – concurs de salubritate și amenajare a localităților este o acțiune importantă de sensibilizare a societății și factorilor decizionali din OAPL asupra problematicei gestiunii corecte a deșeurilor și evidențierii acestora din șirul multipleror probleme de mediu.

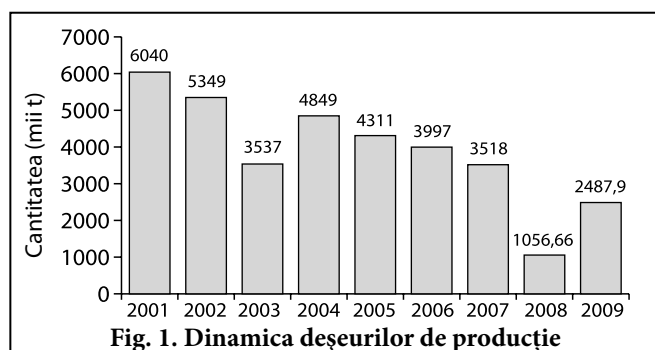
Apreciind la justa valoare rezultatele obținute în cadrul Bilunarului de salubritate și analizând situația concretă pe teren, realizările incipiente de infrastructură, atitudinea preponderent dezinteresată a autorităților publice locale, manifestarea retrogradă a populației, constatăm că problema gestiunii corecte și efective a deșeurilor, în realitate, nu a devenit încă o prioritate a activității autorităților administrației publice și se soluționează în virtutea necesităților de netăgăduit, din mijloace derizorii, pe apucate, fără nici un sistem.

Principala cauză a situației create și nesoluționării adecvate a problemei în cauză este tergiversarea implementării prevederilor Strategiei cu privire la salubritatea localităților, justificată de lipsa de mijloace financiare și materiale. Vina nerezolvării are adresă concretă – autoritățile administrației publice locale de ambele niveluri.

Astfel, până la moment nu sunt elaborate Programele naționale și cele teritoriale de salubritate a localităților; nu este elaborată schema generală de amplasare a rampelor de depozitare a deșeurilor menajere și de producție; nu se creează capacități structurale de gospodărire comunală din cadrul OAPC; sectorul privat este ținut la distanță de domeniu; bugetele primăriilor și raioanelor la acest capitol sunt goale etc. În așa condiții investiții nici nu pot fi așteptate în domeniu.

Activitățile de salubritate au fost pe larg mediatizate în cadrul diferitor emisiuni Radio și TV, articole în mass-media scrisă, seminare instructive, prelegeri etc.

VII.1.3. Deșeurile de producție.

Conform datelor statistice, pe teritoriul Republicii Moldova s-au format circa 2,5 mln. tone deșuri de producere, dintre care 668,9 mii tone sunt utilizate. De menționat, că pe parcursul ultimilor ani cantitatea deșeurilor de producție este în descreștere (Fig. 1).

Ramurile care generează cele mai mari cantități de deșuri de producere sunt: industria extractivă, industria alimentară și a băuturilor, creșterea animalelor (tab. 2).

Până la 25-45% din materialele dobândite de întreprinderile de extragere a materiei prime (de construcție) le reprezintă deșeurile, apoi urmează cele din zootehnie și industria alimentară. Deșeurile animaliere sunt o sursă puternică de poluare chimică și bacteriologică a apelor de suprafață, subterane și a solului.

În ultimii ani s-a atestat mărirea cantităților de deșuri de producție din diverse sectoare ale economiei, mai mult din industria de extracție a materialelor de construcție. Creșterea cantității deșeurilor de producție este în dependență de activitatea industrială și de numărul de animale din sectorul zootehnic.

Tab. 2

Cantitatea deșeurilor de producție generate de diferite sectoare ale economiei, mii tone.

	Sectoarele	Formate 2009	Utilizate 2009
1.	Industria extractivă	1256	295,3
2.	Creșterea animalelor	333,3	190,2
3.	Industria alimentară și a băuturilor	258,7	56,8
4.	Gospodăria locativ comunală, inclusiv:	341,5	5,7
	- deșuri menajere solide;	324,9	5,68
	- nămolul de la stații de epurare.	16,6	0,02
5.	Deșuri aferente chimiei anorganice	0,9	0,007
6.	Deșuri din fitotehnie	32,7	14,5
7.	Materia secundară a metalurgiei feroaselor	9,4	3,5

8.	Materia secundară a metalurgiei neferoaselor	0,3	0,017
9.	Deșeuri aferente industriei forestiere	12,8	2,7
10.	Deșeuri de sticlă, porțelan, faianță	23,8	29,1
11.	Deșeuri de la utilizarea hârtiei	2,7	9,3
12.	Deșeuri cu conținut de cauciuc	0,095	0,024
13.	Deșeuri spitalicești	0,7	0,0004
14.	Alte deșeuri	151,4	0,1

Nămolurile.

Legislația în domeniul gestiunii deșeurilor prevede reducerea cantităților de deșeuri biodegradabile eliminate prin depozitare. Astfel nu e permisă eliminarea nămolurilor de epurare nestabilizate la depozitele de deșeuri periculoase.

Aceste nămoluri rezultate de la epurarea apelor uzate pot fi folosite în agricultură (având în vedere compoziția sa preponderent organică), dacă nu pun în pericol calitatea solurilor și a produselor agricole rezultate.

Cantitatea de nămoluri provenite de la stațiile de epurare orășenești și a celor provenite din epurarea / preepurarea apelor reziduale din industrie constituie 16,6 mii tone, dintre care sunt utilizate doar 0,02 mii tone (este un procent redus de utilizare a nămolurilor de epurare în agricultură).

Deșeuri provenite din sectorul zootehnic.

O problemă extrem de importantă pentru țara noastră este poluarea solului și apelor subterane cu diferite deșeuri organice, resturi furajere, dejecții animaliere ș.a. În rezultatul putrefacției și mineralizării, azotul organic din aceste deșeuri se transformă în nitrați, care infiltrându-se în sol conduc la poluarea apelor subterane.

Conform datelor inventarierii complexelor zootehnice s-a constatat, că pe teritoriul țării funcționează 165 de complexe, la care s-au acumulat pe parcursul anului 3791,3 mii m.c. de dejecții animaliere, dintre care fiind utilizate doar 184,4 mii m.c. (tab. 3)

Tab. 3

Complexele zootehnice, volumul deșeurilor organice.

Nr	Localitatea	Bovine	Porcine	Ovine	Păsări, (mii)	Volumul dejecțiilor acumulate, mii (m.c.)	Volumul dejecțiilor utilizate, mii (m.c.)	Depozitele (haznale) de deșeuri organice din raion		
								Nr.	Capacitatea	Volumul dejecțiilor stocate, m.c.
1	Mun. Chișinău	63	38	275	450,5	0,813	0,57	3	1,04	0,25
2	Mun. Bălți	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Cahul	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Comrat	149	-	-	31,0	803,2	0,74	4	4,00	0,27
5	Anenii Noi	-	4800	-	10,5	1,06	1,73	-	-	-
6	Basarabeasca	230	50	-	34,0	0,47	0,46	6	4,00	0,70
7	Briceni	260	996	-	-	107,7	4,67	8	0,075	-
8	Cantemir	755	1625	2350	0,50	8,64	8,64	10	5,74	0,52
9	Cimișlia	-	1910	850	3410,0	5,41	2,01	9	13,20	34,50
10	Criuleni	-	-	-	-	7,58	5,47	26	143,05	16,5
11	Călăraș	245	130	-	0,15	0,65	0,37	3	14,5	0,65

Nr	Localitatea	Bovine	Porcine	Ovine	Păsări, (mii)	Volumul dejecțiilor acumulate, mii (m.c.)	Volumul dejecțiilor utilizate, mii (m.c.)	Depozitele (haznale) de deșeuri organice din raion		
								Nr.	Capacitatea	Volumul dejecțiilor stocate, m.c.
12	Căușeni	-	3113	-	-	2,5	-	7	68,0	30,3
13	Dondușeni	45	1504	-	259,8	490,0	5,00	28	56,0	49,0
14	Drochia	528	160	-	-	455,36	-	3	3,20	0,13
15	Dubăsari	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Fălești	733	1348	1159	86,04	17,5	4,46	1	150,0	8,60
17	Florești	1000	13000	-	-	1800,0	-	-	-	-
18	Edineț	170	-	-	21,00	2,71	0,20	1	-	26,54
19	Glodeni	443	190	-	-	5,2	2,84	2	110,0	1,34
20	Hâncești	755	1625	2350	0,50	8,64	8,64	10	5,74	0,52
21	Ialoveni	221	4463	1670	57,94	12,67	12,67	8	12,70	-
22	Leova	-	3000	-	4,00	0,12	0,40	6	11,4	10,3
23	Nisporeni	3752	12665	20742	282,00	19,75	11,92	3	70,0	49,0
24	Ocnîța	485	200	-	-	0,51	-	1	2,00	0,62
25	Orhei	953	4839	100	-	7,85	0,45	12	45,05	13,80
26	Rezina	25	140	220	-	0,21	0,16	4	0,08	0,03
27	Râșcani	557	2888	-	80,00	2,75	25,00	3	20,00	0,60
28	Ștefan Vodă	676	3525	102	0,53	7,80	-	11	52,0	2,56
29	Sângerei	-	1100	-	-	5,8	-	3	80,0	20,6
30	Soroca	-	500	80	8,00	0,15	0,08	4	0,07	0,07
31	Strășeni	-	-	-	1500,0	0,80	0,20	1	-	21,6
32	Șoldănești	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	Taraclia	91	805	447	200,8	2,44	76,66	-	-	-
34	Telenești	80	-	-	0,17	2,16	1,00	4	2,90	1,71
35	Ungheni	-	2029	-	76,3	10,85	10,12	6	61,8	0,70
Total		12216	66643	30345	6513,7	3791,3	184,46	187	936,54	291,14

VII.1.4. Deșeurile periculoase.

Deșeurile periculoase alcătuiesc, de obicei, mai puțin de 1% din toată cantitatea de deșeuri acumulate. În cazul gestionării incorecte ele prezintă un pericol deosebit pentru mediul înconjurător și sănătatea populației. Cantitatea deșeurilor periculoase formate constituie – 302,18 tone și utilizate 158,53 tone (*tab. 4*).

Prin urmare, cantitatea de deșeuri utilizate și neutralizate scade, iar cantitatea de deșeuri expediate la rampele de depozitare și cele transmise altor întreprinderi crește.

Evidența statistică a deșeurilor nu este suficient de strictă și adesea nu reflectă starea reală a lucrurilor.

Prin natura lor, deșeurile periculoase au cel mai mare impact potențial asupra mediului înconjurător și sănătății populației. Ținând cont de proprietățile lor specifice (de exemplu: inflamabilitate, corozivitate, toxicitate), este necesar ca activitățile de gestionare a deșeurilor periculoase să fie abordate într-un mod riguros.

Majoritatea deșeurilor periculoase sunt depozitate la întreprinderile generatoare de deșeuri.

Deșeuri periculoase (toxice), tone.

Nr. d/o	Denumirea deșeurilor	2009 formate	2009 utilizate
1.	Deșeuri ce conțin compuși de cianură	6,746	-
2.	Sediment din decontor format după epurarea chimică și/sau electrocoagulare	6,683	-
3.	Deșeuri ce conțin Vanadiu	-	-
4.	Deșeuri petroliere	234,958	130,557
5.	Pesticide inutilizabile și interzise	-	-
6.	Deșeuri ce conțin Pb	28,103	5,209
7.	Deșeuri ce conțin compuși neorganici de fluor	-	-
8.	Deșeuri de la produceri galvanice	0,05	-
9.	Emulsii utilizate și lichide tratare-răcire	2,26	2,26
10.	Deșeuri de la producerea și utilizarea coloranților, pigmentilor, lacurilor și vopselelor	0,196	0,15
11.	Deșeuri ce conțin Cu și compușii lui	-	-
12.	Deșeuri ce conțin Ni și compușii lui	0,22	-
13.	Deșeuri ce conțin fosfor și compușii lui	-	-
14.	Deșeuri sau substanțe uzate și articole ce conțin PCB, PCT, PBB	-	-
15.	Deșeuri ce conțin aldehydă formică	-	-
16.	Solvenți utilizați	-	0,098
17.	Deșeuri ce conțin crom Cr hexavalent și compușii lui	-	-
18.	Acizi neorganici utilizați	0,258	0,258
19.	Acizi organici utilizați	-	-
20.	Detergenți	7,1	-
21.	Deșeuri ce conțin stibiu și compușii lui	-	-
22.	Deșeuri ce conțin mercur Hg și compușii lui	0,006	-
23.	Deșeuri ce conțin cadmiu Cd și compușii lui	-	0,002
24.	Deșeuri ce conțin clorilanin	-	-
25.	Deșeuri din alte grupe	15,607	20,0
Total		302,18	158,53

Sursa: Biroul Național de Statistică.

VII.2. Substanțe chimice.

Datorită riscului pentru mediu și sănătatea populației reprezentat de substanțele și preparatele chimice periculoase, managementul și monitorizarea acestora prezintă interes deosebit din partea tuturor factorilor responsabili.

Armonizarea legislației naționale cu actele normative europene în domeniu, reprezintă una din prioritățile autorităților competente.

În vederea implementării Directivei 91/414 privind plasarea pe piață a produselor pentru protecția plantelor, în anul 2010 au fost emise 138 avize ecotoxicologice necesare în vederea omologării acestora, dintre care 130 au fost omologate de Consiliul Interdepartamental pentru Omologarea Produselor pentru Protecția Plantelor prin procedură națională.

Pe parcursul anului în țară au fost importate 2955 tone de produse chimice pentru protecția plantelor și s-au utilizat 2518 tone.

Din cele 301 firme licențiate, cu importul s-au ocupat doar 26. În total, cu activitățile de asigurare a agriculturii cu produse pentru protecția plantelor s-au ocupat 230 companii și firme specializate

Poluanții organici persistenti.

Poluanții organici persistenti (POP) reprezintă o categorie de substanțe foarte stabile din punct de vedere chimic, cu proprietăți toxice și bioacumulative.

În virtutea proprietăților lor, poluanții organici persistenti, prezintă un pericol sporit pentru sănătatea oamenilor și mediul ambiant. Ei au calități nocive extrem de pronunțate, au un grad înalt de rezistență la degradare și proprietăți de acumulare în organismele vii și mediul înconjurător, pot fi ușor transportați în atmosferă la distanțe mari și se depun departe de locul de emisie, pot afecta sănătatea și mediul, fie aproape sau departe de sursele lor.

POP cuprinde un șir de pesticide organo-clorurate, bifenili policlorurați (BPC) și unii poluanți industriali, inclusiv dioxinele și furanii.

În noiembrie 2003, Ministerul Apărării Naționale și Departamentul Situații Excepționale au început procesul de reambalare și depozitare centralizată a pesticidelor perimate. În rezultatul acestor acțiuni, întreaga cantitate de pesticide perimate a fost reambalată și stocată în 32 depozite raionale. Începând cu luna mai 2007 în țară s-a declanșat procesul de evacuare a acestor pesticide pentru nimicire peste hotare. Pe parcursul anilor 2007-2008 au fost deja expediate cca 1300 tone, din cantitatea totală de 3300 tone, prevăzute pentru evacuare în cadrul proiectului „Managementul și distrugerea stocurilor de poluanți organici persistenti”, finanțat de Fondul Global de Mediu (GEF) și implementat de Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale.

Tot în cadrul acestui proiect au fost evacuate cca 20 mii condensatoare din sistemul energetic, care conțineau cca 900 tone de uleiuri cu conținut de bifenili policlorurați.

Aici este important de menționat faptul, că și unele obiecte casnice pot deveni deșeuri periculoase, deoarece conțin substanțe chimice, precum frigiderule uzate (sistemul frigorific funcționează în baza freonului – substanță nocivă, ce distruge stratul de ozon), caloriferele electrice uzate (sistemul de încălzire funcționează în baza uleiului ce conține polibifenilclorid – substanță periculoasă datorită persistenței sale), acumulatorii și bateriile uzate (conțin metale grele și electroliți – substanță agresivă, toxică), tuburile luminescente (conțin vapori de mercur), medicamentele expirate, uleiurile uzate, fotochimicalele, soluțiile de curățat și dezinfectante și multe alte obiecte. Aceste obiecte nu pot fi eliminate prin depozitare împreună cu cele menajere la depozite de DMS, deoarece ele necesită o tratare specifică.

Actualmente pe teritoriul Republicii Moldova există depozite de pesticide inutilizabile și interzise în localitățile de mai jos:

Tab. 5

Depozite de pesticide inutilizabile și interzise.

Nr./od	Raionului	Locul depozitării centralizate	Cantitatea (t)
1	Anenii Noi	Unitatea militar Dânceni	20,600
2	Ialoveni		123,445
3	Basarabia	Sadaclia	47,268
4	Cahul	Cahul	77,519
5	Călăraș	Călăraș, Onișcani	132,14
6	Chișinău	Pașcani, Criuleni	184,88
7	Criuleni, Dubăsari		
8	Comrat	Budjac	135,436
9	Dondușeni	Tîrnova	54,875
10	Dubăsari	Doroțcaia	21,008
11	Fălești	Hitresti	200,199
12	Glodeni	Alexandreni, Sîngerei	225,18
13	Mun. Bălți		
14	Sîngerei		
15	Drochia		

16	Leova	Iargara	56,771
17	Ocnîța	Clocușna	16,0
18	Orhei	Pelivan	57,449
19	Soroca	Cosăuți	34,446
20	Taraclia	Rodina Nova	190,743
21	Ungheni	Ungheni (unitatea militară)	97,02
22	Cantemir	Ciobalaccia	12,21
23	Edineț	Edineț	9,2
24	Căușeni	Grădinița	141,7
25	Rezina	Păpăuți	34,12
26	Ciadir Lunga	Gaidar	76,81
Total acumulat în depozite			1949,03

La moment se poartă negocieri referitor la prelungirea Proiectului NATO/PfP-OSCE/ENVSEC privind distrugerea pesticidelor și produselor chimice periculoase în Republica Moldova.

VII.3. Valorificarea deșeurilor.

Programul Național de Valorificare a Deșeurilor de Producere și Menajere, în vigoare până în anul 2010, a obligat instituțiile de stat și agenții economici să întreprindă măsuri pentru a reduce volumul de deșeuri și de a asigura reciclarea lor la maximum. În ultimii ani se atestă o îmbunătățire a situației privind colectarea și reciclarea deșeurilor recuperabile.

Scopul elaborării și aprobării PNVD a fost de a minimiza și reduce deșeurile formate, micșora toxicitatea lor, precum și de a reintroduce deșeurile în circuitul economic.

În Planul de măsuri anexat la PNVD au fost indicate activități concrete, care urmau să facă posibil atingerea scopului PNVD în comun cu toți responsabilii, conform legislației. În același timp se poate menționa, că pe parcursul perioadei de timp 2000-2010 au fost realizate majoritatea din măsurile preconizate în PNVD, cu toate că PNVD n-a avut acoperire financiară pentru realizare.

Majoritatea resurselor distribuite pentru activitățile PNVD au fost alocate din bugetele locale și din Fondul Ecologic Național (FEN), precum și din alte fonduri. Unele măsuri din PNVD au fost realizate totalmente, altele parțial, iar unele măsuri n-au fost realizate. Nerealizarea acestor activități, în mare măsură, a depins de resursele financiare disponibile pentru acestea.

Este de menționat, că realizarea măsurilor din PNVD a influențat mult managementul deșeurilor în localități. În majoritatea raioanelor începând cu anul 2005 s-au intensificat activitățile de gestionare a deșeurilor, a mai crescut puțin responsabilitatea autorităților publice locale referitor la executarea programelor locale pentru acele localități, care au elaborat aceste programe.

Intensificarea interesului primarilor localităților față de managementul deșeurilor și a protecției mediului a crescut în ultima perioadă, deoarece în acest domeniu se pot atrage investiții, care pot contribui la îmbunătățirea condițiilor de trai al populației. S-a intensificat alocarea resurselor financiare din fondul dezvoltării regionale pentru activități de îmbunătățire a managementului deșeurilor.

Sunt realizate programe investiționale în domeniul deșeurilor în localitățile Ungheni, Leova, Cantemir, Cahul, Fălești și altele cu elemente de dotare cu tehnică, mașini și mecanisme a serviciilor de salubritate, colectării separate a deșeurilor.

Actualmente, în Republica Moldova își desfășoară activitatea de gestionare a deșeurilor 29 agenți economici (tab. 6), care dețin autorizații de management al deșeurilor (colectarea, prelucrarea maselor plastice, maculatura, cauciucuri, decontaminarea deșeurilor de mercur, a uleiurilor industriale ș.a.).

Odată cu intrarea în vigoare a noii Directive a Uniunii Europene 2008-98/CE privind deșeurile, în Uniunea Europeană sau schimbat abordările ce țin de gestionarea deșeurilor, și acestea urmează a fi incluse în politica și legislația națională prin elaborarea actelor respective în domeniu.

Conform obiectivelor din actele elaborate și a celor propuse pentru aprobare realizarea măsurilor va fi inclusă în Planurile de Acțiuni la Strategia privind managementul deșeurilor și, evident, măsurile

din PNVD nu vor mai fi actuale, cu atât mai mult, că pe parcursul monitorizării realizării măsurilor din Program n-au parvenit propuneri concrete de la cei responsabili de redresarea situației din domeniul managementului deșeurilor, nici de la autoritățile publice centrale (APC) și nici de la autoritățile publice locale (APL) pentru a influența situația și a îmbunătăți managementul deșeurilor și a introduce modificări la PNVD.

Este de menționat faptul, că inițiativele Ministerului Mediului, inclusiv bilunarele de salubritate, care anual se organizau cu mobilizarea APL au contribuit la reducerea deșeurilor depozitate haotic în terenuri neautorizate. La fel au contribuit la realizarea măsurilor și proiectele argumentate din punct de vedere ecologic, care prevăd măsuri de management al deșeurilor, susținute financiar din FEN.

Reieșind din cele menționate considerăm, că atitudinea autorităților publice locale și centrale față de realizarea PNVD a fost totuși neadecvată, deoarece informațiile solicitate nu sunt prezentate și obligațiile față de realizarea acestuia nu sunt îndeplinite.

În acest context, odată cu elaborarea noilor acte legislative și normative va fi elaborată și strategia de comunicare, care va informa publicul despre obiective și obligațiuni privind realizarea acestora și rolul protecției mediului în îmbunătățirea condițiilor de trai a populației.

Prin urmare, a crescut numărul agenților economici care se ocupă de colectarea, transportarea și utilizarea deșeurilor industriale (sticlă, maculatură, metal uzat, masă plastică ș.a.) și periculoase (baterii, sedimente galvanice, becuri luminescente uzate, deșeuri petroliere).

Astfel pe parcursul anului au fost colectate următoarele cantități de deșeuri:

- metale feroase – 225368 t.
- maculatură, carton – 4753 t.
- mase plastice – 1476 t.
- deșeuri din sticlă – 27885 t.
- baterii – 1335 t.
- anvelope uzate – 765 t.
- uleiuri uzate – 251 t.

Tab. 6

Agenții economici care dispun de Autorizații privind gestionarea deșeurilor.

Nr	Agentul economic, Adresa juridică	Seria și nr. autorizației, termenul de valabilitate	Genul de activitate	Volumul și tipul deșeurilor colectate/depozitate, (tone)	Volumul și tipul deșeurilor prelucrate, (tone)	Volumul și tipul deșeurilor livrate/exportate, (tone)
1	S.A. „Metalferos” mun. Chișinău, str. A. Mateevici, 2	AMMII nr. 024635 din 11.04.2007, valabilă 11.04.2012	Colectarea, păstrarea, prelucrarea, comercializarea și exportul resurselor și deșeurilor de metale feroase, de baterii de acumulare uzate, inclusiv în stare prelucrată	Metal feros – 144656,0 Metal neferos – 6764,0 Acumulatori uzate – 132,0	Metal feros – 50,0	Metal feros – 135579,0 Metal neferos – 6107,0
2	Îl „Ursachi Trans” mun. Chișinău, str. I. Creangă, 53/1, ap. 138	005 nr.001 / 2006 din 07.02.2006, valabilă 07.02.2011	Colectarea, prelucrarea și comercializarea deșeurilor de polietilenă (PET)	NU funcționează		
3	SA „Liga-2” mun. Chișinău, str. V. Micle, 2B	005 nr. 020/2009 din 03.11.2009, valabilă 03.11.2014	Efectuarea activităților în domeniul gestionării deșeurilor, inclusiv colectare, comercializarea deșeurilor din maculatură.	Maculatură – 1100,0		Maculatură – 1100,0
4	SRL „ABS” mun. Chișinău, str. Pădurii, 19	005 nr.003 / 2006 din 05.10.2006, valabilă 05.10.2011	Colectarea și prelucrarea deșeurilor din masă plastică	Masă plastică (PET) – 1100,0	Masă plastică (PET) – 952,0	Masă plastică (PET) – 952,0
5	SA „Sigma” mun. Chișinău, bd. Decebal, 99	005 nr.010 / 2007 din 03.08.2007, valabilă 03.08.2012	Efectuarea activităților în domeniul colectării sticlelor, PET și deșeurilor din mase plastice	Pe parcursul anului n-au fost colectate deșeuiri de masă plastică și sticlă		

Nr	Agentul economic, Adresa juridică	Seria și nr. autorizăției, termenul de valabilitate	Genul de activitate	Volumul și tipul deșeurilor colectate/depozitate, (tone)	Volumul și tipul deșeurilor prelucrate, (tone)	Volumul și tipul deșeurilor livrate/exportate, (tone)
6	SRL „VanisPrim” mun. Chișinău, str. Meșterul Manole, 9	005 nr.006 / 2007 din 19.03.2007, valabilă 19.03.2012	Efectuarea activităților în domeniul colectării și prelucrării deșeurilor galvanice, substanțelor chimice cu termen expirat și lămpilor luminescente uzate	Lămpi luminescente uzate cu mercur – 64219 unități Deșeuri de mercur – 0,020365 Clei M7 55 – 3,0 Electrolit – 0,35 Selicogheli – 2,2 Reactive chimice – 16,368 Substanțe chimice (aluminiu sulfuros, azotat de zinc, amestec de crom) – 11,177	Lămpi luminescente uzate cu mercur – 64219 Electrolit – 0,35 Selicogheli – 2,2 Reactive chimice – 0,368 Substanțe chimice (aluminiu sulfuros, azotat de zinc, amestec de crom) – 6,261	
7	SRL „Grafic-Prim” Mun. Chișinău, Str. A. Gohberg, 2 of.126	005 nr. 009/2007 din 20.04.2007, valabilă 20.02.2012	Colectarea și prelucrarea deșeurilor din polietilenă prin metoda aglomerării			
8	SRL „Inconarm” mun. Chișinău, str. Petricani, 86	005 nr.005/2006 din 18.12.2006, valabilă 18.12.2011	Utilizarea deșeurilor de uleiuri industriale ecologic conforme în tehnologia de producere a betonului și betonului armat	Deșeuri de uleiuri industriale – 8,0	Deșeuri de uleiuri industriale – 8,0	
9	SRL „UISPAC” mun. Chișinău, str. N. Milescu Spătarul, 75	005 nr.015 / 2008 din 26.08.2008, valabilă 26.08.2013	Efectuarea activităților în domeniul colectării deșeurilor de masă plastică	Deșeuri de masă plastică – 27,9	Deșeuri de masă plastică – 27,9	
10	„ADREM” SRL. mun. Chișinău, str. M. Viteazu, 25	005 nr.008 / 2007 din 28.03.2007, valabilă 28.03.2012	Colectarea uleiurilor uzate de automobile și arderii în cazane pentru încălzirea încăperilor între-prinderii	Uleiuri uzate de la automobile – 17,1	Uleiuri uzate de la automobile – 17,1	
11	SRL „Panel-Sistem” mun. Chișinău, str. G. Călinescu, 11	005 nr.028 / 2010 din 17.11.2010, valabilă 17.11.2015	Gestionarea deșeurilor, inclusiv colectarea, comercializarea deșeurilor din maculatură	-	-	-

12	SRL „Grijuliu” mun. Chișinău, bd. Dacia, 49/3 ap.21	005 nr.029 / 2010 din 29.12.2010, valabilă 29.12.2015	Gestionarea deșeurilor, inclusiv colectarea, comercializarea deșeurilor din maculatură	-	-	-
13	SRL „Total Reciclare” mun. Chișinău, str. Alba Iulia, 75	005 nr.023 / 2010 din 23.06.2010, valabilă 23.06.2015	Colectarea, prelucrarea deșeurilor din maculatură și carton	-	-	-
14	SRL „Filada Plast” mun. Chișinău, str. M. Dosoftei, 97/2 ap.6	005 nr.024 / 2010 din 15.07.2010, valabilă 15.07.2015	Colectarea și comercializarea deșeurilor din polietilenă	-	-	-
15	Asociația Obștească „Pomul Vieții” mun. Chișinău, bd. Traian, 17/1 ap.113	005 nr.018 / 2009 din 26.05.2009, valabilă 26.05.2014	Colectarea, transportarea, depozitarea și comercializarea deșeurilor din sticlă	-	-	-
16	SRL „SV-Lana” mun. Chișinău, str. M. Manole, 49	005 nr.007 / 2007 din 23.03.2007, valabilă 23.03.2012	Colectarea și prelucrarea deșeurilor din polietilenterefalat	-	-	-
17	Cooperativa „Polivtor” mun. Bălți, str. Coroban, 2A	005 nr.014 / 2008 din 10.06.2008, valabilă 10.06.2013	Efectuarea activităților în domeniul gestionării deșeurilor din polietilenă	Polietilenă – 40,1	Polietilenă – 31,1	
18	ÎI „Roșca și C” mun. Bălți, str. Mitrop Dosoftei, 13	005 nr.019 / 2009 din 18.08.2009, valabilă 18.08.2014	Efectuarea activităților în domeniul gestionării deșeurilor, inclusiv colectare, prelucrare a deșeurilor din masă plastică.	Polietilenă – 33,4	Polietilenă – 23,3	
19	ÎM „Gospodăria Specializată Auto Bălți” Or. Bălți, Str. Decebal, 126	005 nr.013 / 2008 din 20.05.2008, valabilă 20.05.2013	Efectuarea activităților în domeniul gestionării deșeurilor menajere solide	Deșeuri menajere – 78425, depozitate - 1453792		Metal – 41,0 Sticlă – 34,1 PET – 6,0 Maculatură – 10,0
20	„Junicard-Com” SRL mun. Bălți, str. Crîlov 24	005 nr. 026 / 2010 din 20.07.2010, valabilă 20.07.2015	Achiziția și prelucrarea deșeurilor nemetalice (hîrtie și carton, PE, PP, PVC, PET și deșeuri agricole)	Polietilenă – 18,0 Maculatură – 187,0		Polietilenă – 18,0 Maculatură – 187,0

Nr	Agentul economic, Adresa juridică	Seria și nr. autorizăției, termenul de valabilitate	Genul de activitate	Volumul și tipul deșeurilor colectate/depozitate, (tone)	Volumul și tipul deșeurilor prelucrate, (tone)	Volumul și tipul deșeurilor livrate/exportate, (tone)
21	Persoană fizică Valentina CARA or. Cahul, str. Griviței, 9/42	005 nr. 016 / 2009 din 30.04.2009, valabilă 30.04.2012	Efectuarea activităților în domeniul colectării și comercializării deșeurilor din sticlă și poli- etilenă			
22	SRL „Trisumg” or. Cahul, str. Muncii 1a	005 nr.022 / 2010 din 18.05.2010, valabilă 18.05.2015	Efectuarea activităților în domeniul gestionării deșeurilor pentru activitățile de prelucrare prin metoda de piroliza a deșeurilor din cauciuc și plastic.	Cauciuc - 10		
23	SRL „AVE Ungheni” or. Ungheni, str. Lacului, 1	005 nr.017 / 2009 din 15.05.2009, valabilă 15.05.2014	Efectuarea activităților în domeniul colectării și comercializării deșeurilor din sticlă și poli- etilenă	13386,6 colectat 13118 depozitat	268,60	268,60
24	SA „Reparații Auto” r. Orhei, s. Perescina, str. M. Eminescu, 15	005 nr.004/2006 din 25.10.2006, valabilă 25.10.2011	Desfășurarea activității de colectare a deșeurilor de polimeri pe teritoriul Republicii Moldova din masă plastică	Deșeuri din plastic – 910	Deșeuri din plastic – 910	Deșeuri din plastic – 700
25	SRL „Maxipet-LUX” s. Dubăsarii Vechi, r. Criuleni	005 nr.002 / 2006 din 05.07.2006, valabilă 05.07.2011	Desfășurarea activității de colectare și prelucrare a deșeurilor și resturilor de cauciuc	Anvelope uzate – 64		

26	SA „Lafarge Ciment (Moldova)” or. Rezina, str. Vinului 1.	005 nr.027 / 2010 din 01.10.2010, valabilă 01.10.2011	Colectarea (depozitarea) și incinerarea deșeurilor din cauciuc	-	-	-
27	SRL „Telemautoservice” rl. Anenii Noi, sat. Varnița, str. N. Iorga, 2	005 nr.021 / 2010 din 12.05.2010, valabilă 12.05.2015	Colectarea și preluarea deșeurilor din lămpi, termometre și baterii uzate care conțin mercur	-	-	-
28	Mișcarea Ecologistă din Moldova OT. Chișinău str. M. Eminescu, 1	005 nr.030/2011 din 14.01.2011, valabilă 14.01.2016	Recepționarea și stocarea temporală a anvelopelor uzate	-	-	-
29	SRL „AVE Ungheni” or. Ungheni, str. Lacului, 1	005 nr.025 / 2010 din 02.07.2010, valabilă 02.07.2015	Colectarea și comercializarea deșeurilor	-	-	-

VII.4. Poluarea solurilor cu deșeuri, inclusiv periculoase.

În calitatea sa de component important al mediului înconjurător, solul este supus unor variate intervenții umane cum ar fi: extinderea culturilor agricole și intensificarea procesului de producție agricolă, pășunat abuziv și excesiv, exploatarea nerațională a pădurilor, industrializarea și urbanizarea, construcții hidrotehnice și căi de transport, etc.

În țara noastră solul este supus la o serie de impacturi, cum ar fi: eroziunea și scurgerile de sol, alunecările de teren, acidificarea, saraturarea și degradarea alcalină, compactarea orizonturilor superioare, acoperire cu deponii, poluarea chimică și biologică și chiar distrugerea totală prin excavări pentru exploatarea miniere de suprafață, cariere, balastiere, gropi etc.

Prin urmare, poluarea solului include întreaga gamă de fenomene și procese de degradare a solului ca rezultat al activității umane.

Pe lângă faptul, că inspectorii de mediu au întocmit 792 procese-verbale în privința persoanele care au admis stocarea și împrăștierea pe sol a deșeurilor de orice natură, în 82 cazuri au fost prevenite aruncări de deșeuri animaliere.

În anul 2010, în raionul Hîncești, la distanța de 150 m de la satul Fundul Galbenei, pe traseul Chișinău – Hîncești, a avut loc poluarea solului pe o suprafață de 100 m.p. cu produse petroliere în volum de cca. 500 litri. Poluarea solului a avut loc în rezultatul producerii accidentului rutier. De către Inspekția Ecologică Hîncești a fost calculat prejudiciul cauzat resurselor funciare în mărime de 4834 lei, care a fost achitat integral de către conducătorul camionului, marca “MAN” dl A. Morozan.

VII.5. Activități de inspectare.

Pe parcursul anului 2010 Inspectoratul Ecologic de Stat și structurile sale din teritoriu au efectuat 2617 inspectări (controale), la compartimentul gestionarea deșeurilor și substanțelor chimice. Ca rezultat al controalelor efectuate au fost încheiate 2075 procese – verbale cu privire la contravenții, în privința persoanelor fizice, juridice și cu funcții de răspundere, care au admis încălcări ale normelor de drept prevăzute de Codul contravențional al Republicii Moldova.

În limitele prevăzute de lege, au fost aplicate sancțiuni contravenționale sub formă de amendă în mărime de 657610 lei, dintre care au fost încasate 36105 lei.

Pe parcursul perioadei de raportare au fost examinate 493 petiții și semnale de la persoane fizice și juridice.

În 285 cazuri inspectorii din teritoriu au prevenit aruncări de deșeuri în locuri ne-autorizate.

De rând cu Agențiile și Inspekțiile Ecologice, în acțiunile de salubritate a localităților au participat și alte servicii desconcentrate în teritoriu, cum ar fi: Centrele de Medicină Preventivă și Comisariatele de Poliție.

Concluzii

- Reciclarea deșeurilor este o provocare pentru toți. Este necesar ca Autoritățile locale să asigure, pe etape, colectarea separată a deșeurilor, având organizat la nivelul fiecărei localități un serviciu de salubritate. Colectarea separată trebuie să crească, iar transportul deșeurilor de pe teritoriul localităților să fie făcut la timp, aplicându-se cu strictețe legislația care ține de protecția mediului. Este necesar să se puie accent pe conștientizarea și educarea populației, agenților economici și autorităților publice locale privind impactul deșeurilor asupra mediului înconjurător.
- În scopul evaluării situației în domeniul administrării substanțelor chimice, evidențierea problemelor privind gestionarea acestora este necesar elaborarea unui program de monitoring integrat al substanțelor chimice în componentele de mediu.
- În scopul stopării proceselor nefavorabile naturii, excluderii sau minimizării efectelor influenței activităților antropice asupra mediului și sănătății populației, aplicării principiului „poluatorul plătește”, precum și perfectării actelor normative ce țin de sporirea eficienței controlului ecologic de stat în domeniul protecției mediului, stimularea și aplicării în țară a tehnologiilor nepoluante este necesar elaborarea unor cate normative, care ar permite prevenirea poluării și eficientizarea compensării prejudiciului cauzat mediului.

VIII. CENTRE INVESTIGAȚII ECOLOGICE.

A. Leahu

- VIII.1. Standardizare și control ecologic.
- VIII.2. Monitorizarea surselor de poluare a aerului atmosferic.
- VIII.3. Analiza probelor de apă.
- VIII.4. Analiza solului.

VIII.1. Standardizare și control analitic.

Standarde ecologice.

Obiectivul specific al activității Centrelor Investigații Ecologice (CIE) ale Inspectoratului Ecologic de Stat (IES) constă în controlul factorilor de mediu și efectuarea investigațiilor de laborator, respectând cerințele standardelor în vigoare și asigurând veridicitatea și exactitatea datelor obținute.

În prezent CIE dispun de 15 standarde obligatorii (2 – analiza aerului și 13 – analiza solului) și 57 metodici pentru analiza apei și substanțelor nocive în aer și sol, aprobate prin ordinul nr. 61 din 3 noiembrie 2006 de Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale (MERN). Metodicile aprobate sunt unificate și prezintă documente normative pentru toate laboratoarele ecologice din Republica Moldova

Pentru asigurarea calității, veridicității, preciziei încercărilor analitice efectuate, precum și menținerea sistemului de management la un nivel înalt în conformitate cu cerințele standardelor internaționale, începând cu anul 2001 Centrele Investigații Ecologice (CIE) ale Inspectoratului Ecologic de Stat sunt acreditate de către Centrul de Acreditare în domeniul Evaluării Conformității Produselor (CAECP) din Republica Moldova.

În conformitate cu decizia nr. 95 din 16 octombrie 2009 a Centrului de Acreditare în domeniul Evaluării Conformității Produselor (CAECP) din Republica Moldova, Centrele Investigații Ecologice (CIE) din cadrul Agențiilor Ecologice Chișinău, Bălți și Cahul au fost acreditate în baza evaluării la conformitatea cerințelor standardului SA SR EN ISO/CEI 17025 „Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări. Astfel a fost recunoscută competența tehnică a colaboratorilor și independența rezultatelor obținute în domeniile testării apelor uzate și terestre, solului, aerului și poluanților aerului atmosferic, gazelor de eșapament ale automobilelor. Certificatele de acreditare au fost acordate CIE pe o perioadă de 4 ani, din data acreditării 16 octombrie 2009 pînă la data de 16 octombrie 2013.

O deosebită atenție în standardul menționat se acordă sistemului calității încercărilor analitice. În acest scop CIE sunt obligate să elaboreze „Manualul calității” și procedurile de suport. „Manualul calității” conține declarația de politică a calității încercărilor, descrierea sistemului de management – sistem calitativ, administrativ și tehnic de funcționare al unui laborator, procedurilor respective, activităților analitice, precum și a modalității de estimare a incertitudinii de măsurare și validarea metodelor de analiză; evaluarea rezultatelor interlaboratoare și altele. Aceste operațiuni tehnice necesită timp, pregătire și specializarea personalului în continuu, precum și o asigurare material-tehnică satisfăcătoare.

În scopul monitorizării îndeplinirii continue a cerințelor de acreditare anual colaboratorii CIE sunt supuși unui audit extern, efectuat de către experții CAECP.

Controlul analitic.

În cadrul Inspectoratului Ecologic de Stat funcționează trei Centre Investigații Ecologice:

- CIE AE Bălți cu filială în or. Otaci (10 persoane), care deservește 13 Inspecții Ecologice din nordul țării (Drochia, Soroca, Șoldănești, Fălești, Florești, Dondușeni, Ocnița, Edineț, Briceni, Rîșcani, Glodeni, Singerei, Telenești);
- CIE AE Chișinău (11 persoane), care deservește 15 Inspecții Ecologice din centrul țării (Aneni Noi, Călărași, Căușeni, Criuleni, Dubăsari, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Orhei, Strășeni, Ungheni, Ștefan Vodă, Cimișlia, Rezina, AE UTA Găgăuzia);
- CIE AE Cahul (4 persoane), care deservește 4 Inspecții Ecologice din sudul țării (Basarabeasca, Cantemir, Leova, Taraclia).

Sarcina principală a CIE constă în colectarea probelor și efectuarea analizelor de laborator pentru depistarea și monitorizarea surselor de poluare a bazinelor acvatice, aerului atmosferic, solului, evaluarea și prevenirea impactului ecologic asupra mediului ambiant.

Rezultatele analizelor, în deosebi în cazurile când se depistează depășiri ale CMA (concentrații maximal admisibile) sunt imediat prezentate inspectorilor din teritoriu, Inspectoratului Ecologic de Stat pentru luarea deciziilor și măsurilor respective de redresare a situației ecologice în conformitate cu Legislația Ecologică.

CIE dispun de echipament pentru a determina 21 indici de poluare a aerului atmosferic, 27 indici a apelor uzate, 17 indici a solului, 10 indici fizico-chimici (analize cromatografice și spectrofotometrie atomică) în probele de aer, apă și sol.

În decursul anului 2010 CIE au prelevat 5706 probe (aer – 3691, apă – 1424, sol – 591), au efectuat 26393 analize (aer – 3781, apă – 18249, sol – 4363), au testat 4246 unități de transport, determinând 113 indici și au efectuat lucrări în sumă de 836706,1 lei, inclusiv contra plată – 503217,8 lei la solicitarea beneficiarilor.

În scopul monitorizării obiectelor potențial poluatoare CIE au ținut la control 67 stații de epurare, 3 CET-uri, r. Nistru, r. Prut, r. Bîc, r. Răut, r. Ichel, Poligonul de Depozitare a Deșeurilor Solide (PDDS) Crețoaia și Depozitul de Deșeuri Solide din or. Bălți, stațiile PECO, spălătoriile auto și alte obiecte.

În conformitate cu ordinul IES nr. 32 din 12.07.2006 „Cu privire la conlucrarea cu Inspecțiile Ecologice și Agențiile Ecologice” CIE au fost solicitate pentru investigații ecologice de către Inspecțiile Ecologice Glodeni, Fălești, Edineț, Drochia, Strășeni, Călărași, Criuleni, Orhei, Ungeni, Ialoveni, Ștefan-Vodă, Ci-mișlia, Dubăsari și Rezina, Basarabeasca, Taraclia, Cantemir, Leova, și Agenția Ecologică Gagauzia. Toate investigațiile analitice pentru Inspecțiile Ecologice au fost efectuate pentru evaluarea prejudiciului cauzat mediului și pentru aprecierea gradului de poluare.

CIE au fost susținute de către Fondul Ecologic Național cu un ajutor financiar pentru consolidarea bazei tehnico – materiale și procurarea echipamentului în sumă de 744915 lei. S-au procurat: 4 spectrofotometre, 4 balanțe analitice, 4 balanțe tehnice, 2 camere climatice, veselă de laborator și reactive chimice. Dar aparatajul nou procurat numai parțial a acoperit necesitățile CIE. Spre exemplu, este nevoie de a procura adăugător analizatoare de gaze noi, performante, pentru fiecare din cele 3 CIE, cameră climatică pentru CIE AE Cahul, cromatograf pentru CIE AE Bălți.

Aceasta va da posibilitate ca toate CIE să aibă același potențial, să efectueze în egală măsură investigațiile de laborator pentru cele 3 componente ale mediului – aer, apă, sol.

Tab. nr. 1

Activitatea Centrelor de Investigații Ecologice, anul 2010.

Nr	Denumirea lucrărilor	Chișinău			Bălți			Cahul			TOTAL	
		aer	apa	sol	total	aer	apa	sol	total	apa		sol
	Probe colectate de către (nr):											
	colabor. CIE;	3010	461	187	3658	681	808	259	1748	134	97	231
1	inspectorii IE, AE;		4	2	6							
	alte organizații, persoane fizice		13	44	57					4	2	6
	în total:	3010	478	233	3721	681	808	259	1748	138	99	237
2	Acte întocmite	220	225	22	467	57	610	38	705			
	Surse de poluare controlate (nr):											
	pentru prima dată;	112			112	14	13	0	27			
3	repetat					50	160	0	210			
	în total:	112			112	64	173	0	237			
4	Grafice de etalonare (nr)	2	12	26	40	1	8	0	9	36	-	36
5	Ingredienți determinați (nr)	21	26	18	65	5	13	7	25	23	6	29
	Analize (nr):											
	efectuate în laboratoare, dintre care;											
	a) contră plată;		1020	1293	2313	395	2794	1779	4968	382	352	734
6	b) fără plată,	3010	3803	376	7189	376	6916	489	7781	3246	36	3282
	efectuate paralel de alte lab-re;		66	22	88					22	16	38
	cu date contradictorii											
	în total:	3010	4889	1691	9590	771	9710	2268	12749	3650	404	4054
	Mijloace de măsurare (nr):											
	a) implicate în analize;	5	3	5	13	8	11	5	24	6		6
7	b) nu se folosesc;					3	5	0	8			
	c) verificate (din punctul a);	5	3	5	13	8	11	5	24	6		6
	d) la reparație (din punctul b)											
	în total (punct a + b)	5	3	5	13	11	16	5	32	6		6
												51

Nr	Denumirea lucrărilor	Chișinău			Băiți			Cahul			TOTAL	
		aer	apa	sol	total	aer	apa	sol	total	apa		sol
Controale efectuate în (nr):												
	lab-re departamentale;											
	stații de epurare;		16		16		96		96	21	-	21
8	intreprinderi fără lab-re;		23		23	57	357		414	5	14	19
	transportul auto (unități);	2579			2579	1667			1667			
	alte controale						189	38	227	26	3	29
	în total	2579	39		2618	1724	642	38	2404	52	17	69
9	Servicii prestate cu plată (lei)	100184	53014,4	22689,4	175887,8	95760	184880	27446	308086	8176,8	11067	19244
10	Costul analizelor fără plată (lei)	918	100612,7	9716,2	111246,9	16562	115855	7072	139489	80001	2752	82753
11	Suma totală (lei) (punct 9+10)	101102	153627,1	32405,6	287134,7	112322	300735	34518	447575	88177,4	13819	101996
12	Contracte încheiate	47	95	16	158	159	154	22	335			
13	Consultații și ajutor metodic (nr)	23	10		33							
Prejudicii calculate cu utilizarea analiz.												
14	numărul;											
	suma (lei)											
Informații prezentate (nr):												
	IES	157	48	4	209	informații săptăminal, lunar				14	-	14
	inspectorilor;		14	7	21	21	232	33	286	52	17	69
15	presei, radio;	1			1							1
	altor organizații	9	42	2	53	36	204	0	240	36	21	57
	în total:	167	104	13	284	57	436	33	526	102	38	140
												950

VIII.2. Monitorizarea surselor de poluare a aerului atmosferic.

Potențial poluarea aerului în prezent este cea mai gravă problemă și, prin urmare, activitățile de control al emisiilor de poluanți sunt necesare pentru aprecierea gradului de poluare, calcularea emisiilor de poluanți și determinarea calității aerului.

Principali factori care contribuie la intensificarea poluării aerului atmosferic pe teritoriul țării sunt emisiile de gaze din diferite sectoare ale economiei naționale: electroenergetic și termoenergetic, transport, sectorul agro-industrial.

Tab. 2

Controlul surselor staționare de poluare a aerului atmosferic efectuat de CIE AE Chișinău în anul 2010.

Nr.	Denumirea întreprinderii.	Total/cu depășiri	CO/depășiri	NO _x /depăș.	SO ₂ /depășiri	Praf/depășiri	Funingine/dep.	Acetonă/dep.	Spirt etilic/dep.	Spirt butil./dep.	Benzină/dep.	Benzol/dep.	Toluol/dep.	Xilen/dep.	Hidrocarb/dep	NH ₄ c/dep.	H ₂ S/dep.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	SA „CET-1”	100															
2	SA „CET-2”	120	60	60													
3	SA „Carmez”	20	10	10													
4	SRL „Carvit”	110/20	20	20		10		20/10								20	20/10
5	SRL „Ialg Strășeni”	80	10	10											60		
6	SA „Termocom în proced. planului”	140/30	70/10	70/20													
7	ÎM „Antermo”	80/70	40/30	40/40													
8	ÎM „Rețele Termice Călărași”	60/20	30	30/20													
9	Școala prof. Nr.7	40	10	10		10	10										
10	ÎMSP „Spitalul raional Criuleni”	40	20	20													
11	SRL „Solaris Tur”	40	20	20													
12	SA „Rompetrol”	40										10	10	10	10		
13	ÎCS „Lukoil Moldova”	40									40						
14	ÎM „Tirex Petrol”	40/40										10/10	10/10	10/10	10/10		
15	ÎCS „Lafarge Ciment Moldova” SA	960	240	240	240	240											
16	CMC „Macon” SA	70/30	30/20	30/10	10												
17	SA „Tutun-CTC”	40/40	20/20	20/20													
18	SA „Baza de transport nr.20”	40	10	10	10	10											

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	ÎM „Baltmold-pellets” SRL	20				20											
20	ÎCS „Europlast Chişinău” SRL	40	30	10													
21	SA „Fabrica de drojdii din Chişinău”	20	10	10													
22	SA „Franzeluţa”, fil.nr.4	50	30	20													
23	SRL „Unicaps”	30				30											
24	SA „Cereale-CIM”	30	10	10		10											
25	SRL „Intervetcom”	40														40	
26	SRL „Nina and ASN”	40	20	20													
27	SRL „Gands Group”	30/20	10/10	10/10	10												
28	ÎCS „EFES Vintanta Moldova Brewery” SA	80/60	10	10		60/60											
29	„Moldavian Auto Center” SRL	30	10	10	10												
30	Fabrica de vin „Slobodzea Mare”	20	10	10													
31	SC „Trans Cargo Terminal”	40				40											
32	SA „Artmet”	90						10	20	20			20	20			
33	SA „Edilitate”	90/30	30	30/30											30		
34	SRL „Dromas-Cons”	100/30	40/20	40/10		20											
35	ÎS „Fabrica de sticle din Chişinău”	100	40	40		20											
36	ÎM „Eurofoam-M” SRL	20				20											
37	SA „Supraten”	80	20	20		40											
Total		3010/390	910/110	880/160	280	530/60	10	30/10	20	20	40	20/10	40/10	40/10	110/10	60	20/10

În acest sens, una din sarcinile principale ale Centrelor Investigații Ecologice (CIE) este supravegherea calității aerului și, prin urmare, determinarea surselor de poluare.

Supravegherea respectării regimului de emisii în aerul atmosferic, controlul instrumental al surselor fixe și mobile de poluare, precum și controlul eficacității sistemelor de purificare s-a efectuat de către CIE AE Bălți la nordul Republicii și CIE AE Chişinău în raioanele centrale și de sud. Din imposibilitate tehnică în sudul țării sursele de poluare nu se controlează de către CIE AE Cahul.

În municipiul Bălți au fost efectuate 771 măsurări instrumentale la 64 surse fixe de poluare de la 33 agenți economici și în municipiul Chişinău – 3010 măsurări instrumentale la 94 surse fixe de poluare de la 36 întreprinderi industriale. Au fost testate 4246 unități de transport auto, inclusiv în mun. Bălți – 1667 unități și în mun. Chişinău – 2579 unități.

Sursele staționare de poluare a aerului.

În scopul determinării emisiilor de noxe au fost investigate sursele staționare de poluare la întreprinderile din mun. Chișinău și Bălți.

Lista întreprinderilor cu numărul total de probe prelevate de la sursele staționare de poluare și depășirilor emisiilor limitat admisibile (ELA) depistate de CIE AE Chișinău și CIE AE Bălți, este prezentată în *tab. 2* și *tab. 3*.

Tab. 3

**Controlul surselor staționare de poluare a aerului atmosferic efectuat
de CIE AE Bălți în anul 2010.**

Nr.	Denumirea întreprinderii	Total / cu dep.	CO / cu dep.	NO _x / cu dep	SO ₂ / cu dep	Praf / cu dep.	Xilen / cu dep.	Aerodinamica
mun. Bălți								
1	SA „CET-NORD”	36	18	18				-
2	„Edificiile civile”	6	3	3				-
3	SA „Incomlac”	60	30	30				9
4	SA „Basarabia-Nord ”	24	12	12				4
5	Spitalul de psihiatrie №5	12	3	3	3	3		1
6	SA „Barza-Albă”	6				6		2
7	Internatul psihoneurolog	6	3	3				1
8	SRL „Lariat”	12	6	6				-
9	Centrul de reabilitare	6	3	3				1
10	SA „Floarea Soarelui”	60/18	18	18		24/18		8
11	ÎM „Beermaster”	18	3	12		3		2
12	ÎM „Knauf”	60	18	18		24		10
13	SRL „Lucoil-Moldova”	12	3	3	3	3		1
14	ÎM „Termogaz”	36	18	18				3
15	ÎS „Moldelectrica”	12	6	6				2
16	S „Metro” din Bălți	6	3	3				-
17	Î.I. „Pușcari A.”	18	6	6		6		2
18	Î.I. „Poșta Moldovei”	18	9	9				-
19	SRL „Șaronda-Pro”	18	3	3		9	3	3
20	SA „Bălțanca”	6	3	3				1
21	SC „Actinidia”	12				12		4
22	SA „RED-Nord” Baza	12	6	6				
Fălești								
23	Filiala SA „Incomlac”	36	9	9	9	9		3
24	ÎM „Sudzucher-Moldova”	18	9	3	3	3		3
25	SA „Drumuri-Răuțal”	18/3	6/3	6		6		2
Florești								
26	SA „Uzina de utilaj term”	12	3	3	3	3		1
27	SA „Fabrica de unt”	12	6	6				-
28	SRL „Nefis”	30	15	15				5
Drochia								
29	ÎM „Sudzucher-Moldova”	42/15	24/ 15	6	-	12		6

Nr.	Denumirea întreprinderii	Total / cu dep.	CO/ cu dep.	NO _x / cu dep	SO ₂ / cu dep	Praf / cu dep.	Xilen / cu dep.	Aerodinamica
Glodeni								
30	ÎCP „Panifcoop”	6	3	3				1
31	IM „Magt-vest” (fab. de zahăr)	24	9	9	3	3		8
Dondușeni								
32	IM „Magt-vest” (fab. de zahăr)	24	9	3	6	6		5
Rișcani								
33	SA „Lactis”	12	6	6				2
Total		681/36	273/18	252	30	132/18	3	90
Total inclusiv aerodinamica		681 + 90 = 771						

În conformitate cu determinările efectuate s-au depistat încălcări la 19 întreprinderi ale mun. Chișinău și 3 întreprinderi ale mun. Bălți.

Mun. Chișinău:

1. SRL „Carvit” – depășiri ale ELA la acetonă de 10,8 ori și H₂S de 4,0 ori.
2. ÎM „Antermo”, or. Anenii-Noi – depășiri ale ELA la: centrala termică nr.1, cazanul nr.1 de tip „Minsc-1” la conținutul de CO de 1,94 ori, NO₂ de 3,98 ori și cazanul nr.2 la conținutul de CO de 2,73 ori, NO₂ de 5,95 ori; centrala termică nr.2, cazanul nr.1 la conținutul de CO de 1,03 ori.
3. SA „Termocom în procedura planului” – depășiri ale ELA la centrala termică „Sud”, cazanul nr.4 la conținutul de NO₂ de 1,02 și cazanul nr.7 la conținutul de CO de 2,5 ori, NO₂ de 6,5 ori.
4. ÎM „Rețelele Termice Călărăși”, or. Călărăși – depășiri ale ELA la centrala termică nr.4, cazanul de tip „CVG” la conținutul de NO₂ de 1,02 ori și centrala termică nr. 6, cazan de tip „E1/9” la conținutul de NO₂ de 9,1 ori.
5. ÎM „Tirex-Petrol” SA, or. Strășeni – depășiri ale ELA la conținutul de Benzol de 2,5 ori, hidrocarburi de 2,6 ori, toluen de 1,3 ori, xilen de 1,9 ori.
6. SA „Macon” – depășiri ale ELA la cuptorul de ardere nr.1 la conținutul de CO de 1,87 ori, NO₂ de 1,1 ori și cuptorul de ardere a cheramzitei la conținutul de CO de 1,4 ori.
7. SA „Tutun-CTC” - depășiri ale ELA la cazanul nr.1 la conținutul de CO de 5,5 ori, NO₂ de 1,9 ori și cazanul nr.2 la conținutul de CO de 5,5 ori, NO₂ de 1,9 ori.
8. SRL „Gandas-Group” – depășiri ale ELA la malaxonul de producere a asfaltului la conținutul de CO de 3,7 ori, NO₂ de 2,6 ori.
9. ÎCS „EFES Vitanta Moldova Brewery” SA – depășiri ale ELA la 6 instalații de purificare a emisiilor, care necesită înlocuirea cu instalații mai eficiente.
10. SA „EDILITATE” – depășiri ale ELA la malaxorul nr.1, nr.2 și nr.3 la conținutul de NO₂ respectiv de 2,2 ori, 1,2 ori și 1,12 ori.
11. SRL „Dromas Cons” – depășiri ale ELA la malaxorul nr.1 la conținutul de CO de 2,7 ori și malaxorul nr.2 la conținutul de CO de 5,9 ori, NO₂ de 1,2 ori.

La 8 întreprinderi: SA „Cereale CIM”, or. Cimișlia; SRL „Intervetcom”, or. Cimișlia; SRL „Nina and ASN”, or. Chișinău; SRL „Moldavian Auto Center”, or. Chișinău; SRL „Solaris-Tur”, „Fabrica de vin Slobodzea Mare”, r-nul Cahul; Spitalul raional, or. Criuleni, Școala Profesională nr.7, mun. Chișinău nu sunt elaborate normati-vele ELA și lipsește autorizația de emisii a poluanților în atmosferă.

S-a efectuat controlul eficienței instalațiilor de purificare la ÎCS „EFES Vitanta Moldova Brewery” SA; Școala Profesională nr.7, mun. Chișinău; ÎM „Baltmoldpellets” SRL. Randamentul de purificare corespunde datelor din proiect.

Mun. Bălți:

1. SA „Floarea Soarelui”, mun. Bălți – depășiri la conținutul de pulberi, la 2 centrale termice: de tip „KE” – de 2,74 ori și centrala termică „Ansaldo” – de 4,0 ori.
2. ÎM „Sudzucker-Moldova”, or. Drochia – depășiri la conținutul de CO la: coșul cazangeriei – de 1,2 ori; coșul instalației de saturare nr. 1 – de 7,8 ori; coșul instalației de saturare nr.2 – de 14,3 ori.
3. SA „Drumuri-Răuțal”, r-nul Fălești – depășiri la conținutul de CO la coșul instalației de producere a betonului asfalt de 8,5 ori.

S-a efectuat controlul eficienței instalațiilor de captare la ÎCS „Knauf-Gips”; SRL SC „Actenidia” și SA „Barza-Albă”. Randamentul de purificare corespunde datelor din proiect.

O atenție deosebită CIE acordă monitoringului principalelor surse generatoare de emisii în sectorul electroenergetic reprezentat de trei CET-uri municipale: CET-1, CET-2 (Chișinău) și CET-Nord (Bălți).

S-a constatat că nivelul poluării atmosferei de la aceste surse staționare începând cu anul 2000 și pînă în prezent s-a micșorat. Trecerea la folosirea gazelor naturale în calitate de combustibil la aceste întreprinderi în ultimii ani, a contribuit la diminuarea în gazele de coș a conținutului de funingine, anhidridei sulfuroase (SO_2), oxidului de vanadiu (V_2O_5), monoxidului de carbon (CO), dioxidului de azot (NO_2) și benz- α -perenului. (fig.1, 2, 3, 4, 5). În anul 2010 SA „CET-1”, SA „CET-2” și „CET-Nord” au folosit în calitate de combustibil numai gazele naturale și astfel nu au fost emise în atmosferă așa noxe ca anhidrida sulfuroasă (SO_2), oxidul de vanadiu (V_2O_5), funinginea.

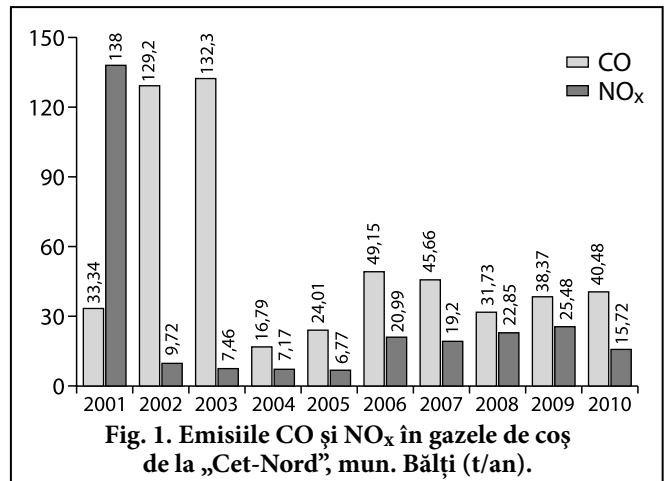

Fig. 1. Emisiile CO și NO_x în gazele de coș de la „Cet-Nord”, mun. Bălți (t/an).

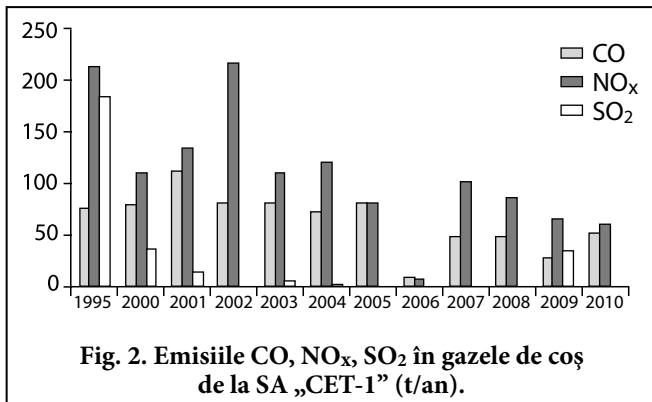

Fig. 2. Emisiile CO, NO_x, SO₂ în gazele de coș de la SA „CET-1” (t/an).

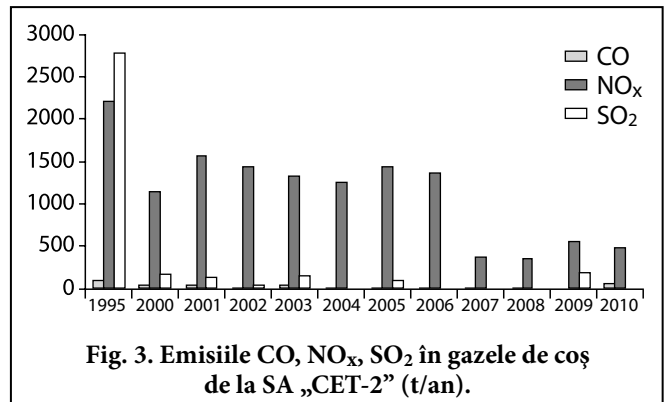

Fig. 3. Emisiile CO, NO_x, SO₂ în gazele de coș de la SA „CET-2” (t/an).

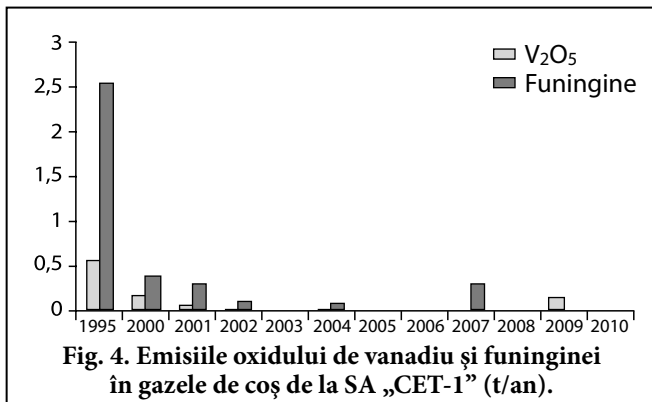

Fig. 4. Emisiile oxidului de vanadiu și funinginei în gazele de coș de la SA „CET-1” (t/an).

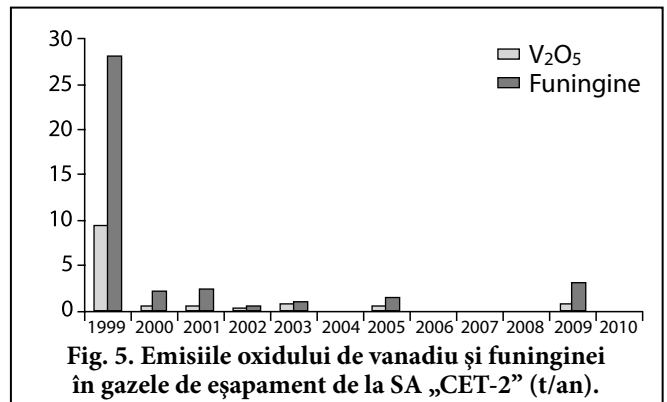
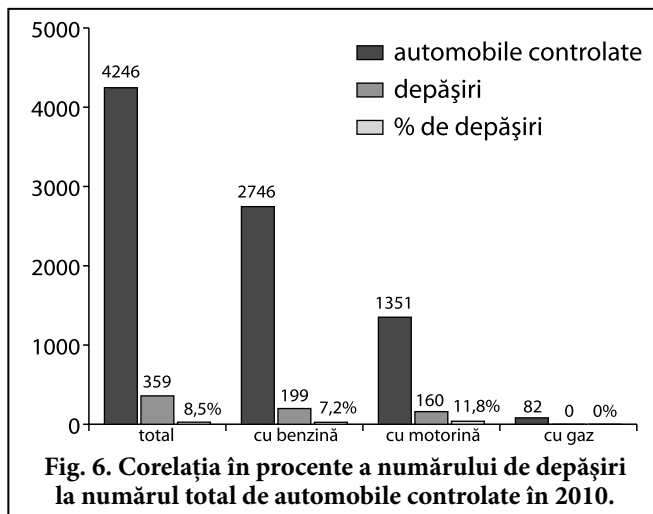

Fig. 5. Emisiile oxidului de vanadiu și funinginei în gazele de eșapament de la SA „CET-2” (t/an).

Sursele mobile de poluare a aerului.

Una din principalele surse de poluare a aerului atmosferic în republică a fost și rămîne transportul auto. Se știe că un automobil pe parcurs de un an utilizează un volum de aer curat egal cu volumul necesar pentru respirația a 100 de oameni. Din rapoartele statistice constatăm că suma poluanților emiși de transportul auto este mult mai mare decît suma poluanților de la sursele staționare. Creșterea volumului de emisii nocive de la sursele mobile este cauzată de creșterea anuală a numărului de unități de transport pe cap de locuitor, uzura parcului de autovehicule, tipul de combustibil utilizat, circulația și staționarea automobilelor în locurile neautorizate.

Reieșind din faptul că cota de poluare de la transportul aerian și feroviar constituie numai 1-2 % din suma totală a poluanților, CIE acordă o deosebită atenție testării mijloacelor de transport auto, ponderea cărora constituie 90,7-92 % din emisiile sumare de poluanți.

Dacă în anii precedenți 1997-2003 controlul era efectuat la posturile ecologice, organizate pe lângă posturile poliției rutiere, iar după lichidarea lor în anii 2003-2006 la posturile vamale și prin urmare astfel erau controlate zilnic un număr impunător de autovehicule, în prezent acest control este efectuat preponderent la întreprinderi, iar transportul particular rămâne practic necontrolat.

În anul 2010 de către CIE AE Chișinău și CIE AE Bălți au fost efectuate în total 4246 măsurări, inclusiv la automobilele ce funcționează cu benzină – 2746 măsurări, ce funcționează cu gaz – 82 măsurări, ce funcționează cu motorină – 1351 măsurări.

Au fost depistate în total 359 depășiri ale normativelor stabilite, inclusiv 199 la automobilele ce funcționează pe benzină și 160 la automobilele ce funcționează pe motorină. (fig. 6)

Una din posibilitățile de majorare a activităților în domeniul testării și controlului ecologic al transportului auto este conlucrarea cu autoritățile publice locale, inclusiv cu Poliția Rutieră a MAI. Pe parcursul anului în mun. Bălți au fost organizate raiduri în comun cu poliția rutieră și au fost controlate 45 unități de transport public. Depășiri s-au înregistrat la 12 unități cu motor diesel.

Normele de toxicitate și fumegare a gazelor de eșapament sunt reflectate în standardele GOCT 17.2.2.03-87 și GOCT-21393-75. Ele sunt învechite și corespund normelor EURO-0 sau EURO-1. Între timp, în Europa deja acționează cerințele normelor EURO-3 și EURO-4.

Căile de diminuare a emisiilor de noxe de la unitățile de transport ar fi utilizarea automobilelor cu sistemul de neutralizare a emisiilor poluante, care reduce de pînă la 90% conținutul de substanțe nocive, dezvoltarea transportului în bază de energie electrică, folosirea gazului natural și a biomotorinei în calitate de combustibil. Aceste acțiuni ar avea efecte pozitive atât ecologic cît și economic.

Concluzii și propuneri.

În rezultatul investigațiilor ecologice instrumentale s-a constatat că sursele staționare generează circa 10% de poluanți ai aerului atmosferic, celelalte 90 % revin poluanților de la transportul auto.

Pentru a asigura o dezvoltare durabilă a societății în RM este necesar de a proteja aerul atmosferic de impactul advers provocat de către sursele staționare și mobile de poluare a aerului. Programul de monitoring al surselor de poluare a aerului ar fi oportun de realizat odată cu soluționarea următoarelor sarcini și probleme:

1. Ajustarea legislației ecologice privind protecția aerului atmosferic la normele și standardele europene, întrucât la moment, procesul stabilirii unor standarde noi nu are o orientare clar definită (diferiți experți se documentează din diverse surse). Aceasta contribuie la târăgănarea distribuiri noilor standarde instituțiilor statale, agenților economici, persoanelor fizice. Din acest motiv se utilizează în continuare standardele vechi.
2. Elaborarea și implementarea unui program de investiții necesare pentru instalarea la CIE ale IES și în laboratoarele întreprinderilor a echipamentului de măsurări unificat, performant, care ar corespunde cerințelor actuale.
3. Pregătirea profesională și perfecționarea specialistelor în laboratoarele performante din țară și de peste hotare.

VIII.3. Analiza probelor de apă

În anul 2010 Centrele Investigații Ecologice ale AE Bălți, AE Chișinău și AE Cahul au prelevat în total 1424 probe de apă și au efectuat 18477 analize. Au fost întocmite 937 rapoarte de încercări ale investigațiilor analitice.

Poluanții apelor de suprafață.

Principala sursă de poluare a apelor de suprafață o constituie evacuările directe ale apelor uzate, fără epurare sau insuficient epurate. Substanțele poluante introduse în receptori, odată cu deversarea apelor uzate, sunt numeroase după natura lor și după prejudiciul cauzat. Reieșind din posibilitățile actuale, principalii indici de poluare controlați au fost: consumul chimic și biologic de oxigen, materia în suspensii, concentrația de amoniu, azotați, azotiți, cloruri, sulfatați, reziduu fix, produse petroliere. Probe reprezentative au fost prelevate din 26 râuri și râulețe, monitorizând influența localităților și altor deversări asupra calității apelor naturale, precum și din 19 bazine acvatice utilizate în piscicultură. Principalii receptori sunt apele curgătoare ale bazinelor hidrografice ale fluviului Nistru și râul Prut.

Râul Prut.

În nordul republicii starea ecologică a r. Prut este supravegheată de CIE AE Bălți (Raportul anual CIE AE. Bălți 2010).

În bazinul r. Prut își deversează apele 5 stații de epurare din cele 31 supuse controlului de CIE Bălți și anume: Glodeni, Fălești (2 stații), Edineț și Lipcani. Probe de control s-au prelevat din 4 secțiuni: sec. Lipcani, acumulatorul Costești – Stînca, sec. Sculeni și Ungheni.

În anul 2010 calitatea apei a fost afectată de viiturile care au avut loc în iunie–iulie. Astfel, s-a constatat comparativ cu anul 2009 o majorare a concentrației de suspensii în toate 4 secțiuni și a ionilor de amoniu în sec. Lipcani, Sculeni și Ungheni. În secțiunile enumerate apa nu corespunde cerințelor CMA pentru bazinele piscicole la 4 parametrii din cei 12 determinați. Depășesc CMA: CBO₅ (consumul biologic de oxigen), ionii de amoniu, nitriții, materia în suspensie (MS).

În secțiunea Costești probele au fost prelevate aval de acumulatorul Costești-Stînca. Indicii de calitate înregistrează depășiri neesențiale a conținutului de MS, sunt la limita admisibilă CBO₅ și nitriții. Cealți 9 parametri se încadrează în normativul CMA. Din diagrama de mai jos se observă că pe parcursul anilor 2000-2010 se menține relativ o stabilitate pentru CBO₅ și ionii de amoniu, dar este mai variabilă concentrația suspensiilor. (fig. 7).

La sudul republicii calitatea apei râului Prut a fost supravegheată de CIE AE (Raportul anual CIE AE Cahul 2010). Probele s-au prelevat din 3 sectoare: or. Leova, or. Cahul și s. Giurgiulești. Calitatea apei r. Prut în sectoarele prelevate corespunde normativelor în vigoare, în afară de MS, CCO, CBO₅. Calitatea apei în sectoarele supravegheate este influențată în mare parte de deversările apelor neepurate sau parțial epurate de la stațiile de epurare a orașelor Leova, Cantemir și Cahul. Astfel s-au constatat depășiri la deversare a conținutului de CCO și CBO₅ de la: SEB Cantemir de 40-45; SEB Cahul și Leova de 8-10 ori. În anul 2010 calitatea apei în sectoarele supravegheate a fost afectată și de viiturile care au avut loc în iunie–iulie. Deaceia s-a constatat comparativ cu anul 2009 o majorare a concentrației de MS, CBO₅ și amoniu. (fig. 8)

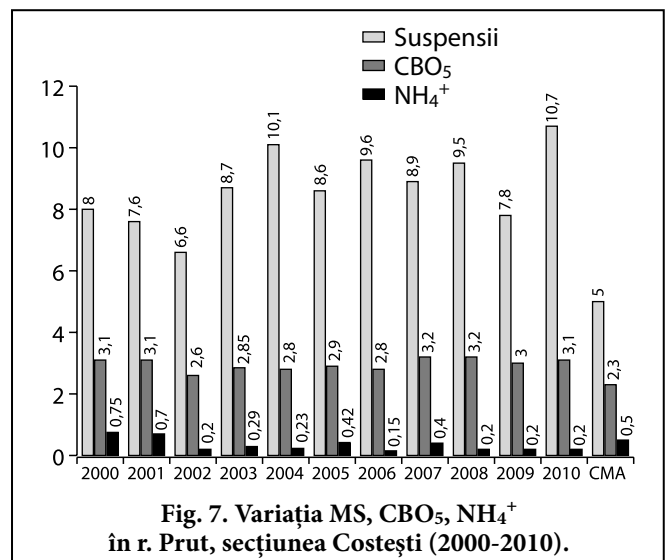

Fig. 7. Variația MS, CBO₅, NH₄⁺ în r. Prut, secțiunea Costești (2000-2010).

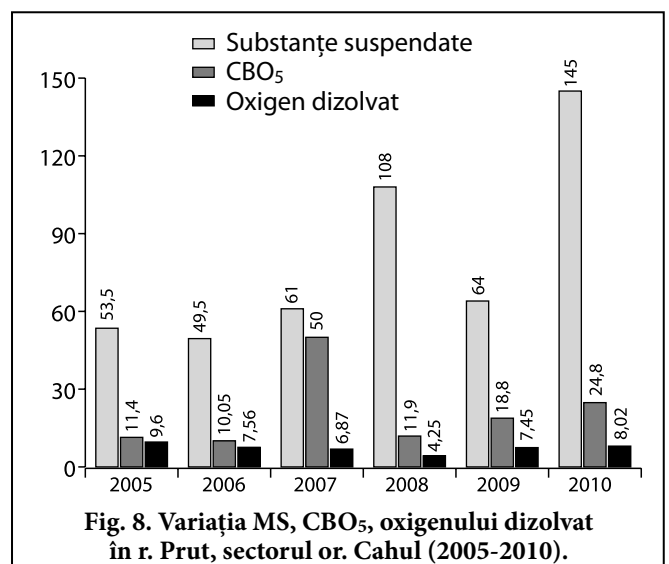

Fig. 8. Variația MS, CBO₅, oxigenului dizolvat în r. Prut, sectorul or. Cahul (2005-2010).

Râul Nistru.

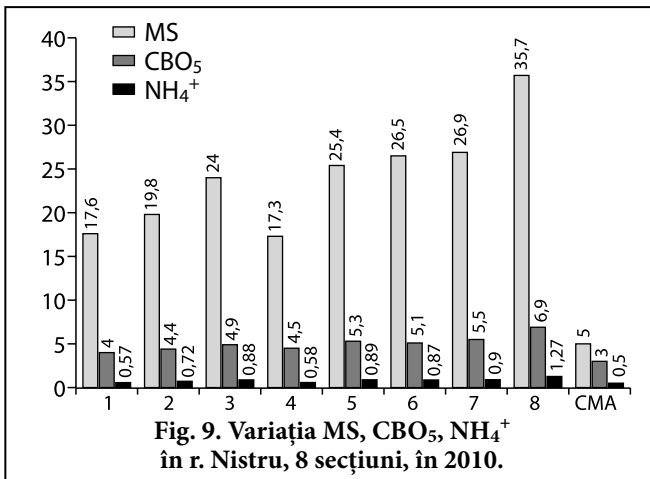

Fig. 9. Variația MS, CBO₅, NH₄⁺ în r. Nistru, 8 secțiuni, în 2010.

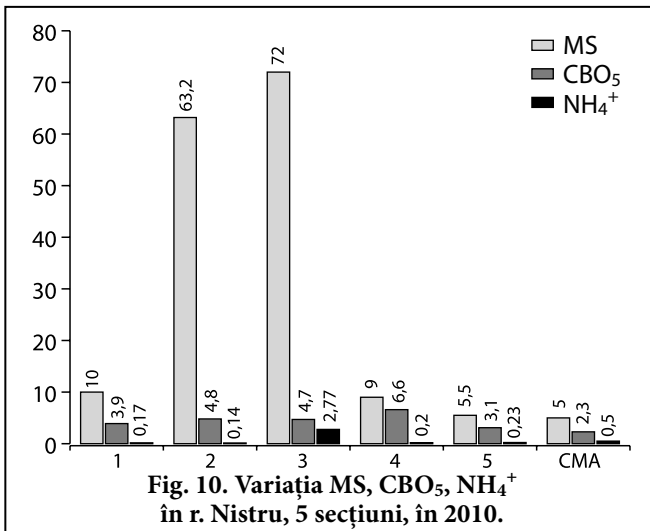

Fig. 10. Variația MS, CBO₅, NH₄⁺ în r. Nistru, 5 secțiuni, în 2010.

În legătură cu viiturile din iunie-iulie CIE AE Chișinău a prelevat probe din 5 secțiuni: Stația de pompare a apei or. Chișinău; s. Gura-Bîcului, r-nul Anenii-Noi (amonte și aval de revărsarea r. Bîc în r. Nistru); zonele inundate s. Olănești și s. Tudora, r-nul Leova. S-au depistat depășiri la conținutul MS, CBO₅, NH₄. Cele mai mari depășiri s-au depistat la conținutul de MS și amoniu în secțiunile amonte și aval de revărsarea r. Bîc în r. Nistru. Valorile medii a concentrațiilor de MS, CBO₅ și a ionilor de amoniu în r. Nistru pe curs, în 5 secțiuni, este redată în *fig. 10*.

Râul Răut.

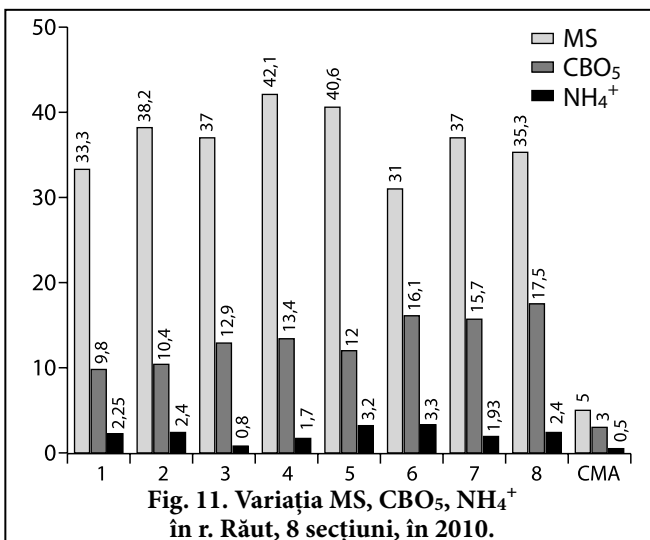

Fig. 11. Variația MS, CBO₅, NH₄⁺ în r. Răut, 8 secțiuni, în 2010.

În conformitate cu datele investigațiilor analitice efectuate de către CIE AE Bălți s-a constatat și în 2010 o situație critică creată pe cursul râului Nistru în aval de localitățile Otaci și Soroca, unde au loc evacuări permanente a apelor uzate insuficient epurate și fără epurare. (Raportul anual CIE AE Bălți). Analizând valorile medii în 8 secțiuni pe curs, s-au depistat depășiri a CMA în toate secțiunile la materie în suspensie de 3,5-7,7 ori, CBO₅ de 1,3-2,4 ori, ionii de amoniu de 1,1-3,0 ori. În 2010 se atestă o majorare a concentrațiilor de poluanți în toate secțiunile față de anul 2009, motivate de viiturile care au avut loc în iunie-iulie. Valorile medii a concentrațiilor de materie în suspensii, CBO₅ și a ionilor de amoniu în r. Nistru pe curs, în 8 secțiuni, este redată în *fig. 9* după cum urmează:

- 1 – amonte de Naslavcea;
- 2 – amonte de SA „Tezeu Lux” Vălcineț;
- 3 – aval de SA „Tezeu Lux” Vălcineț;
- 4 – amonte de SA „Beton” Otaci;
- 5 – aval de SA „Beton” Otaci;
- 6 – aval de or. Mog. Podolsc;
- 7 – amonte de or. Soroca;
- 8 – aval de or. Soroca.

Analizând datele obținute, observăm majorarea concentrațiilor de MS, CBO₅, NH₄ în secțiunile aval contra amonte. În toate punctele de reper se încadrează în limitele CMA: pH, clorurile, reziduu fix, oxigenul dizolvat, nitriții și duritatea.

Este cel mai mare afluent al Nistrului și cel mai mare râu, care se află în întregime în spațiul prutonistean. Probe au fost prelevate în secțiuni (Raportul anual CIE AE Bălți 2010), unde există potențiale surse de poluare. Investigațiile denotă, că în toate cele 8 secțiuni: amonte de Scăieni, aval de Dondușeni, amonte de mun. Bălți, amonte de SEB Bălți, aval de SEB Bălți, aval de mun. Bălți, amonte de SEB Florești, aval de SEB Florești sunt depășiri ale CMA pentru bazinele piscicole la 5 parametri din cei 12 analizați. Depășirile pentru suspensii sunt de 6,9-8,4 ori, CCO de 1,1-3,3 ori, CBO₅ de 3,2-5,8 ori, ionii de amoniu de 1,6-6,6 ori și nitriții de 1,4-5,4 ori. Depășirile constituie pînă la 10 CMA.

Concluzionăm că, apa r. Răut în aceste secțiuni este poluată (*fig.11*).

Impactul localităților este evident. Surse de poluare sunt apele pluviale evacuate din teritoriu, apele menajere din gospodăriile casnice, gunoiști ș.a. Ca sursă de poluare esențială poate fi considerată SEB Regia „Apă-canal” Bălți. În rezultatul deversărilor zilnice a volumului de 20,15 mii m³ investigațiile de laborator indică o diminuare a conținutului de substanțe organice (CCO și CBO₅) și a suspensiilor în secțiunea aval contra amonte ca rezultat al diluărilor, însă nu și a conținutului ionilor de amoniu și a nitriților, chiar dacă indicii de calitate a apelor uzate evacuate de la SEB nu depășesc normativul autorizat.

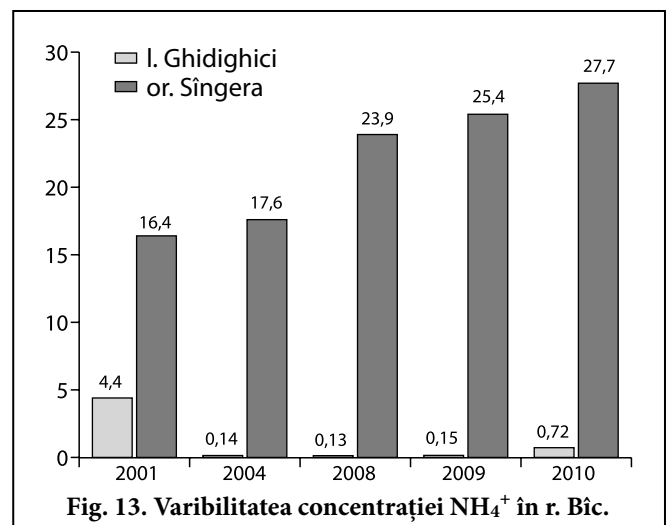
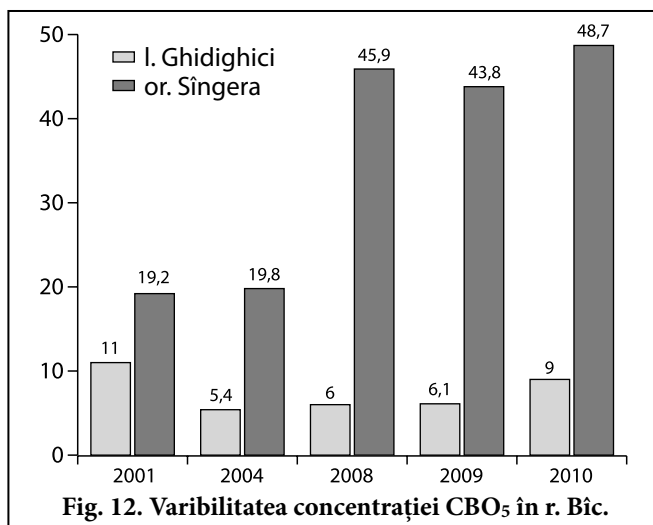
Comparând secțiunile amonte și aval de mun. Bălți, concluzionăm că se înregistrează majorarea concentrațiilor de substanțe organice (CCO și CBO₅) și a compușilor de azot aval de mun. Bălți. Conținutul de azot amoniacal spre exemplu, se majorează de 4,1 ori în aval contra amonte de min. Bălți

Cazuri de poluare excesivă pe parcursul anului nu s-au depistat.

Râul Bîc.

Albia r.Bîc intersectează cel mai urbanizat teritoriu al Republicii Moldova – municipiul Chișinău. Din acest motiv, începând cu anul 1998 și până în prezent, CIE efectuează controlul sistematic al calității apei r. Bîc și influența potențialelor surse de poluare în 14 puncte: Deversorul din lacul Ghidighici; Baza petrolieră nr. 2; Penitenciarul „Pruncul”; SA „Tracom”; Stația feroviară „Visterniceni”; SA „Piele”; SA „Tutun-CTC”; SA „Cereale”; Gara feroviară Centrală; Regia „Exdrupo”; SEB or. Chișinău amonte; SEB or. Chișinău aval; Stația de pompare Codru; Podul Sîngera-Floreni. Probele au fost colectate cu o frecvență de 14 la număr în fiecare trimestru.

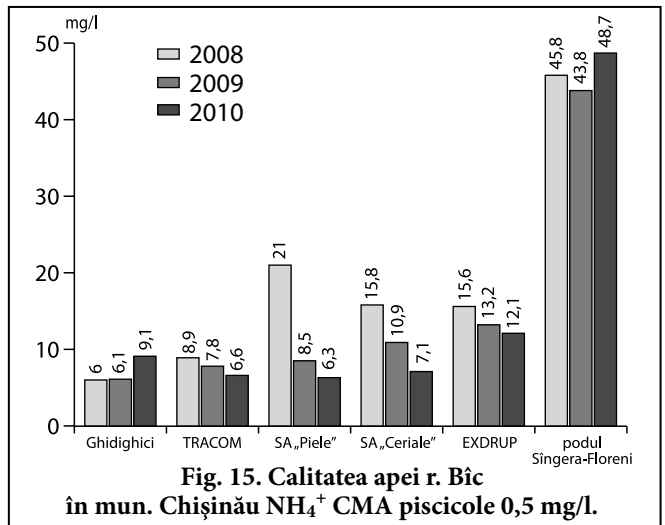
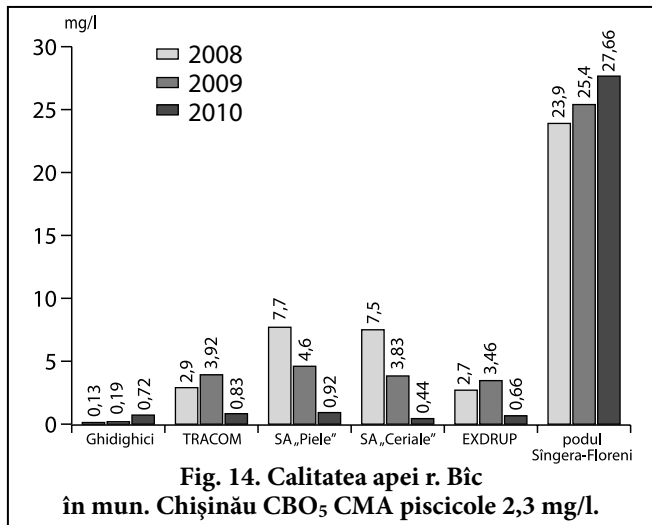
Rezultatele analizelor efectuate demonstrează că poluarea apelor r. Bîc este un proces ce derulează de mai mulți ani, proces stabil, cu creșterea treptată a conținutului de poluanți în mediu pe an. Apa la intrare în or. Chișinău, deja încărcată cu poluanți, se impurifică și mai intensiv în sectorul orășenesc. La principalii indici de poluare – CCO, CBO₅, NH₄⁺ atât în punctul de deversare din lacul Ghidighici cât și în ultimul punct de prelevare, podul „Sîngera-Floreni” concentrațiile medii anuale depășesc norma admisibilă (CMA pisc.). Însă dacă la intrare în or. Chișinău depășirile sunt de ordinul unităților (CCO – de 2,0 ori; CBO₅ – de 2-3,9 ori; NH₄⁺ – 1,4 ori), la ieșire din oraș ele sunt de ordinul zecilor (CCO – de 7,0-8,2 ori; CBO₅ – 19,9-21,2 ori; NH₄⁺ – 47,8-55,4 ori). (fig. 12, fig. 13.)

Depășiri ale CMA de poluanți în apele r. Bîc s-au constatat în toate punctele de prelevare și aceste depășiri variază în dependență de cantitatea noxelor deversate cu apele reziduale, deșeuri menajere, apele poluate provenite de la spălarea neautorizată a transportului, apele meteorice poluate și deversate de către agenții economici ai mun. Chișinău. Depășesc CMA conținutul de amoniu, azoțiți, detergenți, produse petroliere. (fig. 14, fig. 15).

Conform buletinelor alerte parvenite de la Serviciul Hidrometeorologic de Stat cu privire la poluarea excesivă a r. Bîc, în perioada primăvară-toamnă s-au prelevat probe în trei puncte: „Podul Sîngera-Floreni”, amonte și aval de SEB or. Chișinău. S-a constatat că concentrațiile de oxigen dizolvat amonte și aval de SEB or. Chișinău variază în limitele 6,2-3,4 mg/l, iar în punctul „Podul Sîngera-Floreni” în mediu pe an constituie 1,71 mg/l, norma admisibilă fiind de 4,0-6,0 mg/l. Sursa con-

creșterea de poluare a r. Bîc nu s-a depistat, iar cantitatea mică de oxigen dizolvat se datorează temperaturilor mari, debitului mic al apelor r. Bîc în perioada caldă a anului (iunie-august), precum și influența deversărilor de ape meteorice încărcate cu noxe, în special produse petroliere, de la întreprinderile situate de-a lungul albiei r. Bîc, spălatul neautorizat al autovehiculelor, deversărilor excepționale al apelor neepurate din sistemul comunal.

Râuri mici.

Probe de control s-au prelevat din afluenții fluviului Nistru: Răuțel, Cubolta, Căinari, Ciuluc, Co-dreanca, Copăcianca, Naslavcea, Graidului, Ichel, Ișnovăt, Botna afluenții râului Prut: Ciuhur, Camenca, Găldărușa, Șovățul Mic, Medvejca, Lopatnic, Tigheci, Larga, Frumoasa, precum și r. Lunguța, r. Chirgij-Chitai din bazinul lacurilor dunărene, r. Cogîlnic din bazinul Mării Negre.

În toate cursurile de apă enumerate indicii de calitate nu se încadrează în normativele CMA. (Rapoartele anuale CIE AE Bălți 2010, CIE AE Chișinău 2010, CIE AE Cahul). Evacuările directe ale apelor uzate, precum și impactul localităților diminuează calitatea receptorilor.

Spre exemplu, r. Răuțel traversează teritoriul mun. Bălți pe o lungime de 8.9 km. Surse punctiforme cu evacuări directe pe acest spațiu nu sunt înregistrate. Rezultatele investigațiilor probelor prelevate în amonte și aval de mun. Bălți denotă majorări ale concentrațiilor consumului chimic și biologic de oxigen, suspensiilor, nitriților și a ionilor de amoniu în secțiunea aval contra amonte. Concluzionăm că, impurificarea apelor este cauzată de sectorul casnic din acest spațiu.

De asemenea se produce poluarea r. Frumoasa în raza orașului Cahul. Apa prelevată în amonte de oraș corespunde normativelor, iar în aval s-au înregistrat depășiri la conținutul de: MS de 5-7 ori; CCO de 7 ori; CBO₅ de 19 ori.

Controlul calității apei râurilor Tigheci și Larga a fost efectuat o singură dată. Rezultatele încercărilor arată că la începutul cursului râului apele sunt slab poluate în comparație cu sfârșitul cursului.

Impurificări sunt înregistrate și în apele râulețelor: Căinari, Cubolta, Camenca, Naslavcea, unde de-a lungul cursului de apă sunt amplasate gunoști neautorizate, sunt aruncate ape uzate din gospodăriile casnice. În toate secțiunile controlate calitatea apei, nu corespunde normativelor CMA prevăzute pentru bazinele piscicole.

Calitatea apei receptorilor este influențată și de evacuările directe de la SEB. Devin mai impurificate apele r. Ciuluc în rezultatul evacuărilor de la SEB „Apă-canal” Singerei și SEB „Apă-canal” Telenești. Sunt vizibile zonele de impact și pe r. Graidului unde sunt evacuate apele uzate de la SEB „Apă-canal” Drochia, r. Șuvățul-Mic – receptor al apelor de la DPGLC Fălești, r. Ciuhur, care este afectat de apele evacuate de la SEB „Apă-canal” Edineț. Este impurificat și r. Ichel cu deversările de la SEB or. Ciorescu și SEB or. Cricova. Apele uzate din sistemul comunal al com. Ciorescu, din cauza deteriorării sistemului de canalizare al stației, se deversează direct în r. Ichel. Capacitatea de epurare a SEB or. Cricova nu corespunde volumului mărit al apelor reziduale deversate de la întreprinderile vinicole SA „Combinatul de vin și șampanie”, SA „Acorex Wine Holding”, SA „RENAISSANCE-PERFECT”. Ca urmare eficacitatea SEB este diminuată și în

jur de 1000-1500 m³/zi de ape uzate fără epurare se deversează în r. Ichel. S-au înregistrat impurificări și în apa r. Botna, atît în aval de or. Căușeni cît și în amonte. Calitatea apei r. Cogâlnic este afectată de evacuările SEB or. Basarabeasca, iar r. Lunguța este poluat de deversările SEB or. Taraclia unde s-au constatat depășiri ale normativelor la următorii indici: substanțe suspendate de 13-16 ori, CCO de 23-27 ori, CBO₅ de 12-17 ori, reziduu uscat de 2-3 ori, amoniu de 10-15 ori, nitriți de 5-9 ori, fosfați de 9-16 ori. S-au depistat depășiri și în probele prelevate aval de SEB s. Tvardița, r-nul Taraclia și în locul deversărilor nesancționate ale apelor reziduale de la ÎCS „Молдавский стандарт” și ÎCS „Золотой аист” în r. Chirghij-Chitai. Depășiri s-au înregistrat la conținutul de: NH₄⁺ de 60-71 ori, CBO₅ de 10-16 ori, MS de 239 ori.

Lacuri.

În mun. Bălți a fost monitorizată calitatea apei în 6 lacuri: „Orășănesc”, „Chirpicinoe”, „Comsomolist”, „Ionescu-1”, „Ionescu-2” și „Caiac-Canoe”. În toate lacurile conținutul de CCO și CBO₅ depășesc CMA pisc. Cel mai poluat este „Caiac-Canoe”, unde reziduu fix depășește limitele admisibile de 9,0 ori, CBO₅ de 8,6 ori E de menționat că apa acestui obiect acvatic este într-un circuit închis. Concentrația oxigenului dizolvat în toate lacurile a fost în limitele admisibile atît pentru perioada caldă cit și rece a anului. Cota supranormativă a poluanților caracterizează apa acestor lacuri ca ape poluate.

În mun. Chișinău a fost monitorizată calitatea apei în 8 lacuri: sectorul Buicani – „Tracom”, „La izvor”, „Dendrologic”, sectorul Rîșcani – „lacul din str. Braniștii”, „lacul din str. M.Costin”, „lacul din str. M. Basarab”, sectorul Botanica – „lacul din str. Decebal”, „ Grădina Zoologică”. În majoritatea lacurilor au fost depistate depășiri ale CMA pisc. la indicii: CCO – de 2,5-4 ori; CBO – de 2,13-4,3 ori; MS – de 1,2-12,4 ori; sulfați – de 1,2-5,5 ori. Cota supranormativă a poluanților caracterizează apa acestor lacuri ca ape poluate. Concentrația oxigenului dizolvat în toate lacurile a fost în limitele admisibile pentru perioada rece a anului.

Stațiile de epurare a apelor uzate.

Pentru a determina eficacitatea de epurare și respectarea reglementărilor autorizațiilor de gospodărire a apelor au fost prelevate probe de la 67 stații de epurare a apelor uzate.

Din numărul total de stații controlate, 28 sunt monitorizate în decursul a mai multor ani, ce dă posibilitate de a urmări starea lor funcțională, volumele evacuate, cantitățile de nocivități deversate și influența deversărilor asupra receptorului. Pentru aprecierea gradului de epurare și eficacitatea de reținere a noxeilor, probele au fost prelevate la recepție și la deversarea directă în receptor.

CIE AE Bălți a monitorizat 30 stații de epurare. Rezultatele investigațiilor analitice efectuate s-au comparat cu normativul deversărilor limitat admisibile (DLA) cuprinse în autorizația de gospodărire a apelor și cu CMA în lipsa acestor normative.

S-au încadrat în normativul DLA apele evacuate de la stațiile: ÎM „Regia Apă-canal”, Bălți; SA „Serviciu comunale”, Florești; „Fabrica de zahăr”, Glodeni; SA „Tezeu Lux”, s. Vălcineț (fig. 16).

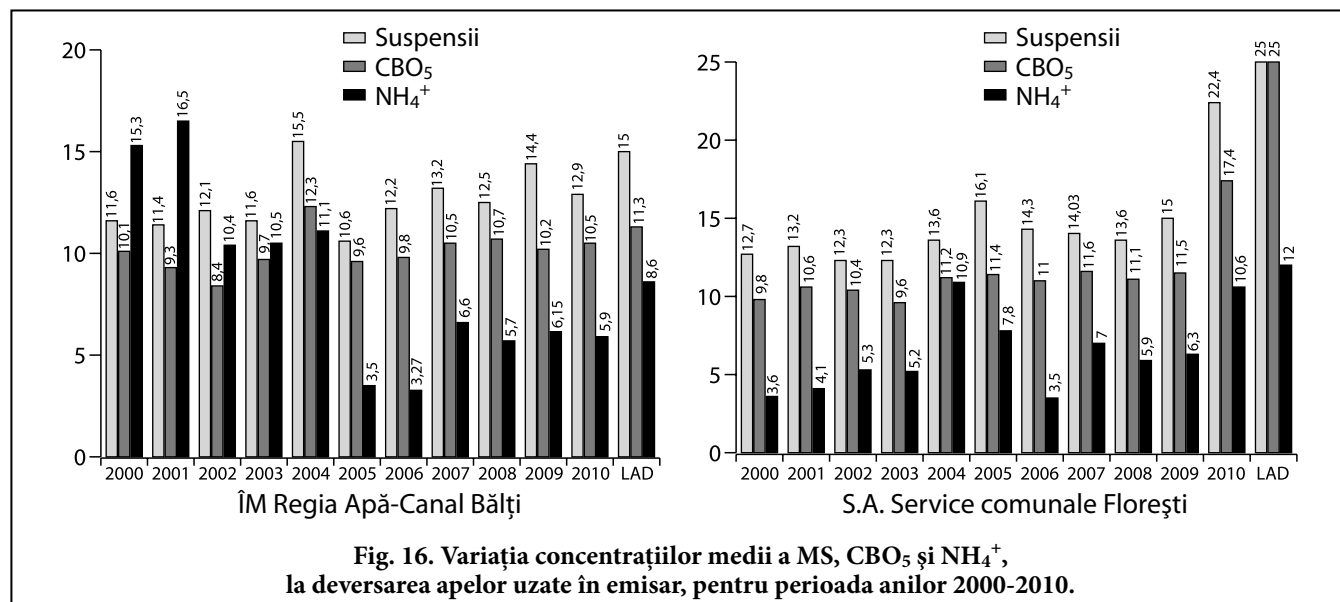

Fig. 16. Variația concentrațiilor medii a MS, CBO₅ și NH₄⁺, la deversarea apelor uzate în emisar, pentru perioada anilor 2000-2010.

Funcționarea suficientă a acestor complexe de epurare se datorează acțiunilor și măsurilor întreprinse pentru menținerea regimului tehnologic de epurare. Odată cu diminuarea volumelor de ape uzate recepționate la stația ÎM „Regia Apă-canal”, Bălți s-au efectuat modificări în spațiile și volumele secțiilor de epurare. S-a optimizat pomparea oxigenului cu suflante de o capacitate mai mică, care favorizează condiții normale de activitate a nămolului. Din 3 secții de aeratoare sunt utilizate 2, iar a treia este folosită pentru reanimarea și creșterea nămolului, care ulterior este pompat în secția de lucru.

Funcționarea suficientă a SEB SA „Servicii comunale”, Florești se menține prin epurarea suplimentară a apelor. În componența stației funcționează 10 iazuri de epurare biologică.

La SEB „Glodeni-Zahăr” toate treptele de epurare se dublează. Eficacitatea de reținere a suspensiilor este de 87,9 %, a consumul biologic 92,5 %, a ionilor de amoniu 95,3%.

Ce ține de apele uzate de la SA „Tezeu-Lux Otaci”, sunt ape reîntoarse din nou în producere. Procesul de epurare constă din 6 bazine-cascad de decantare a apelor, unde se petrece sedimentarea treptată, pomparea lor din ultimul bazin în rezervorul de acumulare și utilizarea din nou în ciclul de producere. Unitatea dispune de DLA la devărsarea avariata în r. Nistru. Pe parcursul anului cazuri de deversări avariate nu au fost depistate, iar indicii de calitate a apelor din ultimul bazin s-au încadrat în DLA.

Sunt întreprinse măsurile posibile pentru menținerea funcționării treptelor de epurare a apelor reziduale la stațiile: D.P. „Apă-canal Drochia; DPLGC Fălești; „Apă canal” Singerei și „Apă-canal” Rîșcani. Sunt unități care la fel dispun de normativul DLA, însă apele deversate de la aceste complexe de epurare sunt încărcate cu noxe peste limitele autorizate. (fig. 17). La D.P. „Apă-canal Drochia” s-au înregistrat depășiri ale DLA la conținutul de: materie în suspensii de 1,4 ori; CBO₅ de 1,6 ori; NH₄⁺ de 2,9 ori și nitrați de 2,1 ori, iar la „DPLGC Fălești” la conținutul de: materie în suspensii de 1,4 ori; CBO₅ de 2,4 ori; NH₄⁺ de 7,0 ori și nitrați de 1,4 ori.

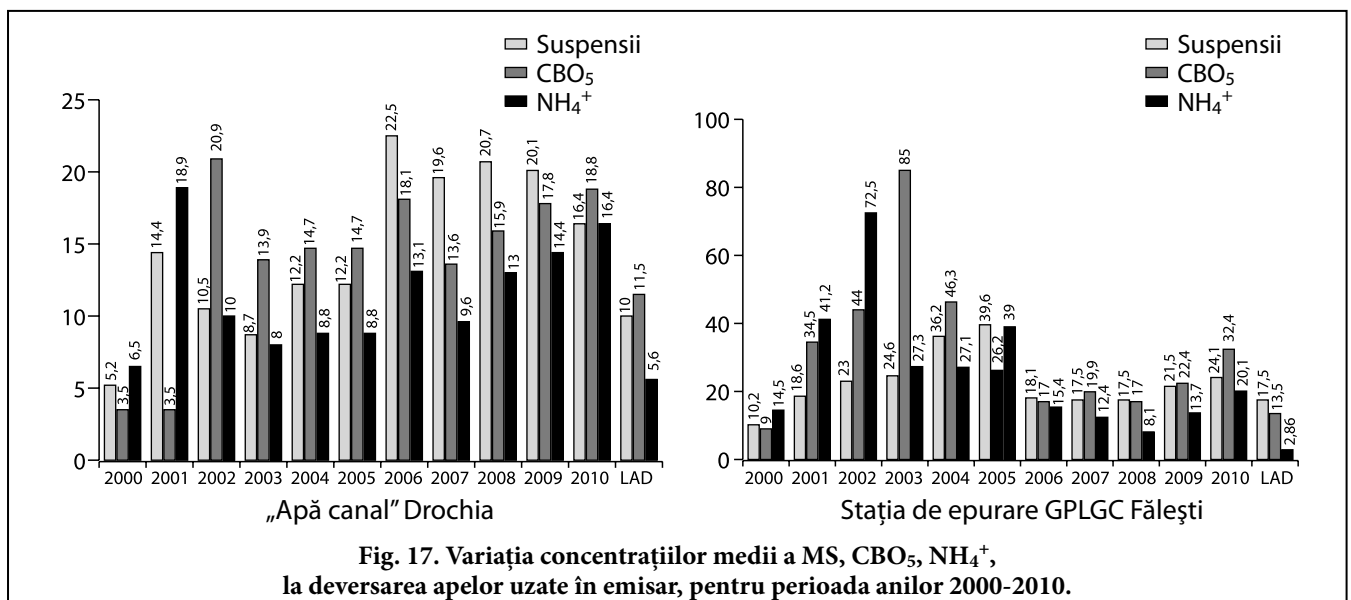

Fig. 17. Variația concentrațiilor medii a MS, CBO₅, NH₄⁺, la deversarea apelor uzate în emisar, pentru perioada anilor 2000-2010.

S-a înregistrat o diminuare în eficacitatea de funcționare a stațiilor de epurare „Apă canal” Singerei și „Apă-canal” Rîșcani comparativ cu anul 2009. (Raportul Anual CIE AE Bălți 2010).

Volumele insuficiente de ape reziduale și concentrația excesivă de nocivități recepționate, dereglează funcționarea optimă a procesului tehnologic de epurare la SEB ÎM „Apă Canal” Edineț, SEB a ÎM „Com Prod” Lipcani, SEB SA „Beton” Otaci. La aceste complexe sunt în funcțiune atât treptele mecanice cât și procesele biologice de oxidare, însă apele evacuate sunt supraîncărcate cu noxe, nu corespund cerințelor. Calitatea apelor la deversare s-a comparat cu CMA și s-au înregistrat depășiri. (Raportul Anual CIE AE Bălți 2010).

Este salutar faptul că în anul curent s-a majorat numărul stațiilor de epurare funcționale. Au fost evaluată eficacitatea funcționării a 8 stații puse în funcțiune din localitățile raioanelor Glodeni, Șoldănești, Rîșcani, Dondușeni și Ocnița.

Probe reprezentative s-au prelevat la apele de drenaj a cîmpurilor de filtrare de la ÎM „Sudzucker-Moldova” Drochia și Fălești. ÎM din Drochia dispune de normative DLA. Comparînd valoarea medie cu normativul autorizat deducem supranormative la conținutul de suspensii de 1,5 ori, CBO₅ de 3,7 ori,

ionii de amoniu de 4,2 ori, nitriții de 3,7 ori. La ÎM „Sudzucker-Moldova” Fălești proiectul normativelor este la etapa de elaborare. Valorile medii comparate cu CMA, indică depășiri la suspensii de 2,3 ori, CBO₅ de 4,2 ori, ionii de amoniu de 3,8 ori.

Eficacitatea stațiilor de epurare din nordul țării și analiza comparativă pentru anii 2008-2010 este prezentată în *tab. 4*.

Tab. 4

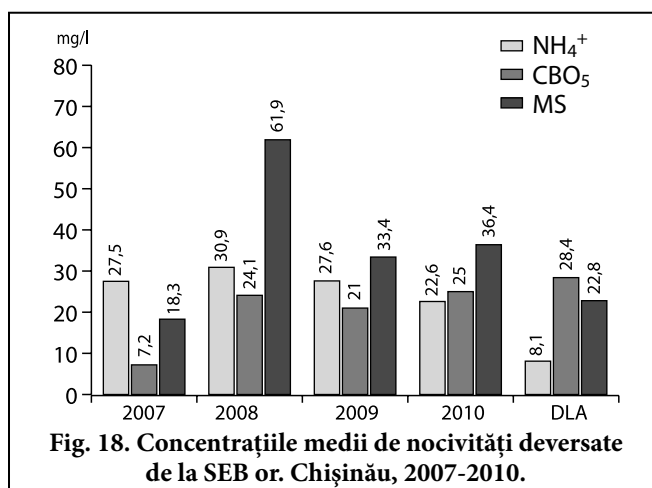
Eficacitatea stațiilor de epurare, pentru anii 2008-2010.

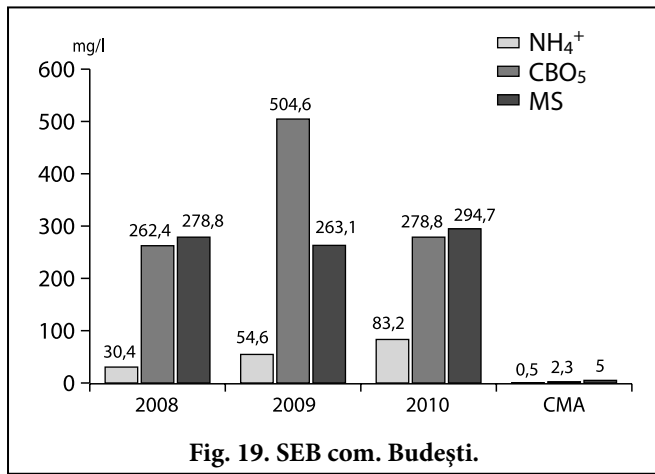
Nr	Denumirea SEB	Eficacitatea, %											
		Materie în suspensie			CCO			CBO ₅			NH ₄ ⁺		
		2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
1	Regia Apă-canal, Bălți	94,9	94,5	89,9	72,8	75,5	76,2	91,4	91,8	93,4	85,2	89,7	85,9
2	Sîngerei Apă-canal	96,1	92,2	78,8	69,7	69,6	55,5	92,7	89,6	76,8	75,2	71,9	48,3
3	Glodeni Fabrica de Zahăr	96,9	86,0	87,9	84,1	89,7	68,9	93,9	96,3	92,5	97,3	92,3	95,3
4	Rîșcani, „Apă-canal”	93,4	91,5	83,5	71,5	56,4	68,0	84,4	77,5	84,8	57,6	60,1	47,6
5	Florești, SA „Serv. com.”	95,6	95,8	85,1	79,5	65,8	62,1	93,3	91,8	87,8	85,2	83,6	74,6
6	Fălești DPGLC	94,9	85,9	79,5	52,7	60,9	59,2	88,4	86,4	79,2	79,2	67,2	61,2
7	Drochia, „Apă-canal”	92,7	90,5	83,8	61,4	54,2	54,3	88,1	81,9	84,7	68,7	55,5	60,7
8	Drochia, „Moldovatrangaz”	76,9	70,9	63,3	54,6	10,3	26,5	79,6	68,0	52,7	30,5	51,6	42,8
9	Telenești, „Apă-canal”	83,0	60,6	73,7	56,9	52,4	45,2	74,3	89,5	71,2	71,8	16,3	41,2
10	Otaci, SA „Beton”	68,3	70,2		73,9	68,4		73,5	71,1		68,3	69,4	
11	Dondușeni, „Apă-canal”	85,2	88,0	78,9	85,5	86,9	81,3	87,1	86,9	80,9	94,2	93,6	86,4
12	Țaul, SE Primăria	81,1	80,7	66,2	78,4	82,2	70,8	79,2	82,9	67,5	80,2	88,7	72,8
13	Edineț, ÎM „Apă-canal”	88,6	89,3	83,7	92,4	90,1	83,8	92,7	89,8	81,5	64,0	87,1	85,3
14	Briceni, Gospodăria Com, ”	76,5	91,2	62,5	75,7	76,7	61,4	77,1	76,6	56,9	85,5	82,0	57,4
15	Lipcani, „Com Prod.”	73,5	73,8	60,2	67,7	72,4	64,8	69,4	73,8	58,0	77,2	45,4	50,2
16	Ocnîța, Rețelile Termice	76,7	80,5	75,4	76,6	81,1	73,8	74,8	81,0	69,2	73,3	77,9	59,8

În conformitate cu programul de activitate CIE AE Chișinău trimestrial a prelevat probe de la 7 stații de epurare ale mun. Chișinău din localitățile: or. Chișinău, or. Vadul-lui-Vodă, or. Cricova, or. Durlești, com. Ciorescu, com. Colonița, com. Budești. Tot odată, pentru aprecierea gradului de încărcare cu noxe au fost prelevate probe de la stațiile de epurare: DP „Apă-Canal” or. Ștefan-Vodă; SA „Fabrica de conserve”, s. Olănești, r-nul Ștefan-Vodă; SEB s. Pașcani, r-nul Criuleni; „Vinăria Bardar” SA, r-nul Hîncești; ÎM „Amen-Ver”, or. Hîncești; „Penitenciariul nr.7”, s. Rusca; „Biroul vamal Leușeni”; SEB „Romanești”, r-nul Strășeni; SEB „Apă-Canal Călărăși”, SEB SA „Hirjauca-Vin”; SEB Căușeni ÎM „Apa-Canal” s.a.

Rezultatele investigațiilor analitice ne demonstrează, în raport cu normele piscicole sau cu normele DLA stabilite, depășiri la deversare (*fig. 18-fig. 23*).

Volumele insuficiente de ape reziduale recepționate și concentrația excesivă de nocivități dereglează în ultimii ani funcționarea optimă a procesului tehnologic de epurare la SEB or. Chișinău. Anul acesta, datorită implementării proiectului-pilot de deshidratare a nămolului brut cu utilizarea metodei „Geotube”, reconstrucția a 8 platforme de nămol, precum și reconstrucția stației de pompare a apelor de drenaj pentru pomparea apelor de nămol în camera de recepție a stației și, prin urmare, diluarea apelor reziduale recepționate, au creat o situație

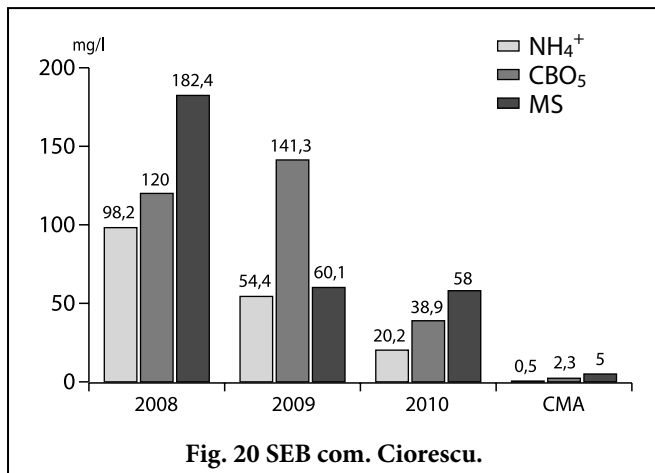

mai favorabilă pentru procesul tehnologic de epurare. Însă comparativ cu anul 2009 concentrația de noxe deversate în 2010 nu s-a diminuat și depășește DLA la conținutul de: MS – de 1,6 ori; NH₄⁺ – de 2,8 ori; detergenți – de 3,7 ori. (fig. 19)

S-a constatat că, majoritatea SEB ale mun. Chișinău se află în stare deplorabilă, cu un grad sporit de uzură al construcțiilor, necesită reconstrucție capitală și modernizare tehnologică.

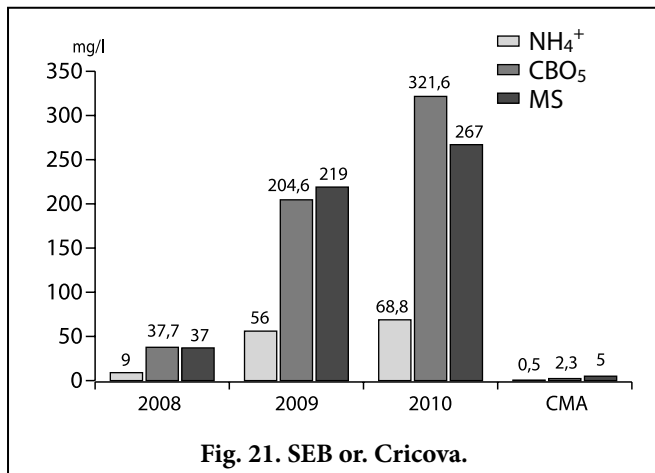
SEB com. Budești practic nu funcționează, toate instalațiile sunt în stare deplorabilă. Procesul de epurare se limitează doar la acumularea apelor reziduale la stația de pompare, pomparea lor ulterioară la SEB și deversarea fără epurare în r. Frumoasa (fig. 19). Concentrațiile de noxe depășesc CMA la indicii: MS – de 58,9 ori; CBO₅ – de 121,2 ori; NH₄⁺ – de 166,4 ori.

La SEB com. Ciorescu situația privind funcționarea este catastrofală. Stația se află în stare avariata de mai mulți ani. Apele uzate din sistemul comunal al com. Ciorescu, din cauza deteriorării stației, se deversează direct în r. Ichel. (fig. 20).

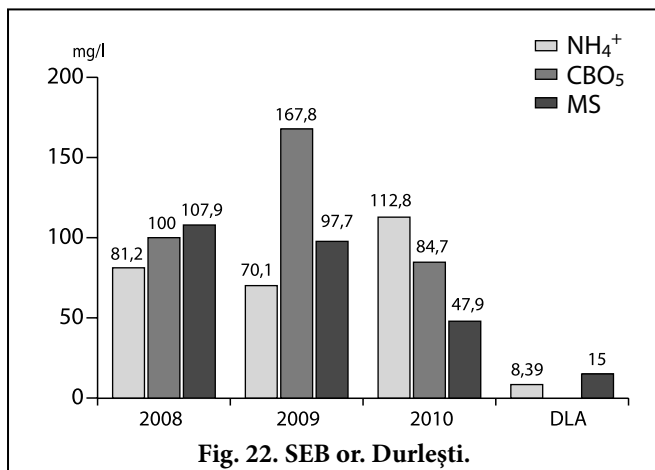
Pe cursul r. Ichel se află și SEB com. Cricova, care funcționează ineficient. Capacitatea de epurare a stației nu corespunde volumului mărit al apelor reziduale deversate de la întreprinderile vinicole SA „Combinatul de vin și șampanie”, SA „Acorex Wine Holding”, SA „RENAISSANSE-PERFECT”.

Ca urmare eficacitatea SEB este diminuată, iar apele uzate fără epurare se deversează în r. Ichel. Concentrațiile de noxe deversate depășesc CMA la indicii: MS – de 53,4 ori; CBO₅ – de 139,8 ori; NH₄⁺ – de 137,6 ori. (fig. 21).

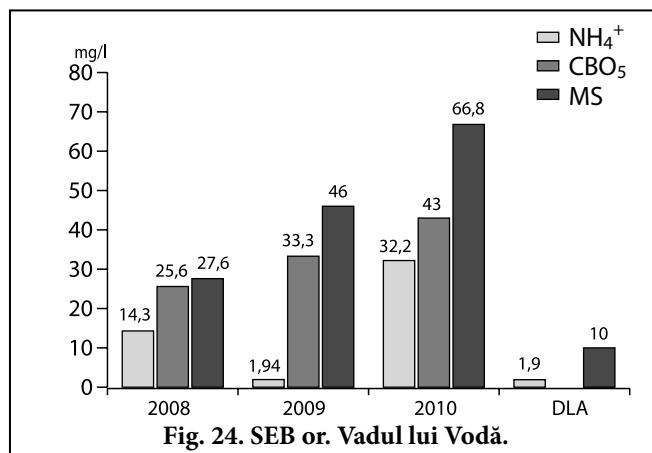
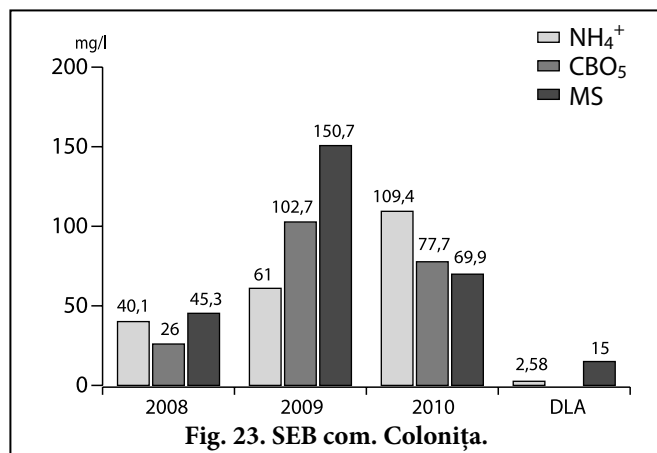
La SEB or. Durlești procesul de epurare se limitează doar la sedimentarea mecanică, fără epurarea biologică, apele insuficient epurate deversându-se în lacurile biologice situate aval de SEB. Concentrațiile de noxe deversate depășesc DLA la indicii: MS – de 3,2 ori; NH₄⁺ – de 13,4 ori. (fig. 22).

Depășesc DLA și concentrațiile de noxe la SEB com. Colonița la indicii: MS – de 4,7 ori; NH₄⁺ – de 42,3 ori. (fig. 23).

În 2010 comparativ cu 2009 s-au mărit concentrațiile poluanților în apele deversate de la SEB or. Vadul-lui-Vodă, care nu se încadrează în normele DLA și afectează calitatea r. Recea. Concentrațiile de noxe deversate depășesc DLA la indicii: MS – de 6,7 ori; NH₄⁺ – de 16,9 ori. (fig. 24).

Analiza comparativă a eficacității SEB din mun. Chișinău în anii 2008-2010 este prezentată în tab. 5. În anul 2010 în comparație cu anul 2009 s-a mărit neesențial eficacitatea epurării noxelor la majoritatea SEB din mun. Chișinău, cu excepția SEB or. Vadul lui Vodă. Însă eficacitatea epurării conținutului de NH₄⁺ este foarte joasă la toate stațiile în deosebi la SEB Budești, Durlești, Colonița. Este îngrijorător

faptul descreșterii bruște a eficacității epurării conținutului de NH₄⁺ la SEB or. Vadul lui Vodă de la 86,1 % în 2009 la 5,4 % în 2010. Deversările de ape uzate fără epurare sau insuficient epurate de la SEB ale mun. Chișinău în receptorii naturali – r. Bîc, Ichel și alte obiecte acvatice, afectează grav calitatea apelor de suprafață.

Tab. 5

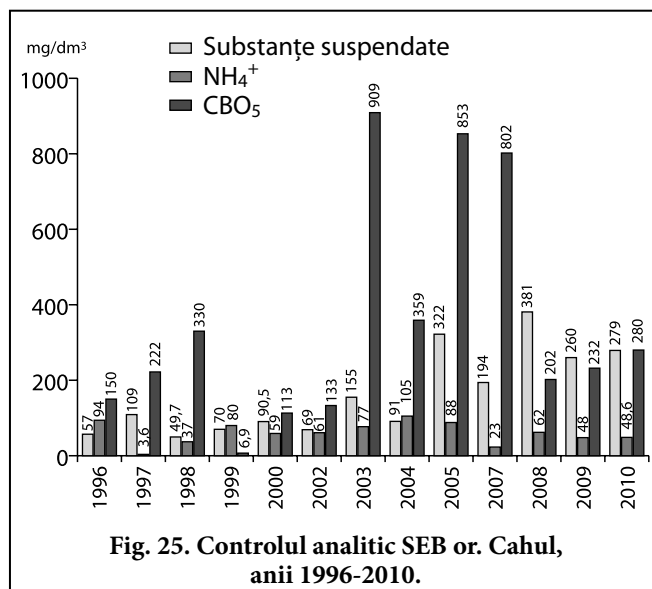
Eficacitatea SEB din mun. Chișinău a. 2008-2010.

Nr	Denumirea SEB	Eficacitatea, %											
		Materie în suspensie			CCO			CBO ₅			NH ₄ ⁺		
		2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
1.	Chișinău	80,0	91,0	92,2	71,5	78,2	82,2	92,3	93,7	91,1	24,0	42,9	43,2
2.	Cricova	48,9	55,4	48,3	48,5	30,4	33,5	48,6	33,9	37,7	0	21,6	40,8
3.	Ciorescu	57,0	79,3	84,2	69,5	51,9	79,2	59,5	55,6	83,8	17,1	24,0	57,4
4.	Colonița	79,4	52,1	96,4	80,0	52,1	87,5	88,8	71,4	89,6	50,4	18,6	5,4
5.	Vadul lui Vodă	61,9	32,7	63,9	61,7	53,7	38,9	68,8	62,4	49,6	53,0	86,1	3,1
6.	Durlești	68,2	69,6	86,0	61,7	67,2	66,5	69,7	61,8	67,5	0	21,1	0
7.	Budești	46,6	46,2	74,1	43,5	11,5	72,9	61,2	16,0	78,6	15,9	11,2	0

CIE AE Cahul efectuează controlul multianual a 5 stații de epurare din localitățile Basarabeasca, Taraclia, Leova, Cantemir și Cahul. În 2010 s-au prelevat probe de la aceste complexe, precum și de la 5 stații de epurare ale întreprinderilor – Fabrica de vin „Doina” or. Basarabeasca; S.A. „Imperial Vin” s. Pleșeni r-ul Cantemir; stația de epurare s. Tvardița, r-nul Taraclia; 2 stații de epurare a SRL „Danube Logistics” s. Giurgiulești, r-nul Vulcănești.

În conformitate cu investigațiile analitice apele deversate de la toate stațiile de epurare controlate pe parcursul anului nu corespund normativelor stabilite (Raportul anual al CIE AE Cahul).

La SEB „Apă Canal”, or. Cahul depășirile DLA au constituit: MS de 3,0 ori; CI – de 2,0 ori, CCO – de 25,0 ori, amoniu – de 2,3 ori (fig. 25).

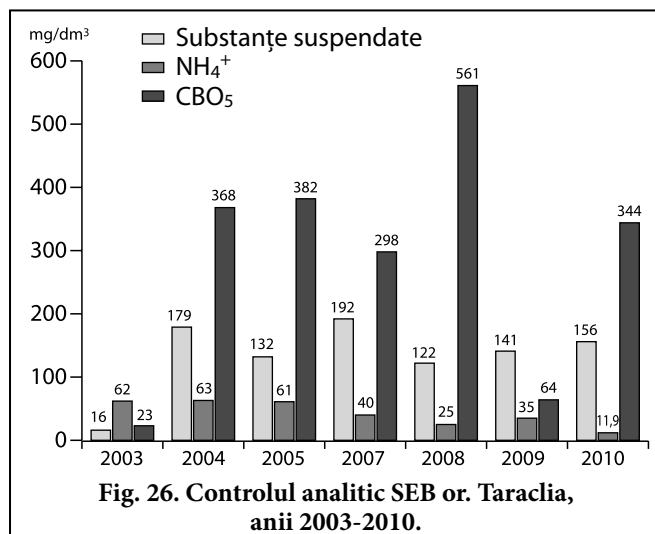

Fig. 26. Controlul analitic SEB or. Taraclia, anii 2003-2010.

La SEB „ÎM Apă Canal”, or. Taraclia, depășirile DLA au constituit: MS – de 40 ori; PO₄⁻³ – de 9,0 ori; CCO – de 40,0 ori; CBO₅ – de 30,8 ori; NH₄⁺ – de 4,0 ori; grăsimi – de 3,5 ori (fig. 26).

O situație catastrofală se constată la SEB „ÎM Apă Canal”, or. Cantemir și SEB „ÎM Apă Canal”, or. Basarabeasca, unde epurarea se reduce la sedimentarea mecanică, fără epurare biologică. Depășirile DLA la SEB „ÎM Apă Canal”, or. Cantemir au constituit: MS – de 55 ori; PO₄⁻³ – de 6,0 ori; CCO – de 36 ori; CBO₅ de – 55 ori ; NO₂⁻ – de 28,0 ori; NH₄⁻ – de 120,0 ori;

Eficacitatea stațiilor de epurare din zona de activitate CIE AE Cahul și analiza comparativă pentru anii 2008-2010 este prezentată în tab. 6.

Tab.6

Eficacitatea SEB-rilor, anii 2008-2010 (CIE AE Cahul).

Nr	Denumirea SEB	Eficacitatea, %											
		Materie în suspensie			CCO			CBO ₅			NH ₄ ⁺		
		2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
1	„Apă Canal”, or. Cahul	69,3	70,8	28	-15,2	77,32	33	27,9	81,27	59	-13,6	30,83	66
2	ÎMDPGLC „Apă Canal”, or. Leova	43,7	74,2	96	56,5	51,07	61	67,9	53,9	62	52,8	91,72	85
3	ÎM „Apă Canal”, or. Basarabeasca	52,7	53,6	41	66,1	48,55	35	40,0	80,33	34	5,4	24,78	43
4	ÎM „Apă Canal”, or. Taraclia	76,1	73,4	50	25,2	17,41	19	27,3	76,29	18	51,6	27,08	47
5	„Apă Canal”, or. Cantemir	-1,3	4,2	5,7	0,0	5,43	-2,8	-0,5	9,72	-2,2	3,8	7,61	2,0

Poligoanele de depozitare a deșeurilor solide (PDDS).

Probe de control al apelor provenite de la scurgerile de pe amplasamentul poligonului de depozitare a deșeurilor solide din mun. Bălți au fost prelevate de către CIE AE Bălți din 2 iazuri de acumulare și din r. Ciuluc. Datele obținute caracterizează apele din primul și al doilea iaz ca ape puternic poluate. Depășirile sunt de peste sute de ori față de CMA și anume în primul acumulator CBO₅ depășește CMA de 415 ori, în al doilea de 92 ori.

Investigațiile efectuate în probele prelevate din râulețul Ciuluc ce curge mai jos de iazul al doilea, indică afectarea calității apelor în secțiunea aval față de amonte. Poluarea are loc prin drenarea apelor din al doilea iaz. În aval la distanța de 500 m pe curs, apa r. Ciuluc înregistrează depășiri ale CMA la CBO₅ de 6,6. Dacă în amonte indicii de calitate caracterizează apa râulețului ca poluată, în aval devine puternic poluată.

Trimestrial CIE AE Chișinău investigează componența chimică a apelor de filtrare și drenaj la PDDS mun. Chișinău, s.Crețoaia, r-nul Anenii Noi, inclusiv apele din fântâna amplasată în câmp la distanța de circa 800 m de la gunoște.

Scopul controlului constă în obținerea datelor despre limitele de încărcare cu poluanți ale deșeurilor lichide toxice și evaluarea prejudiciului cauzat mediului în cazul eventualelor scurgeri de pe teritoriul PDDS.

S-au înregistrat depășiri ale CMA piscicole în fântâna de filtrare și respectiv în fântâna de drenaj la următorii indici: materie în suspensie de 326,0 ori și 66,6 ori; CCO de 424,3 ori și 30,0 ori; CBO₅ de 3144,0 ori și 236,9 ori, amoniu de 6047,6 ori și 332,8 ori.

Conform procesului tehnologic de depozitare a gunoiului la PDDS, deșeurile lichide toxice (apele de drenaj și de filtrare) se acumulează în cămine speciale și apoi sunt transportate pe suprafața PDDS. Acest circuit închis al deșeurilor lichide nu aduce pericol mediului ambiant și numai în cazul scurgerilor de suprafață poate avea consecințe grave pentru terenurile agricole situate aval.

Astfel de scurgeri de ape pluvio-nivale și a filtratului de ape reziduale de la Poligonul de Depozitare a Deșeurilor Solide din s. Crețoaia au avut loc în luna martie și au inundat terenurile agricole situate aval, formînd o surpătură pînă la iazul de drenaj al s. Crețoaia situat la distanța de aproximativ 2 km. S-au efectuat analizele și s-au depistat depășiri ale CMA piscicole: în proba de apă prelevată din iazul de drenaj la indicii: CCO – de 334,4 ori; amoniu – de 2168 ori; detergenți – de 5,8 ori; cloruri – de 9,5 ori; sulfati – de 5,7 ori și în proba prelevată din surpătura apelor deversate de la PDDS, la indicii: CCO – de 45,6 ori; amoniu – de 310 ori; detergenți – de 2,8 ori; cloruri – de 2,6 ori; sulfati – de 1,5 ori.

Datele analitice ale investigațiilor efectuate în decursul anului pe teritoriul PDDS se conțin în Raportul anual CIE AE Chișinău 2010.

Conclucrarea cu Inspecțiile Ecologice (IE) din raioane.

În conformitate cu ordinul nr. 18 din 21.03.2006 al IES, în anul 2010 CIE au acordat asistență analitică Inspecțiilor Ecologice din raioane, la solicitare, în cazuri excepționale și în conformitate cu programele de prelevare, coordonate cu șefii IE.

● CIE AE Bălți a acordat asistență analitică:

Inspecției Ecologice Glodeni – la solicitarea inspectorilor au fost prelevate probe de control de la stația de tip „TOPAS” din s. Limbenii Vechi. Stația efectuează preepurarea apelor uzate de la grădinița de copii, care ulterior este transportată la SEB a SRL „Gold-Crown”, Glodeni. Indicii de calitate a apelor la recepție și evacuare sunt redați în anexă, Raportul anual CIE AE Bălți, 2010.

Inspecției Ecologice Rîșcani – la solicitarea inspectorilor au fost prelevate probe de control de la „Apă-canal Costești” cînd s-au depistat deversări pe cîmpul arabil din acumulatorul nr.I. Investigațiile au demonstrat că, apele deversate sunt înalt poluate, iar depășirile CMA au constituit: CBO₅ – de 130,4 ori, ionii de amoniu – de 234,4 ori. Unitatea nu dispune de normative DLA. Au fost prelevate probe de control de la stația de tip „TOPAS” din localitățile Văratîc și Aluniș cu scop de a verifica funcționarea acestora.

Inspecției Ecologice Dondușeni – la solicitarea inspectorilor, s-au efectuat investigații la apele infiltrate pe relief de la hărțile ÎM „Magt-Vest”. În baza datelor au fost calculate 2 prejudicii. La fel s-a evaluat calitatea apelor în 5 bazine acvatice. În perioada de pescuit, deținătorii bazinelor piscicole evacuează o parte din apă. Pentru volumele evacuate cu supranormative de poluanți beneficiarii retribue plata pentru poluarea mediului conform legislației în vigoare. În toate probele s-au constatat depășiri după conținutul de suspensii, CCO, CBO₅ și ionii de amoniu.

Inspecției Ecologice Drochia – la solicitarea au fost efectuate investigații în scopul urmăririi calității apelor efluentului presupus poluat cu ape reziduale de la Fabrica de brînzeturi. Presupunerea reiesă din petiția unor locatari din or. Drochia.

Probe au fost prelevate din pîrăiașul indicat de locatari. S-au mai prelevat probe din sistema de canalizare de la întreprinderile potențiale de a evacua ape reziduale în efluentul dat și anume; Fabrica de brînzeturi, SA „Ferment tutun”. Din punct de vedere biochimic, apele reziduale evacuate în sistemul public de canalizare de la întreprinderile sus numite au prezentat indici caracteristici proceselor tehnologice.

● CIE AE Chișinău a acordat asistență analitică:

Inspecției Ecologice Ialoveni – s-au prelevat și analizat probele de la SEB „Vinăria Bardar” S.A. Conform analizelor efectuate s-au înregistrat următoarele concentrații la deversare de la SEB: CCO – 320 mg/l; CBO₅ – 120,0 mg/l; MS – 118,4 mg/l; cloruri – 347,9 mg/l; sulfati – 347,9 mg/l; NH₄ – 44,43 mg/l.

Inspecției Ecologice Hîncești – s-au prelevat probe la SEB: ÎM „Amen-Ver”, or. Hîncești; „Penetenciarul nr.7”, s. Rusca; „Biroul vamal Leușeni”, s. Leușeni. S-au efectuat analizele și s-au depistat depășiri ale DLA la SEB ÎM „Amen-Ver” la indicii: CBO₅ – de 3,67 ori; MS – de 2,84 ori; NH₄ – de 38,25 ori; NO₂ – de 2,0 ori; detergenți – de 4,63 ori. La ZUC „Penetenciarul nr.7”, s. Rusca s-au depistat depășiri ale CMA pisc. la indicii: CCO – de 2,77 ori; CBO₅ – de 13,13 ori; MS – de 9,6 ori; NH₄ – de 10,18 ori; NO₂ – de 11,0 ori. La SEB „Biroul vamal Leușeni” s-au depistat depășiri ale CMA pisc. la indicii: CCO – de 3,46 ori; CBO₅ – de 16,86,ori; MS – de 11,68 ori; sulfati – de 1,51 ori; NH₄ – de 102,0 ori; NO₂ – de 32,12 ori.

Inspecției Ecologice Dubăsari – s-au efectuat analizele în probele de control prelevate de la SEB SA „Fabrica de Conserve Coșnița, SEB de tip „Topaz-24” a scolii medii din s. Doroțcaia, SEB de tip „Topaz-60” al „Forțelor Pacificatoare” Coșnița, SEB de tip „Биотал 50” al AO „Concordia-orășelul copilăriei”, s. Părâta. În toate probele prelevate s-au depășiri ale CMA piscicole la indicii determinați. Datele sunt redată în Raportul anual CIE AE Chișinău, 2010.

Inspecției Ecologice Criuleni – s-au prelevat probe de la SEB s. Pașcani, r-nul Criuleni. Conform analizelor efectuate s-au depistat depășiri ale CMA pisc. la indicii: CCO – de 3,3-5,5 ori; sulfați – de 1,9-3,6 ori; CBO₅ – de 35,8-43,0; NH₄ – de 32,8-64,0 ori; detergenți – de 3,0-19,2 ori; MS – de 15,2-40,8 ori.

Inspecției Ecologice Cimișlia – la solicitarea inspectorilor s-au prelevat probe de la întreprinderile: „Market nr.10”; SRL „Cvadrivita”; SRL „Făclia”. Probele s-au prelevat pentru determinarea concentrațiilor de noxe la deversare și calcularea prejudiciului. În conformitate cu încercările efectuate s-au depistat depășiri ale CMA pisc la indicii:

1. „Market nr.10” – CCO – de 6,4 ori; CBO₅ – de 33,4 ori; SO₄ – de 1,9 ori; NH₄ – de 348,4 ori; detergenți de 12,5 ori; MS – de 15,4 ori.
2. SRL „Cvadrivita” – CCO – de 60,8 ori; CBO₅ – 317,2 ori; NH₄ – de 20,3 ori; detergenți de 20,9 ori; MS – de 222,7 ori.
3. SRL „Făclia” – CCO – de 40,9 ori; CBO₅ – 213,7 ori; MS – de 62,16 ori.

S-au prelevat 11 probe de la: SEB „ATB-33”, or. Cimișlia; „Stația de pompare a apelor reziduale nr.2”, or. Cimișlia; ÎCS „Bemol Retail”, SRL SAC, spălătorie auto, or. Cimișlia. S-au efectuat analizele și s-au depistat depășiri ale CMA pisc. la:

- 1 - deversare de la „ATB-33” în afluentul r. Cogîlnic – CCO – de 12,77 ori, CBO₅ – de 75,87 ori; MS – de 26,56 ori, reziduu uscat – de 1,61 ori; NH₄ – de 129,8 ori; detergenți – de 21,0 ori;
- 2 - deversarea apelor reziduale în r. Cogîlnic de la „Stația de pompare a apelor reziduale nr.2”, or. Cimișlia – CCO – de 30,2 ori, CBO₅ – de 207,17 ori; MS – de 44,48 ori, NH₄ – de 7,84 ori;
- 3 - deversarea de la ÎCS „Bemol Retail” SRL SAC, spălătorie auto, or. Cimișlia în afluentul r. Cogîlnic – CCO – de 9,08 ori, CBO₅ – de 69,13 ori; MS – de 106,48 ori, NH₄ – de 3,06 ori; NO₂ – 12,5 ori; detergenți – de 1,7 ori.

Inspecției Ecologice Ungheni – la solicitarea inspectorilor s-au prelevat probe de la SEB de tip „Topaz 75” în s. Petrești, s. Costuleni, s. Măcărești, și SEB ÎM „Apă-Canal”, s. Valea Mare. În toate probele analizate au fost depistate depășiri ale CMA piscic. la indicii determinați. Cele mai mari depășiri la conținutul de MS, CBO₅, CCO s-au înregistrat la SEB s. Măcărești, respectiv de 383,3; 664,3; 83,2 ori. Cele mai mari depășiri la conținutul de NH₄ s-au înregistrat la SEB s. Costuleni – de 23,7 ori, iar a conținutului de detergenți la SEB s. Petrești – de 15,9 ori. La deversare de la SEB ÎM „Apă-Canal”, s. Valea Mare s-au depistat depășiri ale CMA piscic. la indicii: CCO – de 14,6 ori; CBO₅ – de 77,4 ori; NH₄ – de 101,5 ori; detergenți – de 35,5 ori; MS – de 13,0 ori.

Inspecției Ecologice Ștefan-Vodă – s-a efectuat controlul și prelevarea probelor la întreprinderile din or. Ștefan-Vodă: SA „FABRICA DE CONSERVE” s. Olănești și SEB CS „Concordia”, s. Tudora. La deversare din: SEB SA „FABRICA DE CONSERVE” s. Olănești s-au depistat depășiri ale CMA pisc. la indicii: CCO – de 7,48 ori; CBO₅ – de 39,1 ori, MS – de 3,4 ori; detergenți – de 6,6 ori; NH₄ – de 2,2 ori. La SEB CS „Concordia”, s. Tudora s-au depistat depășiri la CCO – de 5,44 ori; CBO₅ – de 36,39 ori, MS – de 2,05 ori; detergenți – de 11,7 ori; NH₄ – de 20,26 ori.

Inspecției Ecologice Căușeni – s-au prelevat probe de la ÎM SRL „Sălcuța”; SEB Căușeni ÎM „Apa-Canal”; r. Botna amonte și aval de or. Căușeni. În conformitate cu analizele efectuate s-au depistat depășiri ale CMA pisc la deversare la indicii:

1. ÎM SRL „Sălcuța” – CCO – de 41,6 ori, CBO₅ – de 141,0 ori, MS – de 54,6 ori, reziduu uscat – de 2,9 ori, produse petroliere – de 116,0 ori, NH₄ – de 28,0 ori.
2. SEB Căușeni ÎM „Apa-Canal”(4probe). Au fost depistate depășiri ale CMA pisc la deversare la indicii : CCO – de 48,6 ori, CBO₅ – de 296,9 ori, MS – de 31,6 ori, NH₄ – de 31,5 ori, detergenți – de 4,5 ori.
3. r. Botna (amonte de or. Căușeni). Au fost depistate depășiri ale CMA pisc. la: CCO – de 5,5 ori; CBO₅ – de 8,9 ori, MS – de 12,6 ori, SO₄ – 7,7 ori.
4. r. Botna (aval de or. Căușeni). Au fost depistate depășiri ale CMA pisc. la: CCO – de 6,9 ori; CBO₅ – de 14,0 ori, MS – de 15,7 ori, SO₄ – 7,5 ori, NH₄ – 20,1 ori.
5. SEB s. Hrușova, r-nul Criuleni. Sau depistat depășiri ale CMA pisc la deversare la indicii: CCO – de 5,5 ori; CBO₅ – de 25,1 ori; MS – de 10,7 ori, NH₄ – de 50,3 ori.

Inspecției Ecologice Călărași – s-au prelevat probe de apă la SEB „Apă-Canal Călărași”, or. Călărași și SEB SA „Hîrjauca-Vin”. S-au efectuat analizele și s-au depistat depășiri ale CMA pisc. la deversare de la SEB „Apă-Canal Călărași” la indicii: CCO – de 5,79 ori; CBO₅ – de 60,0 ori; MS – de 22,0 ori; NH₄ – de 94,2 ori; detergenți – de 16,4 ori. La SEB SA „Hîrjauca-Vin” s-au depistat depășiri neesențiale.

Inspecției Ecologice Strășeni – în legătură cu deversarea apelor reziduale în afluentul r. Icheli, s-au prelevat probe de la SEB s. Românești. S-au efectuat analizele și s-au depistat depășiri ale CMA pisc. la deversare din SEB la indicii: CCO – de 20,8 ori; CBO₅ – de 170,4 ori; MS – de 87,1 ori; SO₄ – de 5,0 ori; NH₄ – de 445,2 ori; detergenți – de 3,3 ori;

La SEB de tip „Topaz 250”, or. Bucovăț r-nul Strășeni (școala medie și blocul locativ), SEB de tip „Topaz” al ÎM „Eurotextile” SRL, or. Strășeni, stația de pompare a or. Strășeni s-au depistat depășiri ale CMA pisc la deversare:

1. SEB „Topaz 250”, școala medie – CCO – de 2,6 ori, CBO₅ – de 2,7 ori, MS – de 47,5 ori, reziduu uscat – de 1,3 ori; SO₄ – de 2,0 ori; NH₄ – de 1,7 ori;
2. SEB „Topaz 250”, bloc locativ – CCO – de 17,0 ori, CBO₅ – de 86,8 ori, MS – de 31,6 ori, reziduu uscat – de 2,1 ori; NH₄ – de 447,0 ori, detergenți – de 30,1 ori;
3. SEB de tip „Topaz” al ÎM „Eurotextile” SRL – CCO – de 1,3 ori, CBO₅ – de 2,1 ori, MS – de 7,4 ori, reziduu uscat – de 2,1 ori; SO₄ – de 3,6 ori; NH₄ – de 104,4 ori; NO₂ – 127,5 ori;
4. Stația de pompare a or. Strășeni – CCO – de 11,3 ori, CBO₅ – de 52,1 ori; MS – de 55,6 ori; reziduu uscat – de 1,7 ori; SO₄ – de 2,1 ori; NH₄ – de 407,4 ori; detergenți – de 26, 0 ori.

● **CIE AE Cahul a acordat asistență analitică:**

Inspecției ecologice Taraclia – s-au prelevat probe de la ÎM ”Apă Canal”, or. Taraclia unde s-au depistat depășiri ale normativelor la indicii: MS de 40,0 ori, PO₄⁻³ de 11,0 ori, CCO de 40,0 ori, CBO₅ de 30,8 ori, NH₄⁺ de 4,0 ori, grăsimi de 3,5 ori.

Inspecției ecologice Leova – la solicitarea inspectorilor s-au analizat probele prelevate de la ÎMDPGLC ”Apă Canal”, or. Leova. S-a constatat, că stația de epurare nu efectuează purificarea apelor uzate conform normativelor admisibile prevăzute. La ieșire apele uzate depășesc normativele la indicii: MS de 1,2 ori, PO₄⁻³ de 2,0 ori, CCO de 15-18 ori, CBO₅ de 10,0 ori, NO₂ – de 2-3 ori, NO₃ – de 4,0 ori, NH₄ – de 3-5 ori.

Inspecției ecologice Cantemir – la solicitarea inspectorilor s-au analizat probele prelevate de la ÎM „Apă Canal”. S-au depistat depășiri ale normativelor la indicii: MS de 55 ori, CCO de 36 ori, CBO₅ de 55,0 ori, NO₂ – de 28,0 ori, NH₄ – de 120,0 ori.

Inspecției ecologice Basarabeasca – s-au prelevat probe de la ÎM „Apă Canal”, or. Basarabeasca unde s-au depistat depășiri ale normativelor la indicii: MS de 11,0 ori, PO₄⁻³ de 15,0 ori, CCO de 29,0 ori, CBO₅ de 18,0 ori, NO₂ – de 22,6 ori, NH₄⁺ de 15,0 ori .

Conlucrarea cu organizațiile statale, societățile comerciale etc.

O importanță deosebită în lărgirea și consolidarea relațiilor de conlucrare cu organizațiile din teritoriu o are educația ecologică, conștientizarea că este mai ușor și mai puțin costisitor să previi poluarea, decât să reparați și să redrezați echilibrul ecologic.

La solicitarea Agenției „Apele Moldovei” s-au efectuat investigații în apele reziduale provenite din procesul tehnologic de la 4 întreprinderi din or. Soroca. Investigațiile denotă că apele deversate în sistemul public de canalizare de la ÎM „Fabrica de brînzeturi”, ARL „Debut-Sor” și SRL „Soro-Meteor-Com” au un conținut ridicat de materii organice, cantități mari de grăsimi și suspensii. La solicitarea Serviciului Protecției Civile și Situației Excepționale, mun. Bălți au fost efectuate investigații în 9 fântini de observare ale sistemului de canalizare. Scopul a fost de a determina conținutul de produse petroliere în apele evacuate în colectorul orașenesc, pentru a depista (ținând cont de schema de canalizare) de unde provin scurgerile care au dus la explozia ce a avut loc pe str. Cojbuș, nr 41. Rezultatele au fost prezentate Comisariatului de poliție, Serviciului protecției civile și situații excepționale.

Controlul scurgerilor apelor meteorice de pe terenurile întreprinderilor.

Un volum impunător de poluanți, în special produse petroliere, pătrund în apele naturale prin scurgerile meteorice de pe teritoriul zonelor urbane și industriale.

Întru evaluarea calității scurgerilor meteorice au fost prelevate probe de pe teritoriul a 159 unități economice. Probe reprezentative au fost prelevate în timpul precipitațiilor atmosferice și s-au determinat concentrațiile de suspensii și produse petroliere. Rezultatele investigațiilor efectuate denotă o încărcare

a apelor uzate evacuate de pe teritoriile întreprinderilor cu produse petroliere și suspensii peste limitele admisibile de zeci și chiar sute ori. Depășirile pentru produse petroliere și suspensii constituie respectiv 100-408 ori și 3,0-55,8 ori.

Din numărul total de agenți economici controlați, dispun de stații locale de epurare numai 12 agenți. Epurarea apelor pînă la indicii normativi nu a fost înregistrată nici la una din stații.

Lipsa sistemelor de epurare prealabilă a apelor meteorice prezintă un pericol serios pentru mediul ambiant. (Rapoartele anuale ale CIE AE Chișinău, Bălți, Cahul).

Concluzii.

Rezultatele investigațiilor efectuate pe parcursul anului 2010 demonstrează că:

1. Eficacitatea funcționării SEB pe întreg teritoriul țării a scăzut și mai mult comparativ cu a. 2009. Volumele insuficiente de ape reziduale recepționate și prin urmare concentrația excesivă de nocivități, dereglează funcționarea optimă a procesului tehnologic de epurare.
2. Evacuările de ape uzate fără epurare în r. Nistru de la DAC or. Soroca și ÎM „Șoldănești Service”, precum și evacuările directe a apelor uzate în r. Ichel din com. Ciorescu, r-nul Criuleni influențează semnificativ calitatea apelor acestor râuri.
3. Nu se întreprind măsuri efective pentru lichidarea gunoiștilor neautorizate, epurarea eficientă a apelor meteorice de pe teritoriul întreprinderilor.
4. Gunoiștile municipiilor Chișinău și Bălți corespund prevederilor proiectelor inițiale, în care sunt prevăzute cerințele legislației ecologice. CIE nu au depistat devieri esențiale față de normele ecologice.

Analiza solului.

În anul 2010 Centrele Investigații Ecologice ale AE Chișinău, AE Bălți și AE Cahul au activat conform planurilor de activitate și în conformitate cu situația operativă ecologică creată. Direcțiile principale ale activității:

- cercetările pedologice la obiectivele supuse poluării pentru calcularea prejudiciului;
- efectuarea cercetărilor pedologice la obiectele de construcții pentru asigurarea folosirii raționale a resurselor funciare, decopertarea preventivă a stratului fertil de sol;
- efectuarea monitoringului terenurilor agricole, situate în aval de Poligonul de Depozitare a Deșeurilor Solide (PDDS) din s. Crețoaia, r-nul Anenii-Noi pentru prevenirea impactului ecologic;
- monitorizarea calității solului, acumularea datelor analitice necesare pentru elucidarea și redresarea situației date;
- analiza solului pentru determinarea gradului de poluare cu produse petroliere la stațiile de alimentare cu combustibil (SAC).

În total au fost prelevate 589 probe de sol și s-au efectuat 4505 analize chimice. Au fost întocmite 74 rapoarte de încercări ale investigațiilor analitice.

Cercetările pedologice efectuate la obiectivele supuse poluării pentru calcularea prejudiciului.

La solicitarea Inspecției Ecologice Briceni au fost prelevate probe de sol pe terenul primăriei com. Beleaviniți, str. M. Riaboi, nr.27, r-l Briceni, pentru aprecierea gradului de poluare cu produse petroliere. Suprafața terenului 10 m². Concentrațiile medii depistate au fost de 165,1-355,8 mg/kg.

La solicitarea Inspecției Ecologice Glodeni au fost prelevate probe de sol pe terenul aferent bazinului de acumulare a borhotului, obținut de la producerea zahărului la SRL „Gold-Crown”. Suprafața terenului presupusă poluată – 60 m². Afecțiuni asupra calității solului nu s-au depistat. Petiția grupului de cetățeni din Glodeni nu s-a adevărit.

La solicitarea secției inspectare a Agenției Ecologice Bălți au fost efectuate investigații pentru a determina gradul de poluare a solului în jurul arborilor afectați de substanță de origine necunoscută în scuarul aferent SA „Moldtelecom”, filiala Bălți, str. Independenței. S-a constatat că extractul apos obținut din probe reprezentative prezintă mediu acid, cu un grad extrem de acidulat, pH-ul în limitele 0,50-2,05 unități, conținutul rezidului fix 2,31%-20,08 %, . Reacția calitativă a indicat prezența acidului sulfuric. În baza altei petiții au fost prelevate probe de sol pe terenul particular a cet. Cebotari Svetlana, str. Chișinaului Nr.15/2, mun. Bălți, pentru determinarea calității solului presupus poluat și salinizat cu ape menajere. Conținutul extrasului apos a înregistrat valori în limitele admisibile, fapt care nu a confirmat poluarea solului.

La solicitarea Inspecției Ecologice Telenești au fost prelevate probe de sol pe terenul depozitului de chimicale demolat în s. Scorțeni, r-l Telenești pentru determinarea gradului de poluare. Investigațiile de laborator au confirmat conținut sporit a reziduiului fix 0,56 %-2,79 %, S-a demonstrat prezența pesticidelor organoclorice ce depășesc CMA la conținutul de lindan de 10 ori , iar la conținutul de DDT – de 90-780 ori.

În legătură cu deversarea produselor petroliere în rezultatul accidentului rutier (răsturnarea unui camion-cisternă al SRL „TirexPetrol”) produs pe șoseaua Hîncești-Chișinău, s. Fundul-Galbenei, s-au prelevat 8 probe de sol pe terenul adiacent pentru determinarea gradului de poluare și evaluarea prejudiciului cauzat solului. În conformitate cu investigațiile analitice efectuate s-a determinat că solul a fost foarte puternic poluat cu produse petroliere până la adâncimea de 40 cm și slab poluat până la adâncimea de 100 cm. Rezultatele obținute au fost transmise IE Hîncești pentru calcularea prejudiciului cauzat solului.

În legătură cu scurgerile apelor meteorice în amestec cu filtratul de ape reziduale de la Poligonul de Depozitare ale Deșeurilor Solide din s. Crețoaia, r-nul Anenii-Noi, cauzate de topirea zăpezii și inundarea terenurilor agricole situate aval, s-au prelevat 12 probe de sol. În conformitate cu investigațiile analitice și „Instrucțiunea privind evaluarea prejudiciului cauzat resurselor de sol”, M.O. Nr.189-192 din 22.10.2004, solul s-a dovedit a fi slab poluat cu cupru (Cu) pînă la adâncimea de 60 cm. Totodată conținutul de săruri solubile la adâncimea de 20 cm a depășit CMA. Rezultatele obținute au fost transmise IE Anenii Noi pentru calcularea prejudiciului cauzat solului.

În legătură cu petiția primarului com. Petrești, r-nul Ungheni și la solicitarea IE Ungheni au fost prelevate 5 probe de sol lângă fostul depozit de chimicale al s. Petrești și 4 probe de sol din drumul de acces al s. Florețoaia Nouă, r-nul Ungheni, pentru determinarea poluării solului cu chimicale. În conformitate cu investigațiile efectuate s-a determinat că a fost impurificat solul din drumul de acces al s. Florețoaia Nouă, unde au fost depistate depășiri ale CMA la conținutul de lindan, DDE și DDT de la 1,6 pînă la 4,4 ori.

S-au efectuat analize în probele de sol prelevate de pe teritoriul APG nr.26, str. Sarmizegetusa 92/1, or. Chișinău pentru determinarea cauzei uscării a 2 arbori (nuci.). S-a determinat că pH-ul exstrasului apos este slab-acid, ce demonstrează că solul a fost impurificat cu substanțe chimice de proveniență acidă, ce au provocat uscarea arborilor.

La solicitarea AE Găgăuzia s-au prelevat 4 probe de sol în s. Chirsovo, r-nul Comrat pentru determinarea conținutului de pesticide clororganice în legătură cu folosirea resturilor de materiale de construcție de la fostul depozit de chimicale pentru amenajarea drumului de acces.

S-au efectuat analizele cromatografice și s-a depistat prezența pesticidelor organoclorice de tip α – HCH + γ – HCH și DDT cu depășiri respective a CMA de 2,3 ori, și de 3,3 ori.

Cercetările pedologice efectuate la obiectivele de construcții pentru determinarea grosimii stratului de sol fertil pentru decopertarea lui preventivă.

Întru respectarea cerințelor Codului funciar privind folosirea rațională a solului fertil, decopertat preventiv lucrărilor de construcție, pe parcursul a. 2010, la cererea beneficiarilor au fost efectuate lucrări pe teren și investigații analitico-ecologice în baza cărora s-au elaborat 33 concluzii pedologice.

În baza investigațiilor analitice în anul 2010, în mun. Bălți s-a constatat volum total de sol fertil necesar de decopertat 4506,4 m³, de pe suprafața de 154493 m² inclusiv: în mun. Bălți volumul total – 3997,2 m³ de pe suprafața – 138213,0 m², Drochia – 224,4 m³, de pe suprafața de 484,0 m², Sîngerei – 241,6 m³, de pe suprafața de 15748,0 m², Glodeni – 43,2 m³, de pe suprafața de 48,0 m².

În mun. Chișinău s-au efectuat cercetări pedologice și s-au elaborat concluzii pedologice pentru 10 terenuri alocate sub construcții. Încercările analitice efectuate au demonstrat prezența stratului fertil la 9 obiecte de construcție. Grosimea stratului de sol fertil variază de la 20 cm pînă la 60 cm. (tab. 7). Solul decopertat s-a utilizat pentru amenajarea ulterioară a terenurilor aferente construcțiilor.

Cercetările pedologice ale terenurilor de construcție din r-nul Cahul, au demonstrat că stratul de sol fertil lipsește. (tab. 7).

**Analiza probelor de sol prelevate la obiectivele
de construcții din mun. Chișinău și Cahul.**

Nr.	Data	Denumirea obiectivului	Humus %	pH	Humus %	pH	Humus %	pH	Humus %	pH	Humus %	pH
			0-10cm		10-20cm		20-40cm		40-60cm		60-80cm	
mun. Chișinău												
1	01.03.10	SRL „Management Consulting Service”, bloc locativ	3,2	7,2	3,1	7,2	2,7	7,2	2,5	7,0	1,6	7,0
2	15.03.10	Î „Ftali-Chiriac”, bloc loc.	1,5	7,4	1,5	7,4	1,3	7,6				
3	07.07.10	or. Vatra, mun. Chișinău, drum de acces	3,5	7,6	2,3	7,2	1,7	7,2	1,6	7,2	1,7	7,2
4	09.07.10	str. Grenoble 126/2, casă particulară	3,8	7,8	2,6	7,2	0,8	7,2				
5	13.07.10	str. Armenească, 25, parcare auto	3,0	7,4	2,7	7,4	2,5	7,4				
6	13.07.10	str. 31 august, parcare auto	2,7	7,4	2,7	7,4	2,3	7,4				
7	26.08.10	SA „Ago-Dacia”, geretă	3,1	7,2	1,4	7,2						
8	05.10.10	SRL „Eurobloc”, bloc loc.	2,9	7,4	1,8	7,4						
9	17.11.10	ÎM „Direcția Construcții Capitale”, azil și clinică veterinară	2,3	7,2	2,5	7,4	1,8	7,6	1,4	7,6	1,2	7,8
10	02.12.10	Irașcu Angela - p. fizică, casă particulară	2,5	7,4	2,7	7,8	2,1	7,8	1,8	7,8		
mun. Cahul												
11	07.05.10	SRL „Valexchimp, s. Văleni, r-nul Cahul	1,0	7,2	0,9	7,2	0,8	7,1	0,6	7,1	0,6	7,0
12	08.06.10	SRL „Bosser”, str. 31 august, 13 a1	1,0	7,5	1,0	7,5	0,6	7,5	0,4	7,4	0,5	7,4
13	23.06.10	SRL „Famircom”, s. Manta	7,1	1,1	7,1	0,9	7,1	0,7	7,1	0,5	7,1	

Poligonul de Depozitare al Deșeurilor Solide (PDDS) din s. Crețoaia, r-ul Anenii-Noi.

Pentru evaluarea prejudiciului cauzat solului terenurilor adiacente în cazul eventualelor scurgeri ale deșeurilor toxice lichide de la PDDS din s. Crețoaia, r-nul Anenii-Noi s-au prelevat trimestrial probe de sol de pe suprafețele a 3 terasamente situate aval de digul antierozional.

În conformitate cu cercetările efectuate trimestrial, la momentul prelevării probelor în teren, nu au fost observate scurgeri de pe teritoriul PDDS, depășiri ale CMA la conținutul de săruri solubile, nitrați, amoniu nu au fost depistate.

Tot odată, precipitațiile abundente din iarna anului 2010 și topirea bruscă a zăpezii în luna martie (05.03.10), au cauzat scurgeri ale apelor meteorice în amestec cu filtratul de ape reziduale de la PDDS și inundarea terenurilor agricole situate aval. (Raportul CIE AE Chișinău). În conformitate cu investigațiile analitice și „Instrucțiunea privind evaluarea prejudiciului cauzat resurselor de sol”, M.O. Nr.189-192 din 22.10.2004, solul terenului agricol afectat s-a dovedit a fi slab poluat cu cupru (Cu) pînă la adîncimea de 60 cm și slab poluat cu săruri solubile pînă la adîncimea de 20 cm. Conținutul de săruri solubile la adîncimea de 20 cm a depășit CMA de 1,24-2,87 ori. (Raportul anul CIE AE Chișinău).

CIE Bălți și CIE Cahul n-au efectuat cercetări pedologice la poligoanele de deșeuri.

Monitorizarea calității solului, date analitice necesare pentru elucidarea și redresarea situației.

Pentru determinarea gradului de poluare cu produse petroliere s-au efectuat investigații analitice a probelor de sol prelevate de la: Baza petrolieră Î.C.S „Lukoil-Moldova”, mun. Bălți și de la stațiile PECO din r-nul Briceni – 2, r-nul Edineț – 2, r-nul Drochia – 2, r-nul Telenești – 1, r-nul Florești – 1 din mun. Bălți și SAC a SRL „Rapira”; SRL „Petrom-Moldova”, „Lucoil Moldova”, „Valiexchimp”, „ÎM „Tirex-Petrol”, SRL „Bemo-Retail ”, r-nul Cahul.

Investigațiile au demonstrat, că conținutul produselor petroliere în sol variază de la 88,8 mg – 203,3 mg/kg sol la Baza petrolieră „Lukoil Moldova”. Dintre stațiile PECO s-a evidențiat „Gloria-Qvarc” traseul Edineț-Cupcini, unde s-au depistat concentrații de la 495,5 mg – 989,4 mg/kg sol. (Raportul CIE AE Bălți)

Rezultatele analizelor probelor de sol prelevate la SAC din r-nul Cahul demonstrează că, probele colectate sunt slab poluante, conținutul produselor petroliere variază de la 150 mg/kg pînă la 689 mg/kg. (Raportul CIE AE Cahul).

Concluzii și propuneri.

1. Cercetările pedologice ale obiectivelor de construcții în anul 2010 demonstrează, că solul terenurilor de construcție din mun. Chișinău și mun. Bălți reprezintă sol fertil cu grosimea în mediu 40-60 cm.
2. Pentru evaluarea impactului asupra mediului ambiant și efectuarea monitoringului integrat este necesar de a continua prelevarea și analiza probelor de sol de pe terenurile agricole în aval de Poligonul de Depozitare a Deșeurilor Solide din s. Crețoaia, r-nul Anenii-Noi.

IX. ASISTENȚĂ JURIDICĂ ȘI COMBATEREA CONTRAVENȚIILOR DE MEDIU.

V. Gălușcă

În orice societate există și funcționează un ansamblu de norme și prescripții prin intermediul cărora se asigură ordinea socială. În acest sens, societatea judecă și evaluează comportamentul individului din punct de vedere al conformării acestuia la normele și valorile unanim recunoscute.

În cadrul sistemului de drept al Republicii Moldova un loc aparte îl dețin contravențiile de mediu, însemnătate a cărora deseori este neglijată de organele de drept ale statului, acordându-li-se mai puțină atenție în procesul examinării. Atitudinea inadecvată a organelor de drept influențează negativ asupra modului de prevenire a contravențiilor de mediu, iar efectul se răsfrânge nu numai asupra activității organelor pentru protecția mediului, dar și asupra contraveniențelor care, fiind eliberați de răspundere, continuă să încalce legislația de mediu.

Aplicarea corectă a prevederilor Codului Contravențional de către organele de protecție a mediului și alte organe cu drept de constatare și examinare a contravențiilor de mediu impune o restructurare a activității de fond a acestora și conformarea competențională a responsabililor din cadrul lor.

Rezultatele aplicării prevederilor Codului contravențional în perioada anului 2010 pot fi considerate satisfăcătoare datorită faptului, că au fost întocmite 5583 procese-verbale cu privire la contravenții, dintre care au fost examinate 4786, suma amenzilor aplicate, constituind 2 853 354 lei (*tab.1,2*).

Potrivit competențelor stabilite de art. 405, alin. (1) al Codului contravențional, organele de protecție a mediului au examinat 1469 cauze contravenționale transmise de la organele afacerilor interne, Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva”, Organele Procuraturii, Centrul de Combatere a Crimelor Economice și Corupției, Centrul de Medicină Preventivă etc. (*tab.2*).

În urma modificărilor efectuate la art. 405 al Codului contravențional, competența și responsabilitatea inspectorului de stat pentru ecologie în calitate de agent constator a crescut esențial, fapt confirmat prin posibilitatea de a constata contravenția, a încheia procesul-verbal cu privire la contravenție, precum și de a examina de sinestătător și a emite o decizie pe dosarul contravențional.

Cele mai frecvente cazuri depistate de către inspecții au fost cele săvârșite ca urmare a încălcărilor legislației privind protecția apelor, cât și folosirea neautorizată a acestora, a încălcării de stocare și depozitare a deșeurilor industriale și menajere, a tăierii ilegale sau vătămării arborilor și arbuștilor, neîndeplinirii prevederilor legislației privind expertiza ecologică de stat și evaluarea impactului asupra mediului, etc. (*tab. 3*)

Potrivit normelor Codului contravențional al R. Moldova de către inspecții IES au fost încheiate în total 5583 procese-verbale cu privire la contravenție pe diferite compartimente de mediu, după cum urmează:

- Apă – 685;
- Aer – 510;
- Floră/faună – 1452;
- Deșeuri – 2067;
- Sol – 629;
- Subsoli – 131.

Au fost înaintate spre examinare și încasare instanțelor de judecată 30 acțiuni civile în valoare de 447 359,6 lei, dintre care au fost satisfăcute 21 acțiuni civile în sumă de 80 049,6 lei, iar 8 acțiuni civile sunt în curs de examinare în sumă de

363 470 lei (*tab.4*).

Comparând rezultatele anilor 2009 și 2010 putem menționa că în anul 2009 au fost examinate de organele pentru protecția mediului în baza proceselor-verbale proprii, precum și a celor parvenite de la alți agenți constatori, 2409 cauze contravenționale, însă în anul 2010 – 6130 cauze contravenționale.

Dacă în anul 2009, în rezultatul aplicării sancțiunilor sub formă de amendă, suma a constituit 1 577 854 lei, fiind achitate timp de 72 ore – 538 290 lei, atunci în anul 2010, suma amenzilor aplicate cu virare la Fondul ecologic Local a constituit 3 460 574 lei, fiind achitate la Fondul Ecologic Local timp de 72 ore – 1 583 044 lei, iar suma totală a amenzilor încasate la Fondul Ecologic Local constituind 1 676 805 lei.

Acțiunile întreprinse de Inspectoratul Ecologic de Stat în comun cu alte organe de drept și cu autoritățile administrației publice locale au contribuit la apariția unor tendințe pozitive în ameliorarea situației ecologice în teritoriu.

Inspectoratul Ecologic de Stat prin intermediul subdiviziunilor sale teritoriale a efectuat un lucru considerabil în domeniul asigurării respectării de către persoanele juridice și fizice a legislației de mediu, precum a efectuat și activități social-ecologice de conștientizare a publicului larg în vederea protecției mediului.

Tab. 1

**Cauze contravenționale examinate de autoritățile competente
în baza proceselor-verbale întocmite de organele pentru protecția mediului
pentru anul 2010.**

Autoritățile competente care soluționează cauzele contravenționale	Procese-verbale înaintate spre examinare, (nr.)	Cauze în curs de examinare, (nr.)	Cauze examinate, (nr.)	Hotărâri de declarare a procesu lui-verbal nul, (nr.)	Hotărâri cu aplicarea sancțiunii - amendă				Hotărâri privind aplicarea avertismentului, (nr.)	Hotărâri de încetare (clasare) a cauzei, (nr.)	Contestațiile IE/AE împotriva Hotărârii de încetare, (nr.)	Contes tații admise, (nr.)	Contes tații respinse, (nr.)
					Hotărâri emise, (nr.)	Suma spre încasare, (lei)	Suma încasată la bugetul de Stat, (lei)	Suma încasată la Fondul ecologic local, (lei)					
Instanța de Judecată	7	2	5	0	2	11000	1000	0	0	3	2	2	0
Comisia administrativă	768	384	384	0	293	92400/ 7 pers. – 140 ore	33300/ 60 ore	22200	50/ 11 mun- ca neremu- nerata	30	23	1	20
Organele afacerilor interne	6	3	3	0	0	0	0	0	0	3	3	1	2
Organele Procuraturii	43	0	43	0	40	9600	3050	1600	0	3	0	0	0
Centrul de Combatere a Crimelor Economice și Corupției	3	2	1	0	1	2000	1000	0	0	0	0	0	0
Agentia geologie si resurse minerale	7	5	2	0	2	6500	0	3500	0	0	0	0	0
Comisia de minori	3	2	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Organele supravegherii de stat în domeniul agricol și sanitar –veterinar	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Serviciul situatii exceptionale	2	0	2	0	0	0	0	0	0	2	2	0	2
Total:	840	399	441	0	338	121500 / 7 pers. – 140 ore	38350 / 60 ore	27300	50/ 11 muncă ne- remunerată	41	30	4	24

**Cauze contravenționale examinate de organele pentru protecția mediului
în baza proceselor-verbale proprii, precum și a celor parvenite de la alți agenți constatați
pentru anul 2010.**

Autoritățile, organele de specialitate din care face parte agentul constataător	Procese-verbale primite spre examinare de la autorități, (nr.)	Cauze în curs de examinare, (nr.)	Cauze examinate, (nr.)	Hotărâri de declarare a procesului-verbal nul, (nr.)	Hotărâri de aplicare a sancțiunii sub formă de amendă				Hotărâri de aplicare a avertismentului, (nr.)	Hotărâri de încetare (clasare) a cauzei, (nr.)	Contestațiile contravenientului sau a agentului constataător împotriva Hotărârii, (nr.)	Contes tații admise, (nr.)	Contes tații respins, e (nr.)
					Hotă riri emise, (nr.)	Suma amenzilor aplicate cu virare la Fondul ecologic local, (lei)	Suma amenzilor achitate la Fondul ecologic local timp de 72 ore, (lei)	Suma totală a amenzilor încasate la Fondul ecologic local, (lei)					
Organele pentru protecția mediului	4743	82	4661	6	4345	2731854	1270029	1421460	258	52	33	19	12
Organele afacerilor interne	1116	41	1075	55	956	469620	195235	219185	16	48	4	2	1
Agencia „Moldsilva”	403	19	384	18	331	253200	116080	34460	9	26	7	3	4
Organele Procuraturii	2	0	2	0	1	1000	0	0	0	1	1	0	0
Centrul de combatere a crimelelor economice și corupției	1	0	1	0	1	1000	500	500	0	0	0	0	0
Centrul de medicină preventivă	7	0	7	0	7	3900	1200	1200	0	0	0	0	0
Total	6272	142	6130	79	5641	3460574	1583044	1676805	283	127	45	24	17

Tab. 3

**Rezultatele obținute pe compartimentele de mediu
în conformitate cu prevederile CC al RM.**

Articole CC	Total	Sol	Subsol	Apă	Aer	Floră/fau-nă	Chimie	Deșeuri	Complexe
95	15					15			
109	506			501				5	
110	48			45					3
111	43	5		37					1
112	6			6					
113	37			36			1		
114	254					254			
115	576	311			191	32		42	
116	265	259		1		1			4
117	3		3						

Articole CC	Total	Sol	Subsol	Apă	Aer	Floră/fau- nă	Chimie	Deșeuri	Complexe
118	5	5							
119	128		128						
120	3	3							
121	4					4			
122	452					452			
123	7					7			
124	1					1			
125	1					1			
126	8	1				7			
127	160					160			
128	56					56			
129	3					3			
130	6					6			
132	10					10			
134	9					9			
135	127					127			
136	329					132	5	183	10
137	9					9			
140	17					17			
141	5					5			
142	95					95			
143	97			10	78				9
144	30	5		4	4				17
145	7				4			2	1
146	15			11	3				1
147	224				224				
149	20			11	3			2	4
154	1034			13		8	1	1012	
156	91	31		6		4			50
181	795							795	
182	8					8			
155	5					5			
157	1	1							
177	1								1
337	57	5		4	3	24		20	1
349	6							6	
358	4	4							
In total:	5583	629	131	685	510	1452	7	2067	102

Acțiuni civile înaintate instanțelor de judecată și rezultatele examinării acestora.

Organele de control ecologic	Acțiuni înaintate		Acțiuni satisfăcute		Acțiuni ne-satisfăcute		Acțiuni în curs de examinare		Acțiuni în baza cărora s-a încasat suma prejudiciului	
	Numărul	Suma, (lei)	Numărul	Suma, (lei)	Numărul	Suma, (lei)	Numărul	Suma, (lei)	Numărul	Suma, (lei)
AE Gagauzia	8	78287	7	53107	-	-	1	25180	6	4147
IE Rezina	1	3840	-	-	1	3840	-	-	-	-
IE Ștefan Vodă	4	3645,6	4	3645,6	-	-	-	-	1	43,2
IE Orhei	5	293154	4	7008	-	-	1	286146	-	-
AE Chișinău	3	40319,8	2	12619,8	-	-	1	27700	-	-
AE Bălți	6	25116	1	672	-	-	5	24444	1	672
IE Soroca	1	2846	1	2846	-	-	-	-	-	-
IE Anenii Noi	2	151,2	2	151,2	-	-	-	-	-	-
În total:	30	447359,6	21	80049,6	1	3840	8	363470	8	4862,2

X. POLITICI DE BUGET, FINANȚE ȘI SUPORT LOGISTIC.

A. Surdu

X.1. Structura și principiile mecanismului economic în sectorul de mediu.

X.2. Asigurarea economico- financiară.

X.3. Suportul logistic al Inspectoratului Ecologic de Stat.

X.1. Structura și principiile mecanismului economic în sectorul de mediu.

Cele mai eficiente pârghii ale protecției mediului sunt pârghiile economice. Dezvoltarea durabilă a țării și societății este posibilă prin asigurarea corelării directe dintre factorii calității mediului și performanța economică.

În acest sens, se impune ca în toate abordările economice legate de activitățile de utilizare a resurselor naturale, de poluare a mediului, de efectuare a protecției lui etc., în calculele economice, în sistemele de plăți, prețuri, de impozitare să fie incluse costurile de mediu. Aceste componente sau pârghii economice specifice pot, pe de o parte, stimula (sau penaliza) activitatea economică, iar, pe de altă parte, crează condițiile de acumulare a resurselor financiare pentru realizarea măsurilor de protecție a mediului.

Un mecanism economic durabil poate să funcționeze în baza următoarelor principii:

1. Introducerea și funcționarea plăților pentru utilizarea resurselor naturale și a poluării mediului inconjurător.
2. Compensarea de către întreprinderi, organizații, cetățeni a daunei cauzate mediului natural.
3. Efectuarea de către întreprinderi a măsurilor de protecție a mediului în baza resurselor proprii sau a creditelor, atât interne cât și externe.
4. Utilizarea resurselor financiare de la folosirea resurselor naturale și de la recuperarea daunei cauzate mediului natural numai în scopurile protecției și regenerării mediului.

Aplicarea mecanismelor economice pentru managementul mediului în Republica Moldova este stipulată într-un șir întreg de acte legislative și normative.

Instituția cheie care este responsabilă de managementul mediului este Ministerul Mediului, care este responsabil pentru coordonarea generală a perfecționării politicii și legislației mediului țării, precum și a acordurilor multilaterale internaționale.

În scopul corelării obiectivelor strategice și identificării priorităților, inclusiv a activităților de dezvoltare a capacităților și țintelor specifice de performanță, ministerul a întreprins un șir de măsuri cum ar fi de exemplu elaborarea „Planului de Dezvoltare Instituțională” (PDI), asigurând și legătura cu alocațiile de buget expuse în „Cadru de Cheltuieli pe Termen mediu” (CCTM) 2009-2011.

În sectorul mediului, CCTM este structurat în jurul funcțiilor cheie pentru managementul mediului. Acesta prevede programe de buget care să cuprindă politica de mediu, monitorizarea mediului, reglementarea și asigurarea conformității, precum și reabilitarea infrastructurii și ecosistemelor. Totuși este de menționat că bugetul sectorului mediului este foarte limitat și constituie 0,2% din bugetul național total și probabil că va scădea până la 0,1% în 2011. MM a elaborat Planul de Dezvoltare Instituțională (PDI) pentru 2009-2011. Acțiunile prioritare pentru PDI pentru 2009-2011 includ următoarele: (i) elaborarea strategiei managementului deșeurilor; (ii) modernizarea sistemului de monitorizare a mediului; (iii) îmbunătățirea controlului de stat asupra conformității cu legislația de management a mediului și resurselor naturale, (Sur-sa CCTM 2009-2011, planificarea bugetului în sectorul mediului).

Una din acțiunile prioritare ale „Planului de Dezvoltare Instituțională” (PDI) a ministerului de ramură o constituie și îmbunătățirea controlului de stat asupra conformității cu legislația de management a mediului și resurselor naturale, și este pusă în cea mai mare parte în seama Inspectoratului Ecologic de Stat.

La moment în scopul formării și acumulării surselor financiare se utilizează unele instrumente de fiscalitate ca: taxele curente ecologice și subvențiile de mediu reprezentate prin Fondul Ecologic Național și Fondurile Ecologice locale.

Taxele curente ecologice.

Taxele ecologice sunt mai cu seamă reglementate de Legea Nr.1540 din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului cu ultimele amendamente din 2008. Tipurile de plăți (taxe ecologice) pentru poluarea mediului, care există în Republica Moldova, sunt următoarele:

- Plata pentru emisiile de poluanți din surse staționare;
- Plata pentru emisiile de poluanți din sursele mobile;
- Plata pentru emisiile de poluanți de la autovehicule ne-înmatriculate în Republica Moldova;
- Plata pentru depozitarea deșeurilor de producție;
- Plata pentru importul mărfurilor, care în procesul utilizării cauzează poluarea mediului.

Semnificația acestor taxe are trei aspecte: de compensare, de stimulare și economic.

Plățile (taxele) curente ecologice reprezintă unul din cele mai noi și mai efective mecanisme de control al poluării mediului. Acest mecanism activează în baza principiului „poluatorul plătește”, principiu acceptat în majoritatea statelor. Importanța mecanismului în cauză se materializează prin următoarele:

- În primul rând, taxa pentru poluare spre deosebire de răspunderea juridică este orientată spre compensarea daunei cauzate mediului sau sănătății populației. Legislația ecologică stipulează obligația de plată pentru poluare în cazurile de provocare a daunei previzibile și planificate, admise de organele competente.
- În al doilea rând, taxele se percep din contul agenților economici și în acest sens trebuie să joace un rol stimulator, orientând acțiunile întreprinderii spre limitarea poluării.
- În al treilea rând, taxele pentru poluare constituie baza pentru acumulările în fondurile ecologice, care se utilizează în scopul protecției mediului.

Rolul primordial al taxei se manifestă prin efectul de stimulare a agenților economici să utilizeze tehnologii noi, nonpoluante sau puțin poluante, să folosească sisteme de captare și neutralizare a poluanților, să micșoreze cantitatea emisilor în aerul atmosferic, astfel micșorând și impactul antropic negativ asupra mediului înconjurător.

Reeșind din cele de mai sus putem spune că mecanismul perceperii taxelor curente ecologice are un șir de elemente atât pozitive, cât și negative. Printre aspectele negative vom menționa faptul că acest mecanism nu este îndreptat direct spre micșorarea volumului de degajări, ci spre plata pentru poluare.

Concomitent, apar greutăți esențiale la elaborarea normativelor de plată și aprecierea sumei necesare pentru plată, deci persistă aspectul arbitrar.

Deci putem constata, că sistemul curent al taxelor pentru poluarea mediului este prea complicat și orientat spre mulți poluanți. Eficiența acestuia ar putea să fie îmbunătățită prin axarea pe un număr redus de poluanți și doar pe poluanții majori, ce ar permite și o îmbunătățire a procedurii de administrare a sistemului de taxe pentru poluarea mediului.

Fondurile ecologice.

O altă sursă de formare a bugetului anual de mediu o constituie Fondurile Ecologice, inclusiv Fondul Ecologic Național și Fondurile Ecologice Locale, care au fost create prin HG nr.988 din 25.09.1998 cu privire la aprobarea Regulamentului privind fondurile ecologice în baza Legii nr.1515-XII din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător și Legii nr.1540-XII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului. Ministerul Mediului coordonează activitatea Fondului Ecologic Național și a celor locale, deși Fondurile Ecologice Locale sunt subordonate Inspectoratului Ecologic de Stat.

Fondurile ecologice locale prezintă un instrument economico-financiar destinat susținerii și realizării proiectelor de protecție a mediului prin conlucrare cu organele administrației publice centrale și locale la elaborarea și implementarea programelor și planurilor naționale și locale de acțiuni în domeniul protecției mediului.

Scopul creării Fondurilor ecologice locale este colectarea de resurse suplimentare pentru finanțarea măsurilor de protecție a mediului cu caracter local, cât și pentru susținerea și dezvoltarea bazei tehnico-materiale a subdiviziunilor de protecție a mediului desconcentrate în teritoriu.

Operațiunile financiare care privesc constituirea, gestionarea și utilizarea resurselor financiare ale Fondurilor ecologice locale se derulează prin sistemul Trezorerial de Stat. Veniturile se acumulează prin subconturile trezoreriale ale subdiviziunilor teritoriale de mediu într-un cont distinct și se repartizează după cum urmează: 30% din volumul acumulărilor anuale – în Fondul Ecologic Național și 70% – în Fondul ecologic local.

Practica de formare și funcționare a Fondurilor Ecologice a demonstrat eficiența economică a acestora, cu atât mai mult crește rolul lor în condițiile deficitare de finanțare a programelor de protecție a mediului.

În linii generale, rezultatele de activitate a Fondurilor locale pentru anul 2010 pot fi expuse astfel.

Volumul resurselor financiare acumulate în perioada relatată constituie 8636,6 mii lei sau cu 127 la sută față de planul aprobat (6800 mii lei). Dacă ne referim în dinamică anuală, menționăm o creștere esențială față de anul 2005 cu 146 la sută (5914,1 mii lei), iar față de anul 2001 o creștere de aproape 4 ori (2371,2 mii lei).

Veniturile în FEL sunt obținute mai cu seamă din plățile pentru poluarea mediului, și sunt exprimate în tabela de mai jos:

Tab. 1

Surse de venituri ale FEL.

Surse	Suma, mii lei	Cota %
1. Plata pentru poluarea mediului în limita normei,	6469,0	74,9
inclusiv:		
- surse de apă	3287,5	50,83
- aerul atmosferic	2373,4	36,68
- depozitarea deșeurilor, chimie	808,1	12,49
2. Mijloace primite pentru compensarea daunelor cauzate mediului prin încălcarea legii (amenzi, acțiuni)	2167,6	25,1
Veniturile totale	8636,6	

Cele mai mari plăți pentru poluarea mediului au fost încasate la compartimentele „surse de apă” – 3287,5 mii lei, și „aer atmosferic” – 2373,4 mii lei. Totodată au crescut suma încasărilor pentru compensarea daunelor cauzate mediului prin încălcarea legii odată cu aplicarea corectă a prevederilor Codului Contravențional de către organele de protecție a mediului și constituie 2167,6 mii lei. *Tabelele 2 și 3 reflectă Sinteza acumulărilor și cheltuielilor la Fondul Ecologic Local.*

Tab. 2

Sinteza privind acumularea surselor financiare la Fondurile Ecologice Locale și distribuirea lor în perioada anilor 2001, 2005-2010 (mii lei).

Acumulări și distribuiri	2001	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total venituri, inclusiv:	2877,0	6802,6	7620,9	9850,1	10850,6	12219,7	15605,6
Sold la cont la începutul anului de gestiune	505,8	903,4	1302,4	2353,4	2152,7	3799,3	6968,0
Veniturile anului de gestiune, inclusiv:	2371,2	5914,1	6318,5	7496,7	8697,9	8420,4	8636,6
1. Plata pentru poluare	1994,7	5509,3	5772,2	6705,6	7658,4	7359,3	6469,0
2. Mijloace încasate pentru compensarea prejudiciilor cauzate prin încălcarea legislației de mediu (amenzi, acțiuni)	376,5	404,8	546,3	791,1	1039,5	1061,1	2167,6
Cheltuieli total, inclusiv:	1852,6	5515,1	5267,5	7842,4	7099,9	5251,7	5108,6
1. Transferuri în FEN (30% din veniturile fondului)	285,4	1610,9	1797,6	2074,8	2533,8	2100,0	2040,0
2. Pentru elaborarea și implementarea strategiei de regenerare resurselor naturale		424,9		510,0	337,5	-	
3. Pentru construcția, reconstrucția și reutilizarea obiectelor de protecție mediului	230,2	290,0	311,4	452,2	358,1	216,9	177,4
4. Proiecte, construcția și amenajarea poli-goanelor pentru depozitarea deșeurilor		520,1	243,4	560,6	299,0	758,3	1066,7

ANUARUL IES – 2010

Acumulări și distribuiri	2001	2005	2006	2007	2008	2009	2010
5. Măsuri sanitare (lichidarea gunoiștilor neautorizate , curățarea izvoarelor, fântânilor, lacurilor, etc)	164,5	710,3	427,9	911,1	370,0	38,1	100,0
6. Propagarea cunoștințelor ecologice		36,9	72,9	350,5	44,9	341,3	236,0
7. Întărirea bazei tehnico-materiale a structurii de protecție a mediului	902,1	1117,7	2036,6	2362,1	2584,0	1360,6	1084,5
8. Premiarea inspecțiilor ecologice (până la 5% din veniturile FEL) și întreținerea serviciilor ecologico-economice	138,8	312,6	297,7	203,7	307,2	349,8	204,0
9. Acțiuni de prevenire și lichidare a consecințelor poluării mediului	40,0	90,0		179,7	85,0	86,7	200,0
10. Alte lucrări cu specific local, ce țin de protejarea mediului (până la 15% din venitul Fondului)	95,3	401,7	80,0	237,7	180,4	-	
Sold la cont la sfârșitul anului de gestiune	1024,4	1302,4	2353,4	2152,7	3783,9	6968,0	10386,3
Informația privind proiectele de mediu, inclusiv:							
Numărul de proiecte înregistrate pentru finanțare		148	101	38	84	38	52
Numărul de proiecte realizate	18	87	47	33	66	32	46
Suma cheltuielilor p/u proiecte realizate	450,0	1245,0	949,1	1809,5	2432,4	2008,2	1984,1

Tab. 3

Sinteza lunară a veniturilor la Fondurile Ecologice Locale pe anul 2010 (mii lei).

Denumirea subdiviziunii	Sold la 01.01.10												5%, premiarea specialistilor					total cheltuieli, mii lei	Sold la 01.01.11
	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai	iunie	iulie	august	septembrie	octombrie	noiembrie	decembrie	Total	proiecte finanțate	30% FEN	Intarirea bazei tehnico-materiale a subdiviziunilor de mediu	Propagarea cunostintelor ecologice		
AE Chișinău	161.7	551.7	453.0	533.8	127.6	162.5	165.4	37.5	92.6	181.7	113.8	70.0	2651.3	1224.9	795.39	104.65	46.39	2171.33	3374.7
AE Bălți	37.4	160.7	83.1	82.0	16.7	15.30	15.50	10.10	52.5	11.4	14.2	14.2	513.1	31.8	153.93	53.80	11.39	277.82	551.1
AE Cahul	24.5	51.8	12.3	13.3	10.5	1.5	2.4	2.9	3.3	2.2	8.8	7.5	141.0	10.0	42.30	30.90	5.40	95.30	71.7
IE Orhei	158.50	15.0	13.0	5.2	11.9	22.2	13.2	20.3	11.3	1.4	2.8	37.2	169.6		50.88	30.90	5.40	97.28	230.8
IE Rezina	203.41	9.9	3.0	8.9	1.9	2.9	97.4	2.7	1.8	79.4	3.9	6.5	226.5	43.1	67.95	22.90	5.40	148.05	281.9
IE Telenești	-44.71	0.0	3.1	1.30	29.3	4.6	2.9	5.9	3.1	6.2	3.2	7.9	72.0		21.60	22.90	5.40	51.90	-24.6
IE Dubăsari	5.89	2.3	4.5	2.6	3.6	7.2	3.5		5.0	4.1	2.8	2.7	41.2		12.36	12.80	5.40	34.06	13.0
IE Ungheni	19.05	5.70	37.2	12.3	20.1	9.0	6.1	9.2	5.7	22.1	24.0	11.3	199.3		59.79	22.90	5.40	91.79	126.6
IE Călărași	21.22	3.3	4.1	8.3	8.1	0.0	4.9	2.7	14.2	15.4	18.6	30.0	116.0	4.5	34.80	22.90	5.40	71.00	66.2
IE Strășeni	192.75	5.8	54.3	18.9	16.5	16.5	12.7	15.6	11.6	12.6	12.2	23.4	264.5	5.0	79.35	22.90	5.40	119.85	337.4
IE Ialoveni	8.45	1.0	18.5	31.0	8.4	3.5	8.3	2.5	1.4	1.5	5.1	5.2	104.9	5.0	31.47	22.90	5.40	70.77	42.6
IE Anenii Noi	416.72	11.2	197.1	15.5	33.3	11.9	13.6	24.1	14.4	7.6	11.1	15.0	437.9		131.37	22.90	5.40	163.67	691.0
IE Criuleni	175.23	2.6	27.1	18.1	20.3	7.9	18.5	8.2	5.8	10.4	18.6	12.4	174.7	5.0	52.41	22.90	5.40	92.61	257.3
IE Hîncești	118.80	11.0	36.7	10.5	44.0	21.0	6.1	5.8	12.2	4.4	7.1	10.4	207.7		62.31	22.90	5.40	96.01	230.5
IE Căușeni	9.83	8.8	52.8	14.9	16.3	21.1	16.4	5.0	25.9	20.8	11.6	64.8	276.5	4.9	82.95	36.57	5.40	133.82	152.5
IE Șt.Vodă	22.08	1.40	43.2	19.7	3.7	6.5	4.6	4.2	42.8	4.0	20.0	10.9	167.4	4.0	50.22	30.90	5.40	93.52	96.0
IE Nisporeni	-9.16	0.60	21.2	8.0	8.2	5.7	16.7	13.4	10.4	5.9	8.1	3.8	115.2	5.0	34.56	30.90	5.40	81.26	24.8
IE Cimișlia	76.00	1.4	19.4	6.8	12.9	11.2	9.3	3.1	0.7	7.9	6.3	2.0	87.9	3.0	26.37	30.90	5.40	68.17	95.7

Denumirea subdiviziunii	Sold la 01.01.10												Sold la 01.01.11							
	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai	iunie	iulie	august	septembrie	octombrie	noiembrie	decembrie	Total	proiecte finanțate	30% FEN	5%, premierea specialistilor	Intirrea bazei tehnico-materiale a sub-diviziunilor de mediu	Propagarea cunostintelor ecologice	total cheltuieli, mii lei	
IE Ocnița	4.9	42.6	20.2	4.5	4.8	4.3	4.0	4.0	8.5	5.4	3.0	5.5	111.7	3.0	33.51	8.6	30.90	5.40	81.41	193.7
IE Briceni	15.4	36.5	66.5	67.5	19.4	5.9	12.9	1.1	4.0	12.8	1.3	8.0	251.3		75.39	3.2	30.90	5.40	114.89	376.6
IE Edineț	0.1	42.5	19.2	24.8	4.5	7.4	15.0	9.9	7.4	2.7	5.5	11.4	150.4	147.2	45.12	7.0	30.90	5.40	235.62	47.6
IE Dondușeni	1.8	56.4	30.9	22.9	19.3	8.3	2.7	2.1	10.8	3.4	7.6	24.5	190.7	5.0	57.21	6.4	30.90	5.40	104.91	205.5
IE Rîșcani	2.1	45.2	10.2	16.0	22.4	4.9	25.2	9.5	9.2	4.5	9.3	5.2	163.7	4.8	49.11	7.7	22.90	5.40	89.91	104.2
IE Drochia	37.1	75.7	27.7	4.9	10.8	9.4	5.4	7.9	5.5	12.0	8.9	10.0	215.3	5.0	64.59	7.4	30.90	5.40	113.29	217.1
IE Soroca	4.6	25.4	65.9	17.5	10.4	46.3	7.2	17.5	27.8	4.5	9.6	9.8	246.5	6.5	73.95	9.3	30.90	5.40	126.05	419.5
IE Glodeni	0.0	36.8	22.1	10.6	3.1	10.8	2.4	1.1	1.3	1.5	2.3	0.4	92.4	23.2	27.72	5.3	23.90	5.40	85.52	49.3
IE Florești	0.0	66.7	20.5	44.7	12.8	12.1	33.9	10.7	1.7	3.8	2.6	2.1	211.6	5.7	63.48	6.8	36.57	5.40	117.95	347.8
IE Fălești	0.0	56.3	20.3	9.1	29.4	23.7	15.2	10.0	17.3	20.2	10.3	30.5	242.3	5.4	72.69	7.6	23.90	5.40	114.99	161.3
IE Sîngerei	2.8	15.3	10.0	1.6	2.2	0.00	0.0			0.3	0.0	0.9	33.1		9.93	4.5	23.90	5.40	43.73	1.0
IE Șoldănești	2.31	4.3	2.9	6.4	4.4	2.1	3.6	7.6	3.3	4.5	5.8	5.7	52.6	3.5	15.78	3.0	30.90	5.40	58.58	-3.7
IE Cantemir	2.0	19.5	21.6	4.9	6.2	9.4	12.2	8.5	6.6	7.6	8.7	5.5	112.7	4.2	33.81	3.0	30.90	5.40	77.31	85.1
IE Basarabasca	0.7	27.7	14.30	6.20	9.8	0.2	4.5		11.6	18.6	4.1	31.0	128.7	3.0	38.61	2.0	12.80	5.40	61.81	85.3
IE Leova	1.7	26.7	11.4	8.6	15.6	20.0	6.2	2.7	12.8	3.9	9.3	7.7	126.6	27.00	37.98	5.4	30.90	5.40	106.68	97.6
IE Taraclia	3.0	17.3	9.4	19.0	9.6	3.4	7.5	4.6	15.9	3.6	9.0	12.5	114.8	1.60	34.44	2.1	16.00	5.40	59.54	94.8
AE Gagauzia	3.0	29.3	36.6	11.7	17.6	35.9	27.6	11.4	16.9	16.2	14.6	4.7	225.5		67.65	5.3	30.90	5.40	109.25	537.0
IES (30%)													0.0		-551.00				-551.00	551.0
IES (posturi vamale)													0.0		0.00				0.00	196.5
Total IES	385.9	1735.9	1493.3	1092.0	595.6	534.6	603.0	281.8	475.3	524.5	404.1	510.6	8636.6	1591.3	2040.0	204.0	1037.4	236.0	5108.7	10386.2

Utilizarea mijloacelor bănești acumulate la Fondul Ecologic Local s-a efectuat în conformitate cu Legea bugetului de stat pentru anul 2010 și Regulamentul privind fondurile ecologice, aprobat prin Hot. Guv. nr.988 din 21.09.08 cu modificările ulterioare. În total au fost utilizate surse financiare în sumă de 5108,6 mii lei.

Numărul proiectelor finanțate din contul veniturilor în Fondurile Ecologice Locale pentru anul 2010 au constituit 46 la număr, iar suma utilizată în acest scop a fost de 1984,1 mii lei sau 38,8 la sută din totalul cheltuielilor, pe când în perioada anilor 2001, 2005 acest indicator era de 22-24 proiecte, iar suma atingea 15-18 la sută din totalul cheltuielilor.

Pe viitor este necesar introducerea unor modificări și completări la Legea 1540-XIII privind plata pentru polarea mediului, care ar revedea coeficienți de agresivitate pentru unii poluanți emiși în aerul atmosferic, normative ale plăților pentru emisiile de poluanți și modul de calculare a acestora, cât și obligațiunile agenților economici în domeniu de a efectua o reinventariere totală a tuturor surselor de poluare cu crearea unei baze de date. Aceste acțiuni vor permite de a acumula o informație mai amplă despre toate sursele de poluare existente.

Realizarea acestor acțiuni va duce la o majorare esențială a veniturilor la Fondurile Ecologice Locale, cât și o orientare pozitivă a beneficiarilor.

X.2. Asigurarea economico-financiară.

Cheltuielile financiare pentru întreținere și funcționare a Inspectoratului Ecologic de Stat cu subdiviziunile sale teritoriale pentru anul 2010, cât și pentru anii precedenți au fost acoperite din mai multe surse financiare.

Structura cheltuielilor de casă pentru întreținerea activității Inspectoratului și subdiviziunilor teritoriale este reflectată în *fig. 1*.

Cheltuieli de bază.

Din bugetul de stat pentru perioada raportată au fost alocate surse financiare numai la compartimentul cheltuieli de personal în valoare nominală de 12652,8 mii lei sau 94,3 la sută din suma necesară, restul 759,0 mii lei, au fost acoperite din veniturile la contul mijloace speciale (serviciile cu plată).

Salariul mediu lunar al unui salariat din Inspectorat pentru anul 2010 a constituit 3076,8 lei. Necătfind faptul că salariul mediu lunar, an de an, este în creștere, pentru tinerii specialiști media anuală este destul de joasă, datele sunt relatate în coloana 3 din tabela de mai jos (*Tab. 4*).

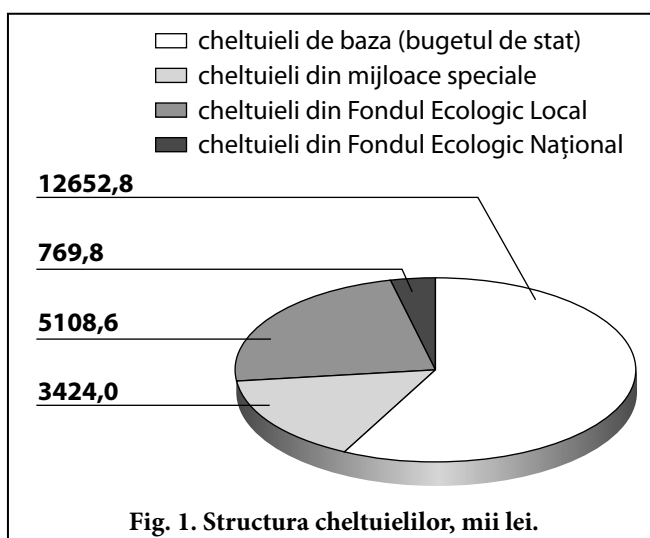

Fig. 1. Structura cheltuielilor, mii lei.

Tab. 4

Analiza salariului mediu pe funcții.

Denumirea Funcției	Limita	Salariu mediu lunar (lei)				
		Fără vechime și grad de calificare în serv.publ.	Cu vechime de pînă la 5 ani, 15%	Cu vechime de pînă la 10 ani, 25 %	Cu vechime de pînă la 15 ani, 30 %	Cu vechime peste 20 ani, 40%
1	2	3	4			5
Inspector principal	1000	1823	2302	2557	2690	2889
Inspector coordonator	900	1599	2055	2295	2420	2602
	900	1541	1997	2237	2326	2504
	800	1386	1819	2012	2124	2287
Inspector	750	1309	1729	1877	2024	2178

Conform statelor de personal pentru anul 2010 efectivul limită de personal a fost aprobat în număr de 310 unități, inclusiv 266 unități-funcționari publici și 44 unități – personal ce asigură deservirea tehnică a instituției.

Sinteza alocațiilor de la bugetul de stat pentru cheltuieli de personal, perioada 2005-2010 se reflectă în tabelul 5.

Tab. 5

Sinteza alocațiilor financiare de la bugetul de stat pentru cheltuieli de personal în perioada anilor 2005-2010, mii lei.

Indici	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Aprobat pe an	3662,2	4367,2	11882,7	14917,7	14917,7	12652,8
Precizat pe an	4253,2	7214,8	11882,7	14917,7	15161,5	12652,8
Executat de casa	4230,5	7214,8	11839,2	14624,2	15160,5	12652,2
Executat cheltuieli efective	4227,7	7155,3	11870,5	14940,8	15298,3	12714,0
Informația privind statele și efectivul de personal, inclusiv	-	-	-	-	-	-
Numărul de instituții-total	6/6	6/6	3/3	3/3	3/2	1/1
Personal (salariați) total, inclusiv: (plan/fact)	411/402	395/379	395/384	367/337	346/294	310/299
- Funcționari publici (plan/fact)	380/371	364/354	343/341	315/293	299/255	266/262
- Personal ce asigură deservirea tehnică a instituției (plan/fact)	31/31	31/25	52/43	52/44	42/37	44/37

Venituri și cheltuieli la componenta – mijloace speciale.

Un rol important în procesul de finanțare a cheltuielilor pentru dezvoltarea bazei tehnico – materiale și întreținerii curente a activității Inspectoratului și subdiviziunilor sale teritoriale revine mijloacelor bănești acumulate ca venituri la contul special în urma prestării serviciilor și lucrărilor în domeniul protecției mediului contra plată la solicitarea beneficiarilor. Aceste lucrări sunt efectuate de către unele subdiviziuni din cadrul Agențiilor și Inspecțiilor ecologice, funcțiile cărora nu țin de exercitarea controalelor ecologice.

În perioada anului 2010 au fost acumulate venituri în sumă de 3328,4 mii lei sau cu 119 la sută mai mult față de planul anual (2800,0 mii lei).

Sinteza acumulărilor la contul mijloace speciale (servii cu plată) pentru anii 2005-2010 este reflectată în tab. 6 și 7.

Tab. 6

Sinteza privind veniturile și cheltuielile la componenta bugetară, categoria mijloace speciale (servicii cu plată) pentru perioada anilor 2005-2010 (mii lei).

Denumirea indicatorilor		2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total venituri, inclusiv:		6398,0	7035,9	8657,3	8838,3	6662,9	57454,7
Sold la cont la începutul anului de gestiune		518,6	493,5	1279,3	1489,1	2816,1	2426,3
Veniturile anului de gestiune		5879,4	6542,4	7378,0	7349,2	3846,8	3328,4
Total cheltuieli, inclusiv:		5904,5	5756,6	7023,1	6006,5	4082,9	3424,0
Cheltuieli de personal, total		2438,9	3186,9	1016,0	1660,2	531,0	751,2
Cheltuieli curente, total Inclusiv:		3335,1	2470,9	3783,6	3929,0	3344,6	2453,6
Plata mărfurilor și serviciilor:	113						
-energia electrică	01	136,9	60,6	37,3	60,6	53,9	55,0
-gazele	02	45,9	108,1	96,3	108,1	145,1	128,9
-rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	03	467,0	445,9	745,5	445,9	242,6	428,3
-energia termică	04	30,1	2,7	2,1	2,7	0,7	20,6

-manuale, materiale didactice și practica de producție a elevilor și studenților, literatura tehnico-științifică și metodică	05	-	-	-	-	-	-
-cărțile și edițiile periodice	06	33,3	15,8	146,5	71,7	108,2	98,0
-utilajul și inventarul special	07	23,3	-	40,0	7,8	-	-
-alimentația	09	-	-	-	-	-	-
-medicamente și consumabile	10	1,0	-	2,1	49,5	20,7	4,7
-servicii de telecomunicație și de poștă	11	415,4	360,3	433,8	468,0	374,7	346,0
-lucrări de cercetări științifice	12	21,4	9,9	14,9	16,0	33,9	
-arendarea mijloacelor de transport și întreținerea mijloacelor prin transport proprii	13	990,6	553,7	708,3	726,3	726,2	336,4
-inventarul moale și echipament	14	1,9	18,9	38,5	147,9	15,2	
-hrana animalelor	15	-	-	-	-	-	
-servicii de cercetare în domeniul științei și inovării efectuate prin contract de către instituțiile la autogestiune	16	-	-	-	-	-	
-reparații curente ale clădirilor și încăperilor	17	19,5	11,8	170,5	515,1	187,7	137,0
-reparații curente ale utilajului și inventarului	18	157,1	164,0	166,0	81,3	119,4	87,5
-arendarea bunurilor	19	137,5	292,1	425,6	476,6	505,9	530,0
-simbol. de stat și locale, semn de dist. de stat	20	-	-	-	-	-	9,0
-reciclarea cadrelor	21	-	-	6,2	7,5	-	
-servicii editoriale	22	82,4	59,1	125,9	22,5	78,0	4,3
-cheltuieli de protocol	23						
-ediții periodice departamentale	24						
-combustibil	26						
-procurarea și instalarea contoarelor	27						
-amenzi	28						2,0
-paza interdepartamentală	29	43,2	17,6	18,5	18,8	11,9	4,7
-lucrări de informatică și de calcul	30	15,0	13,2	11,1	6,2	133,5	102,1
-apa și canalizația	34	19,8	5,0	6,8	8,9	13,8	11,4
-salubritatea	35	5,1	0,1	0,7		1,3	
-marfuri și servicii neatribuite altor alineate	45	415,1	201,6	284,9	579,9	571,9	94,1
Deplasări în interes de serviciu, inclusiv:	114						
-deplasări în interiorul țării	1	273,6	288,5	302,0	107,6	98,4	45,8
-deplasări peste hotare	2						6,6
Cheltuieli capitale, total:		180,9	98,8	2223,6	417,2	108,9	219,2
Investiții capitale	241						
Procurarea mijloacelor fixe	242	180,9	98,8	1887,2	417,2	108,9	219,2
Reparații capitale	243			336,4			
Sold la cont la sfârșitul anului de gestiune		493,5	1279,3	1489,1	2831,9	2579,4	2330,7

Referitor la veniturile de 3328,4 mii lei acumulate cu aportul Agențiilor și Inspecțiilor Ecologice se constată, că acestea pe viitor vor fi insuficiente pentru a asigura o activitate de funcționare continuă a întregului Inspectorat Ecologic de Stat cu subdiviziunile sale teritoriale (tab. 7).

Tab. 7

**Sinteza acumulărilor la contul mijloace speciale
(servicii cu plată) pentru a. 2010 (mii lei).**

nr. d/o	Denumirea subdiviziunii	2010 Total		Inclusiv							
		eliberat contr	suma încasată	I trimestru		II trimestru		III trimestru		IV trimestru	
				eliberat contr	suma încasată	eliberat contr	suma încasată	eliberat contr	suma încasată	eliberat contr	suma încasată
1	AE Chișinau 01	1695	656,0	308	137,2	450	133,0	493	147,2	444	238,6
2	AE Bălți 12	916	498,7	357	193,4	206	90,0	165	101,9	188	113,4
3	AE Cahul 34	160	75,0	34	16,0	56	24,0	27	10,0	43	25,0
4	AE Gagauzia	265	104,0	61	25,9	69	28,0	63	23,1	72	27,0
5	IE Orhei 74	137	58,5	27	8,4	46	20	29	14,1	35	16,0
6	IE Rezina 76	94	40,1	42	14,0	29	18,0	16	6,1	7	2,0
7	IE Telenești 93	109	47,0	14	5,0	29	15,0	30	15,0	36	12,0
8	IE Dubăsari 53	34	9,2	8	2,1	10	2,5	10	3,2	6	1,4
9	IE Ungheni 95	162	59,0	45	15,3	45	15,0	38	16,0	34	13,0
10	IE Calarași 38	195	81,2	48	17,4	43	19,4	57	24,9	47	19,5
11	IE Strașeni 86	164	57,8	45	16,1	43	16,0	41	14,7	35	11,0
12	IE Ialoveni 67	235	85,2	61	20,8	61	20,8	62	25,3	51	18,3
13	IE Anenii Noi 30	194	79,7	54	24,0	71	29,2	30	12,1	39	14,4
14	IE Criuleni 48	167	65,0	36	11,7	54	17,7	40	22,3	37	13,3
15	IE Hîncești 65	201	81,0	40	18,2	57	22,4	60	23,1	44	17,3
16	IE Căușeni 40	144	102,2	34	15,8	46	27,3	29	17,4	35	41,7
17	IE Ștefan Vodă 89	156	76,5	35	20,0	46	20,3	34	15,9	41	20,3
18	IE Nisporeni 71	136	48,8	27	8,7	28	9,6	50	19,0	31	11,5
19	IE Cimișlia 44	131	36,6	39	11,9	26	5,7	28	6,7	38	12,3
20	IE Ocnița 72	127	65,3	68	41,2	22	9,7	17	6,1	20	8,3
21	IE Briceni 32	323	87,4	122	38,3	96	28,4	40	9,6	65	11,1
22	IE Edineț 55	206	90,7	51	22,3	65	27,4	44	22,2	46	18,8
23	IE Dondușeni 50	282	109,1	126	27,4	75	30,8	40	21,2	41	29,7
24	IE Rîșcani 79	189	50,4	56	15,5	38	11,3	51	11,1	44	12,5
25	IE Drochia 52	191	91,2	62	33,8	40	25,4	40	13,3	49	18,7
26	IE Soroca 84	1207	122,0	141	36,3	334	32,7	405	28,2	327	24,8
27	IE Glodeni 61	121	46,7	40	14,2	28	10,2	29	12,1	24	10,2
28	IE Florești 59	114	68,2	30	22,8	36	21,4	23	12,2	25	11,8
29	IE Fălești 57	175	57,4	30	9,5	37	14,6	49	17,0	59	16,3
30	IE Sîngerei 81	105	37,3	20	8,1	37	14,6	27	6,3	21	8,3
31	IE Șoldănești 88	74	35,7	25	12,5	22	13,8	12	4,2	15	5,2
32	IE Cantemir 36	113	45,2	27	10,5	41	13,1	21	7,7	24	13,9
33	IE Basarabasca 31	64	29,0	22	7,8	10	4,8	16	5,7	16	10,7
34	IE Leova 69	79	26,1	19	5,3	26	9,1	20	6,8	14	4,9
35	IE Taraclia 91	99	35,9	22	7,1	41	12,5	19	7,2	17	9,1
36	IES	124	69,3	31	21,0	38	16,1	20	4,3	35	27,9
37											
Total			3328,4		915,5		829,8		713,2		870,2

Pentru anii precedenți se constată, că majoritatea cheltuielilor de întreținere și funcționare a IES cu subdiviziunile sale teritoriale erau acoperite din contul veniturilor acumulate de către serviciile specializate, care anual asigurau capitolul de venituri cu mai mult de jumătate din suma acumulată.

Pe viitor se cere ca funcționarii din Agenții și Inspecții ecologice să acorde o deosebită atenție creșterii veniturilor la contul mijloacelor speciale (servicii prestate) pentru a asigura o funcționare regulamentară a subdiviziunilor în care activează.

X.3. Suportul logistic al inspectoratului ecologic de stat.

Cu suportul financiar al proiectelor aprobate de Consiliile de Administrare ale Fondului Ecologic Național și cel Local, precum și a mijloacelor speciale alocate pe parcursul anului 2010, s-au întreprins acțiuni practice referitor la consolidarea bazei tehnico- materiale a Inspectoratului Ecologic de Stat și subdiviziunilor sale teritoriale.

În total au fost utilizate mijloace financiare la componenta logistică în sumă de 4727,1 mii lei (fig. 2).

Pentru aprovizionarea parcului de autoturisme cu produse petroliere s-au achiziționat 138.000 lit. de benzină și motorină, care au fost folosiți rațional pentru îndeplinirea sarcinilor puse în fața colaboratorilor IES.

Pentru crearea condițiilor normale de lucru a colaboratorilor din subdiviziunile teritoriale au fost alocate 314,1 mii lei, care au fost utilizați pentru efectuarea lucrărilor de reparație curentă a încăperilor de serviciu din cadrul Centrelor de Investigații Ecologice Otaci, Bălți, Chișinău, Inspecțiilor Ecologice IE Cantemir, Telenești, Edineț.

Pentru asigurarea instituției cu agent termic, energie electrică, apă și canalizare, servicii de telecomunicație, poștă, Internet, rechizite de birou și consumabile au fost utilizate 2230,4 mii lei.

Pentru desfășurarea acțiunii „Aer curat pentru toți” și propaganda ecologică, editarea Anuarului IES – 2009 „Protecția mediului în Republica Moldova” au fost utilizate surse financiare în mărime de circa 367,2 mii lei, care au fost utilizate și pentru editarea materialelor de reclamă și propagandă ecologică, fabricarea și oformarea standurilor pentru măsurile petrecute din cadrul săptămânii „Un oraș fără automobilul meu”, educație ecologică din instituțiile de învățământ preșcolar, gimnaziale și liceale.

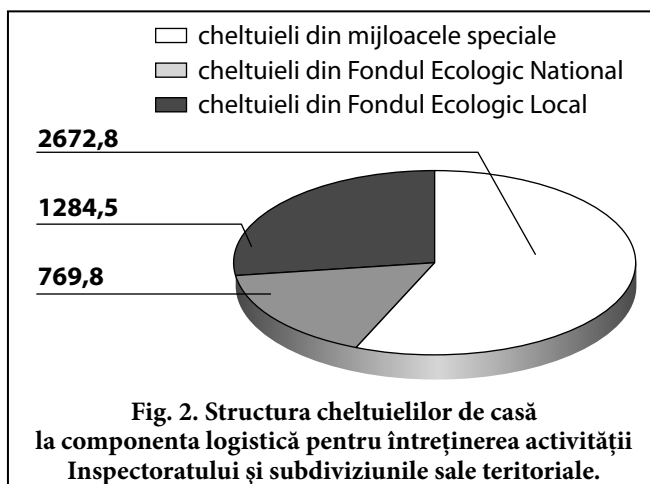
Pe parcursul anului 2010 din toate sursele de finanțare enumerate mai sus au fost alocate circa 380,0 mii lei pentru procurarea echipamentului electronic, după cum urmează:

- calculatoare – 28 unități;
- imprimante și faxuri – 8 unități;
- un autoturism de serviciu;
- mobilă de serviciu pentru 3 subdiviziuni.

Soluționarea în continuare a lucrărilor de consolidare a bazei tehnico-materiale solicită alocarea pe parcursul anilor 2011-2012 de mijloace financiare pentru reparația capitală și curentă a sediilor Inspecțiilor Ecologice: Ungheni, Florești, Sîngerei, Anenii – Noi, Centru Investigații Ecologice Otaci, AE Bălți.

În scopul reducerii cheltuielilor de întreținere a mijloacelor de transport este necesar de a reinnoi parcul auto al IES aproape integral.

Drept obiectiv prioritar pentru perioada apropiată sub aspectul consolidării logistice, IES urmează să creeze condiții normale de lucru tuturor colaboratorilor, să-i asigure pe aceștia cu echipament performant, să implementeze de urgență în cadrul Inspectoratului sistemul informațional de monitorizare a activității de protecție a factorilor de mediu.

XI. CONCLUZII ȘI OBIECTIVE.

D. Osipov

În anul de raportare Inspectoratul Ecologic de Stat și-a construit activitatea pe toate patru obiective și opt acțiuni prioritare cu caracter aplicativ și de inspectare, care decurg din Programul de activitate a Guvernului, după cum urmează:

Obiective. Asigurarea unui cadru adecvat pentru protecția mediului și utilizarea durabilă a resurselor naturale.

Reducerea impactului negativ al activității economice asupra mediului, resurselor naturale și sănătății populației.

Sporirea gradului de protecție împotriva calamităților naturale.

Creșterea nivelului de cultură ecologică a cetățenilor.

Acțiuni prioritare. *Consolidarea potențialului instituțional în domeniul protecției mediului și utilizării durabile a resurselor naturale.*

Extinderea cooperării internaționale în domeniul protecției mediului.

Îmbunătățirea măsurilor de prevenire a poluării mediului înconjurător prin ridicarea nivelului de conștientizare a populației și incorporarea cerințelor de protecție a mediului în politicile sectoriale ale economiei naționale și politicii teritoriale.

Aplicarea măsurilor de asanare și protejare a fondului acvatic

Extinderea suprafețelor forestiere

Protejarea biodiversității (Realizarea regimului de protecție a lumii vegetale și animale).

Prevenirea și diminuarea efectelor dezastrelor naturale.

Promovarea unor campanii naționale de educare și sensibilizare pentru ecologie și dezvoltare durabilă.

Activitatea a avut un caracter stabil cu tendințe de creștere și cu acoperire omogenă pe componentele de mediu și întindere teritorială.

Realizările la indicatorii activității de bază, în primul rând, cu caracter de control ecologic, demonstrează că în perioada de raportare Inspectoratul a întreprins un efort major în sensul exercitării atribuțiilor sale și măsurilor planificate. Drept confirmare, în această perioadă au fost întreprinse 14 645 inspectări, urmare cărora au fost întocmite 5 583 procese-verbale, pentru diferite încălcări sau abateri de la legislația de mediu. Aceste contravenții administrative au fost sancționate cu amenzi conform CC – în sumă de 3 460 574 lei.

În scopul ridicării prejudiciului cauzat mediului Agențiile și Inspecțiile Ecologice au înaintat acțiuni civile în instanța de judecată în sumă de 850 610 lei.

Concomitent a fost asigurat calculul plății pentru poluarea mediului de către agenții economici și achitarea respectivei. Astfel, plata pentru poluarea mediului calculată constituie 6 809 007 lei, inclusiv achitată – 6 363 751 lei.

Pe parcursul perioadei de raportare au fost examinate și soluționate în total pe Inspectorat 2200 adrese și petiții parvenite din partea organelor ierarhic superioare, autorităților administrației publice centrale și locale, precum și din partea cetățenilor.

Prin intermediul subdiviziunilor teritoriale au fost organizate acțiuni cu caracter ecologic, care au drept scop mobilizarea eforturilor autorităților publice locale, precum și conștientizarea societății civile în vederea îmbunătățirii managementului factorilor de mediu, cum ar fi: „Cea mai verde, mai salubră și mai amenajată localitate”, „Rîu curat de la sat la sat”, „Caravana apelor – Bîc, 2010”, „În oraș fără automobilul meu”, „Un arbore pentru dănuirea noastră” și altele.

Acțiuni prioritare pentru realizarea obiectivelor Programului de guvernare „Integrare europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare, 2011-2014” (a. 2011).

Obiective de guvernare:

Asigurarea unui cadru adecvat pentru protecția mediului și utilizarea durabilă a resurselor naturale.

Reducerea impactului negativ al activității economice asupra mediului, resurselor naturale și sănătății populației.

Creșterea nivelului de informare, educație și cultură ecologică a cetățenilor.

Asigurarea unui cadru instituțional-funcțional pentru coordonarea acțiunilor de răspuns în cazuri de dezastre.

Implementarea unui set de măsuri orientate spre diminuarea riscurilor în cazul dezastrelor.

Sensibilizarea și informarea cetățenilor Republicii Moldova privind protecția împotriva calamităților.

Acțiuni prioritare.

Definitivarea cadrului juridic de mediu existent în conformitate cu cerințele, directivele și standardele Uniunii Europene;

Promovarea în sfera de business a responsabilității corporative în domeniul calității și protecției mediului natural;

Consolidarea potențialului instituțional în domeniul protecției mediului și utili-zării durabile a resurse-lor naturale, ajustarea politicii managementului deșe-urilor la standardele europene;

Îmbunătățirea măsurilor de prevenire a poluării mediului înconjurător prin ridicarea nivelului de conștientizare a populației și încorporarea cerințelor de protecție a mediului în politicile sectoriale ale econo-miei naționale și în politicile teritoriale;

Aplicarea măsurilor de asanare și protejare a fondului acvatic; Încurajarea conservării, perpetuării și protejării biodiversității;

Asigurarea transparenței și eficienței în administrarea Fondului Ecologic Național;

Promovarea „tehnologiilor prietenoase mediului”;

Reabilitarea sistemului de diguri de protecție în scopul prevenirii și reducerii impactului inundațiilor.

Activitățile nominalizate se regăsesc într-un set întreg de acțiuni și măsuri încorporate în Planul de acti-vitate a Inspectoratului Ecologic de Stat pentru anul 2011.

XII. ABORDAREA STATISTICĂ A INFORMAȚIEI DE MEDIU.

D. Osipov, M. Șeremet, S. Nicolaescu

Anexa 1

Activitatea integrală a Inspectoratului Ecologic de Stat pentru anul 2010.

Nr. crit.	Denumirea criteriilor	În total	Inclusiv pe factorii naturali							
			Solul	Subsol	Apa	Aerul	Flora și fauna	Chimie	Deșe-uri	Complexe
1	2	3	4		5	6	7	8	9	10
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	14645	1988	278	1825	2084	4066	563	2054	1787
2	Procese verbale întocmite (nr.)	5583	629	131	685	510	1452	7	2067	102
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /IEI(lei)	3460574	405500	137500	542240	314450	1245174	18000	639610	158100
4	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	1676805	195200	82300	251278	153250	610972	6000	301305	76500
5	Numărul contraveniențelor (persoane)	5659	625	129	666	462	1644	7	2039	87
6	Acțiuni înaintate (lei)	850610	37601	5148	41308	50	761897	0	1572	3034
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	545138	29346	5148	161450	50	345927	0	372	2844
8	Amenzi aplicate de judecătoria și alte organe (lei)	144660	24740	8000	16400	1000	25920	0	66400	2200
9	Amenzi încasate de la judecătoria și alte organe (lei)	64620	2700	3000	3700	400	21970	0	32050	800
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	134	5	13	15	1	18	0	13	69
11	Materiale prezentate judecătoriei economice (nr.)	24	1	0	0	0	12	0	0	11
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale	355	29	0	27	4	10	12	273	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	49	13	1	5	0	2	0	0	28

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
14	Pașaportizarea unităților industr. și agricole	216	0	0	0	0	0	198	0	18
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE /IE	243	12	11	97	10	18	11	45	39
16	Organizarea seminar., conferinț., expedițiilor etc. (nr.)	135	3	0	11	16	20	16	8	61
17	Publicații (nr.)	259	4	0	19	38	41	3	50	104
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	260	3	1	15	18	43	6	40	134
19	Procese-verbale prezentate judecătoriei și altor organe (nr)	832	32	5	20	9	92	1	634	39
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	1839	561	13	83	48	78	21	87	948
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	1806	1377	1	13	2	0	0	0	413
22	Coordonarea material. pentru repartizarea loturilor (nr.)	1702	1312	8	8	0	0	0	0	374
23	Participarea în comisii de recepție obiectelor (nr.)	799	204	1	28	11	0	0	0	555
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	16	13	0	0	1	0	0	0	2
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	204	59	0	23	5	1	41	4	71
26	Examinarea plîngerilor și semnalelor (nr.)	2200	205	51	277	121	549	31	462	504
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	5548	371	117	599	844	696	105	775	2041
28	Raiduri de anti-braconaj (nr.)	1536	0	0	0	0	1536	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	63	0	0	0	0	63	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	30	0	0	3	0	27	0	0	0

1	2	3	4		5	6	7	8	9	10
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	1932	46	19	98	59	211	4	77	1418
32	Proiecte de execuție acordate	732	49	1	13	3	0	0	0	666
33	Proiecte de execuție avizate negativ	4	0	0	0	0	0	0	0	4
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	308	0	0	308	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	286	0	0	286	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	18	0	0	18	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	13	0	0	13	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	601	0	0	0	601	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	581	0	0	0	581	0	0	0	0
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	1311	0	0	0	1311	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	1309	0	0	0	1309	0	0	0	0
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separată a apei	29	0	0	29	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	1487	0	0	0	0	1487	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	1396	0	0	0	0	1396	0	0	0

1	2	3	4		5	6	7	8	9	10
45	Servicii prestate acordate (lei)	3074757	362174	3552	146519	316909	135890	102083	5312	2002319
46	Servicii prestate achitate (lei)	2998054	360073	3552	140877	311148	132039	79550	5190	1965626
47	Coordonarea rapoartelor statistice	4598	0	0	356	1591	0	87	1203	1361
48	Coordonarea planurilor de măsuri	1023	0	0	58	193	19	27	17	709
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	34	2	23	0	0	0	0	0	9
50	Mărimea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	6809007	0	0	2003588	1170081	2250	3384	138236	3491469
51	Mărimea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	6363751	0	0	2044159	1143871	2250	3356	167334	3002782
52	Suma transferurilor de către beneficiari în bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	971685	81772	0	0	1998	0	0	0	887915

**Activitatea de control și inspecție a Inspectoratului Ecologic de Stat
pentru anul 2010.**

Nr. crit.	Subdiviziunile IES	Denumirea criteriilor												
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
		Între-prinderi (obiecte) inspectate (nr.)	Procese verbale întocmite (nr.)	Amenzi aplicate de către șeful AE /IE (lei)	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	Amenzi înaintate (lei)	Achiziții satisfăcătoare (lei)	Amenzi aplicate de judecătoria și alte organe (lei)	Amenzi încasate de la judecătoria și alte organe (lei)	Servicii prestate acordate (lei)	Servicii prestate achitate (lei)	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Anenii Noi	277	138	176500	92350	7185	6995	12800	0	83564	78181	313040	228613	
2	Aparatul IES	120	161	170400	79040	299744	76950	0	0	68723	68723	0	0	
3	Bălți	958	208	190800	80850	25116	672	0	0	464735	464734	469529	454144	
4	Basarabasca	171	22	10200	5200	3635	3635	0	0	32773	32773	115649	115649	
5	Briceni	387	27	34100	18300	31375	26799	0	0	85574	85574	206961	206961	
6	Cahul	405	37	64140	25795	34605	13879	2000	0	83201	75082	118047	110844	
7	Călărași	333	125	95800	47900	5224	4954	0	0	84511	84511	81890	81890	
8	Cantemir	136	102	62000	34450	5193	3353	11600	3600	45690	45690	76131	76131	
9	Căușeni	768	233	159900	80300	21630	11929	17900	11100	80634	78231	206594	171370	
10	Chișinău	1791	257	294600	153700	40320	141749	2400	1600	494567	494567	2299004	2025687	
11	Cimișlia	183	76	46300	22250	2115	2115	2400	400	39882	33305	70782	52287	
12	Comrat	516	258	134700	93300	78287	53107	9700	9700	101803	101803	223410	223410	
13	Criuleni	378	235	117700	62550	8240	6117	0	0	66289	66289	130498	122629	
14	Dondușeni	623	109	76200	45100	52240	50466	9100	4550	88007	86024	112383	112383	
15	Drochia	255	145	116100	48398	0	0	0	0	84708	77950	160027	160027	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
16	Dubăsari	132	57	36000	16900	2729	2729	3400	1600	10884	10761	33819	30619
17	Edineț	310	80	39820	19810	5273	5268	400	0	92843	86242	124607	124607
18	Fălești	261	311	118700	60550	0	0	2400	1200	53886	53886	186038	183040
19	Florești	317	107	76800	26850	847	460	800	400	71587	71587	211907	210175
20	Glodeni	402	118	33400	16700	5880	4680	3600	2800	50022	42127	101357	72185
21	Hâncești	396	184	142800	62250	37073	26377	4600	2600	77848	77130	90866	100455
22	Ialoveni	747	85	22338	22338	13900	13900	0	0	94327	92727	50554	50554
23	Leova	237	160	82120	37096	5060	3560	5640	0	29923	29923	95276	93607
24	Nisporeni	377	358	159060	72210	3074	1060	10000	0	50512	48886	16921	16921
25	Ocnîța	468	179	61400	30450	5516	5391	0	0	62382	62382	94661	80949
26	Orhei	340	92	35300	12350	18836	6668	0	0	44755	44944	151002	148742
27	Râșcani	642	179	87620	45010	2506	3266	4800	4800	56810	52821	119806	104261
28	Rezina	197	232	48600	24400	3840	0	0	0	41618	33752	186421	186421
29	Sângerei	205	21	14250	1700	4750	4750	9120	120	34066	27820	28193	28193
31	Șoldănești	316	223	65600	32750	7056	6856	0	11350	45135	38642	26355	22762
32	Soroca	392	180	95540	45070	11844	10128	1400	700	77492	77173	192581	235167
33	Ștefan Vodă	250	172	100240	52970	26228	17579	3600	1200	74883	73196	105900	102009
34	Strășeni	420	325	213500	90645	54891	4219	11200	3000	61833	61968	173316	178395
35	Taraclia	210	115	105100	39500	2078	1690	11600	3700	36222	35850	46962	76764
36	Telenești	293	96	49446	23223	7489	7489	0	0	43485	43217	63208	50588
37	Ungheni	432	176	123500	54550	16831	16348	4200	200	59584	59584	125311	125311
Total pe Inspectoratul Ecologic de Stat		14645	5583	3460574	1676805	850610	545138	144660	64620	3074757	2998054	6809007	6363751

**Activitatea Inspectoratului Ecologic de Stat
pentru anul 2010 pe subdiviziuni.**

Nr. crit.	Denumirea criteriilor	TOTAL	Aneii Noi	Băiți	Basarabasca	Briceni	Cahul	Calărași	Cantemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălești	Florești	Glodeni
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	14645	277	958	171	387	405	333	136	768	1791	183	516	378	623	132	255	310	261	317	402
2	Procese verbale întocmite (nr.)	5583	138	208	22	27	37	125	102	233	257	76	258	235	109	57	145	80	311	107	118
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /E/(lei)	3460574	176500	190800	10200	34100	64140	95800	62000	159900	294600	46300	134700	117700	76200	36000	116100	39820	118700	76800	33400
4	Amenzi încasate de către șeful AE/E (lei)	1676805	92350	80850	5200	18300	25795	47900	34450	80300	153700	22250	93300	62550	45100	16900	48398	19810	60550	26850	16700
5	Numărul contraveniențelor (persoane)	5659	138	207	22	27	37	125	102	233	257	74	258	235	107	0	133	80	353	107	118
6	Acțiuni înaintate (lei)	850610	7185	25116	3635	31375	34605	5224	5193	21630	40320	2115	78287	8240	52240	2729	0	5273	0	847	5880
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	545138	6995	672	3635	26799	13879	4954	3353	11929	141749	2115	53107	6117	50466	2729	0	5268	0	460	4680
8	Amenzi aplicate de judecătorii și alte organe (lei)	144660	12800	0	0	0	2000	0	11600	17900	2400	2400	9700	0	9100	3400	0	400	2400	800	3600
9	Amenzi încasate de la judecătorii și alte organe (lei)	64620	0	0	0	0	0	0	3600	11100	1600	400	9700	0	4550	1600	0	0	1200	400	2800
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	134	0	1	6	1	1	2	2	3	16	4	1	4	23	2	2	1	3	5	0
11	Materiale prezentate judecătoriei economice (nr.)	24	0	0	7	0	0	0	0	0	2	0	1	0	11	0	0	1	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale	355	0	0	0	0	0	0	0	87	0	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	49	7	3	0	0	0	1	2	9	4	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
14	Pașaportizarea unităților industr. și agricole	216	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26	0	0	56	0	20	41
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE /IE	243	14	0	12	1	3	1	7	0	17	5	0	2	0	9	6	0	0	2	5
16	Organizarea seminar., conferinț., expedițiilor etc. (nr.)	135	5	0	18	2	0	3	3	2	9	5	0	0	0	5	6	18	0	1	7
17	Publicații (nr.)	259	8	6	0	6	3	0	5	13	0	2	0	9	6	8	6	4	2	13	13
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	260	9	5	15	2	10	2	2	33	0	8	16	0	5	1	0	3	0	2	27
19	Procese-verbale prezentate judecătoriei și altor organe (nr)	832	6	6	5	2	4	0	49	55	0	41	0	89	44	16	9	1	113	16	74
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	1839	17	77	20	22	32	58	13	26	308	15	59	98	37	45	55	9	38	11	24
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	1806	98	154	14	67	36	38	27	74	244	39	46	74	27	20	25	20	17	37	27
22	Coordonarea material. pentru repartizarea loturilor (nr.)	1702	96	154	10	3	18	38	26	73	234	39	171	74	27	18	0	10	17	0	29
23	Participarea în comisii de recepție obiectelor (nr.)	799	32	77	8	42	5	23	4	25	33	6	0	24	10	8	32	3	21	25	7
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	16	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	12	0	2	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	204	3	0	3	0	1	5	9	23	0	10	0	1	0	6	0	3	0	0	0
26	Examinarea plîngerilor și semnalelor (nr.)	2200	33	40	215	41	27	43	22	54	125	3	26	13	10	12	0	12	219	47	23

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	5548	287	140	267	59	280	122	37	97	1440	16	12	160	163	32	0	36	240	25	32
28	Raiduri de antibraconaj (nr.)	1536	94	9	31	127	17	43	41	105	1	16	21	14	68	14	62	23	16	37	32
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	63	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	2	3	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Material pregătite pentru organele ierarhic superioare	1932	108	122	108	0	39	2	1	302	21	42	0	2	193	21	0	0	10	24	42
32	Proiecte de execuție acordate	732	12	81	10	6	11	2	1	21	91	14	0	34	6	8	1	5	9	0	7
33	Proiecte de execuție avizate negativ	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	308	26	4	6	11	5	12	8	7	39	7	7	11	9	5	13	11	5	3	11
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	286	25	4	6	11	5	12	7	7	36	7	7	8	9	0	13	11	5	3	9
36	Examinarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	18	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	13	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	601	19	65	6	0	5	29	4	11	154	7	0	10	18	1	0	7	13	16	1
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	581	19	63	6	0	6	29	2	11	138	7	0	10	18	0	0	7	13	16	1
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	1311	37	126	20	11	49	68	4	24	345	8	0	27	28	3	19	23	20	20	7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	1309	36	126	18	11	49	68	4	24	323	8	36	27	28	2	19	23	20	20	7
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separate a apei	29	0	0	4	0	0	4	8	0	0	0	3	1	0	2	0	2	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	1487	76	65	10	104	14	24	9	84	332	24	8	16	28	18	9	17	37	9	36
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	1396	62	65	36	104	5	24	6	84	328	24	0	11	26	9	9	17	37	9	36
45	Servicii prestate acordate (lei)	3074757	83564	464735	32773	85574	83201	84511	45690	80634	494567	39882	101803	66289	88007	10884	84708	92843	53886	71587	50022
46	Servicii prestate achitate (lei)	2998054	78181	464734	32773	85574	75082	84511	45690	78231	494567	33305	101803	66289	86024	10761	77950	86242	53886	71587	42127
47	Coordonarea rapoartelor statistice	4598	324	300	0	0	0	130	69	90	783	106	0	196	85	4	0	24	270	186	0
48	Coordonarea planurilor de măsuri	1023	58	35	0	0	0	29	11	31	400	4	0	25	8	9	0	5	32	80	0
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	34	6	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	6809007	313040	469529	115649	206961	118047	81890	76131	206594	2299004	70782	223410	130498	112383	33819	160027	124607	186038	211907	101357
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	6363751	228613	454144	115649	206961	110844	81890	76131	171370	2025687	52287	223410	122629	112383	30619	160027	124607	183040	210175	72185
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	971685	12996	58206	900	5598	0	6898	1260	11340	113760	18990	62298	31284	5900	6060	0	0	7200	0	5400

Nr. crit.	Denumirea criteriilor	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	396	747	120	237	377	468	340	197	642	205	392	420	316	250	210	293	432
2	Procese verbale întocmite (nr.)	184	85	161	160	358	179	92	232	179	21	180	325	223	172	115	96	176
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /IEI(lei)	142800	22338	170400	82120	159060	61400	35300	48600	87620	14250	95540	213500	65600	100240	105100	49446	123500
4	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	62250	22338	79040	37096	72210	30450	12350	24400	45010	1700	45070	90645	32750	52970	39500	23223	54550
5	Numărul contravențiilor (persoane)	222	41	159	160	352	198	92	232	179	60	180	325	223	172	115	80	256
6	Ațiuni înaintate (lei)	37073	13900	299744	5060	3074	5516	18836	3840	2506	4750	11844	54891	7056	26228	2078	7489	16831
7	Ațiuni satisfăcute (lei)	26377	13900	76950	3560	1060	5391	6668	0	3266	4750	10128	4219	6856	17579	1690	7489	16348
8	Amenzi aplicate de judecătorii și alte organe (lei)	4600	0	0	5640	10000	0	0	0	4800	9120	1400	11200	0	3600	11600	0	4200
9	Amenzi încasate de la judecătorii și alte organe (lei)	2600	0	0	0	0	0	0	0	4800	120	700	3000	11350	1200	3700	0	200
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	19	3	1	4	0	0	0	8	5	1	0	4	2	0	4	2	4
11	Materiale prezentate judecătoriei economice (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejectii animale	0	122	0	0	0	1	48	0	0	0	0	0	0	0	0	93	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	1	3	2	0	0	0	1	0	1	0	0	9	0	1	0	0	3

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
14	Pașaportizarea unităților industr. și agricole	0	0	0	0	0	26	0	0	0	0	29	10	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE /IE	5	3	101	0	0	6	1	0	13	3	3	7	0	3	8	0	6
16	Organizarea seminar., conferinț, expedițiilor etc. (nr.)	0	2	13	5	2	13	1	0	0	1	13	0	0	0	0	0	1
17	Publicații (nr.)	5	17	13	7	6	15	3	5	19	6	22	1	14	17	0	1	4
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	0	5	23	0	1	1	8	1	8	6	15	18	5	10	6	2	11
19	Procese-verbale prezentate judecătorei și altor organe (nr)	15	5	0	0	2	89	21	1	7	3	28	25	18	37	27	11	13
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	69	97	48	28	28	23	21	45	52	45	0	126	51	15	73	101	53
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	149	52	8	36	16	10	99	19	54	30	6	55	34	47	2	35	70
22	Coordonarea material. pentru repar-tizarea loturilor (nr.)	115	52	92	12	12	10	99	0	54	30	6	55	34	12	0	12	70
23	Participarea în comisii de recepție obiectelor (nr.)	73	45	59	2	14	4	21	0	31	17	4	20	17	40	8	22	37
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	28	0	57	1	0	0	9	0	16	0	0	0	12	15	2	0	0
26	Examinarea plin-gerilor și semnalelor (nr.)	118	139	224	35	59	52	37	36	64	8	86	72	119	26	7	88	65
27	Consultații și ajutor metodice (nr.)	394	141	425	12	111	55	44	24	15	82	95	197	78	0	178	220	32

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
28	Raiduri de anti-braconaj (nr.)	18	120	71	13	72	47	55	29	46	7	18	15	52	47	16	52	87
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	9	0	0	0	20	0	0	0	1	0	0	1	0	0	19
30	Pește confiscat (kg)	0	3	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	35	0	106	25	0	46	94	102	34	12	136	109	12	1	104	13	66
32	Proiecte de execuție acordate	14	18	284	4	7	0	22	0	8	4	0	17	7	17	5	4	2
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	1	11	13	5	0	2	18	0	10	3	2	12	1	16	4	8	2
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	1	11	13	5	2	2	18	2	8	3	1	9	1	11	4	8	2
36	Examinarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	1	8	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	1	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	10	10	63	13	10	5	10	0	11	15	16	28	11	5	17	4	7
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	10	10	63	13	10	5	10	0	11	15	16	28	11	5	17	4	7
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	24	56	70	20	19	11	26	10	15	16	28	57	11	11	26	20	52

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	24	56	70	20	19	11	26	10	15	16	28	56	0	11	26	20	52
42	Examinarea material, privind autorizarea folosirii separată a apei	0	0	0	0	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	71	23	138	18	9	8	33	23	47	24	5	28	15	23	12	12	78
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	56	23	124	19	9	8	33	17	47	19	5	26	15	20	12	18	53
45	Servicii prestate acordate (lei)	77848	94327	68723	29923	50512	62382	44755	41618	56810	34066	77492	61833	45135	74883	36222	43485	59584
46	Servicii prestate achitate (lei)	77130	92727	68723	29923	48886	62382	44944	33752	52821	27820	77173	61968	38642	73196	35850	43217	59584
47	Coordonarea rapoartelor statistice	347	59	0	291	26	0	218	30	125	8	184	251	0	105	206	8	173
48	Coordonarea planurilor de măsură	32	26	0	15	5	0	0	35	23	37	46	0	0	19	0	2	56
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0
50	Mărimea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	90866	50554	0	95276	16921	94661	151002	186421	119806	28193	192581	173316	26355	105900	46962	63208	125311
51	Mărimea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	100455	50554	0	93607	16921	80949	148742	186421	104261	28193	235167	178395	22762	102009	76764	50588	125311
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	18558	14706	548609	5400	0	0	3294	0	7722	0	0	10008	0	10492	4806	0	0

**Activitatea Inspectoratului Ecologic de Stat
pentru anul 2010 (SOL).**

Nr. crt.	Denumirea criteriilor	TOTAL	Arenii Noi										Edineț	Fălești	Florești	Glodeni					
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10					11	12	13	14	15
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	1988	15	260	21	67	105	0	28	99	106	11	303	31	94	14	26	15	22	22	47
2	Procese verbale întocmite (nr.)	629	42	14	0	2	4	2	17	20	18	4	54	2	13	5	14	15	6	6	3
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /IEI(lei)	405500	17800	27200	0	800	2400	1600	11200	18200	60800	1200	37500	3600	14600	1400	11700	5280	16400	2600	3000
4	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	195200	10000	13750	0	400	0	800	4200	8100	26250	600	25300	1800	12300	700	3300	2640	8200	900	1500
5	Numărul contra-veniențelor (persoane)	625	42	14	0	2	4	2	17	20	18	5	54	2	13	0	14	15	6	6	3
6	Acțiuni înaintate (lei)	37601	1771	0	0	0	0	0	450	750	0	0	189	0	12079	0	0	4094	0	387	0
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	29346	1771	0	0	0	0	0	450	750	0	0	189	0	11379	0	0	4097	0	0	0
8	Amenzi aplicate de judecătoria și alte organe (lei)	24740	1800	0	0	0	0	0	800	2000	2400	0	2100	0	400	0	0	0	0	0	0
9	Amenzi încasate de la judecătoria și alte organe (lei)	2700	0	0	0	0	0	0	400	0	0	0	2100	0	200	0	0	0	0	0	0
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	5	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
11	Materiale prezentate judecătoria economice (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale	29	0	0	0	0	0	0	0	26	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	13	0	0	0	0	0	0	2	9	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Pașaportizarea unităților industriale, și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE/IE	12	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
16	Organizarea seminar, conferință, expedițiilor etc. (nr.)	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Publicații (nr.)	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Procese-verbale prezentate judecătoria și altor organe (nr)	32	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	561	0	0	8	3	23	0	7	26	16	8	59	74	37	0	0	0	17	0	7
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	1377	0	0	14	67	35	0	27	74	165	27	46	74	27	20	25	0	17	37	27

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
22	Coordonarea material, pentru repartizarea loturilor (nr.)	1312	0	0	10	3	18	0	26	73	172	27	171	74	27	18	0	0	17	0	29
23	Participarea în comisiile de recepție a obiectelor (nr.)	204	0	0	0	0	2	0	3	25	1	0	0	0	10	0	32	0	0	0	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	13	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	59	0	0	0	0	0	0	9	23	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Examinarea plîngerilor și semnalelor (nr.)	205	0	0	15	6	2	0	9	11	10	0	0	2	2	1	0	0	7	0	1
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	371	8	0	16	7	49	0	4	5	57	1	0	0	0	4	0	0	14	0	0
28	Raiduri de anti-braconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhice superioare	46	0	0	0	0	1	0	0	6	3	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
32	Proiecte de execuție acordate	49	0	0	0	0	1	0	0	21	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor de versărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor de versărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separată a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate acordate (lei)	362174	0	0	4986	12361	42759	0	11430	0	17916	6120	0	24021	0	3724	0	6404	8950	0	14991
46	Servicii prestate achitate (lei)	360073	0	0	4986	12361	41269	0	11430	0	17916	6120	0	24021	0	3724	0	6407	8950	0	14991
47	Coordonarea rapoartelor statistice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	Coordonarea planurilor de măsuri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	81772	0	0	0	0	0	0	1260	7920	0	0	62298	0	0	0	0	0	0	0	0

Continuare la Anexa 4

Nr. crit.	Denumirea criteriilor	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)			31	81	10	37	116	73	28	3	78	43	9	49	6	55	6	51	26
2	Procese verbale întocmite (nr.)			28	1	2	39	109	5	5	17	24	0	19	85	0	30	0	5	19
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /EI(lei)			13400	100	1200	9160	79660	1000	1200	6200	5200	400	7400	18600	0	14700	0	3800	6200
4	Amenzi încasate de către șeful AE/EI (lei)			6200	100	600	4560	33200	400	600	2700	2400	400	3500	8300	0	7500	0	900	3100
5	Numărul contravențiilor (persoane)			30	0	2	39	109	5	5	17	24	1	19	85	0	30	0	3	19
6	Acțiuni înaintate (lei)			4834	0	0	1150	0	600	6500	0	1300	0	879	0	2318	0	300	0	0
7	Acțiuni satisfăcute (lei)			4834	0	0	1150	0	475	0	0	1300	0	333	0	2318	0	300	0	0
8	Amenzi aplicate de judecătorii și alte organe (lei)			1000	0	0	40	6200	0	0	0	0	8000	0	0	0	0	0	0	0
9	Amenzi încasate de la judecătorii și alte organe (lei)			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)			0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
11	Materiale prezentate judecătoriei economice (nr.)			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte con-struite fără avizul expertizei ecologice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
14	Pașaportizarea unităților in-dustr, și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte contro-late în comun cu specialiștii AE /IE	0	0	6	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2
16	Organizarea se-minar., conferinț, expedițiilor etc. (nr.)	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Publicații (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3	0	0	0
18	Emissiuni radio și televiziune (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0
19	Procese-verbale prezentate jude-cătoriei și altor organe (nr)	1	0	0	0	2	2	0	0	4	1	0	1	0	13	0	3	0
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	4	52	6	16	28	5	0	41	5	20	0	0	34	14	25	26	0
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturi-lor (nr.)	149	52	8	35	16	10	99	19	54	24	6	55	34	41	0	23	70
22	Coordonarea material, pentru repartizarea loturilor (nr.)	115	52	92	12	12	10	99	0	54	24	6	55	34	12	0	0	70
23	Participarea în comisii de re-cepție obiectelor (nr.)	0	0	59	1	14	3	0	0	0	4	1	0	0	32	0	1	16

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	0	0	6	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	11	0	0	0
26	Examinarea plîngerilor și semnalelor (nr.)	21	25	20	4	6	10	12	0	3	1	9	0	18	4	0	3	3
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	2	23	67	0	57	8	0	0	0	0	6	1	10	0	14	18	0
28	Raiduri de anti-braconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vînătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	1	0	24	1	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Proiecte de execuție acordate	0	0	0	3	7	0	0	0	0	4	0	0	0	12	0	0	0
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
36	Examinarea materialelor de versărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor de versărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separată a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate acordate (lei)	26868	10080	0	11527	26759	16034	14659	26962	10591	0	0	0	9988	36057	10184	8803	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
46	Servicii prestate achitate (lei)	26868	10080	0	11527	26252	16034	14412	25446	10615	0	0	0	12410	35641	9812	8803	0
47	Coordonarea rapoartelor statistice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	Coordonarea planurilor de măsuri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Suspendarea activității de pro-ducere (cazuri)	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achita-tă de poluatori (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Suma transfe-rurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efec-tuarea expertizei ecologice (lei)	0	0	0	1800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8494	0	0	0

**Activitatea Inspectoratului Ecologic de Stat
pentru anul 2010 (SUBSOL).**

Nr. crt.	Denumirea criteriilor	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Întreprinderi (obiectele) inspectate (nr.)	278	20	0	1	8	18	10	4	7	13	5	4	14	0	9	2	1	0	0	1
2	Procese verbale întocmite (nr.)	131	8	0	2	8	5	7	3	3	1	5	7	3	0	1	1	1	0	2	2
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /EI/(lei)	137500	1200	0	2000	8300	3000	8000	3000	3400	400	9600	7400	4000	0	2000	0	1000	1000	2000	6000
4	Amenzi încasate de către șeful AE/EI (lei)	82300	6500	0	1000	4900	1500	4000	1500	1700	200	4800	10900	2000	0	1000	0	500	500	1000	3000
5	Numărul contraveniențelor (persoane)	129	8	0	2	8	5	7	3	3	1	3	7	3	0	0	1	1	1	2	2
6	Acțiuni înaintate (lei)	5148	0	0	0	4386	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Acțiuni satisfăcătoare (lei)	5148	0	0	0	4386	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Amenzi aplicate de judecătorii și alte organe (lei)	8000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Amenzi încasate de la judecătorii și alte organe (lei)	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	13	0	0	0	0	0	1	1	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
11	Materiale prezente judecătorei economice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Pașaportizarea unităților industriale și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE/IE	11	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
16	Organizarea seminar, conferință, expedițiilor etc. (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Publicații (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Procese-verbale prezentate judecătorei și altor organe (nr.)	5	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	13	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Coordonarea material. pentru repartizarea loturilor (nr.)	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	Participarea în comisiile de recepție obiectelor (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Examinarea plingerilor și semnalelor (nr.)	51	1	0	0	2	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
27	Consultații și ajutor metodice (nr.)	117	20	0	0	1	6	10	0	0	7	1	0	0	0	4	0	0	0	0	0
28	Raiduri de anti-braconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	19	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Proiecte de execuție acordate	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
36	Examinarea materialelor de versărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separată a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
45	Servicii prestate acordate (lei)	3552	0	0	0	373	0	0	0	0	0	2356	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	Servicii prestate achitate (lei)	3552	0	0	0	373	0	0	0	0	0	2356	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	Coordonarea rapoartelor statistice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	Coordonarea planurilor de măsuri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Suspendarea activității de conducere (cazuri)	23	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărimea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Mărimea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Continuare la Anexa 5

Nr. crit.	Denumirea criteriilor	Hîncești	Ialoveni	Aparatul IES	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Sîngerei	Soroca	Strașeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taralia	Telenești	Ungheni
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	27	11	0	4	6	2	8	14	4	9	34	10	2	0	8	20	2
2	Procese verbale întocmite (nr.)	9	0	1	2	25	0	2	0	0	0	7	6	0	3	2	13	2
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /IEI(lei)	14000	0	1000	2000	19200	0	0	1000	2000	0	9000	4000	0	4000	3000	13000	3000
4	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	7000	0	500	500	9800	0	0	500	1000	0	4500	500	0	3500	1500	6500	1500
5	Numărul contraveniențelor (persoane)	9	0	1	2	25	0	2	0	0	0	7	6	0	3	2	13	2
6	Acțiuni înaintate (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	762	0	0	0	0	0	0
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	762	0	0	0	0	0	0
8	Amenzi aplicate de judecătorii și alte organe (lei)	0	0	0	0	2000	0	0	0	0	0	0	6000	0	0	0	0	0
9	Amenzi încasate de la judecătorii și alte organe (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	0	0	0	0	0
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
11	Materiale prezentate judecătoriei economice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, deieșuri animale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Pașaportizarea unităților industriale și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE /IE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
16	Organizarea seminar, conferință, expedițiilor etc. (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Publicații (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Procese-verbale prezentate judecătoriei și altor organe (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	1	0
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
22	Coordonarea material, pentru repartizarea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0
23	Participarea în comisii de recepție obiectelor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Examinarea plîngerilor și semnălelor (nr.)	3	11	3	0	0	2	0	0	0	0	2	0	3	1	0	19	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	6	18	10	0	0	1	0	0	0	0	5	3	2	0	6	17	0
28	Raiduri de anti-bracaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	1	0	0	1	0	0	0	6	0	0	0	0	2	0	2	2	0
32	Proiecte de execuție acordate	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor de versărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor de versărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea material, privind autorizarea folosirii separată a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate acordate (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	823	0
46	Servicii prestate achitate (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	823	0
47	Coordonarea rapoartelor statistice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	Coordonarea planurilor de măsură	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Suma transferurilor de către beneficiari în bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Activitatea Inspectoratului Ecologic de Stat
pentru anul 2010 (APA).**

Nr. crit.	Denumirea criteriilor	TOTAL	Arenii Noi	Băiți	Basarabasca	Briceni	Cahul	Călărași	Cantemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălești	Florești	Glodeni
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	1825	44	54	15	23	49	54	10	137	75	38	48	83	153	20	28	59	17	56	52
2	Procese verbale întocmite (nr.)	685	21	17	2	3	1	5	1	36	42	9	17	14	12	9	12	27	134	16	16
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /IE(lei)	542240	78200	16100	2800	3800	800	1600	400	38000	48400	6800	6200	13400	14400	11000	7600	9240	50400	17000	4600
4	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	251278	37200	7750	1400	2400	400	800	200	19300	20850	3400	5800	6700	7200	4900	3798	4820	25400	7700	2300
5	Numărul contravențiilor (persoane)	666	21	17	2	3	1	5	1	36	42	8	17	14	12	0	12	27	135	16	16
6	Acțiuni inițiate (lei)	41308	0	0	0	0	3394	0	0	10036	0	0	0	0	27678	0	0	0	0	0	0
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	161450	0	0	0	0	1697	0	0	0	131875	0	0	0	27678	0	0	0	0	0	0
8	Amenzi aplicate de judecătoria și alte organe (lei)	16400	10000	0	0	0	0	0	0	800	0	0	0	0	600	0	0	0	0	0	0
9	Amenzi încasate de la judecătoria și alte organe (lei)	3700	0	0	0	0	0	0	0	0	1600	0	0	0	300	0	0	0	0	0	0
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	15	0	0	0	0	0	1	0	0	4	2	0	2	2	2	0	0	0	1	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
11	Materiale prezentate judecătorei economice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale	27	0	0	0	0	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Pașaportizarea unităților industr. și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE/IE	97	1	0	2	0	2	0	0	0	0	4	0	0	0	5	0	0	0	1	0
16	Organizarea seminar., conferinț., expedițiilor etc. (nr.)	11	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	1	0	0	1
17	Publicații (nr.)	19	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	15	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Procese-verbale prezentate judecătorei și altor organe (nr)	20	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	5	0	0	0	0	3	0
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	83	0	0	3	0	5	2	3	0	3	2	0	0	0	0	0	1	0	0	1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
21	Participarea în comisia pentru alegerea loturilor (nr.)	13	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Coordonarea material, pentru repartizarea loturilor (nr.)	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Participarea în comisia de recepție a obiectelor (nr.)	28	0	0	2	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Examinarea plingerilor și semnalelor (nr.)	277	5	0	8	9	4	10	2	14	13	1	0	1	3	2	0	3	28	0	0
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	599	38	0	17	2	28	24	5	37	73	5	0	5	0	5	0	0	19	0	2
28	Raiduri de anti-braconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele superioare	98	0	0	3	0	5	0	0	6	2	2	0	1	0	5	0	0	1	3	0
32	Proiecte de execuție acordate	13	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	308	26	4	6	11	5	12	8	7	39	7	7	11	9	5	13	11	5	3	11
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	286	25	4	6	11	5	12	7	7	36	7	7	8	9	0	13	11	5	3	9
36	Examinarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	18	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	13	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separate a apei	29	0	0	4	0	0	4	8	0	0	0	3	1	0	2	0	2	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate acordate (lei)	146519	0	0	1716	12024	13266	9066	2741	0	47758	2380	0	1389	0	1360	0	10454	2438	0	4189
46	Servicii prestate achitate (lei)	140877	0	0	1716	12024	8924	9066	2741	0	47758	2007	0	1389	0	1360	0	10082	2438	0	3829
47	Coordonarea rapoartelor statistice	356	37	28	0	0	0	4	20	0	0	0	0	83	0	2	0	1	57	28	0
48	Coordonarea planurilor de măsuri	58	19	0	0	0	0	0	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	2003588	0	278862	47005	152550	51268	61178	45090	149311	0	57217	0	27663	0	30926	0	104000	123678	125989	56066
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	2044159	0	273511	47005	152550	49581	61178	45090	122672	0	42789	0	24125	0	28240	0	104000	122298	121478	54327
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Continuare la Anexa 6

Nr. crit.	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
		Denumirea criteriilor	Hincești	Ialoveni	Aparatul IES	Leova	Nisporeni	Ocnita	Orhei	Rezina	Risicani	Singerei	Soroca	Strașeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taraclia	Telenești	Ungheni
1		Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	42	95	33	43	42	61	132	16	53	19	56	32	65	33	41	22	25
2		Procese verbale întocmite (nr.)	28	5	2	6	23	21	6	12	16	0	7	26	61	6	43	23	6
3		Amenzi aplicate de către șeful AE /IEI (lei)	29000	4300	10000	11000	9800	12000	13400	4400	14200	0	3800	20200	12200	4000	44400	8800	10000
4		Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	9900	4300	5000	5700	4360	7100	1400	2500	7100	0	1500	9000	6100	2000	13800	4400	4800
5		Numărul contravențiilor (persoane)	28	1	0	6	23	21	6	12	16	0	7	26	61	6	43	19	6
6		Acțiuni inițiate (lei)	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7		Acțiuni satisfăcute (lei)	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8		Amenzi aplicate de judecătorii și alte organe (lei)	1000	0	0	0	1600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1600	0	800
9		Amenzi încasate de la judecătorii și alte organe (lei)	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	800	0	0
10		Materiale prezentate procuraturii (nr.)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
11	Materiale prezentate judecătoriei economice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
14	Pașaportizarea unităților industr. și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE/IE	3	3	59	0	0	4	1	0	4	0	1	2	0	0	1	0	4
16	Organizarea seminar., conferinț., expedițiilor etc. (nr.)	0	0	3	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Publicații (nr.)	1	4	2	0	3	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	0	0	7	0	0	0	0	0	2	0	1	3	1	0	0	0	0
19	Procese-verbale prezentate judecătoriei și altor organe (nr)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	5	0
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	8	0	12	2	0	7	0	4	9	9	0	3	0	0	2	7	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
21	Participarea în comisia pentru alegerea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	4	0	0	0
22	Coordonarea material. pentru repartizarea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0
23	Participarea în comisia de recepție obiectelor (nr.)	0	0	0	0	0	1	0	0	2	7	2	0	0	6	0	1	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	0	0	8	0	0	0	5	0	8	0	0	0	0	2	0	0	0
26	Examinarea plingerilor și semnalelor (nr.)	13	15	74	11	2	5	6	4	7	2	9	0	6	2	1	15	2
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	22	9	159	6	5	3	10	8	1	0	8	16	13	0	45	34	0
28	Raiduri de anti-braconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Material pre-gătite pentru organele ierarhic superioare	3	0	31	5	0	2	6	9	4	0	0	0	3	0	6	1	0
32	Proiecte de execuție acordate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	1	11	13	5	0	2	18	0	10	3	2	12	1	16	4	8	2
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	1	11	13	5	2	2	18	2	8	3	1	9	1	11	4	8	2
36	Examinarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	1	8	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	1	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separate a apei	0	0	0	0	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate acordate (lei)	623	3389	5265	1375	2980	7364	0	500	3256	0	0	0	0	7353	2608	3024	0
46	Servicii prestate achitate (lei)	0	3389	5265	1375	2980	7364	0	500	2007	0	0	0	0	9031	2608	3024	0
47	Coordonarea rapoartelor statistice	8	12	0	0	3	0	0	10	16	0	3	6	0	9	21	3	5
48	Coordonarea planurilor de măsuri	2	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	10
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	68974	26816	0	68671	12672	80625	99959	0	90536	7722	0	0	20045	95210	15101	50113	56340
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	77910	26816	0	67002	12672	69509	97758	0	77796	7722	0	120124	17842	91284	31886	40652	56340
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Activitatea Inspectoratului Ecologic de Stat
pentru anul 2010 (AER).**

Nr. crt.	Denumirea criteriilor	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	TOTAL	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	2084	25	215	16	48	92	104	9	63	510	14	71	61	88	20	22	24	24	46	30
2	Procese verbale întocmite (nr.)	510	6	31	0	1	1	51	5	8	71	1	5	7	14	2	2	2	50	26	1
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /IEI (lei)	314450	8400	48000	0	800	400	13600	8800	6800	72800	400	8200	4400	9400	400	6000	600	11200	28800	200
4	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	153250	4200	19100	0	400	200	6800	5400	3400	34300	200	8000	1200	4700	200	4000	300	5900	11000	100
5	Numărul contravențiilor (persoane)	462	6	31	0	1	1	51	5	8	71	1	5	7	14	0	2	2	50	26	1
6	Acțiuni înaintate (lei)	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50
8	Amenzi aplicate de judecătoria și alte organe (lei)	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	800	0	0	0	0	0	0
9	Amenzi încasate de la judecătoria și alte organe (lei)	400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	400	0	0	0	0	0	0
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
11	Materiale prezentate judecătorei economice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale etc.	4	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Pașaportizarea unităților industr. și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE/IE	10	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
16	Organizarea seminar., conferinț., expedițiilor etc. (nr.)	16	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
17	Publicații (nr.)	38	0	0	0	2	0	0	1	0	0	2	0	3	1	1	0	1	0	0	0
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	18	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
19	Procese-verbale prezentate judecătorei și altor organe (nr)	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	2	0
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	48	1	0	0	0	1	0	2	0	18	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
22	Coordonarea material, pentru repartizarea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Participarea în comisii de recepție obiectivelor (nr.)	11	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	5	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Examinarea plîngerilor și semnalelor (nr.)	121	0	0	5	5	0	12	1	5	16	0	0	1	0	0	0	0	7	0	0
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	844	55	0	13	7	104	27	2	39	141	2	0	64	0	11	0	0	3	0	1
28	Raiduri de anti-braconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	59	0	0	4	0	2	1	1	2	0	1	0	0	0	4	0	0	3	0	1
32	Proiecte de execuție acordate	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
34	Exam mater privind autoriz. de folosire spe- cială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire spe- cială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor deversărilor limitat admis- ibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admis- ibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	601	19	65	6	0	5	29	4	11	154	7	0	10	18	1	0	7	13	16	1
39	Acordarea in- ventarelor de emisii, norme- lor ELA (nr.)	581	19	63	6	0	6	29	2	11	138	7	0	10	18	0	0	7	13	16	1
40	Examinarea materialelor pri- vind autorizarea emisiiilor (nr.)	1311	37	126	20	11	49	68	4	24	345	8	0	27	28	3	19	23	20	20	7
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	1309	36	126	18	11	49	68	4	24	323	8	36	27	28	2	19	23	20	20	7
42	Examinarea material. privind auto- rizarea folosirii separată a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate acordate (lei)	316909	0	0	10226	29907	27176	31423	2439	0	65075	2219	0	4093	0	619	0	5257	12727	0	3858
46	Servicii prestate achitate (lei)	311148	0	0	10226	29907	24889	31423	2439	0	65075	2219	0	4093	0	619	0	4512	12727	0	3858
47	Coordonarea rapoartelor statistice	1591	109	166	0	0	0	63	35	48	0	54	0	0	0	0	0	13	131	147	0
48	Coordonarea planurilor de măsuri	193	33	0	0	0	0	0	4	24	0	2	0	0	0	0	0	0	0	45	0
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	1170081	0	170256	44232	26860	66742	20353	29957	46973	0	9505	0	89232	0	2033	0	18713	59999	85197	44897
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	1143871	0	160968	44232	26860	61234	20353	29957	42126	0	7890	0	85137	0	1952	0	18713	58381	87975	17676
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	1998	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nr. crt.	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
	Denumirea criteriilor	Hințești	Ialoveni	Aparatul IES	Leova	Nisporeni	Ocnitza	Orhei	Rezina	Risicani	Singerei	Soroca	Strășeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taraclia	Telenești	Ungheni
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	26	137	4	57	51	23	25	3	24	17	65	19	19	24	40	19	49
2	Procese verbale întocmite (nr.)	38	46	0	10	28	3	1	2	17	0	23	4	34	0	12	6	2
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /IEI(lei)	12200	4650	0	8200	5000	6000	800	1000	15000	0	6400	8600	4400	0	10800	1200	1000
4	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	6100	4650	0	4100	2500	2000	400	500	7500	0	3100	4300	2200	0	5400	600	500
5	Numărul contravențiilor (persoane)	38	0	0	10	28	3	1	2	17	0	23	4	34	0	12	6	2
6	Acțiuni întreprinse (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Amenzi aplicate de judecătoria și alte organe (lei)	0	0	0	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Amenzi încasate de la judecătoria și alte organe (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
11	Materiale prezentate judecătoriei economice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Au fost prever-nite aruncări de toxine, pesticide, îngreșăminte minerale, dejecții ani-maliere	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Pașaportiza-rea unităților industr, și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE/IE	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
16	Organizarea seminar, conferinț, expedițiilor etc. (nr.)	0	1	0	0	0	4	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0
17	Publicații (nr.)	0	5	2	2	0	4	0	0	2	0	6	0	3	2	0	0	1
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	0	1	5	0	1	1	0	0	1	0	3	1	0	1	1	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
19	Procese prezente judecătorești și altor organe (nr)	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0
20	Participarea în comisiile de lucru (nr.)	1	0	1	2	0	2	0	0	0	1	0	0	0	1	0	17	0
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
22	Coordonarea material pentru repararea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Participarea în comisii de recepție de obiectelor (nr.)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5	0	0	0	2	0	1	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0
26	Examinarea plîngerilor și semnalelor (nr.)	11	10	13	1	3	4	0	0	0	0	10	0	16	0	0	0	1
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	156	28	82	6	11	5	3	6	0	0	13	3	6	0	34	22	0
28	Raiduri de anti-braconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	3	0	12	3	0	1	1	10	7	1	0	0	0	0	2	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
32	Proiecte de execuție acordate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	10	10	63	13	10	5	10	0	11	15	16	28	11	5	17	4	7
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	10	10	63	13	10	5	10	0	11	15	16	28	11	5	17	4	7
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	24	56	70	20	19	11	26	10	15	16	28	57	11	11	26	20	52
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	24	56	70	20	19	11	26	10	15	16	28	56	0	11	26	20	52
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separată a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate acordate (lei)	9863	18300	21289	11538	10972	5829	3220	0	5654	0	0	0	600	12002	14758	7865	0
46	Servicii prestate achitate (lei)	9863	18300	21289	11538	9855	5829	2848	0	5654	0	0	0	600	10763	14758	7865	0
47	Coordonarea rapoartelor statistice	135	47	0	97	23	0	75	10	35	0	63	108	0	50	92	2	88
48	Coordonarea planurilor de măsuri	27	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	44
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	20682	12835	0	25843	4249	12902	47659	186421	28536	11915	0	0	5453	3955	29126	10894	54661
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	20714	12835	0	25843	4249	10306	47628	186421	25828	11915	0	49478	4310	4019	13689	8520	54661
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectua-rea expertizei ecologice (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1998	0	0	0

**Activitatea Inspectoratului Ecologic de Stat
pentru anul 2010 (FLORA-FAUNA).**

Nr. crt.	Denumirea criteriilor	TOTAL	Arenii Noi	Băiți	Basarabasca	Briceni	Cahul	Călărăși	Canemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălăești	Foresti	Glodeni
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	4066	68	324	44	134	96	47	31	305	326	50	63	85	184	34	40	74	92	81	176
2	Procese verbale întocmite (nr.)	1452	36	59	16	11	20	23	16	82	32	7	35	24	40	20	24	19	2	30	11
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /IE(lei)	1245174	29500	33400	4600	20400	55540	52100	22000	73100	5900	19700	26500	47500	33000	19600	34200	15500	30700	13800	17600
4	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	610972	14650	7200	2400	10200	23095	26050	12950	38700	23350	8950	19000	26650	19100	9500	11900	7750	15850	4950	8800
5	Numărul contravențiilor (persoane)	1644	36	59	16	11	20	23	16	82	32	7	35	24	40	0	24	19	35	30	11
6	Acțiuni inițiate (lei)	761897	2380	25116	3635	26989	31211	5224	4743	10844	40320	2115	78098	8240	12483	2729	0	1179	0	460	4630
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	345927	2380	672	3635	22413	12182	4954	2903	11179	9873	2115	52918	6117	11409	2729	0	1171	0	460	4630
8	Amenzi aplicate de judecătoria și alte organe (lei)	25920	1000	0	0	0	0	0	100	7500	0	800	1800	0	4200	0	0	0	0	800	0
9	Amenzi încasate de la judecătoria și alte organe (lei)	21970	0	0	0	0	0	0	100	4900	0	0	1800	0	2100	0	0	0	0	400	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	18	0	0	0	1	1	0	0	1	2	0	1	1	9	0	0	0	1	0	0
11	Materiale prezentate judecătoriei economice (nr.)	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	11	0	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejeții animale	10	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Pașaportizarea unităților industr. și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE/IE	18	0	0	0	0	1	0	2	0	5	0	0	0	0	3	0	0	0	0	1
16	Organizarea seminar, conferinț, expedițiilor etc. (nr.)	20	3	0	4	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
17	Publicații (nr.)	41	2	0	0	3	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	43	2	0	4	1	8	0	0	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Procese-verbale prezentate judecătoriei și altor organe (nr)	92	3	0	5	0	2	0	0	9	0	1	0	0	18	0	0	0	0	7	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	78	0	0	0	14	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Coordonarea material, pentru repartizarea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Participarea în comisii de recepție de obiectelor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Examinarea plîngerilor și semnalelor (nr.)	549	11	0	50	12	8	4	0	7	31	0	0	3	0	3	0	1	63	35	5
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	696	62	0	52	5	46	13	6	5	138	3	0	14	0	3	0	29	75	0	0
28	Raiduri de antibraconaj (nr.)	1536	94	9	31	127	17	43	41	105	1	16	21	14	68	14	62	23	16	37	32
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	63	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	2	3	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	211	2	0	15	0	12	0	0	79	6	11	0	0	0	3	0	0	1	1	0
32	Proiecte de execuție acordate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor deversărilor limitat admisi-bile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisi-bile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea materialului privind autorizarea folosirii separate a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	1487	76	65	10	104	14	24	9	84	332	24	8	16	28	18	9	17	37	9	36
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	1396	62	65	36	104	5	24	6	84	328	24	0	11	26	9	9	17	37	9	36
45	Servicii prestate acordate (lei)	135890	0	0	9900	6750	0	828	23417	0	0	5960	0	0	0	0	0	2752	1693	0	4746
46	Servicii prestate achitate (lei)	132039	0	0	9900	6750	0	828	23417	0	0	5588	0	0	0	0	0	2752	1693	0	4001
47	Coordonarea rapoartelor statistice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	Coordonarea planurilor de măsuri	19	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărimea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	2250	0	0	2250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Mărimea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	2250	0	0	2250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Suma transferurilor de către beneficiari în bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nr. crit.	Denumirea criteriilor	Hincești	Ialoveni	Aparatul IES	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Sîngerei	Soroca	Strașeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taracia	Telenești	Ungheeni
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	147	188	67	56	116	106	46	63	145	71	125	88	92	113	78	85	226
2	Procese verbale întocmite (nr.)	26	24	153	22	156	16	28	47	37	6	68	41	75	83	19	34	110
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /IEI(lei)	39200	7188	153600	19760	38200	23100	15300	28600	20820	12150	56940	58100	35000	61140	23300	13436	84700
4	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	16150	7188	70640	5236	18750	11750	7650	15300	10010	0	26470	29445	17550	31070	9850	6718	36150
5	Numărul contravenienților (persoane)	62	40	153	22	155	34	28	47	37	41	68	41	75	83	19	29	190
6	Acțiuni întinse (lei)	32239	13700	299744	3910	3074	4916	12336	3840	1206	4750	10031	54891	4738	26228	2078	6989	16831
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	21543	13700	76950	2410	1060	4916	6668	0	1966	4750	8861	4219	4538	17579	1690	6989	16348
8	Amenzi aplicate de judecătoria și alte organe (lei)	0	0	0	4000	0	0	0	0	800	1120	0	0	0	0	2000	0	1800
9	Amenzi încasate de la judecătoria și alte organe (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	800	120	0	0	11350	0	400	0	0
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
11	Materiale prezentate judecătoria economice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Pașaportizarea unităților industr. și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE/IE	1	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0
16	Organizarea seminar, conferinț, expedițiilor etc. (nr.)	0	1	0	1	1	5	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
17	Publicații (nr.)	1	3	0	0	2	7	2	1	5	0	4	0	3	4	0	1	0
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	0	0	5	0	0	0	1	0	2	1	5	0	3	3	0	1	3
19	Procese-verbale prezentate judecătoria și altor organe (nr.)	4	5	0	0	0	0	1	0	0	2	3	0	0	14	7	0	11
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	24	0	0	6	0	2	0	0	1	1	0	1	0	0	0	9	0
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
22	Coordonarea material, pentru repartizarea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Participarea în comisii de recepție obiectelor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Examinarea plîngerilor și semnalelor (nr.)	28	47	58	7	48	8	14	11	5	1	14	0	26	7	5	22	15
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	22	33	0	0	38	7	16	0	1	1	6	32	21	0	33	35	0
28	Raiduri de antibraconaj (nr.)	18	120	71	13	72	47	55	29	46	7	18	15	52	47	16	52	87
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	9	0	0	0	20	0	0	0	1	0	0	1	0	0	19
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	7	0	0	8	0	4	22	25	7	0	0	0	2	0	6	0	0
32	Proiecte de execuție acordate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separate a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	71	23	138	18	9	8	33	23	47	24	5	28	15	23	12	12	78
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	56	23	124	19	9	8	33	17	47	19	5	26	15	20	12	18	53
45	Servicii prestate acordate (lei)	373	31990	0	4444	7452	3970	2880	0	2466	0	0	0	36	19471	2979	3782	0
46	Servicii prestate achitate (lei)	0	30390	0	4444	7452	3970	2880	0	3042	0	0	0	36	17761	3352	3782	0
47	Coordonarea rapoartelor statistice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	Coordonarea planurilor de măsuri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	0	0	0	0	0	0
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Activitatea Inspectoratului Ecologic de Stat
pentru anul 2010 (CHIMIE).**

Nr. crit.	Denumirea criteriilor	TOTAL	Anii Noi																		
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	563	6	1	5	44	1	2	5	21	10	23	4	15	28	5	23	56	21	20	36
2	Procese verbale întocmite (nr.)	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /EI(lei)	18000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Amenzi încasate de către șeful AE/EI (lei)	6000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Numărul contravențiilor (persoane)	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Acțiuni înaintate (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Amenzi aplicate de judecătorii și alte organe (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Amenzi încasate de la judecătorii și alte organe (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Materiale prezentate judecătorei economice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejeții animale	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Pașaportizarea unităților industriale, și agricole	198	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26	0	0	56	0	20	41
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE /IE	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
16	Organizarea seminar., conferinț, expedițiilor etc. (nr.)	16	0	0	2	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0
17	Publicații (nr.)	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	6	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Procese-verbale prezentate judecătorei și altor organe (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	21	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Coordonarea material. pentru repartizarea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Participarea în comisii de recepție obiectelor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Examinarea plingerilor și semnalelor (nr.)	31	0	0	0	0	0	2	0	0	3	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	105	20	0	0	14	0	2	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Raiduri de antibraconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
32	Proiecte de execuție acordate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor de-versării limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
37	Acordarea materialelor de-versării limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separată a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate acordate (lei)	101344	0	0	565	9124	0	0	0	0	0	9315	0	2462	0	0	0	30139	11349	0	6412
46	Servicii prestate achitate (lei)	79550	0	0	565	9124	0	0	739	0	0	4471	0	2462	0	0	0	29402	11349	0	0
47	Coordonarea rapoartelor statistice	826	0	57	0	0	0	0	739	0	0	6	0	0	0	2	0	0	0	0	0
48	Coordonarea planurilor de măsuri	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	0	0	0	0	0	0	0
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	3384	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	3356	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nr. crit.	Denumirea criteriilor	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
		Hincești	Ialoveni	Aparatul IES	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Singerei	Soroca	Srășeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taralia	Telenești	Ungheii
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	22	3	0	0	0	62	6	31	7	1	37	22	26	2	7	3	8
2	Procese verbale întocmite (nr.)	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /IE(lei)	10000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	0	1000	0	6000	0	0
4	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	5000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	500	0	500	0	0	0	0
5	Numărul contravențiilor (persoane)	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
6	Acțiuni înaintate (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Amenzi aplicate de judecătorii și alte organe (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Amenzi încasate de la judecătorii și alte organe (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Materiale prezentate judecătoriei economice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Pașaportizarea unităților industr. și agricole	0	0	0	0	0	26	0	0	0	0	29	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE /IE	0	0	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Organizarea seminar., conferinț., expedițiilor etc. (nr.)	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
17	Publicații (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
19	Procese-verbale prezentate judecătoriei și altor organe (nr)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	1	0	8	0	0	1	0	0	4	0	0	1	0	0	2	0	0
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Coordonarea material. pentru repartizarea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Participarea în comisii de recepție obiectelor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	0	0	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Examinarea plingerilor și semnalelor (nr.)	3	0	11	0	0	3	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	1
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	0	0	26	0	0	7	0	0	0	0	2	2	5	0	5	6	0
28	Raiduri de antibraconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Proiecte de execuție acordate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separată a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate acordate (lei)	0	0	0	1039	0	9907	0	9316	4192	0	0	0	5786	0	1738	0	0
46	Servicii prestate achitate (lei)	0	0	0	1039	0	9907	0	4010	3452	0	0	0	1664	0	1365	0	0
47	Coordonarea rapoartelor statistice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0	0
48	Coordonarea planurilor de măsuri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	0	0	0	0	0	0	3384	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	0	0	0	0	0	0	3356	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Activitatea Inspectoratului Ecologic de Stat
pentru anul 2010 (DESEURI).**

Nr. crt.	Denumirea criteriilor	TOTAL	Anii Noi																			
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	2054	38	104	18	6	6	44	49	23	136	331	12	23	52	76	16	69	13	18	52	35
2	Procese verbale întocmite (nr.)	2067	10	86	1	2	6	33	60	84	71	50	140	183	30	20	70	14	119	27	85	
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /EI (lei)	639610	11600	66100	400	0	2000	16700	16600	20400	56900	8600	48900	43400	4800	1600	29600	7600	9000	12600	2000	
4	Amenzi încasate de către șeful AE/EI (lei)	301305	5800	33050	200	0	600	8350	10200	9100	25350	4300	24300	23100	1800	600	11400	3500	4700	1300	1000	
5	Numărul contraveniențelor (persoane)	2039	10	86	1	2	6	33	60	84	71	50	140	183	28	0	70	14	126	27	85	
6	Acțiuni înaintate (lei)	1572	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1200	
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	372	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	Amenzi aplicate de judecătorii și alte organe (lei)	66400	0	0	0	0	2000	0	10700	7600	0	1600	5800	0	3100	3400	0	0	2400	0	2800	
9	Amenzi încasate de la judecătorii și alte organe (lei)	32050	0	0	0	0	0	0	3100	6200	0	400	5800	0	1550	1600	0	0	1200	0	2000	
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	
11	Materiale prezentate judecătoriei economice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale	273	0	0	0	0	0	0	0	20	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Pașaportizarea unităților industriale, și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE/IE	45	4	0	10	0	0	0	2	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Organizarea seminar, conferinț, expedițiilor etc. (nr.)	8	0	0	1	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Publicații (nr.)	50	0	0	0	1	2	0	2	1	0	0	0	3	1	4	0	0	0	0	0
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	40	1	0	1	0	1	1	0	2	0	5	0	0	1	1	0	1	0	0	2
19	Procese-verbale prezentate judecătorei și altor organe (nr)	634	0	6	0	2	1	0	49	44	0	38	0	89	17	16	0	0	113	3	74
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	87	1	0	0	0	2	2	1	0	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Coordonarea material pentru repartizarea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Participarea în comisii de recepție obiectelor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Examinarea plingelor și semnalelor (nr.)	462	15	0	12	4	13	12	10	17	29	2	0	5	2	5	0	2	53	6	2
27	Consultații și ajutor metodici (nr.)	775	42	0	24	5	40	18	0	2	169	4	0	71	0	5	0	0	31	0	0
28	Raiduri de anti-braconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânatoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	77	0	0	0	0	6	0	0	12	0	6	0	0	0	2	0	0	1	0	0
32	Proiecte de execuție acordate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor de versărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emișilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea material, privind autorizarea folosirii separată a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate acordate (lei)	5312	0	0	0	0	0	0	0	0	0	247	0	0	0	2809	0	0	500	0	0
46	Servicii prestate achitate (lei)	5190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	247	0	0	0	2687	0	0	500	0	0
47	Coordonarea rapoartelor statistice	1203	82	49	0	0	0	63	14	11	0	46	0	113	0	0	0	7	82	11	0
48	Coordonarea planurilor de măsuri	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărima plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	138236	0	20411	4848	27551	37	359	1084	10310	0	4060	0	13603	0	860	0	1894	2361	721	0
51	Mărima plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	167334	0	19665	4848	27551	29	359	1084	6572	0	1608	0	13367	0	427	0	1894	2361	722	0
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea exper-tizei ecologice (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Continuare la Anexa 10

Nr. crit.	Denumirea criteriilor	Hincești	Ialoveni	Aparatul IES	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Singerei	Soroca	Strășeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taracalia	Telenești	Ungheni
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	90	109	3	39	36	73	33	21	254	25	28	50	42	23	27	56	30
2	Procese verbale întocmite (nr.)	50	7	3	81	16	134	48	150	84	15	53	148	48	50	39	15	35
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /IEI(lei)	24000	1800	4600	32000	6200	19300	2600	5600	29400	1700	9800	71200	12200	16400	17600	9210	17200
4	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	11400	1800	2300	17000	3100	9200	1300	2000	16500	1300	4900	25700	6000	8900	8950	4105	8200
5	Numărul contravențiilor (per-soane)	50	0	3	81	11	135	48	150	84	18	53	148	48	50	39	10	35
6	Acțiuni înaintate (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	172	0	0	0	0	200	0
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	172	0	0	0	0	200	0
8	Amenzi aplicate de judecătorii și alte organe (lei)	1600	0	0	1600	0	0	0	0	4000	0	1400	5200	0	3600	8000	0	1600
9	Amenzi încasate de la judecătorii și alte organe (lei)	1600	0	0	0	0	0	0	0	4000	0	700	0	0	1200	2500	0	200
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Materiale prezentate judecătoriei economice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale	0	117	0	0	0	1	48	0	0	0	0	0	0	0	0	86	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Pașaportizarea unităților industriale și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE /IE	0	0	13	0	0	0	0	0	6	1	0	0	0	0	4	0	0
16	Organizarea seminar, conferinț, expedițiilor etc. (nr.)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
17	Publicații (nr.)	1	5	3	3	0	2	0	2	7	0	6	0	4	3	0	0	0
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	0	4	4	0	0	0	0	0	2	0	2	8	0	1	2	0	1
19	Procese-verbale prezentate judecătorei și altor organe (nr)	7	0	0	0	0	87	19	1	2	0	25	2	18	10	8	2	1
20	Participarea în comisiile de lucru (nr.)	17	0	5	2	0	1	0	0	28	1	0	0	0	0	4	0	0
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Coordonarea material. pentru repartizarea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Participarea în comisii de recepție obiectelor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	0	0	0	0	0	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Examinarea plingerilor și semnalelor (nr.)	36	27	16	12	0	16	3	17	43	3	27	0	28	12	0	29	4

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	143	30	43	0	0	13	15	0	4	0	1	4	21	0	24	66	0
28	Raiduri de anti-braconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Material pre-gătite pentru organele ierarhic superioare	3	0	21	3	0	1	2	12	2	0	0	0	1	1	4	0	0
32	Proiecte de execuție acordate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea material, privind autorizarea folosirii separată a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate acordate (lei)	0	0	0	0	0	1756	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	Servicii prestate achitate (lei)	0	0	0	0	0	1756	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	Coordonarea rapoartelor statistice	133	0	0	97	0	0	71	10	38	0	59	137	0	46	71	3	60
48	Coordonarea planurilor de măsuri	0	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Suspendarea activității de producere (cazurii)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	1210	10903	0	762	0	1134	0	0	734	8556	0	0	857	6735	2735	2201	14310
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	1831	10903	0	762	0	1134	0	0	638	8556	0	8793	610	6706	31189	1416	14310
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea exper-tizei ecologice (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Activitatea Inspectoratului Ecologic de Stat
pentru anul 2010 (COMPLEXE).**

Nr. crit.	Denumirea criteriilor	TOTAL	Arenii Noi	Băiți	Basarabasca	Briceni	Cahul	Calarași	Canemir	Căușeni	Chișinău	Cimișlia	Comrat	Criuleni	Dondușeni	Dubăsari	Drochia	Edineț	Fălești	Florești	Glodeni
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	1787	61	0	51	57	0	67	26	0	420	30	0	37	0	14	45	68	67	40	25
2	Procese verificate întocmitate (nr.)	102	14	1	1	0	0	4	0	0	22	0	0	2	0	0	22	2	0	0	0
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /EI(lei)	158100	29800	0	400	0	0	2200	0	0	49400	0	0	1400	0	0	27000	600	0	0	0
4	Amenzi încasate de către șeful AE/EI(lei)	76500	14000	0	200	0	0	1100	0	0	23400	0	0	1100	0	0	14000	300	0	0	0
5	Numărul contravențiilor (persoane)	87	14	0	1	0	0	4	0	0	22	0	0	2	0	0	10	2	0	0	0
6	Acțiuni inițiate (lei)	3034	3034	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	2844	2844	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Amenzi aplicate de judecătoria și alte organe (lei)	2200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	400	0	0	800
9	Amenzi încasate de la judecătoria și alte organe (lei)	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	800

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	69	0	1	6	0	0	0	0	2	5	1	0	1	0	0	2	1	2	3	0
11	Materiale prezentate judecătoriai economice (nr.)	11	0	0	7	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, dejecții animale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	28	5	3	0	0	0	1	0	0	3	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
14	Pașaportizarea unităților industr. și agricole	18	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Obiecte controlate în comun cu specialității AE/IE	39	0	0	0	1	0	0	0	0	8	0	0	0	0	1	6	0	0	1	0
16	Organizarea seminar., conferinț., expedițiilor etc. (nr.)	61	0	0	10	2	0	3	1	1	5	2	0	0	0	1	6	13	0	1	6
17	Publicații (nr.)	104	6	6	0	0	1	0	0	12	0	0	0	1	1	3	6	1	2	13	13
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	134	6	5	8	0	1	0	0	29	0	0	16	0	3	0	0	2	0	2	25
19	Procese-verbale prezentate judecătoriai și altor organe (nr)	39	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	1	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
20	Participarea în comisia de lucru (nr.)	948	8	77	9	5	0	54	0	0	231	4	0	24	0	45	55	7	21	11	12
21	Participarea în comisia pentru alegerea loturilor (nr.)	413	98	154	0	0	0	38	0	0	79	10	0	0	0	0	0	20	0	0	0
22	Coordonarea material, pentru repartizarea loturilor (nr.)	374	96	154	0	0	0	38	0	0	62	10	0	0	0	0	0	10	0	0	0
23	Participarea în comisia de recepție a obiectelor (nr.)	555	32	77	6	42	0	22	0	0	32	5	0	24	0	5	0	3	21	25	7
24	Examinarea și coordonarea pașapoartelor ecologice (nr.)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	71	3	0	3	0	0	5	0	0	0	2	0	1	0	6	0	3	0	0	0
26	Examinarea plingerilor și semnalelor (nr.)	504	1	40	125	3	0	0	0	0	23	0	26	1	0	0	0	5	61	6	15
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	2041	42	140	145	18	7	28	20	9	839	0	12	6	163	0	0	7	98	25	29
28	Raiduri de anti-braconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vânătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	1418	106	122	86	0	8	1	0	197	10	22	0	0	193	4	0	0	4	20	41

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
32	Proiecte de execuție acordate	666	12	81	10	6	0	2	0	0	91	13	0	34	6	8	1	5	9	0	7
33	Proiecte de execuție avizate negativ	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor de versărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separate a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Servicii prestate acordate (lei)	2002319	83564	464735	5380	15035	0	43195	4924	80634	363818	11285	101803	34324	88007	2372	84708	37836	16230	71587	15826
46	Servicii prestate achitate (lei)	1965626	78181	464734	5380	15035	0	43194	4924	78231	363818	10297	101803	34324	86024	2372	77950	33087	16230	71587	15447
47	Coordonarea rapoartelor statistice	1361	96	0	0	0	0	0	0	31	783	0	0	0	85	0	0	3	0	0	0
48	Coordonarea planurilor de măsuri	709	0	35	0	0	0	29	0	0	400	2	0	0	8	9	0	5	32	35	0
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	9	4	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului calculată, verificată (lei)	3491469	313040	0	17314	0	0	0	0	0	2299004	0	223410	0	112383	0	160027	0	0	0	394
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	3002782	228613	0	17314	0	0	0	0	0	2025687	0	223410	0	112383	0	160027	0	0	0	181
52	Suma transferurilor de către beneficiarii în bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	887915	12996	58206	900	5598	0	6898	0	3420	113760	18990	0	31284	5900	6060	0	0	7200	0	5400

Nr. crit.	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
	Denumirea criteriilor	Hîncești	Ialoveni	Aparatul IES	Leova	Nisporeni	Ocnîța	Orhei	Rezina	Rîșcani	Sîngerei	Soroca	Strășeni	Șoldănești	Ștefan Vodă	Taracia	Telenеști	Ungheni
1	Întreprinderi (obiecte) inspectate (nr.)	11	123	3	1	10	68	62	46	77	20	38	150	64	0	3	37	66
2	Procese verbale întocmite (nr.)	1	2	0	0	1	0	2	4	1	0	2	15	4	0	0	0	2
3	Amenzi aplicate de către șeful AE /IEI(lei)	1000	4300	0	0	1000	0	2000	1800	1000	0	1200	32800	800	0	0	0	1400
4	Amenzi încasate de către șeful AE/IE (lei)	500	4300	0	0	500	0	1000	900	500	0	600	13400	400	0	0	0	300
5	Numărul contravenienților (persoane)	1	0	0	0	1	0	2	4	1	0	2	15	4	0	0	0	2
6	Acțiuni înaintate (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Acțiuni satisfăcute (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Amenzi aplicate de judecătorii și alte organe (lei)	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Amenzi încasate de la judecătorii și alte organe (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Materiale prezentate procuraturii (nr.)	18	1	1	1	0	0	0	8	4	0	0	4	2	0	4	0	2
11	Materiale prezentate judecătoriei economice (nr.)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
12	Au fost prevenite aruncări de toxine, pesticide, îngrășăminte minerale, deșeurii animale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Obiecte construite fără avizul expertizei ecologice	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	9	0	0	0	0	2
14	Pașaportizarea unităților industr. și agricole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
15	Obiecte controlate în comun cu specialiștii AE/IE	1	0	11	0	0	0	0	0	0	2	0	5	0	0	3	0	0
16	Organizarea seminar., conferinț, expedițiilor etc. (nr.)	0	0	1	2	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	0	0	1
17	Publicații (nr.)	2	0	6	2	1	1	1	1	3	6	5	1	4	4	0	0	2
18	Emisiuni radio și televiziune (nr.)	0	0	2	0	0	0	7	1	1	5	3	3	1	3	3	1	7
19	Procese-verbale prezen-tate judecătorei și altor organe (nr)	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	18	0	0	8	0	1
20	Participarea în comisii de lucru (nr.)	11	45	16	0	0	5	21	0	5	13	0	118	17	0	40	41	53
21	Participarea în comisii pentru alegerea loturilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	12	0
22	Coordonarea material. pentru repartizarea lotu-rilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0
23	Participarea în comisii de recepție obiectelor (nr.)	73	45	0	0	0	0	21	0	29	1	1	20	17	0	8	18	21
24	Examinarea și coordo-narea pașapoartelor ecologice (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Coordonarea proiectelor de lucru (nr.)	28	0	1	0	0	0	0	0	5	0	0	0	12	0	2	0	0
26	Examinarea plîngerilor și semnalelor (nr.)	3	4	29	0	0	4	2	4	6	1	13	72	20	0	1	0	39
27	Consultații și ajutor metodic (nr.)	43	0	38	0	0	11	0	10	9	81	54	136	0	0	17	22	32
28	Raiduri de antibracconaj (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	S-au confiscat arme de vînătoare, scule	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Pește confiscat (kg)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
31	Materiale pregătite pentru organele ierarhic superioare	16	0	18	3	0	38	63	32	14	11	136	109	4	0	84	10	66
32	Proiecte de execuție acordate	14	18	284	0	0	0	22	0	8	0	0	17	7	0	5	4	2
33	Proiecte de execuție avizate negativ	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Exam mater privind autoriz. de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Eliberarea autorizațiilor de folosire specială a apelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Examinarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Acordarea materialelor deversărilor limitat admisibile în apele de suprafață (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Examinarea normelor de emisii ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Acordarea inventarelor de emisii, normelor ELA (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Examinarea materialelor privind autorizarea emisiilor (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Eliberarea autorizațiilor de emisii în aer atmosferic (nr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Examinarea material. privind autorizarea folosirii separate a apei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	Examinarea materialelor privind autorizările de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Eliberarea autorizațiilor de tăieri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
45	Servicii prestate acordate (lei)	40121	30568	42169	0	2347	17522	23996	4840	30650	34066	77492	61833	28725	0	3955	19188	59584
46	Servicii prestate achitate (lei)	40399	30568	42169	0	2347	17522	24804	3796	28051	27820	77173	61968	23932	0	3955	18920	59584
47	Coordonarea rapoartelor statistice	71	0	0	97	0	0	72	0	36	8	59	0	0	0	0	0	20
48	Coordonarea planurilor de măsuri	3	26	0	12	0	0	0	35	6	24	46	0	0	0	0	2	0
49	Suspendarea activității de producere (cazuri)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Mărirea plății pentru poluarea mediului cal-culată, verificată (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	192581	173316	0	0	0	0	0
51	Mărirea plății pentru poluarea mediului achitată de poluatori (lei)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	235167	0	0	0	0	0	0
52	Suma transferurilor de catre beneficiari in bugetul de Stat pentru efectuarea expertizei ecologice (lei)	18558	14706	548609	3600	0	0	3294	0	7722	0	0	10008	0	0	4806	0	0

INFORMAȚIE
despre controlul de stat la folosirea rațională a resurselor naturale
și protecției mediului înconjurător (ianuarie-decembrie 2010).

Nr. d/o	Emanații explozive de accident și a altor aruncări de substanțe nocive		Numărul în- treprinderilor (organizațiilor) inspectate		Răspunderi administrative pentru încălcarea legislației ecologice			Sistarea activității de producere a unităților industriale și agregatele		Reducerea aruncărilor și erupțiilor substanțelor		Prezentări despre sistarea finanțării unităților de construcții pentru încălcări ecologice		Răspunderi penale pentru încălcarea legislației ecologice		Acțiuni pentru ne-respectarea legislației de protecție a naturii (lei)	
	in total (cazuri)	suma daunei (lei)	in total (unități)	inclusiv care au depășit norm. arun. a substanțelor nocive	in total (oameni)	suma amenzilor aplicate (lei)	suma amenzilor încasate (lei)	8	9	10	11	12	13	14	15		
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
1. RESURSELE DE APĂ																	
	AE Bălți		54		17	15400	7750										
	AE Chișinău		75		42	84400	20850									131875	
	AE Cahul		49		1	800	400							3394		1697	
	IE Anenii Noi		44		22	78200	37200										
	IE Basarabeasca		15		2	2800	1400										
	IE Briceni		23		10	7200	4100										
	IE Cantemir		10		1	400	200										
	IE Cimișlia		44		9	6800	3400										
	IE Criuleni		83		15	13400	6700										
	IE Călărași		54		5	1600	800										
	IE Căușeni		137		39	38000	19300							10036			
	IE Dondușeni		153		12	15000	7500							27678		27678	
	IE Drochia		47		12	7600	3898										

A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	IE Dubăsari			20		9	11000	4900	1							
	IE Fălești			17		135	50400	25400								
	IE Florești			76		16	17000	7700								
	IE Edineț			79		29	9840	5120								
	IE Glodeni			57		16	4600	2300								
	IE Hâncești			42		28	29000	9900								
	IE Ialoveni			95		5	4300	4300							4300	4300
	IE Leova			43		6	11000	5700								
	IE Nisporeni			42		23	9800	4360								
	IE Ocnîța			61		21	12000	7100								
	IE Orhei			132		7	23400	1400								
	IE Rezina			3		12	4400	2500								
	IE Râșcani			53		16	14200	7100								
	IE Ștefan Vodă			33		8	4000	2000								
	IE Sângerei			16												
	IE Soroca			56		7	3800	1500								
	IE Strășeni			32		226	20200	9000								
	IE Șoldănești			65		61	12200	6100								
	IE Taraclia			41		43	43400	13300								
	IE Telenești			22		19	10000	5000								
	IE Ungheeni			25		6	10000	4800								
	TOTAL	0	0	1798	0	880	576140	242978	1	0	0	0	0	0	45408	165550
2. AERUL ATMOSFERIC																
	AE Bălți			215		30	48000	19100								
	AE Chișinău			510		71	72800	34300								
	AE Cahul			92		1	400	200								
	IE Anenii Noi			25		6	8400	4200								
	IE Basarabasca			16												
	IE Briceni			48												
	IE Cantemir			9		5	8800	5400								
	IE Cimișlia			14		1	400	200								
	IE Criuleni			61		7	4400	1200								
	IE Călărași			104		51	13600	6800								

A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	IE Căușeni			63		8	6800	3400								
	IE Dondușeni			88		14	10200	5100								
	IE Drochia			44		2	6000	4000								
	IE Dubăsari			20		2	400	200								
	IE Fălești			24		50	25200	12900								
	IE Florești			46		26	28800	11000								
	IE Edineț			34		2	600	300								
	IE Glodeni			33		1	200	100						50	50	
	IE Hâncești			26		38	12200	6100								
	IE Ialoveni			137		46	4650	4650						4650	4650	
	IE Leova			57		10	8200	4100								
	IE Nisporeni			51		28	5000	2500								
	IE Ocnița			23		3	6000	2000								
	IE Orhei			25		1	800	400								
	IE Rezina			3		2	1000	500								
	IE Râșcani			24		17	15000	7500								
	IE Ștefan Vodă			24												
	IE Sângerei			8												
	IE Soroca			65		23	6400	3100								
	IE Strășeni			19		4	8600	4300								
	IE Șoldănești			19		34	4400	2200								
	IE Taraclia			40		12	10800	5400								
	IE Telenești			19		12	1200	600								
	IE Ungheni			49		2	1000	500								
	TOTAL	0	0	2035	0	509	320250	152250	0	0	0	0	0	0	4700	4700
3. RESURSELE FUNCiare																
	AE Bălți			365		101	93300	46800								
	AE Chișinău			880		112	167500	75200	4							
	AE Cahul			168		15	9400	2100								
	IE Anenii Noi			140		60	36400	20300	6						4805	4615
	IE Basarabasca			96		4	2800	1400								

A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	IE Briceni			182		8	6500	3250							1253	1253
	IE Cantemir			86		80	30800	15900							450	450
	IE Cimișlia			76		59	19400	9700								
	IE Criuleni			149		108	52400	28000								
	IE Călărași			61		42	26300	13150								
	IE Căușeni			263		106	42000	18900							750	750
	IE Dondușeni			198		43	22900	15850							12079	11379
	IE Drochia			181		107	68300	28600							6900	
	IE Dubăsari			61		26	5000	2300		2						
	IE Fălești			128		125	26400	13400								
	IE Florești			94		35	17200	3200							387	
	IE Edineț			115		30	13880	6640							4094	4094
	IE Glodeni			133		90	11000	5500							1200	
	IE Hâncești			181		92	62400	30100							4834	4834
	IE Ialoveni			327		10	6200	6200	12						6200	6200
	IE Leova			81		122	43160	22060							1150	1150
	IE Nisporeni			158		145	105060	46100								
	IE Ocnița			210		139	19300	9300							600	475
	IE Orhei			137		57	5800	2900							6500	
	IE Rezina			118		225	14600	6100								
	IE Râșcani			420		109	37600	20400							1300	1300
	IE Ștefan Vodă			80		69	35100	19900								
	IE Sângerei			39		19	2100	1700								
	IE Sороca			146		82	28400	14000				12			1813	1267
	IE Strășeni			281		254	126600	49900								
	IE Șoldănești			140		53	14000	6900							2318	2318
	IE Taraclia			51		41	23300	6900								
	IE Telenești			167		18	23010	11505							500	500
	IE Ungheeni			132		58	27800	13100								
	TOTAL	0	0	6044	0	2644	1225910	577255	22	0	2	12	0	0	57133	40585
3.1. IMPURIFICAREA SOLULUI																
	AE Bălți			105		87	66100	33050								
	AE Chișinău			341		71	56900	25350								

A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	AE Cahul			45		6	4000	600								
	IE Anenii Noi			78		46	33800	16000								
	IE Basarabasca			23		1	2400	1200								
	IE Briceni			6		1	600	300								
	IE Cantemir			28		60	16600	10200								
	IE Cimișlia			14		50	8600	4300								
	IE Criuleni			67		94	43400	23100								
	IE Călărași			51		33	16700	8350								
	IE Căușeni			157		85	20400	9100								
	IE Dondușeni			104		29	7900	3350								
	IE Drochia			85		70	29600	11400							2000	
	IE Dubăsari			16		20	1600	600			2					
	IE Fălești			39		119	9000	4700								
	IE Florești			72		27	12600	1300								
	IE Edineț			84		14	7600	3500								
	IE Glodeni			71		85	2000	1000							1200	
	IE Hâncești			112		54	34000	16400							4834	4834
	IE Ialoveni			109		7	1800	1800								
	IE Leova			39		81	32000	17000								
	IE Nisporeni			152		120	85860	36300								
	IE Ocnița			135		134	18700	9500								
	IE Orhei			39		48	2600	1300								
	IE Rezina			115		208	5600	2000								
	IE Râșcani			261		84	29400	16500								
	IE Ștefan Vodă			25		37	16400	8900								
	IE Sângerei			5		18	1700	1300								
	IE Soroca			103		56	1200	600								
	IE Strășeni			222		163	104000	49100								
	IE Șoldănești			68		49	13200	6500								
	IE Taraclia			34		39	19300	5400								
	IE Telenești			71		10	8188	4094							500	500
	IE Ungheni			38		35	17200	8200								
	TOTAL	0	0	2914	0	2041	730948	342294	0	0	2	0	0	0	8534	5334

A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4. LUMEA VEGETALĂ																
	AE Bălți			324		59	33400	7200							25116	672
	AE Chișinău			326		32	23350								40320	9873
	AE Cahul			94		18	52800	22000							31211	12182
	IE Anenii Noi			60		51	26300	13050							2380	2380
	IE Basarabasca			44		16	4600	2400							3635	3635
	IE Briceni			134		15	15400	8200							35965	19917
	IE Cantemir			28		11	21000	4400							4743	2903
	IE Cimișlia			42		7	1970	8950							2115	2115
	IE Criuleni			66		44	41400	23600							3140	1017
	IE Călărași			44		23	52100	26050							5224	4954
	IE Căușeni			210		97	54200	28450							10544	10879
	IE Dondușeni			116		34	26400	12800							9580	11760
	IE Drochia			39		17	22800	6600							10000	
	IE Dubăsari			25		12	16800	7650							2538	2538
	IE Edinet			60		17	15300	7650							1179	1171
	IE Fălești			92		35	30700	15850								
	IE Florești			79		17	11000	3900							360	360
	IE Glodeni			155		11	17600	8800							4630	4630
	IE Hâncești			129		23	34900	13350							32239	21543
	IE Ialoveni			184		24	7188	7188							7188	7188
	IE Leova			56		12	10260	3686							930	930
	IE Nisporeni			81		131	32900	21400								
	IE Ocnitza			94		16	12200	6100							4052	4052
	IE Orhei			38		44	24900	12450							12336	6668
	IE Rezina			43		19	22600	12400							3400	
	IE Râșcani			99		18	16520	7860							1206	1966
	IE Ștefan Vodă			76		77	41000	19200							20727	15099
	IE Sângerei			28		35	9150	9150							4750	4750
	IE Soroca			110		65	56540	26270							10031	8861
	IE Strășeni			77		42	54700	27745							54891	4219
	IE Șoldănești			69		52	28000	14050							4638	4438
	IE Taraclia			68		19	8800	3200								

A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	IE Telenești			45		27	7296	3648							2989	2989
	IE Ungheni			163		67	27900	13000							8511	8028
	TOTAL	0	0	3298	0	1187	861974	408247	0	0	0	0	0	0	360568	181717
5. LUMEA ANUMALĂ																
	IE Cimișlia			8												
	IE Cantemir			2												
	AE Cahul			1												
	IE Briceni			127		2	1000	500								
	IE Criuleni			5		3	2400	1200							5000	5000
	IE Căușeni			19		11	7400	3300								
	IE Drochia			11		7	11400	5300								
	IE Dondușeni			68		6	10800	8400								
	IE Dubasari			6		8	2500	1250							144	144
	IE Edinet			20												
	IE Florești			1		1	1000	500								
	IE Glodeni			24												
	IE Hinceati			18			3000	2000								
	IE Ialoveni			4												
	IE Leova															
	IE Nisporeni			14		1	1000	500								
	IE Ocnita			12												
	IE Orhei			8		2	800	400								
	IE Rezina			34		2	6000	2900								
	IE Riscani			46			1000	500								
	IE Soroca															
	IE Ștefan Vodă			31		11	9700	5850							2000	2000
	IE Strășeni			11		3	3400	1700								
	IE Soldanesti			1		1	400	200							100	100
	IE Singerei			11		6	3000	3200								
	IE Taraclia			10											2078	1690
	IE Telenești			40		2	6140	3070							4000	4000
	IE Ungheni			47		7	7800	3900							8000	8000
	TOTAL	0	0	579	0	73	78740	44670	0	0	0	0	0	0	21322	20934

A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
6. RESURSELE PISCICOLE																
	AE Balti															
	AE Cahul	1			2	2740	1095									
	IE Anenii Noi	8			8	3200	1600									
	IE Briceni	30			23	3600	1800									
	IE Cantemir	1			5	1800	1000									
	IE Crituleni	14			16	3700	1850						100		100	
	IE Căușeni	76			57	11500	6950						300		300	
	IE Drochia															
	IE Dubasari					300	600									
	IE Edinet	2			2	200	100									
	IE Hincesti				3	1300	800									
	IE Falesti				1	1000	500									
	IE Florești	1			12	1800	550						100		100	
	IE Nisporeni	21			24	4300	2150									
	IE Leova				16	9500	1550						2980		2980	1480
	IE Rezina	20			23	3600	1600									
	IE Rîșcani				19	3300	1650									
	IE Soldanesti	22			22	6600	3300									
	IE Soroca	15			3	400	200									
	IE Ștefan Vodă	6			76	10440	6020						3500		3500	480
	IE Ungheeni	16			36	6500	3250						320		320	320
	TOTAL	0	0	233	0	75780	36565	0	0	0	0	0	0	0	7300	2780
AGENȚIA ECOLOGICĂ UTA GĂGĂUZIA																
1. RESURSELE DE APĂ																
	R-nul Comrat			29		3800	3400									
	R-nul Ciadîr Lunga			18		2000	2000									
	R-nul Vulcănești			1		400	400									
	TOTAL	0	0	48	0	6200	5800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. AERUL ATMOSFERIC																
	R-nul Comrat			38		5200	4510									
	R-nul Ciadîr Lunga			28	0	3000	3490									
	R-nul Vulcănești			5		-	-									
	TOTAL	0	0	71	0	8200	8000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
3. RESURSELE FUNCiare																
	R-nul Comrat			191		73	22180	16400							189	189
	R-nul Ciadîr Lunga			129		127	70620	44100								
	R-nul Vulcănești			14		1	1000									
	TOTAL	0	0	334	0	201	93800	60500	0	0	0	0	0	0	189	189
3.1. IMPURIFICAREA SOLULUI																
	R-nul Comrat			190		33	24300	15500								
	R-nul Ciadîr Lunga			107		21	13200	9800								
	R-nul Vulcănești			6		0	-									
	TOTAL	0	0	303	0	54	37500	25300	0	0	0	0	0	0	0	0
4. LUMEA VEGETALĂ																
	R-nul Comrat			46		24	18100	12800							75000	49820
	R-nul Ciadîr Lunga			17		11	8400	6200							3098	3098
	R-nul Vulcănești			0												
	TOTAL	0	0	63	0	35	26500	19000	0	0	0	0	0	0	78098	52918
5. LUMEA ANIMALĂ																
	R-nul Comrat															
	R-nul Ciadîr Lunga															
	R-nul Vulcănești															
	TOTAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. RESURSELE PISCICOLE																
	R-nul Comrat															
	R-nul Ciadîr Lunga															
	R-nul Vulcănești															
	TOTAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	TOTAL PE AGENȚIE	0	0	516	0	258	134700	93300	0	0	0	0	0	0	78287	53107
APARATUL CENTRAL AL IES																
1. RESURSELE ACVATICE																
	Chisinau			6			6000	3000								
	Balti			1												
	Drochia			1												
	Floresti			1												
	Orhei			1												
	Anenii Noi			2												

A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Cimislia			13												
	Strășeni			2		4000	2000									
	Taraclia			1												
	TOTAL	0	0	28	0	10000	5000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. AERUL ATMOSFERIC																
	Chișinău			3												
	Falești			1												
	TOTAL	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. RESURSELE FUNCiare																
	Chișinău			3		20100	7000								22384	13924
	Ialoveni			1		600	300								8100	8100
	TOTAL	0	0	3	0	20700	7300	0	0	0	0	0	0	0	30484	22024
3.1. IMPURIFICAREA SOLULUI																
	Chisinau			3		11200	2300								16560	
	TOTAL	0	0	3	0	11200	2300	0	0	0	0	0	0	0	16560	0
4. LUMEA VEGETALĂ																
	Balti			1		200	100									
	Chișinău			19		17600	7800								237839	46197
	Cahul			1		800										
	Canemir			2		1600	800								380	380
	Cimislia			2		500	250									
	Criuleni			3		1300	550								91	91
	Calarasi			5		3000	1600								2603	2603
	Comrat			2		1200	600									
	Donduseni			2		1600	800								374	374
	Glodeni			1		4000	2000									
	Hincesti			15		14600	7400								9706	9706
	Falesti			1		600	300									
	Edineț			4		2200	1100								220	220
	Ialoveni			11		11700	6950								10759	10457
	Nisporeni			8		18400	9200								3278	3278
	Ocnita			3		700	350									
	Orhei			1		200	100									
	Rezina			2		200	100									
	Strășeni			9		3800	2100									

A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Soroca					1	200	100								
	Stefan Voda					2	12000	6000								
	Telenesti					6	5200	2600							1161	1161
	Ungheni					9	14800	9800							1707	1707
	TOTAL	0	0	0	0	110	116400	60600	0	0	0	0	0	0	268118	76174
5. LUMEA ANIMALĂ																
	Anenii Noi					4	3000	1500								
	Calarasi					1	1000	500							1000	1000
	Cantemir					1	1000	500								
	Causeni					3	2000	1000								
	Falesti					1	1000	500								
	Stefan Voda					11	2800	1500							220	170
	TOTAL	0	0	0	0	21	10800	5500	0	0	0	0	0	0	1220	1170
6. RESURSELE PISCICOLE																
	Cahul					12									22520	
	Hîncești					1									120	
	Ștefan Vodă					1									200	
	TOTAL	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	22840	0
	Total - Aparat IES	0	0	0	0	161	157900	78400	0	0	0	0	0	0	322662	99368
TOTAL PE RESURSELE NATURALE, INCLUSIV:																
	1. RESURSELE DE APĂ	0	0	1874	0	897	592340	253778	1	0	0	0	0	0	45408	165550
	2. AERUL ATMOSFERIC	0	0	2110	0	514	328450	160250	0	0	0	0	0	0	4700	4700
	3. RESURSELE FUNCiare	0	0	6381	0	2861	1340410	645055	22	0	2	12	0	0	87806	62798
	3.1. IMPURIFICAREA SOLU- LUI (INCLUSIV, CHIMIA ȘI DEȘEURILE) aceste date sunt incluse și în pct.3.	0	0	3220	0	2098	779648	369894	0	0	2	0	0	0	25094	5334
	4. LUMEA VEGETALĂ	0	0	3361	0	1332	1004874	487847	0	0	0	0	0	0	706784	310809
	5. LUMEA ANIMALĂ	0	0	579	0	94	89540	50170	0	0	0	0	0	0	22542	22104
	6. RESURSELE PISCICOLE	0	0	233	0	362	75780	36565	0	0	0	0	0	0	30140	2780
	FLORA/FAUNA			4173	0	1788	1170194	574582	0	0	0	0	0	0	759466	335693
	TOTAL PE REPUBLICA MOLDOVA	0	0	14538	0	6060	3431394	1633665	23	0	2	12	0	0	897380	568741

AE - Agenția Ecologică; IE - Inspekția Ecologică

**PROGRAMUL DE ACTIVITATE
AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA
“INTEGRAREA EUROPEANĂ:
LIBERTATE, DEMOCRAȚIE, BUNĂSTARE,
2011-2014”.**
(Extras)

PROTECȚIA MEDIULUI

a. Schimbările climatice și valorificarea resurselor naturale.

Obiective de guvernare:

*Asigurarea unui cadru adecvat pentru protecția mediului și utilizarea durabilă a resurselor naturale.
Reducerea impactului negativ al activității economice asupra mediului, resurselor naturale și sănătății populației.*

Creșterea nivelului de informare, educație și cultură ecologică a cetățenilor.

Acțiuni prioritare:

Definitivarea cadrului juridic de mediu existent în conformitate cu cerințele, directivele și standardele Uniunii Europene;

Promovarea în sfera de business a responsabilității corporative în domeniul calității și protecției mediului natural;

Consolidarea potențialului instituțional în domeniul protecției mediului și utili-zării durabile a resurse-lor naturale, ajustarea politicii managementului deșeurilor la standardele europene;

Îmbunătățirea măsurilor de prevenire a poluării mediului înconjurător prin ridicarea nivelului de conștientizare a populației și încorporarea cerințelor de protecție a mediului în politicile sectoriale ale economiei naționale și în politicile teritoriale;

Aplicarea măsurilor de asanare și protejare a fondului acvatic; Încurajarea conservării, perpetuării și protejării biodiversității;

Extinderea și protecția ariilor naturale protejate de stat în baza experienței europene de gestionare efi-cientă a resurselor naturale;

Asigurarea transparenței și eficienței în administrarea Fondului Ecologic Național;

Realizarea programului național de măsuri tehnice, de evaluare și finanțare a costurilor reducerii emi-siilor de gaze cu efect de seră în concordanță cu pre-vederile Convenției-cadru pentru schimbări climatice (1992) și ale Protocolului de la Kyoto (1997);

Modernizarea și eficientizarea sistemului național de monitorizare a stării și evoluției condițiilor hidro-meteorologice și a calității mediului;

Dezvoltarea rețelei de arii protejate prin crearea parcurilor naționale urmînd modelul european;

Reorganizarea activității Agenției „Moldsilva” și Agenției „Apele Moldovei” în vederea optimizării struc-turii organizatorice și eficientizării activității;

Crearea infrastructurii necesare pentru reciclarea deșeurilor;

Implementarea sistemului de circulație a certificatelor verzi pentru diminuarea poluării mediului;

Promovarea și înființarea crescîndă a unităților de producere a energiei renova-bile în baza biomasei, utilizarea energiei solare și eoliene, instalațiilor cu ci-clu închis de utilizare a apelor etc., ceea ce va influența pozitiv starea ecologică a țării și va scădea dependența de anumite surse tradiționale de energie;

Promovarea “tehnologiilor prietenoase mediului”;

Extinderea cooperării internaționale în domeniul mediului în scopul facilitării transferului de tehnologii și preluării produselor inovaționale;

Stimularea cercetării aplicative în domeniul tehnologiilor curate și promovarea unor campanii naționale de educare și sensibilizare pentru ecologie și dezvoltare durabilă.

b. Reducerea riscurilor și protecția împotriva dezastrelor

Obiective de guvernare:

Asigurarea unui cadru instituțional-funcțional pentru coordonarea acțiunilor de răspuns în cazuri de dezastre.

Implementarea unui set de măsuri orientate spre diminuarea riscurilor în cazul dezastrelor.

Sensibilizarea și informarea cetățenilor Republicii Moldova privind protecția împotriva calamităților.

Acțiuni prioritare:

Realizarea cercetărilor și studiilor necesare pentru stabilirea bazei factologice în domeniul prevenirii și reducerii riscurilor dezastrelor;

Elaborarea și aprobarea unei Strategii naționale de diminuare a riscurilor dezastrelor;

Elaborarea și aplicarea unui mecanism de coordonare a acțiunilor de intervenție rapidă, acordarea de ajutor umanitar, recuperare și reconstrucție, inclusiv organizarea unui centru unificat de comandă;

Fortificarea instituțiilor specializate sau cu atribuții în domeniul prevenirii și lichidării consecințelor dezastrelor naturale: Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, Centrul Național de Medicină a Calamităților, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, Agenția „Apele Moldovei” etc.;

Perfecționarea cadrului de realizare a prognozelor meteo, schimbului de date și informarea în timp util despre riscul dezastrelor;

Reevaluarea mecanismului de acordare și de monitorizare a distribuției ajutoarelor în cazul producerii calamităților naturale prin elaborarea unor proceduri clare, transparente de compensații pentru persoanele care au suferit de pe urma calamităților naturale;

Stimularea programelor de asigurare a proprietății, inclusiv a locuințelor, împotriva calamităților, pe baza unui program flexibil ce ia în considerare atât vulnerabilitatea poziționării, cât și măsurile proactive de protecție adoptate de proprietar;

Susținerea utilizării în practică a informațiilor agrometeorologice în sectorul agricol, pentru creșterea rezistenței față de efectele meteo nefavorabile;

Reabilitarea sistemului de diguri de protecție în scopul prevenirii și reducerii impactului inundațiilor;

Aplicarea principiilor de reducere a riscurilor asociate cu dezastrele naturale în toate programele de dezvoltare, în special în zonele cele mai vulnerabile la dezastre;

Adoptarea unor măsuri comprehensive de informare și educare care ar spori gradul de pregătire a cetățenilor pentru cazuri de calamități naturale: activități de mobilizare comunitară, instruirea în școli etc.;

Sensibilizarea fermierilor, familiarizarea lor cu realizările științei moderne și oferirea în termene utile a serviciilor de prognozare calitative pentru spori-rea considerabilă a productivității culturilor agricole, reducând semnificativ pierderile și consecințele manifestării diverselor calamități naturale;

Promovarea participării Republicii Moldova la activitățile regionale și internaționale de reducere a riscurilor și de gestiune a situațiilor de criză.

Notă: Acțiunile prioritare din Programul de guvernare integrate în Planul de acțiuni al Inspectoratului Ecologic de Stat pentru a. 2011-2014 sunt evidențiate.

BIBLIOGRAFIE

(Acte legislative și normative utilizate)

Codul funciar

Codul subsolului

Codul apelor

Codul silvic

Legea regnului vegetal nr. 239-XVI din 08.11.2007

Lege pentru acceptarea Amendamentului la Convenția privind accesul la informație, justiție și participarea publicului la adoptarea deciziilor în domeniul mediului

nr. 236-XVI din 08.11.2007

Legea grădinilor zoologice

Lege privind protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice nr. 265 din 28.07.2006

Lege privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura

Lege cu privire la Cartea Roșie a Republicii Moldova

Lege pentru ratificarea Protocolului privind Apa și Sănătatea la Convenția din 1992 privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontiere și a lacurilor internaționale, semnat la 10 martie 2000

Lege cu privire la producția agroalimentară ecologică

Lege cu privire la grădinile botanice

Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele ce distrug stratul de ozon, adoptat la cea de-a IX-a Reuniune a Părților (15-17 septembrie 1997)

Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția de la Rotterdam privind procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză, aplicabilă anumitor produși chimici periculoși și pesticidelor care fac obiectul comerțului internațional

Lege pentru ratificarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Danemarcei despre cooperarea în scopul implementării mecanismului dezvoltării nepoluante definit în Protocolul de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei

Lege pentru completarea articolului 16 al Legii nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului

Lege privind aderarea Republicii Moldova la Protocolul de la Kyoto la Convenția-cadru a Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei

Lege pentru Ratificarea Acordului privind colaborarea în domeniul acțiunilor active asupra proceselor meteorologice și altor procese geofizice

Lege pentru ratificarea Acordului cu privire la rețeaua hidrometeorologică interstatală a Comunității Statelor Independente

Lege cu privire la ratificarea Protocolului privind poluanții organici persistenți și Protocolului privind metalele grele al Convenției din 1979 asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi

Lege pentru ratificarea Protocolului de la Cartagena privind biosecuritatea la Convenția privind diversitatea biologică

Legea pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon

Legea privind securitatea biologică

Legea privind accesul la informație

Legea privind conservarea energiei

Legea pentru ameliorarea prin împădurire a terenurilor degradate

Legea privind terenurile proprietatea publică și delimitarea lor

Legea privind aderarea Republicii Moldova la unele acte internaționale în domeniul protecției mediului

Legea privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase

Legea turismului

Legea nukului

Legea cu privire la protecția plantelor

Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova

Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale

Legea privind acordarea de licențe pentru unele genuri de activitate

Legea cu privire la apa potabila

Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat

Legea privind plata pentru poluarea mediului

Legea cu privire la activitatea hidrometeorologică

Legea privind deșeurile de producție și menajere

Legea privind protecția aerului atmosferic

Legea cu privire la regimul produselor și substanțelor nocive

Legea cu privire la resursele naturale

Legea privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător

Legea privind principiile urbanismului și amenajarea teritoriului

Legea cu privire la resursele materiale secundare

Legea cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor, râurilor și bazinelor de apă

Legea regnului animal

Legea privind protecția mediului înconjurător

Hotărîre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru acceptarea Amendamentului la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES), adoptat la Gaborone, Botswana, la 30 aprilie 1983 742 din 20.06.08

Hotărîre pentru completarea Regulamentului privind autorizarea activităților legate de obținerea, testarea, utilizarea și comercializarea organismelor modificate genetic nr. 839 din 09.07.2008

Hotărîre cu privire la desfășurarea Concursului național "Cea mai modernă, mai salubră și mai amenajată localitate" nr. 678 din 06.06.2008

Hotărîre pentru aprobarea Regulamentului-cadru al zonelor umede de importanță internațională

Hotărîre pentru aprobarea Strategiei privind aprovizionarea cu apă și canalizare a localităților din Republica Moldova

Hotărîre cu privire la aprobarea Concepției salubrității localităților din Republica Moldova

Hotărîre cu privire la aprobarea Programului Național de asigurare a securității ecologice pentru anii 2007-2015

Hotărîre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de folosință specială a obiectelor Cărții Roșii a Republicii Moldova

Hotărîre pentru implementarea Strategiei Naționale cu privire la reducerea și eliminarea poluanților organici persistenți și Planului Național de implementare a Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți

Hotărîre privind mersul îndeplinirii Programului de stat de regenerare și împădurire a terenurilor fondului forestier pe anii 2003-2020, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 737 din 17 iunie 2003

Hotărîre cu privire la aprobarea Regulamentului rețelei naționale de observare și control de laborator asupra contaminării (poluării) mediului înconjurător cu substanțe radioactive, otrăvitoare, puternic toxice și agenți biologici

Hotărîre privind implementarea Programului național de asigurare a securității ecologice

Hotărîre cu privire la realizarea Programului de diminuare a poluării aerului atmosferic de către mijloacele de transport auto

Hotărîre privind implementarea în 2001-2005 a Strategiei Naționale și Planului de acțiuni în domeniul conservării diversității biologice

Hotărîre cu privire la aprobarea posibilității de recoltare a masei lemnoase în procesul tăierilor de produse principale pentru perioada 2006-2010

Hotărîre cu privire la aprobarea Planului de acțiuni în vederea conservării și utilizării eficiente a rezervațiilor peisagistice Saharna și Țipova

Hotărîre privind aprobarea Regulamentului Cadastrului de stat al regnului animal

Hotărîre cu privire la aprobarea structurii, efectivului-limită și Regulamentului Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale

Hotărîre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea tăierilor în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier

Hotărîre privind aprobarea Acordului între Ministerul Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului al Republicii Moldova și Ministerul Mediului al Republicii Polone privind colaborarea în domeniul protecției mediului

Hotărîre despre instituirea Comisiei naționale pentru implementarea și realizarea prevederilor Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei, precum și a mecanismelor și prevederilor Protocolului de la Kyoto

Hotărîre despre aprobarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul protecției resurselor piscicole și reglementarea pescuitului în râul Prut și în lacul de acumulare Stînca-Costești, semnat la Stînca-Costești la 1 august 2003

Hotărîre despre aprobarea Modificărilor introduse în Regulamentul privind fondurile ecologice

Hotărîre cu privire la Comisia Națională pentru Securitatea Biologică

Hotărîre cu privire unele măsuri pentru reglementarea utilizării bazinelor acvatice

Hotărîre despre aprobarea Regulamentului privind autorizarea activităților legate de obținerea, testarea, utilizarea și comercializarea organismelor modificate genetic despre unele măsuri privind delimitarea terenurilor proprietate publică

Hotărîre despre aprobarea Regulamentului privind autorizarea activităților legate de obținerea, testarea, utilizarea și comercializarea organismelor modificate genetic cu privire la măsurile pentru susținerea dezvoltării culturii nucului

Hotărîre despre aprobarea Regulamentului privind autorizarea activităților legate de obținerea, testarea, utilizarea și comercializarea organismelor modificate genetic despre executarea Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr. 595 din 29 octombrie 1996 și unele măsuri suplimentare pentru optimizarea gestionării gospodăriei silvice și protecția vegetației forestiere

Hotărîre despre aprobarea Regulamentului privind autorizarea activităților legate de obținerea, testarea, utilizarea și comercializarea organismelor modificate genetic cu privire la reglarea numerică a efectivului de găște sălbatice migratoare pe teritoriul Republicii Moldova

Hotărîre despre aprobarea Regulamentului privind autorizarea activităților legate de obținerea, testarea, utilizarea și comercializarea organismelor modificate genetic cu privire la măsurile de stabilire a zonelor și fișilor riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă

- Hotărîre despre aprobarea Regulamentului privind autorizarea activităților legate de obținerea, testarea, utilizarea și comercializarea organismelor modificate genetic despre aprobarea Regulamentului privind zonele protejate naturale și construite
- Hotărîre despre aprobarea Regulamentului privind autorizarea activităților legate de obținerea, testarea, utilizarea și comercializarea organismelor modificate genetic pentru aprobarea regulamentelor-cadru ale parcurilor naționale, monumentelor naturii, rezervațiilor de resurse și rezervațiilor biosferei
- Hotărîre despre aprobarea Regulamentului privind autorizarea activităților legate de obținerea, testarea, utilizarea și comercializarea organismelor modificate genetic pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la ariile cu management multifuncțional, Regulamentului-cadru cu privire la rezervațiile naturale, Regulamentului-cadru cu privire la rezervațiile peisagistice și Regulamentului-cadru cu privire la monumentele de arhitectură peisageră
- Hotărîre despre aprobarea Regulamentului privind autorizarea activităților legate de obținerea, testarea, utilizarea și comercializarea organismelor modificate genetic pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la grădinile botanice, Regulamentului-cadru cu privire la grădinile dendrologice, Regulamentului-cadru cu privire la grădinile zoologice, Regulamentului-cadru cu privire la rezervațiile științifice
- Hotărîre despre aprobarea Regulamentului privind autorizarea activităților legate de obținerea, testarea, utilizarea și comercializarea organismelor modificate genetic privind aprobarea Regulamentului Cadastrului obiectelor și complexelor din fondul ariilor naturale protejate de stat
- Hotărîre privind aprobarea Programului național de acțiuni pentru combaterea deșertificării
- Hotărîre cu privire la reglementarea colectării, achiziționării și comercializării resurselor secundare
- Hotărîre despre aprobarea Regulamentului privind antrenarea publicului în elaborarea și adoptarea deciziilor de mediu
- Hotărîre privind aprobarea Programului național de suprimare eșalonată a substanțelor ce distrug stratul de ozon în Republica Moldova
- Hotărîre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la utilizarea informației hidrometeorologice în activitatea economică a agenților economici
- Hotărîre pentru aprobarea Regulamentului privind evaluarea impactului întreprinderilor privatizabile asupra mediului înconjurător
- Hotărîre pentru aprobarea Regulamentului privind auditul ecologic al întreprinderilor
- Hotărîre cu privire la clasificarea pădurilor pe grupe și categorii funcționale
- Hotărîre despre aprobarea Regulamentului provizoriu cu privire la arenda terenurilor de vânătoare pentru necesitățile gospodăriei cinegetice în Republica Moldova și Listei terenurilor de vânătoare atribuite întreprinderilor silvice de stat
- Hotărîre despre aprobarea Regulamentului cu privire la atribuirea terenurilor
- Hotărîre cu privire la măsurile de asigurare a ocrotirii pădurilor, perdelelor forestiere de protecție și a altor plantații silvice
- Hotărîre Pentru aprobarea Regulamentului privind modul și condițiile de atribuire în folosință a obiectelor acvatice
- Hotărîre cu privire la modul de elaborare și aprobare a schemelor de utilizare în complex și protecție a apelor
- Hotărîre Cu privire la reglementarea valorificării subsolului
- Hotărîre cu privire la autorizarea prin licență a folosirii subsolului în Republica Moldova
- Hotărîre Privind aprobarea Regulamentului Cadastrului de Stat al Apelor
- Hotărîre Despre aprobarea Principiilor de bază pentru restabilirea terenurilor degradate
- Hotărîre Despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de recuperare a prejudiciului cauzat prin contavenții silvice

ABREVIERI

AE/IE	-	Agenții Ecologice / Inspecții Ecologice
AFSA	-	Autorizații de folosință specială a apei
BNS	-	Biroul Național de Statistică
BPC	-	Bifenili policlorurați
CAECP	-	Centrul de Acreditare în domeniul Evaluării Conformității Produselor
CBO ₅	-	Consumul biologic de oxigen
CCO	-	Consumul chimic de oxigen
CET	-	Centrale electro-termice
CIE	-	Centru de Investigații Ecologice
CMA	-	Concentrația maximă admisibilă
DDMS	-	Depozit de deșeuri menajere solide
DLA	-	Deversări limitat admisibile
DMS	-	Deșeuri menajere solide
ELA	-	Emisii limitat admisibile
IES	-	Inspectoratul Ecologic de Stat
MM	-	Ministerul Mediului
POP	-	Poluanți organici persistenti
SEB	-	Stație de epurare biologică
SVPM	-	Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova

